

TÚRMEZEI FERENC:

ELŐKÉSZITŐ OKTATÁSOK
AZ ELSŐ
SZENTGYÓNÁSRA ÉS
SZENTÁLDOZÁSRA

ELŐKÉSZITŐ OKTATÁSOK

AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA ÉS
SZENTÁLDOZÁSRA

IRTA:
TÚRMEZEI FERENC

II. KIADÁS

KORDA R. T. KIADÁSA, BUDAPEST

**Nihil obstat. Dr. Stephanus Kosztolányi m. p. censor dioecesanus.
Nr. 5381/1947. Imprimatur. Strigonii, die 21. Augustus 1947.
Dr. Joannes Drahos m. p. vicarius generalis.**

F. k. : Varga E. — Korda-nyomda, Budapest, VIII., Csepregy-u. 2. Fel. : Schall Á.

BEVEZETŐ

Isteni jogon a szentáldozás alanya minden megkeresztelt ember. Az ősegyházban a keresztség szentségének kiszolgáltatása után a püspök azonnal megbérmálta a kisdedit, majd az ezt követő szentmisében Jézus szent vérével meg is áldoztatta.

Az egyházi jog a szentáldozás elnyeréséhez már feltételt szab. Az ősegyházban ez nem volt egyéb, mint a keresztség felvétele. Ezt a gyakorlatot a IV. lateráni zsinat (1215) megszüntette. A zsinat már bizonyos áhítatot kíván attól, aki a szentáldozáshoz akar járulni. Ettől kezdve már csak azokat áldoztatták meg, akik eszük használatára eljutottak. Az egyházi törvények mindig hangsúlyozták, hogy mihelyt a megkeresztelt ember azt a kort elérte, hogy a jót a rossztól meg tudja különböztetni, reá nézve a szentáldozás kötelezettsége egyházi jogon is beállt.

A kérdés tehát a jó és a rossz megkülönböztetésének idején (aetas discretionis) fordul meg. Ezt az életkort a különböző időkben különféleképen magyarázták. Az egyházi írók és moralisták a 10—14. életév mellett foglaltak állást. Nagyjelentőségű változást hozott a Congregatio de Sacramentis 1910 augusztus 8-án kiadott „Quam singulari” decretuma, amelyet X. Pius pápa különös formában hagyott jóvá és az egész Egyházra kötelezővé tett. A decretum a korra vonatkozólag így rendelkezik: „A megkülönböztetés kora (aetas discretionis), amikor t. i. a gyermek mind a gyónásra, mind a szentáldozásra kötelezve van, az, amikor a gyermek elkezd gondolkodni, okoskodni (ratio-cinari), ami a 7. év körül szokott bekövetkezni.” A gyermek vallási ismereteire vonatkozólag pedig kimondja, hogy „az első gyónáshoz és áldozáshoz elégséges, ha a gyer-

mek képességei szerint ismeri a hit misztériumait, az üdvösségre eszközszerűen szükséges hitigazságokat, meg tudja különböztetni az Öltáriszentséget a közönséges kenyértől és azzal szemben megfelelő ájtatosságot tanúsít". A Codex a Quam singulari rendelkezéseit csaknem a régi szövegezésben vette át. A szentáldozásról a 859. kánonjában így rendelkezik: „Minden mindkétnemű hívő, miután a megkülönböztetés éveit, azaz az értelem használatát elérte, tartozik egyszer egy évben, legalább húsvétkor, az Öltáriszentséget magához venni." A gyermekek áldozására vonatkozólag a 854. kánon 3. §-a kimondja: „halálveszélyen kívül... korának megfelelően ismerje az üdvösségre szükségszerűen szükséges hitigazságokat és ájtatossággal közeledjék az Öltáriszentséghez".

Ezek alapján a Nagyméltóságú Magyar Püspöki Kar a „Tanterv és Utasítás"-ban a következőket rendelte el: „Az első szentgyónáshoz és szentáldozáshoz rendszerint a második osztályban kell a gyermekeket vezetni... A szentségekhez való járulást ily módon az Anyaszentegyház parancsolata mindazon gyermekek számára kötelezővé teszi, akik a húsvéti idő elérkeztével hetedik életévüket betöltötték. Általában az Egyháznak üdvös reformrendelkezéseit a szentségek korai felvételét illetőleg... lelkipásztori okossággal... kell az életbe átvinni... Az egyházjog szerint a hitelemzőnek lelkiismeretbevágó kötelessége a maga részéről mindent megtenni, hogy az Anyaszentegyház parancsolata sérelmet ne szenvedjen." (26—27. oldal.)

Mármost a gyakorlat az, hogy a legtöbb helyen a második osztályban viszik a gyermekeket az első szentgyónáshoz és szentáldozáshoz. Viszont mind több lelkipásztor és hitoktató, éppen az egyházi parancs szellemében, próbálkozik azzal, hogy már az első osztályos gyermekeket vezesse a kegyelmi élet két fontos, erősítő forrásához. Könyvem megírásakor mindkettőre tekintettel voltam. Az előkészítő oktatások voltaképpen második osztályosoknak szólnak, de a katekizmusi meghatározások és kérdések elhagyásával máris alkalmassá válnak az első osztályos gyermekek számára.

Az oktatások nagy száma (36) ne ijesszen meg sen-

kit sem. Elvem ugyanaz volt, mint a bérnálási előkészítő oktatások megírásakor: „Inkább két vagy három előkészítő oktatást végezzünk egy alkalommal, kis szünetek közbeiktatásával, mint hogy nagy anyagot véve tételül, óra hossztal beszéljünk egyszerre.” Ismerve a kisgyermek lelki világát és felfogó képességét, mindenegyes oktatás anyagául csak egy egyszerű tételt vettem.

Az oktatásokat igyekeztem úgy megírni, hogy azokban a nevelő tényezőn legyen a hangsúly. Tekintettel a gyermek kis korára, elégséges, ha csak a leglényegesebbet tudja visszamondani a katekizmus szövegével. A legfontosabb az, hogy a hitigazságokat megértse és azok teszenek neki. Ilymódon a belátás révén még jobban kialakul az, ami az előkészítés célja: a gyermek eltelik a jó Isten iránti szeretettel és az Oltáriszentség iránti vágyakozással. A visszakérdezésnek is elsősorban az a célja, hogy meggyőződjünk a gyermek helyes fogalomalkotásáról és méginkább elmélyítsük benne a szeretet és a vágyakozás érzelmét.

Az oktatásokat teletüzdeltem történetekkel és rajzokkal, hogy hangulatosabbak és szemléltetőbbek legyenek. A történeteket, helykimélés miatt, csak vázlatosan közöltem, de a hitoktató igyekezzék azt minél színesebben és megkapóbban elmondani. A rajzok egyszerűek. Bármelyik hitoktató fel tudja azt a táblára vázolni, ha otthon előbb néhányszor elpróbálta. A színes krétára ne sajnáljuk az aránylag csekélyke áldozatot. Az I. és II. osztályos gyermekekre különösen erős hatással van a színes rajz. Ez még minden fáradságot és áldozatot. Hiszen mindössze csak hatféle színes kréta kell.

A gyermekeknek legyen munkafüzetjük. Ez az előkészítésbe való személyes bekapcsolódás kitűnő eszköze. Rajzolják bele azokat a rajzokat, amelyeket a hitoktató, tanulói képességeihez mérten, megfelelően talál. Ragasszanak bele szentképeket, hozzáfűzve egyéni fohászokat. Írják bele jófélételeiket, önmegtagadásait, erénygyakorlataikat, stb. A füzet nemcsak elsőrangú eszköz a lelkesedés fokozására, de drága emlék is a jézusváras kedves napjairól.

A parancsokat nem a tiltó, hanem a sokszor óhajtott tevőleges módon tárgyalom. Tapasztalatom szerint ez a mód közelebb áll a gyermek lelkéhez és így az elérhető hatást növeli.

Az előkészület alatt meg kell tanítanunk a gyermekeket jól imádkozni. A második osztályos gyermekek tanulják meg az imakönyv kezelését, amelynek természetes velejárója a használatos imák megértése. Az első osztályosoknál sokkal alkalmasabbak a verses imák, amelyek hangulatosságuknál fogva a gyermek lelkéhez közelebb állanak.

Végül a szentségi Úr Jézust kérem mély alázattal, kísérje bőséges kegyelmével e gyarló emberi művet és azokat, akik általa a gyermeklelkeket Hozzá vezetni akarják, hogy azok kellően elkészülve induljanak el azon a kegyelmi életúton, amely bizton vezet a mennyek országába az örök lakomához.

Székesfehérvár, 1941 Szent Mátyás apostol ünnepén.

BEVEZETŐ A MÁSODIK KIADÁSHOZ

Könyvem első kiadása elfogyott. Örömmel tölt el az a tudat, hogy a magyar hitoktatás ügyének hasznára lehettem. A második kiadás némi javítással jelenik meg. Ennek oka elsősorban az, hogy a Nagyméltóságú Magyar Püspöki Kar legújabb rendelete alapján a gyermekeket az első osztályban kell a szentáldozáshoz vezetni. Másrészt pedig fel akartam használni a francia hitoktatás tanulmányozásából merített tapasztalataimat.

Ebben a kiadásban méginkább a nevelői célzatra: a gyermek lelkiéleti előkészítésére helyeztem a súlyt. Az oktatásokban többször használom a bibliát, hogy mélyebb szentírási alapot adjak. Továbbá a gyermek bekapcsolódásának is nagyobb teret adtam személyes munkájának növelésével.

Az ősegyház módszere alapján, ahogyan a keresztségre készítette elő gyermekeit, közbeiktatok ájtatosságokat. A gyermekekre ezek különösen erős hatással vannak: lelkesedését növelik, állhatatosságát erősítik.

Az eddigi gyakorlat szerint mindent az elsőáldozás 24 órájában csináltunk, és a sok szép hatást a gyermek lelke nem tudta kellően feldolgozni. A francia példa alapján meg lehetne csinálni, hogy az első szentgyónás előkészítésére szolgáló oktatások befejezése után a gyermekek valóban elvégezzék első szentgyónásukat. Ez Franciaországban többszázéves bevált gyakorlat.

A gyermekek helyes fogalomalkotásának ellenőrzésére felhasználom a „teszt”-ek módszerét. Az angol-francia nyelvterületen mindtöbben alkalmazzák a hitoktatásban szép sikerrel.

A megfelelő lelki előkészítés céljából törekedjünk arra, hogy az elsőgyónást, illetve az elsőáldozást megelőző három napon foglalkoztatva legyen a gyermek. Felhasználhatjuk erre nemcsak az oktatást, hanem a vizsgát, templomi bemutatást, ájtatosságot stb. Bár ezeken a napokon lehetőleg minél kevesebb oktatást adjunk, de annál több lelkesítést.

Adja a szentségi Úr Jézus, hogy az ő lelkes hitoktatói még nagyobb haszonnal használhassák a második kiadást, és az elsőáldozó gyermekek lelkében az Ő szeretetének lángja még magasabbra törjön.

Budapest, 1947 Úr Jézus Krisztus színeváltozása ünnepén.

Türmezei Ferenc.

I. RÉSZ:

AZ OKTATÁSOK ELŐKÉSZÍTÉSE

1. Szentbeszéd a templomban a hívek számára az oktatások megkezdése előtti vasárnapon

Az első szentgyónásra és szentáldozásra előkészítő oktatások megkezdése előtti vasárnapon a szentbeszédet tanácsos a gyermekek első szentáldozásáról mondani. Ez a szentbeszéd a plébániai szentmisével kapcsolatban vagy akkor legyen, amikor a legtöbb hívó van jelen. Bővebb magyarázat helyett közlöm, egy ilyen szentbeszéd vázlatát.

Bevezetés. Egy alkalommal Napoleon, francia császár tábornokai az ő jelenlétében felelevenítették életük legszebb emlékeit. A császár figyelemmel hallgatta beszélgetésüket, majd ezzel a kérdéssel fordult környezetéhez: Tudják-e, uraim, melyik volt életem legszebb napja? A vitéz generálisok mindegyike iparkodott helyes feleletet adni a kérdésre. Napoleon dicsőséges napjaira gondoltak, nevezetesebb csatáit emlegették. Mások a császárrá való koronázás napját hozták fel. „Egyik sem találta el, — válaszolt a császár — életem legszebb napja az volt, amikor az első szentáldozáshoz járultam.” — Valóban, ha a gyermeket kellően előkészítjük, akkor az első szentáldozás napja életének legboldogabb napja lehet.

Tárgyalás. 1. Sokan aggodalmaskodnak, hogy a gyermek első szentáldozása korán van. Ellenvetik, hogy a gyermek *még nem tud eleget* — sok öreg bácsi kevesebbet tudna felmondani a hittanból, mint elsőosztályos unokája. Micsoda botránkozás lenne, ha a jó öreg ezt nem engednének a szentáldozáshoz. Azt is mondják, hogy a gyermek *még nem érti a szentáldozást* — az Oltáriszentség

titkából mi magunk sem értünk többet, mint a gyermek. Különbösen is azt nem érteni, hanem hinni kell. Ez pedig a gyermekekben éppen úgy meglehet, mint a felnőttekben. Végül azt mondják, hogy a kicsi gyermekekben *nincs kellő áhítat* — az áhítat a hitből és a szeretetből fakad, ami a kicsinyekben is megvan. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy sokszor több áhítat van a kisgyermekben, mint a nagyobb kamaszokban.

Tárgyalás. II. Az aggodalmaskodások helyett nézzük a gyermekek első szentáldozásának történetét az Anyaszentegyházban. — Egészen bizonyosan tudjuk, hogy az 5—12. századig a kisdedeket a keresztség után Jézus szent vérének egy cseppjével meg is áldoztatták. (A keleti szakadár egyházban ezt a szokást a mai napig is fenntartották. Nálunk azonban a Codex a csecsemők áldoztatását gyakorlati nehézségek miatt megtiltotta.)

A IV. lateráni zsinat (1215) bizonyos áhítatot követelt az áldozótól. Ekkor már csak olyan gyermekeket áldoztattak meg, akik eszük használatával bírtak és imádkozni tudtak. Ezt az áhítatkövetelést később annyira túlzásba vitték, hogy 12—16 éves korukban járultak az első szentáldozáshoz. Ehhez járult az is, hogy a jozefinizmus a szentáldozásban nem szentséget, hanem nevelési eszközt látott (mint pl. az ajándékkép osztogatása), amely természetesen, a nagy ünnepségeket is tekintve, a nagyobb gyermekekkel jobban sikerült. E visszás helyzetnek vetett véget X. Pius pápa *Quam singulari* kezdetű dekrétuma (1910), amely elrendeli, hogy a gyermekek, mikor már eszük használatát elérték, vagyis a jót a rossztól meg tudják különböztetni, valamint az Oltáriszentséget a közönséges, profán kenyértől s ahhoz kellő tisztelettel és buzgósággal képesek járulni, a szentáldozáshoz bocsátandók. Ezen feltételeknek pedig a gyermek az első osztály végén már elég tud tenni.

Tárgyalás. III. Az Anyaszentegyház a gyermeket még öntudatlan állapotban is többnek tartja, mint az aranyos áldoztatókelyhet. A gyermek halhatatlan lelke pedig, miként öntudatlanul képes befogadni a keresztség által nyújtott kegyelmet, ugyanúgy a szentáldozás kegyelmeit is.

A szentáldozási kegyelem pedig nagyban fokozza a kised égi menyegzős ruhájának fényét. Ezért engedte meg az Egyház a csecsemők áldoztatását, amelytől csak a gyakorlati nehézségek miatt vált meg. Az Anyaszentegyház a szentáldozás kegyelmeit nézi és az a szándéka, hogy ezekben a kegyelmekben a gyermek minél előbb részesülhessen.

Tárgyalás. IV. Mi papok tapasztalatból tudjuk, hogy a gyermekek első szentáldozásának lehetősége nem anynyira a gyermek korától függ, mint az otthon vallásos szellemétől. Egy vallásos család gyermekét nyugodtabban megáldoztathatom hétéves korában, mint egy vallásilag elhanyagolt gyermeket akár tízéves korában.

Befejezés. Ha tehát nem a koron, hanem a vallásos nevelésen fordul meg az első szentáldozás idejének kérdése, akkor fogjunk össze mindnyájan a szép cél elérésére: minél hamarabb elkezdhessen a gyermek egy mennyországos földi életet. Imádkozzék mindenki az első szentáldozókért. Amely családban pedig első szentáldozó gyermek van, ott az egész család segítsen az előkészítésben. Magában a családban az előkészítésben való segítség nem más, mint a példás katolikus élet és a szentségi Úr Jézus szeretete.

A missziókban történt, hogy egy kisgyermek jelentkezett a missziós atyánál, hogy szeretne megáldozni. — Nagyon kicsi vagy te még, gyermekem, — mondta a missziós atya — majd ha már nem lesznek meg a tejfogaid, akkor megáldozhatsz, — értette ezalatt azt, hogy amikor már a tejfogak kihullanak, a gyermek nagyobbacska lesz. Milyen nagy volt azonban a meglepődése és meglepetése, amikor néhány nap múlva jelentkezett a kisgyermek vérző szájjal, mondván: Atyám, már nincs egy tejfogam sem, úgye most már megáldozhatok. Az Úr Jézus iránti nagy szeretet arra készítette a kis hős gyermeket, hogy kiverje összes fogát, hogy ezáltal nyerhesse el az Úr Jézust a szentáldozásban.

Az Úr Jézus szeretete megvan minden kisgyermekben. Ezen szeretetnek jutalma a jóságos Úr Jézus részéről, hogy tiszta kis szívükbe száll. Engedjük... vezes-

sük... az Úr Jézushoz ezeket a tisztaszívű kisgyermeket, mert ilyeneké a mennyek országa. Végül nekünk is a legnagyobb örömünk az lesz, ha a szentáldozás után ezeknek a kisgyermeknek boldogságát fogjuk látni. A szentségi Úr Jézus adja most kezdődő munkánkra bőséges áldását. Amen.

2. A hitoktató levele az elsőáldozó gyermekek szüleikhez

Igen hasznos az első szentáldozás alkalmával a szülőket egy közös levéllel felkeresni. A legjobb lenne ezt úgy kinyomatni, hogy a megfelelő helyi adatok könnyen beírhatók lennének. Amennyiben ez nem valósítható meg, legalább az adatokat sokszorosítsa valamiképpen a hitoktató és ezt közölje a szülőkkel.

Mindkettőre közlök egy vázlatot.

Kedves jó Szülők!

Örömmel tudatom, hogy gyermekük ebben az évben szívébe fogadhatja az Úr Jézust, azaz első szentáldozó lesz. Gyermeük lelke iránti szeretet arra késztet, hogy ezen levél útján kérjem a kedves Szülőket: *legyenek segítségemre*. Közös munkával a kedves kis lelkét úgy elő tudjuk készíteni erre a szent napra, hogy ez egyben a legboldogabb napja is lesz.

Tudatom a kedves Szülőkkel, hogy az első szentáldozás . . . hó . . . -én, azaz . . . napján lesz, a . . . órai szentmisével kapcsolatban . . . templomban. Előtte való napon délután . . . órakor fogják a . . . templomban a gyermekek első szentgyónásukat végezni. A szentáldozás után . . . órakor a . . . -ban közös reggeli a gyermekek számára. A szentáldozás napján délután . . . órakor a . . . templomban az elsőáldozók részére szentséges litánia lesz és az összes megjelent gyermekek megáldása.

Az első szentáldozással kapcsolatos teendőket a kedves Szülőkkel szeretném tüzetesebben megbeszélni, ezért az ő számukra . . . hó . . . én, . . . napon délután

. . . órákor a . . . -ban szülői értekezletet tartunk, amelyre a kedves Szülőket szeretettel meghívom és elvárom.

A szentáldozás napja nemcsak az első szentáldozó gyermek, hanem az egész család számára is a jó Isten áldásának bőséges kiáradása kell hogy legyen. A gyermekek öröme csak fokozódik, ha ezen a napon szüleit és testvéreit is ott láthatja az Úr Jézus asztalánál. A kedves Szülők és rokonok lelkének előkészítésére . . . hó . . . napjain este . . . órákor a . . . templomban háromnapos ájtatosság lesz, amely alkalommal mindenkinek módjában lesz szentgyónását elvégezni.

Egyébként az első szentgyónással kapcsolatban . . . napokon . . . órákor az iskolában szívesen állok a kedves Szülők rendelkezésére.

Az első szentáldozók kedves Szüleit köszöntve, kérem a jó Istent, áldja meg közös munkánkat, hogy az első szentáldozás napja mindnyájunk számára a jó Isten bőséges áldását és sok lelki örömet hozhasson.

. . . 194 . . . hó . . . -n.

hitoktató.

Rövidebb forma:

. . . I. osztályú tanuló első szentáldozó lesz. Az első szentáldozás . . . hó . . . -n, . . . napján . . . templomban a . . . órai szentmisével kapcsolatban lesz. Az első szentgyónást a gyermekek . . . hó . . . -n, délután . . . órákor a . . . templomban végzik. Szülői értekezlet . . . hó . . . -n, délután . . . órákor . . . -ban. Triduum a szülők számára . . . hó . . . -én, este . . . órákor a templomban. Az első szentáldozás után szeretetreggeli . . . -ban, délután az első szentáldozók részére szentséges litánia . . . órákor a templomban.

. . . 194 . . . hó . . . -én.

hitoktató.

3. Szülői értekezlet — az elsőáldozó gyermekek szülei számára

A hitoktató okvetlen hívja össze az elsőáldozó gyermekek szüleit értekezletre. Bővebb magyarázat helyett itt is közlöm a szülői értekezlet vázlatát.

Kedves Szülők!

Mint már a közös levélben jeleztem, a gyermekük lelke iránti szeretet indította arra, hogy értekezletre hívjam össze a kedves Szülőket, amelyen a szentáldozásra vonatkozó dolgokat módunkban lesz megbeszélni.

A szülő (édesanya) született nevelője a gyermekének, mert a nevelés egyik legfőbb feltétele: a gyermek bizalma és vonzódása a szülő (édesanya) iránt van meg legjobban. A szülő (édesanya) köteles is ezt a nevelést gyakorolni. Neki is azt mondja a jó Isten, amit a fáraó leánya mondott Mózes anyjának: *Vedd ezt a gyermeket és neveld fel nekem!* A szülő (édesanya) köteles gyermekét *a jó Istennek felnevelni!* Erről egyszer majd felelnie kell az előtt, Akitől a gyermeket kapta.

A gyermek nevelése a legnehezebb művészet. A gyermek lelke felett leggondosabban őrködő szülő (édesanya) is aggódva veszi észre, hogy gyermeke lelkében egyszerre csak felüti fejét a rossz, mint a kertben a gaz. Ezt a rosszat állandóan kigyomlálni nem könnyű feladat. De ezen feladat megoldására a szülőnek (édesanyának) segítségül jön maga az Úr Jézus a szentségekkel. A szentgyónás és szentáldozás a gyermek nevelésének egyik legfontosabb és egyben szent eszköze.

Az első szentgyónás és szentáldozás most korábban van, mint régebben volt. Ennek oka az, hogy a mult század liberális korszellemé az első szentáldozást csak egy nagy ünnepségnek vélte, amely természetesen jobban sikerült a nagyobb gyermekekkel, mint a kisebbekkel. X. Pius pápa vetett véget ennek a visszás helyzetnek a *Quam singulari* kezdetű dekrétumával. E szerint a szentáldozás nem külső, fényes ünnepség, hanem lelki élmény, amelynek hatása annál nagyobb, minél ártatlanabb a lélek.

Mi papok is azt tapasztalhatjuk, hogy nem a kor számít, hanem az, hogy a gyermek lelkével foglalkoznak-e otthon vagy nem. Nyugodtabb lélekkel visszük az első szentáldozáshoz egy *vallásos lelkű, nevelő édesanyának* 7 éves, elsős gyermekét, mint egy elhanyagolt 10 esztendőös negyedikest.

Való igaz, hogy nem a tudáson, hanem a neveltségen fordul meg itt minden. A kisgyermek lelkéért aggódó Szentatyánk, X. Pius pápa ezért rendelte el, hogy a gyermekeket minél korábban vigyük az első szentáldozáshoz. Amikor már megérti azt, hogy mit szabad tenni és mit nem, akkor már elég felfogása van arra is, hogy a rossz tetteit megbánja és megígérje, hogy azt többet nem teszi — azaz bűnbánatot tartson. Érdekes, hogy ezt minden szülő megköveteli gyermekétől *önmagával szemben*, csak a jó Istennel szemben gondolja gyermekét erre éretlennek. Ne aggódalmaskodjunk: Roma locuta causa finita est.

A kedves szülők (édesanyák) segítsége okvetlenül fontos. Nagyon sok jót tehetnek és ezt tegyék is meg. Megáldja érette őket a jó Isten. A segítséget a következőkben kérem: 1. Az előkészítő oktatások minden héten . . . napon, délután . . . órákor lesznek az iskolában. Tessék erre elküldeni a gyermeket. (Ne küldjék ezen időben máshová; ne menjenek ekkor cipőt vagy ruhát venni stb., az előkészítő oktatásoknál nincs fontosabb.)

2. Tessék megkérdezni mindenegyes alkalommal, hogy mit tanultak. Nézzenek utána füzetjének, mert ebből mindent megtudhatnak és az előkészítő oktatást figyelemmel tudják kísérni. Ebből egyrészt látja a gyermek, hogy a szülője (édesanyja) is fontosnak tartja az oktatást. Másrészt, amit tanultak, azt a gyakorlatban élnie kell (napi ima, szentmise, engedelmesség stb.), és ebben, vagyis a gyakorlati katolikus élet élésében okvetlenül szüksége van a gyermeknek szülője (édesanyja) segítségére.

3. Nem is tudom eléggé hangsúlyozni, milyen nagy hiba lenne az, ha a szülő (édesanya) ellene beszélne annak, amit a gyermek az oktatáson hallott. Óriási lelki szerencsétlenséget okozhat ezzel a gyermekben. Ilyenről mondja az Úr Jézus: „ha valaki egy gyermeket megbot-

ránkoztat, jobb lenne annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe süllyesztenék". (Mt. 18, 6.)

4. Természetesen az igazi nevelést nem az ékes szó, hanem a jó példa adja. Sokkal jobb nevelő az olyan édesanya, aki az ő jó példájával bemutatja az igazi katolikus életet, mint az, aki talán a legválasztékosabb szavakkal elmagyarázza.

5. Segítse esténként a gyermeket a lelkiismeretvizsgálatban. Ez a lelkiismeretvizsgálat rövid legyen. Milyen rosszat tett? Elkövette-e a főhibáját? (Emlékeztesse azokra, amiket napközben maga is észrevett.) Azután a gyermek kérjen bocsánatot a jó Istentől. Az a gyermek, aki így esténként megvizsgálta a lelkiismeretét, nem fog az első szentgyónáskor tépelődni és édesanyját sírva kérni, hogy mit gyónjon.

6. Közben, ha egy hibát vagy rossz tettet lát a gyermekben, szép szóval figyelmeztesse, hogy ezt nem szabad tennie. De ha jótettet vagy igyekezetet lát, akkor ne fukarkodjék a dicsérettel és juttassa kifejezésre, hogy ezzel neki is örömet szerzett.

A most következő dolgok az első szentgyónás és szentáldozás napjára vonatkoznak:

1. Mielőtt a gyermek az első szentgyónásra a templomba indulna, bocsánatot fog kérni szüleitől. Bocsássanak meg neki a szülők örömmel és áldják meg őt, keresztet rajzolva a homlokára.

2. A gyónásról hazajöve fogadják szívesen gyermeküket. Csókolják meg tisztelettel, mint a Szentlélek templomát és figyelmeztessék, hogy nagy buzgalommal vigyázzon lelke tisztaságára.

3. A szülők előkészítésére triduum lesz. Erre szeretettel meghívom a kedves szülőket. Gyónási alkalom is lesz.

4. Az első szentáldozás napján ne keljen fel túlkorán a gyermek, nehogy a szentmisére már fáradtan jöjjön.

5. Ezen a reggelen legyen közös reggeli ima a családban. Azután a szülők áldják meg első szentáldozó gyermeküket a kereszteskével.

6. Reggel vigyázzanak, nehogy egyék vagy igyék valamit a gyermek. Ha mégis véletlenül megtörténnek, inkább másnap áldozzék, mint hogy első szentáldozását is már szentségtörően végezze.

7. A család együtt menjen a szentmisére és a szentáldozáshoz. Nincs meghatóbb és kedvesebb dolog, mint amikor a szülők kézenfogva vezetik gyermekeiket a szentáldozáshoz.

8. A közös szentáldozás után közös szeretetreggeli lesz, amely a régi keresztények szeretetlakomájára emlékeztet.

9. A reggeli után azonnal fényképezés. Kedves emlék lesz a fénykép erről a szép napról.

10. Délután a templomban . . . órákor ünnepség lesz a gyermekek számára. Az első szentáldozó gyermekek számára szentséges litánia lesz, ugyanakkor őket is és a megjelent többi gyermeket is ünnepélyesen meg fogom áldani. Ezután fogom kiosztani az elsőáldozási emléképeket.

11. Ezen a templomi ünnepségen a kedves szülők is jelenjenek meg, s hacsak lehetséges, a keresztszülők és rokonok is legyenek ott.

Végül néhány gyakorlati kérdés:

1. A ruhában az egyszerűséget keressük. A fehér ruhácska a térdet és a könyököt is takarja. (Nagyon kedves volt az a gazdag leányka, aki édesanyjától azt kérte, hogy a drága ruha helyett inkább csináltasson ugyanazon az áron két egyszerűbbet és a másikat adják oda egy szegény leánynak.)

2. A fiúk ruhája lehet sötét. Később is használhatják ünneplőnek.

3. Hacsak lehetséges, vegyünk közösen egészen egyforma, egyszerű koszorúcskát a leányoknak és csokrot a fiúknak.

4. A fátyol nagyon szép, kedves, de sok baj van vele. Nem is tud mindenki venni. Elmaradhat.

5. A gyertya kedvesen fejezi ki a gyermekek hitét és

szeretetét, de veszélyes. Inkább a délutáni ájtatosságra hagyjuk.

6. Az elsőáldozási emlékképre (ahol szokás) pár filér megtérítést kérünk.

7. A fénykép árát is közöljük. A fényképésznél néhány szegény gyermek részére biztosítsunk ingyen képet.

8. A közös reggelihez adományokat szívesen veszünk. (A helyi körülményekhez megfelelően tudatni.)

Nagy gondja legyen a szülőnek (édesanyának), hogy az első szentáldozást minél több további szentáldozás kövesse.

Évforduló, névnap, születésnap, nagyobb ünnepek kiváló alkalmak erre.

Egy világhírű embert ünnepeltek egyszer s az felállva azt válaszolta, hogy az ünneplés tulajdonképpen nem neki, hanem a drága jó édesanyjának szól, aki a jóra és a nemes dolgokra nevelte. Áldott legyen halóporában is. — Kedves, szép és helyes szavak ezek. Az az édesanya, aki gyermekét jóra, szépre, nemesre, Isten félelmére és szeretetére nevelte, áldott lesz s a jó Isten meg fogja őt jutalmazni ezen áldott munkájáért.

Franciaországban mind több plébánián, az előkészítő oktatások idején, kéthetenként összegyűjtik az elsőáldozó gyermekek szüleit. Ezeken az összejöveteleken elmondják, mit fognak a gyermekek a következő két hétben tanulni, milyen erénygyakorlatokat fognak végezni stb. Sok jólelkű édesanya jelenik meg, hogy gyermekének előkészítésében eredményesebben közreműködhesen. E mellett a vallásos nevelés több fontos kérdése is szóba kerül a megbeszélések folyamán. Nagy előnyt jelent ez a hitoktatónak, ha meg tudja szervezni. Megéri a fáradságot.

4. Megbeszélés a tantestülettel

Az iskola tantestületének segítségét is meg kell nyernünk az első szentgyónás és szentáldozás előkészítéséhez. Hacsak lehetséges, egy tantestületi gyűlés alkalmával mondjuk el, hogy miben kérjük közreműködésüket.

Rövid vázlatban közlöm, hogy miket kérjünk a tantestülettől.

1. Az *osztálytanítótól*, akinek az osztályába az első szentáldozók járnak:

a) Érdeklődjék az előkészítő oktatások után. Kérdezze meg tanítványait: mit hallottak, mit tanultak? — Ez a gyermekekben nagyobb megbecsülést kelt az oktatások iránt.

b) Figyelmeztesse apróbb hibák elkövetésekor is, hogy ezekre jobban kell vigyázniuk, különösen most, amikor lelküket minél kedvesebbé és szebbé kell tenniük az Úr Jézus eljövetele.

2. Tantestület többi tagjaitól segítséget kérhetünk:

a) a gyónás és áldozásnak a templomban való próbájára;

b) a szentséglátogatásokra;

c) két tanítónőt megkérni, hogy nézzenek utána az első szentáldozásra érkező gyermekeknek, hogy a ruhájuk, koszorújuk stb. rendben van-e;

d) a liturgikus szentmisére (különösen ott, ahol csak egy pap van);

e) az első szentáldozásra (odavezetni);

f) maguk is jöjjenek a szentáldozáshoz. Legyen az első szentáldozás napja az egész iskolában kegyelemjárás.

5. A szívgárdisták bekapcsolása az előkészítésbe

Az első szentáldozás előkészítésébe kapcsoljuk be a szívgárdistákat is. Az oktatások megkezdésekor szánjunk erre egy Szívgárda-gyűlést. Mintául egy gyűlés vázlatát közlöm.

1. *Imaszándék.* A mai imádságunkat ajánljuk fel az első szentáldozókért.

2. *Ima.* Miatyánk — felajánló ima.

3. *Történet.* A ninivei fogság idején élt az izraeliták közt egy Tóbiás nevű istenfélő ember. A ninivei király,

Szennakerib, parancsa ellenére megmaradt az igaz Isten tiszteletében és amikor csak tehetett, segítségére volt bajba jutott felebarátainak. Egy jótékony útvjáról holtfáradtan hazatérve, leült egy fal alá. Ekkor szemét hullott a szemébe, amitől megvakult. A jámbor Tóbiás nem keseredett el, mert erősen hitt abban, hogy a jó Isten őt meg fogja segíteni. Vaksága miatt Tóbiás nem tudta folytatni mester-ségét és ezért nagyon elszegényedtek. Már évekkel ezelőtt 10 talentumot (kb. 30.000 forint) adott kölcsön egy rokonának. Ha ezt az összeget most visszakaphatná, nagy segítségére lenne. Igen ám, de a rokon elköltözött a távoli Médiába. Tóbiásnak volt egy fia, de a fiatalembert nem merte ilyen hosszú útra egyedül elengedni. Az ifjú Tóbiás azonban hamarosan talált egy embert, aki hajlandó volt őt elkísérni. Tóbiás megáldotta és útnak indította őket: Utazzatok szerencsével. Isten legyen veletek és angyala kísérjen.

Az idegen az egész úton hűségesen gondját viselte az ifjú Tóbiásnak. Mikor a Tigris folyó partjához értek, Tóbiás bement a folyóba, hogy megmossa magát. Ekkor egy nagy hal úszott oda, úgyhogy Tóbiás ijedten segítségért kiáltott. Az idegen segítségével Tóbiás kopoltyújánál fogva partra húzta a halat és annak parancsára kivette epéjét, amely majd később jó szolgálatot fog tenni. Megérkezve Médiába, Ekbatánában szálltak meg Tóbiás egy rokonánál. Míg Tóbiás itt időzött, az idegen elment Rágesbe és meg-hozta a kölcsönadott pénzt. Ezután visszatértek Ninivébe. Az öreg Tóbiás igen boldog volt, amikor fia a hosszú útról megérkezett. Az idegen most azt mondta az ifjú Tóbiásnak, hogy vegye elő a hal epéjét és kenje meg atyja szemét. Ebben a pillanatban az öreg Tóbiás visszanyerte látását. Mindnyájan olyan boldogok voltak, hogy ki sem lehet mondani. Tóbiás vagyonának felét ajánlotta az idegennek jutalmul. De ez nem fogadta el, hanem így szólt: „Istennek tetszett imádságod és a sok jó, amit tettél. Pró-bára tett téged, de most elküldött, hogy megsegítselek benneteket és meggyógyítsalak téged. Én Rafael angyal vagyok, egy azok közül, akik az Istennek szolgálnak.”

E szavakra az idegen eltűnt szemük elől. Tóbiás és családja térdre borulva adtak hálát Istennek jóságáért.

Most itt az alkalom, hogy ti is angyszolgalatot tegyetek. Legyetek az elsőáldozásra készülő kicsinyeknek segítő, őrző angyalai. Imádkozzatok értük és segítsétek őket jónak lenni úgy, hogy jóra intitek, amikor valami olyasmit akarnának tenni, ami a jó Istennek nem tetszik. Kezdjétek el még ma az *őrangyal-szolgalatot*.

4. *Heti parancs.* Mindenki elkezd lelkicsokrot gyűjteni egy elsőáldozó számára. Az első szentáldozás napján a szeretetreggelikor fogjuk név nélkül átadni nekik.

(A következő gyűlésen számonkérjük a heti parancs végrehajtását.)

5. *Egyházi ének.* Énekek az Oltáriszentségről.

6. *Nevelő tárgyú történet.* Nagyon jó kisfiú volt a Gysuzi. Nem hiába volt szívgárdista. Keresztapja is nagyon szerette és minden vasárnap egy fényes tűzfillérest adott neki. Gysuzi persze nem pazarolta el a pénzt, hanem a szép kövér malacperselybe süllyesztette. Azt tervezte, hogy a nyárra vesz magának egy 3—4 forintos szájharmónikát.

Egy este, mikor lefeküdt, hallja ám, hogy édesanyja, aki még a harisnyákat javítani fennmaradt, a szomszéd nénivel beszélget a konyhában. A szomszéd néni nagyon szegény volt és sirva panaszkolta el, hogy a kis Zsuzsi leányának nem tud fehér ruhát venni az első szentáldozásra. Gysuzinak megdobbant a szíve. Nagyon megsajnálta a kis Zsuzsit. Talán csak egyedül lesz, akinek nem lesz fehér ruhája.

Másnap azután gondolt egy nagyot és megkérdezte édesanyját: odaadhatja-e a szájharmónikára gyűjtött pénzt a Zsuzsika fehér ruhájára. Édesanyja persze szívesen megengedte. Maga Gysuzi mondta el, hogy ez a jócselekedet több örömet szerzett neki, mint 100 szájharmónika.

7. *Egyesületi élet.* a) *A hitbuzgalmi szakosztály* tagjai szentáldozásokat ajánljanak fel az első szentáldozókért. — Például minden vasárnap más és más áldozzék éretük, egészen áldozócsütörtökig. — Megszervezni! — b) A

karitatívszakosztály tagjai buzgólkodjanak esetleg (*kinőtt*) ruha- vagy cipősegélyben. — Szép lenne, ha a Szívgárda egy elsőáldozót felöltöztetne. — c) *A szórakoztató szakosztály* szervezze meg a szeretetreggeli ünnepélyét. Valaki köszöntse az első szentáldozókat szavalattal s esetleg az egész gárda énekkara énekeljen egy szép éneket.

8. *Játék.* Utazás a Jézuskához. Ebből láthatjátok, hogy mi viszi az embert közelebb a Jézuskához és mi távolítja el Tőle.

*

A többi osztályok bekapcsolása az előkészítésbe.

Mivel tanulóink nem mindnyájan szívgárdisták, ezért az első szentáldozásról a többi osztályban a hittanórán kell megemlékeznünk. Az előkészítő oktatások megkezdése idejében, egy alkalmas hittanóra végén, emlékezzünk meg az első szentáldozásról és kapcsoljuk be az előkészítésbe az osztály tanulóit is.

Történet. Csrrrrr! — szólalt meg az iskola csengője. Az iskola udvarán a zsidongás alábbhagyott. A gyerekek sorbaálltak és elindultak az osztályba. Alig érnek be az osztályba és szedik elő a táskát, felkiált ám egy szegény gyermek:

— Ni, hát ez meg mi? Idegen füzet van a táskámban.

De még jobban meglepődik, amikor a füzetben egy kis papírt talál ezzel a felírással:

— Örömmel segítünk rajtad. Viszonzásul imát kérünk! Szent Erzsébet leányai! (Szent László lovagjai!)

Másnap meg az imosztor Jancsi, mikor otthon elővette az olvasókönyvet, hogy a verset megtanulja, talál egy írást:

— A számtanpéldát a szomszédodéről nézted le! Szívgárdista ilyen nem tesz! Szent László lovagjai!

És így tovább...

Láthatatlanul örködtek a társaik felett. Figyelmeztették, amikor valami rosszat tett; segítették, amikor arra rászorult.

Ti is tegyétek ezt az elsőáldozókkal szemben. (Megbeszélni, hogy miként tudnának közreműködni az osztály tanulói. Mintául a Szivgárdagyűlésre felvett elgondolások szolgálhatnak.)

6. Bevezető oktatás az elsőgyónók és elsőáldozók számára

Ez az oktatás tulajdonképpen hangulatkeltés az előkészítő oktatásokra. Ha lehetséges, az oktatások megkezdése előtti hittanórán mondjuk el, ha nem, akkor az első előkészítő oktatás előtt.

Tárgyi cél. Előkészítő oktatások.

Nevelői cél. Lelkesítés az előkészítő oktatásokra.

Hangulatkeltés. Ma a szentmisében különösen nagyon imádkoztam a jó Istenhez. Valami nagy dolgot kértem tőle.

Célkitűzés. Most azt fogom elmondani, hogy mit kértem a szentmisében a jó Istentől.

Előterjesztés. Mikor az izraeliták a pusztában vándoroltak, elfogyott az eledelük. Éhenpusztultak volna, ha Isten meg nem könyörült volna rajtuk. Másnap, mintha dér lepte volna el a pusztát. Mi ez? — kérdezték az izraeliták. Mózes, az izraeliták vezére így felelt: Ez a kenyér, amelyet az Úr ad nektek. Gyűjtsetek belőle mindig annyit, amennyi egy napra kell. A jó Isten negyven évig táplálta ezzel a csodálatos kenyérrel az izraelitákat, míg meg nem érkeztek hazájukba. — A jóságos Úr Jézus még csodálatosabb kenyeret adott az embereknek. Ez a kenyér az Ő szent teste. Aki ebből a kenyérből eszik, az örökké fog élni, — mondta az Úr Jézus — és azt fel fogja támasztani az utolsó napon az örök boldogságra. Ezzel a csodálatos kenyérrel táplálja az Úr Jézus az embereket már 1900 éve egészen életük végéig, hogy jók lehessenek és eljuthassanak örök hazájukba, a mennyek országába. — Az Úr Jézus nektek is adni fogja ezt a csodálatos kenyeret, az Ő szent testét a szentáldozásban. Hogy ezt elnyerhessétek, hogy ti is mindnyájan a mennyországba juthassatok, megtanítlak titeket a szentgyónásra és a szentáldozásra.

Megvilágítás. Hogy milyen fontos dolog a szentgyónás és szentáldozás, az abból is látszik, hogy külön is el fogtok jönni

a) az *előkészítő oktatásokra*, amelyek minden héten . . . napon, délután . . . órákor lesznek itt az iskolában.

b) Ezekre az oktatásokra *pontosan* kell eljőnnötök. Nem szabad ám elkésni! Ha szüleitek máshová akarnának elküldeni titeket, akkor kérjétek meg, hogy most az oktatásra engedjenek, mert az mindennél fontosabb.

c) Az oktatást figyelmesen kell végighallgatnotok, mert az oktatások végén vizsga lesz.

d) Az oktatásra hozzatok magatokkal egy vonalas *füzet*et, *fekete és színes ceruzát*. A füzetbe majd fontos dolgokat fogunk beírni és berajzolni.

e) Ugyancsak hozzátok el magatokkal *Kis hittankönyveteket* és az *imakönyveteket* is.

Összefoglalás. Tehát, hogy a gyónást és áldozást jól megtanulhassátok, külön előkészítő oktatások lesznek minden . . . délután . . . órákor az iskolában.

Begyakorlás. Milyen napon lesznek az előkészítő oktatások? Hány órákor? Hova kell jönni? Mit kell magatokkal hozni?

Alkalmazás. Abból, hogy milyen pontosan és szorgalmasan fogtok eljőnni az előkészítő oktatásokra, látni fogom azt, hogy mennyire szeretitek a jó Úr Jézust. Mert aki igazán szereti Őt, az mindig eljön és figyelmesen hallgatja szavaimat, hogy megtanulja, hogyan kell az Úr Jézust a szívébe fogadnia. Aki nem jár el vagy nem lesz figyelmes, azt nem engedhetem gyónni és áldozni. Pedig az Úr Jézus mindenkit vár ám!

Érzelemkeltés. A kis árva Rózsi nagyon szegény leány volt. Szülei elhaltak és egy özvegyasszony fogadta magához, hogy ne legyen egyedül. Rózsának rossz sora volt az özvegyasszonynál, de kihez menjen máshová? Senkije sem volt. Nem tehetett mást, mint hogy ott maradt. A néni megparancsolta neki, hogy ha az iskolából kijön, azonnal siessen az erdőbe rőzsét szedni. A rőzsét azután a néni

vagy maga használta el vagy eladta. Rózsi a néni parancsát mindig hűségesen megtette.

Hanem egyszer csak nagy baj történt. A kis Rózsi elsőáldozó lett és az elsőáldozók a tanítás után még ott maradtak egy órára előkészítő oktatásra. Rózsi persze szívesen ott maradt volna, de a fősvény néni nem akarta ezt engedni, mert akkor nem tud annyi rőzsét szedni az erdőben a kisleány. Megparancsolta Rózsának, hogy ne merjen ott maradni az oktatáson, mert akkor jaj lesz neki. A kisleány mégis ott maradt és a gonosz néni ezért kegyetlenül megverte. A tisztelendő bácsi ezt csak néhány nap múlva tudta meg. Meg is kérdezte Rózsit, igaz-e?

— Igaz, — felelte a kisleány — de én azt mondtam, inkább mindennap verjenek meg, de az oktatást nem mulasztom el, mert én elsőáldozó akarok lenni és az Úr Jézust a szívembe akarom fogadni.

— Jól van, Rózsi, — felelte a tisztelendő bácsi — majd segítünk a bajon.

A tisztelendő bácsi segített is a bajon. Talált a faluban egy jó nénit, aki mikor meghallotta, hogy milyen hős kisleány a Rózsi, magához vette. Rózsának ettől fogva jó sora volt. Most már semmi sem akadályozta őt abban, hogy a jó Istennek szolgáljon. Így jutalmazta meg őt a jó Isten szeretetéért és hűségéért.

II. RÉSZ:

ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA

7. Isten gyermeke lettél

1. óra: Isten végtelenül szeret minket

Tárgyi cél. Isten szeretete bennünk.

Nevelői cél. Isten gyermekének lenni a legnagyobb boldogság.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz, esetleg egy bibliai kép: Ádám és Éva a paradicsomban.

Megmagyarázandó fogalmak. Isten gyermeke, megszentelő kegyelem, mennyország, nem kell szenvedni és meghalni.

Hangulatkeltés. Egyszer a gyermekek azon vitatkoztak: mi ér az emberben a legtöbbet? Az egyik azt mondta, hogy az erő, mert az erős ember mindent meg tud csinálni. A másik ellenben azt állította, hogy az ész, mert hiába van az embernek bármekkora ereje is, ha nincs esze, nem tudja azt megcsinálni, amit akar. Egy harmadik viszont úgy vélte, hogy a legtöbbet ér az egészség, mert a beteg embernek hiába van jó esze, nagy ereje, mégsem tud semmit sem tenni. Végre jött egy nagyobb gyermek és azt mondta, hogy az is semmi, ha erősek vagyunk, az is semmi, ha okosak vagyunk, az is semmi, ha egészségesek vagyunk, ahhoz képest, hogy a jó Istennek gyermekei vagyunk.

Célkitűzés. Ma arról fogok beszélni: mit jelent az, hogy a jó Istennek gyermekei vagyunk?

Előterjesztés. Mikor Isten Ádámot és Évát megterem-

tette, elhalmozta őket minden jóval. Teremtett számukra egy gyönyörű szép kertet, amely tele volt szebbnél-szebb fával, virággal és állattal. Ádámnak és Évának nagyon jó sorsuk volt itt. A mennyei Atya a lelküknek is adott valamit, amit emberi szemmel látni nem lehet, csak a jó Isten és a mennyei angyalok látták, amely azután egészen megváltoztatta Ádám és Éva lelkét. Lelkük szép lett, ragyogó lett. Még a jó Isten is azt mondta: Olyan szépek ezek, hogy gyermekeimmé fogadom őket. Mit kapott Ádám és Éva lelke: a jó Isten különös szeretetét, áldását és segítségét. Ezt röviden megszentelő kegyelemnek nevezzük. Ádám és Éva tudták, hogy a jó Isten nagyon szereti őket; tudták, hogy mi minden jót kaptak tőle; tudták, hogy az Ő gyermekei lettek. Ezért nagyon boldogok voltak, nagyon szerették Őt.

Megvilágítás. Ádámot és Évát a megszentelő kegyelem Isten gyermekeivé tette.

1. *Isten gyermekei:* azt jelenti, hogy Isten az ő mennyi Atyjuk, aki az ő országába, a mennyországba várja őket. Ott az ő otthonuk. Oda kell majd hazamenniök, mert a gyermeknek az Atya mellett a helye.

2. *Isten különös szeretetét* adta, azaz nagyon, különösen, végtelenül szerette őket, mert semmiféle bűn sem volt a lelkükön.

3. *Kegyelem*-nek is mondjuk más szóval, ami annyit jelent, hogy Isten nem lett volna köteles azt megadni, hanem csak jóságból adta, mert különösen szerette őket.

4. *Megszentelő*-nek azért nevezzük, mert Ádámot és Évát megszentelte, azaz szentekké tette.

5. *Fényessé, széppé, ragyogóvá* lett a lelkük, mert Isten végtelenül szerette őket és ők is nagyon szerették Istent.

6. Ádám és Éva mint Istennek gyermekei *nagyon boldogok voltak*. Isten gyönyörű szép kertet készített nekik. Ebben a szép paradicsomkertben nagyon jó sorsuk volt, nem kellett nekik sem szenvedniök, sem meghalniök. Isten azt akarta, hogy szeressék Őt és a mennyországba jussanak.

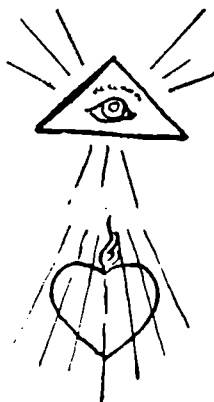
Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a jó Isten Ádám-nak és Évának *megszentelő kegyelmet adott*. Ez a megszentelő kegyelem Ádám és Éva lelkét *szentté, széppé, ragyogóvá tette és a jó Isten őket gyermekeivé fogadta*.

Begyakorlás. Mit adott a jó Isten Ádám és Éva lelkének? Milyenné tette a megszentelő kegyelem Ádám és Éva lelkét? stb.

A kérdéseket a hitoktató tetszése szerint változtathatja és bővítheti, amint ezt az előkészítendő növendékek szellemi képessége megkívánja.

Alkalmazás. Mikor ti még csak pár naposak voltatok, akkor keresztanyátok elvitt titeket a templomba. Ott a tisztelendő bácsi keresztalakban szenteltvizet öntött a fejetekre, amit úgy mondunk, hogy megkeresztelt titeket. Amikor a tisztelendő bácsi titeket megkeresztelt, akkor a ti lelketekkel is ugyanolyan csodálatos dolog történt, mint Ádám és Éva lelkével. A jó Isten a ti lelketeknek is megadta a megszentelő kegyelmet. A ti lelketek is szent lett, szép lett, ragyogó lett és titeket is a jó Isten gyermekeivé fogadott. A jó Isten a ti mennyei Atyátok lett, ti pedig az ő kedves, fogadott gyermekei lettetek.

Isten gyermeke vagyok

1. rajz.

Az Isten gyermekéről. A háromszöget, a szemet, a sugárzást és a szív belső vonalát sárgával; a szív külső vonalát és a belőle kitörő lángnyelvet pirossal rajzoljuk. A szív belsejét ne színezzük. A szívet mindig kettős vonallal rajzoljuk az oktatások folyamán. A külső vonal piros, jelzi, hogy emberről van szó. A közvetlen mellette belül futó vonal sárga, jelzi, hogy Isten lakik benne a megszentelő kegyelem által. (A képen csak egyes vonal van, mert az első kiadás kliséit fel akarjuk használni.)

EGYÉNI MUNKA: *Otthon mindenki írjon a kép alá egy kis imádságot, amelyben néhány szóval megköszöni Istennek, hogy a keresztségkor gyermekévé fogadta őt. Nem kell sokat írni, hanem keveset, okosan és szépen.*

A szabadon szerkesztett imádságokkal a gyermek megtanulja a magaszerkesztette imádkozás módját. Ezzel imaélete, a jó Istenhez való viszonya bensőségesebb, melegebb, gyermekibb lesz. A feladatokat a következő alkalommal tekintsük meg. A legsikerültebbeket fel is lehet olvastatni.

A rajzokat mindig meg kell magyarázni. Például szolgáljon az első rajz: Isten a keresztségkor mindnyájunkat gyermekévé fogadott. Rajzoljuk ezt meg. Először írjuk fel szép, nagy betűkkel a címet: Isten gyermeke vagyok. Istent nem lehet lerajzolni, ezért háromszöget rajzolok, ami azt jelenti, hogy Isten egy, bár három személy van benne. Egy szemet is rajzolok bele, mert Isten mindent lát, azaz mindent tud.

Aranysugarakat rajzolok köréje, mert Ő a legszentebb a világon. Lelkünket sem tudom lerajzolni, helyette egy szívet rajzok ide, mert a szív a szeretet jelképe. A szívből lángok törnek elő, ami azt jelenti, hogy Istent nagyon kell szeretni. A szíven belül aranyvonalat, köréje aransugarakat rajzolok, amelyek Isten különös szeretetét, a megszentelő kegyelmet jelentik.

Nem fontos, hogy a rajz az órán pontosan elkészüljön. Sőt jobb, ha csak felvázolják és otthon rajzolják meg szépen. Legalább annál biztosabban foglalkoznak vele.

Egyes színek használata állandóan szorosan kapcsolódik meghatározott jelentéshez. A sárga jelenti az Istent és mindazt, ami szorosan kapcsolódik hozzá (pl. kegyelem, parancsolat stb.), a világoskék jelenti a mennyei dolgokat (angyalok, szentek), a piros az embert és általában a földi dolgokat, a lila a halálos bünt és a vele kapcsolatos fogalmakat (ördög, pokol), a halványlila vagy rózsaszín a bocsánatos bünt.

Érzelemkeltés.

Az *érzelemkeltés* cím alatti történeteket csak vázlatosan közlöm. A hitoktató igyekezzék azt minél kedvesebben, minél melegebb és színesebb szavakkal elmondani. Ez legyen mintegy a koronája minden oktatásnak.

Elt egyszer egy kisleány, Marikának hívták. Ez a kisleány valóban az Isten gyermeke volt. Nagyon szeretett egy kis verset mondogatni, amelyre a nagypapája tanította:

Jó Istenem, te adtad a szép zöld füvet.

Jó Istenem, te adtad a rózsalevelet.

Jó Istenem, te adsz nekünk minden örömet.

Jó Istenem, égi Atyám, jaj de nagyon szeretlek.

Egyszer édesanyja teljesítette a kívánságát és vett neki egy játékcsacsit meg egy játékbárányt. A játékosboltból kijövet találkoztak egy szegény gyermekkel, aki sóvárgó szemekkel nézte a játékokat. Marika egy pillanatra ránézett a szegény gyermekre, azután kedves mosollyal odaadta neki a játékokat ezekkel a szavakkal:

— Ő is a jó Isten gyermeke, tehát testvérek vagyunk.

Egyszer levelet írt Szent Ferencnek:

„Kedves jó Szent Ferenc! Én mindenkinek szótfogadok. A jó Istennek, mert Ő az én mennyei Atyám. Azután anyukámnak, apukámnak és mindenkinek, csak az ördögnek nem, mert az azt akarja, hogy megbántsam mennyei Atyámat, de azt nem fogom megtenni sohasem.”

A jó Istent mindennél jobban szerette.

— Szent szeretnék lenni — mondotta egyszer.

— Miért szeretnél szent lenni? — kérdezte az édesanyja.

— Mert akkor a mennyországba jutok és mindig a mennyei Atyámnál leszek.

Ezt a fogadását meg is tartotta. Szentéletű gyermek volt. A megszentelő kegyelmet megőrizte a lelkében. Halála után meg is nyílt előtte a mennyország kapuja. Hazamehetett a mennyei Atyjához és nála boldog lehetett mindörökre.

Ajtatosság a keresztkútnál. Az oktatás befejezése után

vigyük el a gyermekeket a templomba. Állítsuk őket a keresztkút köré. Emlékeztessük őket arra, hogy itt lettek Isten gyermekei. Azután adjuk fel nekik a következő kérdéseket:

- Akarsz-e újra Isten gyermeke lenni?
- Akarok.
- Akarsz-e az Ő engedelmes, jó gyermeke lenni?
- Akarok.
- Akarsz-e bejutni a mennyek országába?
- Akarok.
- Ha tehát a mennyek országába be akarsz jutni, tartsd meg a parancsolatokat: Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből és teljes elméd-ből; szeresd felebarátodat, mint tennenmagadat.

- Uram, hallgasd meg könyörgésemet,
- És az én kiáltásom jusson Eléd.
- Az Úr legyen veletek,
- És a te lelkeddel.
- Könyörögjünk. Kérünk mindenható Isten, tekints kegyesen fogadásunkra és nyujtsd ki védelmünkre fölséges jobbodat. A mi Urunk Jézus Krisztus által. (Bőjt 3. vasárnapjának könyörgése.)
- Amen.

Ezután áldjuk meg a gyermekeket és az „Édes Jézus, neked élek” (Szent vagy Uram 113. sz. ének) eléneklése után csendesesen távozzunk a templomból.

Ájánlatos ezt és a következő ájtatosságokat előre elpróbálni, hogy az a templomban simán, zökkenés nélkül menjen.

8. Szeretnünk és szolgálnunk kell Istent

2. óra: Isten szolgálata

Tárgyi cél. Isten tízparancsolata.

Nevelői cél. Mutasd meg mennyei Atyád iránti szeretetedet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép: Isten kihirdeti a tízparancsolatot.

Megmagyarázandó fogalmak. Parancsolatok.

Hangulatkeltés. A mennyei Atya nagyon szerette az

ő fogadott gyermekeit: Ádámot és Évát. Lelküket megszentelte és gyönyörű széppé tette. Paradicsomkertet készített nekik, minden szenvedéstől, még a haláltól is megóvta őket. De azt akarta tudni, hogy a fogadott gyermekei szeretik-e Őt.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan akarta ezt megtudni a jó Isten.

Előterjesztés. A paradicsomkertben, ahol Ádám és Éva lakott, nagyon sok szép gyümölcsfa volt. A kert közepén pedig egy gyönyörű szép fa állott. Isten azt mondta Ádámnak és Évának, hogy a kert minden fájáról ehetnek, csak arról nem, amelyik a közepén áll. A jó Isten Ádámnak és Évának csak ezt az egy parancsot adta a paradicsomkertben. Később a többi embernek más parancsokat adott.

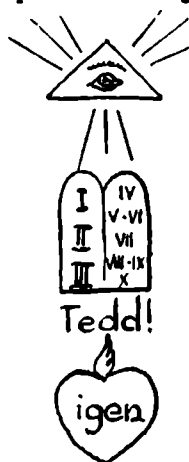
Egyszer egy nagy hegyhez, a Sinai hegyhez hívta az embereket. Megjelent nekik villámlások és mennydörgések között és kihirdette a tízparancsolatot. Isten az embereknek tíz parancsolatot adott. Nekünk tehát ezt kell megtartanunk.

Isten a parancsokat is szeretetből adta. Ezekkel vezet bennünket a mennyek országába. Ha valaki a parancsokat megtartja, vagyis megteszi, az szereti Istent, abból jó ember lesz és megérdemli a mennyi boldogságot.

Megvilágítás.

a) Isten nekünk parancsokat adott, vagyis azt kívánja, hogy azt tegyük meg. Én is, te is, ő is. Mindenki.

Isten parancsolt megtartom

2. rajz.

Az Isten tízparancsolatáról. A háromszöget, a szemet, a sugárzást, a táblák számait, a Tedd szót és a szív belső vonalát sárgával; a szív külső vonalát, a lángot és az Igen szót pirossal; a két kőtáblát fehérrel rajzoljuk.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írjatok egy kis imádságot, amelyben megígéritek, hogy mindig engedelmes, jó gyermekei lesztek Istennek.

b) A tízparancsolat két kőtáblára volt leírva, mint ahogyan ezt a rajzról is láthatjátok.

c) A mennyei Atya azt kívánja, hogy:

1. Mindennap imádkozzunk.
2. Az Ő szent nevét nagy tisztelettel mondjuk ki.
3. Az Ő napját megszenteljük.
4. Az Ő helyetteseit, a szüleinket tiszteljük és szeressük.
5. A többi embereket is szeressük.
6. Szemérmesek legyünk.
7. Más embernek jót tegyünk.
8. Igazat mondjunk.
9. Önmegtagadók legyünk.
10. Másnak jót kívánjunk.

Akik a jó Istent szeretik (lángoló szív), azok meg is teszik azt, amit a jó Isten kíván.

A parancsoknak pozitív szellemben való tárgyalása miatt fogalmaztam így a tanítást. Ezért volt szükség a parancsok helyett a kívánja kifejezést használnom.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy milyen *parancsokat* adott Isten Ádámnak és Évának, illetve a többi embernek.

Begyakorlás. Milyen parancsot adott Isten Ádámnak és Évának? Hány parancsot adott Isten a többi embereknek? Mit kíván tőlünk mennyei Atyánk?

Ellenőrző próba. A tesztek segítségével csináljunk egy próbát, hogy a gyermekek helyesen értették-e meg az elmúlt két óra anyagát. A gyermekek füzetükbe írják a kérdések számát és e mellé a feleletet. Ahány jó felelet, annyi jó pont. Ajánlatos megjutalmazni azokat, akiknek az előkészítő oktatások befejeztével a legtöbb pontjuk lesz. A tesztek után rögtön ellenőrizzük. A következő teszteket véve alapul, ezt úgy csináljuk, hogy felszólítjuk a gyermekeket, tartsa fel a kezét az, aki igent (vagy nemet) írt. Ők maguk is odairhatják a jó pontokat füzetükbe. Amely kérdésre többen rosszul feleltek, azt a témát újra meg kell magyaráznunk. Ha valaki több kérdésre rosszul felelt, azal külön kell foglalkoznunk.

Feleljetek igennel vagy nemmel a következő kérdésekre:

1. Neked is megadta-e Isten a megszentelő kegyelmet?
2. Téged is gyermekévé fogadott-e Isten?
3. Mindenkinek meg kell-e tartani a tízparancsolatot?
4. Minden parancsot meg kell-e tartani?
5. Szereti-e Istent az, aki nem tartja meg a parancsolatokat?

Alkalmazás. Azokat a parancsokat, amelyekről ma tanultunk, szépen tegyétek meg, mert azzal megmutatjátok, hogy engedelmesek vagytok és a jó Istent, mennyei Atyátokat szeretitek.

A parancsokról még külön-külön is fogunk beszélni, hogy mindegyiktek pontosan megérthesse és tudja, hogy mit kell tennie.

Érzelemkeltés. Livio nagyon szerette a jó Istent, az ő mennyei Atyját. Jó gyermek volt, de azért hibák is voltak benne.

— Mindíg jó szeretnék lenni, — mondta egyszer szinte sírva — de nem mindig sikerül.

Mikor a szentgyónásra készült, levelet írt az Úr Jézusnak, amelyben megígérte, hogy milyen hibákról fog leszokni.

1. Nem hazudok soha. 2. Sohasem leszek makacs. 3. Odaadom testvéreimnek a játékot. 4. Jobban tanulok. 5. Nem veszem el a játékot testvéreimtől. 6. Nem veszekedem.

Még nem volt hatéves, amikor áldozott. A szentáldozás után megígérte az Úr Jézusnak, hogy minden parancsolatot meg fog tartani. Máskor meg így könyörgött hozzá:

— Segíts meg, édes Jézusom, hogy jó és engedelmes gyermeke lehessenek a mennyei Atyának.

A kis Livio valóban törekedett is jó lenni. Jézuska kedvéért még a keserű orvosságot is azonnal bevette. Amikor meghalt, a mennyei Atya magához vette az ő kedves gyermekének szép lelkét a mennyországba, ahol most már Livio nagyon boldog.

Kedves Gyermekek! Ti is írjatok szépen levelet a Jézuskának, úgy mint Livio. Írjátok meg, hogy milyen hibák vannak bennetek és miben akartok megjavulni. De őszintén írjatok ám meg mindent. A leveleket a jövő oktatáskor hozzátok el. Én majd elviszem a templomba és odateszem az oltárra a Jézuskához.

A levelekből a hitoktató megláthatja tanítványainak lelki képét. A parancsokról szóló részletes oktatásoknál ezt nagyon hasznosan tudja majd felhasználni.

Befejezésül megígérjük a jó Istennek, hogy engedelmes, jó gyermekei leszünk. Mondjátok utánam: Az Atyának... Édes mennyei Atyám, nagyon szeretlek, mert gyermekeddé fogadtál engem. Szeretetből megígérem, hogy engedelmes, jó gyermeked leszek és parancsaidat ezentúl mindig megtartom. Miatyánk...

9. Mindennap beszéljess Vele

3. óra: Isten első parancsa

Tárgyi cél. Isten első parancsa: Imádság.

Mivel az elsős gyermek még nem vét az isteni erények ellen, ezért annak tárgyalását elhagyhatónak véltem.

Nevelői cél. Szeress imádkozni, azaz a mennyei Atyával beszélgetni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép az ájtatosan imádkozó gyermekekről.

Megmagyarázandó fogalmak: imádság, ájtatosan (rendesen), elszórakozás.

Hangulatkeltés. Egy kis vers elmondja, hogy a szép mennyországban az angyalok gyönyörű zenével hódoltak az Istennek. Am a jó Isten letekintett a földre és látta, hogy egy kicsi kisgyermek szépen imádkozik. — Hagyjátok abba a zenét, — mondta a jó Isten — egy kisgyermek imádkozik, előbb őt akarom hallgatni. — Igen, a szép imádság nagyon kedves Neki, mert akkor az Ő szeretett gyermekei beszélgetnek Vele.

Célkitűzés. Ma azt fogom megtanítani, hogyan lehet a mennyei Atyával beszélgetni?

Előterjesztés. A bibliában olvashatjuk, hogy az Úr Jézus gyakran elvonult egyedül a hegyekbe vagy pusztahelyre és ott az egész éjszakát imádságban töltötte. Ha ezt nem tehetné, akkor tanítványai között ülve, csendesén imádkozott. A szenvedések előestéjén, a rettenetes kínzások alatt, a keserves keresztfán is imádság volt az ajkán. Tanítványai meghihatottan nézték az ájtatos imádságot és egy alkalommal arra kérték, tanítsa meg őket is szépen imádkozni. Ekkor tanította meg őket a Miatyánkra. Az Úr Jézus nemcsak példájával mutatta, de szóval is megmondta, hogy mindenkor imádkozni kell és abba bele nem fáradni.

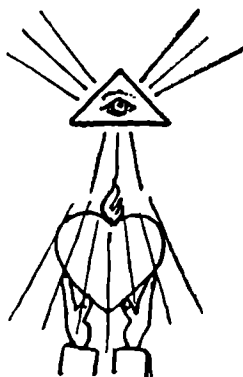
Az Úr Jézus a mennyei Atyának igazi gyermeke volt, ti pedig fogadott gyermekei vagytok. A mennyei Atya azt kívánja, hogy ti is azt tegyétek, amit az Úr Jézus tett: mindennap gondolatok rá és beszéljessetek vele, mert ha fogadott is, de ti is az Ő gyermekei vagytok.

Mikor imadjuk Istent imádsággal? Amikor szóval vagy lélekben beszélgetünk vele.

Megvilágítás.

1. **Imádkozni** annyit jelent, mint a jó Istennel beszélni. Az imádság egy olyan aranytelefon, amelyen keresztül bármikor beszélhetünk a jó Istennel.

Mennyei Atyámmal beszélgetek

3. rajz.

Az imádságról. A lélek (szív) felemelése Istenhez. A háromszög, a szem, a sugárzás és a szív belső vonala sárga; a szív külső vonala és a láng piros; a kezek fehér krétával rajzolandók.

EGYÉNI MUNKA: Otthon írjátok a kép alá a Miatyánkot. A megszólítást és a kéréseket mind külön sorba. Azután csináljátok szép keretet neki; mert ez a legszentebb imádság.

2. **Ájtatosan** kell imádkoznunk, vagyis amit mondunk, arra rá kell figyelniünk.

3. **Sietni** nem szabad az imádsággal. Olyan lassan mondjuk, hogy ha azt hangosan mondanánk, akkor akárki más meg tudná érteni.

4. **Testünkről** is meg kell látszania, hogy imádkozunk, mert az is az Istené. Az imádságkor egyenesen állunk, kezünket összetesszük. Ha szentkép vagy szobor van előttünk, akkor arra, ha nincsen, akkor magunk elé nézünk.

5. Imádkozni kell *minél többször*, de legalább is:

a) *reggel* a felkelés után. A felébredéskor az ágyban keresztet vetünk, azután felöltözünk és utána mondjuk el a reggeli imádságunkat.

b) *Délben* evés előtt és után.

c) *Este* lefekvés előtt. Mielőtt levetkőznénk, elmondjuk az esti imádságot, azután levetkőzünk, lefekszünk és utoljára még az ágyban keresztet vetünk.

d) *Templomban* a szentmise vagy litánia alatt és akkor is, ha a Jézuskát mentünk be meglátogatni.

e) *Kisértéskor*, ha az ördög rosszra csábít.

Aki nem teszi meg, amit a mennyei Atya kíván, az rossz gyermek és megbántja a mennyei Atyát.

1. Aki *nem imádkozik* akkor, amikor imádkoznia kellene.

2. Akinek az *imádságkor másutt jár az esze*. Olyan az, mint az üres kávédaráló, csak berreg és nem ér semmit.

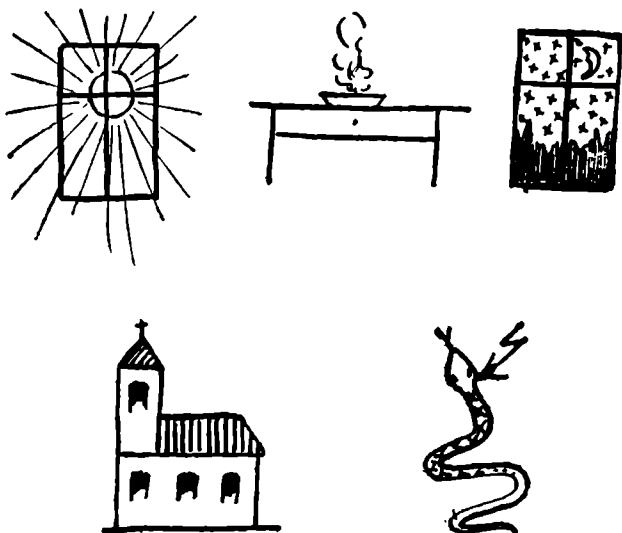
3. Aki *imádság alatt mást is tesz* (kinéz az ablakon, meglök mást). Olyan, mint a csúnya, fekete, fojtó füst, amely senkinek sem tetszik.

Összefoglalás. Mennyei Atyánk az első parancsával azt parancsolja, hogy mindennap beszéljessünk Vele, azaz *imádkozzunk Hozzá*. Mivel Ő nemcsak mennyei Atyánk, hanem az egész világ Ura is, ezért nagy tisztelettel kell vele beszélnünk, vagyis *ájtatosan kell imádkoznunk*. — Aki *nem imádkozik* mindennap vagy *rendetlenül imádkozik*, az megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztetni fog titeket, hogy mikor is kell imádkoznotok.

I. IMÁDSÁG

Imádkoztál-e mindennap szépen, ájtatosan?

4. rajz.

Mikor kell imádkozni? Reggel, délben, este, templomban, kísértéskor. Az ablakrámat, asztalt, templomtetőt barnával; kígyót zölddel; almát pirossal színezzük. A kígyóba rajzoljunk egy hosszú, lila csíkot, amely azt jelzi, hogy az ördög van benne. A füzetben öt oldalt osztassunk magassága szerint ketté. Mindegyik részbe egy lelkiismeretvizsgálati rajz fog kerülni (imádság, szent nevek, szentmise, szülők stb.), az utolsóba pedig a bánat és erősfogadás. Fontos, hogy ezek a rajzok egymásután kerüljenek. Mivel közben mást is rajzolunk, ezért kell a 10 rajznak előre helyet hagynunk.

Megbántod-e a mennyei Atyát, ha imádság közben el-

alszol? Ha véletlenül másfelé gondolsz? Ki imádkozik ajtatosan? stb.

Alkalmazás. Légy te a mennyei Atyának jó gyermeke. Végezd el szépen mindennap az imádságokat. Itt a földön is, de a mennyországban is biztosan megkapod hűséges imádságaidért a jutalmat.

Isten a paradicsomkertben megkérdezte Ádámot: Ugye, ettél a tiltott fának a gyümölcséből? Most én kérdezek tőletek ilyesmit. De csak magatokban kell felelnetek. Imádkoztál ma reggel? Tegnap? Tegnapelőtt? Mindennap? Rendesen imádkoztál? Nem gondoltál közben másra? stb.

Gyakoroltassuk a gyermekekkel a kérdések feladását önmaguknak. Minden kérdés után megállni és egy kis szünetet tartani. Az elsősöknél elég, ha a képek alapján fel tudják maguknak adni a kérdést a maguk szavaival. Tétessük ezt meg velük mindenegybes parancsnál külön-külön. Ilymódon kevésbé lesz fárasztó és a többszöri gyakorlat folytán nagyobb eredményt érünk el, mintha csak a 22. fejezet alkalmával vesszük elő.

Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy az imádságomat többször elmulasztottam vagy rendetlenül imádkoztam, mert azzal téged, szerető mennyei Atyámat megbántottalak. Fogadom, hogy ezentúl ezt nem teszem és imádságaimat mindig pontosan és rendesen el fogom végezni. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem.

Ezentúl ezeket a kérdéseket ti kérdezzétek magatoktól mindennap este a lefekvés előtt. Hogy ez könnyebb legyen, vegyétek majd elő azt a képet, amelyet ma rajzoltunk. És ha hibáztatok, akkor kérjétek szépen újra bocsánatot a mennyei Atyától.

Olvastam egy jó kisfiúról, aki minden este, amikor lefeküdt, így megkérdezte önmagát, azután ami hibát talált magában, azt megvallotta szépen csendben az őrzőangyalának, persze úgy, hogy azt senki más nem hallhatta. — Ti is próbáljátok ezentúl ezt megtenni. Aki az első parancsolat ellen vétett, az őrzőangyalának így mondhatná meg: Nem imádkoztam mindennap. Rendetlenül imádkoztam.

Az esténkinti lelkiismeretvizsgálat és a bűnök megvallása az őrzőangyalnak igen jó előkészület a szentgyónásra. Persze ezt a

gyermekkel többször próbálni kell, illetve megmondani, hogyan kellene ezt vagy azt a hibát, illetve bűnt megvallani.

Érzelemkeltés. Még csak négy és fél éves volt a kis Terézke, amikor édesanyját elvesztette. Édesapja ekkor a Szent Benedek-rendi apácákhoz adta nevelésre. Az első szentgyónásra nagyon komolyan készült.

Volt neki egy kis könyvecskéje, amelyben éppen úgy képecskék voltak, mint a ti füzetetekben. Ezeket a képeket minden este megnézte és abból látta, hogy megtette-e, amit a mennyei Atya kívánt vagy nem. Ó, milyen boldog volt, amikor azt látta, hogy mindig többször tett jót, mint rosszat. De még jobban örült a mennyei Atya, amikor a kis Terézkének a jótettektől díszes lelkére nézett a szép mennyországból.

Mikor a kis Terézke felnőtt, apáca lett belőle. De a kis könyvecskéjét hiven megőrizte. Mindig arra törekedett, hogy minél több jót tegyen és minél kevesebb rosszat. Nem sokáig élt, csak 23 éves koráig. Élete végén nagyon sokat kellett szenvednie a betegsége miatt. De ő ezt hőiesen elviselte az Úr Jézusért, hiszen ez mindig egy jó jelet jelentett abban a könyvecskében is, amely nála volt és abban is, amelybe az angyalok írtak ott fenn a menynek országában.

Halála után a jó Isten több csodát tett az ő kérésére. Ezért XI. Pius pápa szentté avatta és ma már így hívjuk: **Lisieuxi Kis Szent Teréz.**

Befejezésül mondjuk el a Miatyánkot.

Ajánlatos a következő alkalomra beiktatni a szentséglátogatásról szóló 33. fejezetet, amelyet a rendszeres felépítés miatt, a tartalmi sorrend által kívánt helyre kellett besorolnom.

10. Szeretettel beszélj Róla

4. óra: Isten második parancsa

Tárgyi cél. Isten második parancsolata: Isten neve.

A tapasztalat szerint az elsős gyermek nem átkozódik. Amit tesz, az nem átkozódás, hanem inkább rossz kívánság másnak. Úgyszintén igazi értelemben vett fogadalmat nem tesz. Ezért a kettőnek tárgyalását elhagyhatónak véltem.

Nevelői cél. Tiszteld a mennyei Atya nevét és mindent, ami vele kapcsolatban van.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Szent nevek, könnyelmű kiejtés, káromkodás, esküdözés, hamis eskü.

Hangulatkeltés. Egyszer egy kórházban egy súlyos beteg ember feküdt. Ezt a betegséget ráknak nevezzük. Csak úgy lehetett megmenteni a haláltól, hogy a nyelvét kioperálták, azaz kivágták. Mikor ráfektették az operáló asztalra, akkor megmondta neki az orvos, hogy operációval megszabadul a haláltól, de soha többet nem fog tudni beszélni. Ezért mondja ki utoljára azt, ami neki a legkedvesebb, a legszentebb.

És ekkor a beteg lassan, komolyan így szólt: Istenem, szeretlek. — Valóban a legszentebb és a legkedvesebb az Isten neve.

Célkitűzés. Ma azt fogom megtanítani, hogyan kell a jó Isten nevét kimondani.

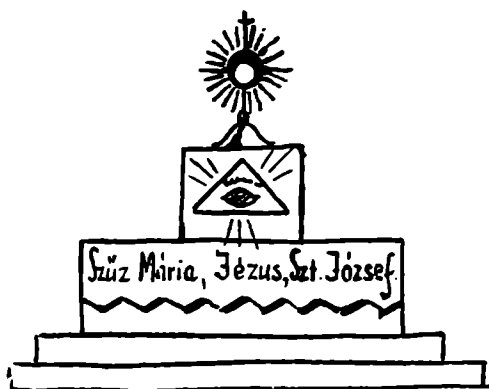
Előterjesztés. Szent János apostol az Úr Jézus tanítványa volt. Egy könyvet is írt, amelyben megírta, hogyan látta a mennyországot. A mennyországban egy gyönyörűséges trónust látott, amelyen a jó Isten ült. Körülötte 24 öreg foglalt helyet aranykoronával a fején... és a 24 öreg felkelt, letette az aranykoronát a fejéről, azután térdreborult az Isten előtt, mondván:

— Méltó vagy, Urunk, Istenünk a dicsőségre és tiszteletre, mert te teremtetél minket.

Azután nagy sereget látott az Isten trónusa előtt állani, hosszú, fehér ruhába öltözve s pálmaágakkal a kezükben. Ezek is arcra borultak a jó Isten trónusa előtt és imádták Istent, mondván:

— Dicsőség, hála és tisztelet a mi Istenünknek mindörökkön-örökké. Amen.

A jó Isten azt akarja, hogy necsak a szentek és az angyalok, hanem az ő földi fogadott gyermekei is ilyen nagy tisztelettel és hódolattal mondják ki az Ő szent nevét. A szent nevek, amelyeket mindig tisztelettel kell ki mondani, ezek:

5. rajz.

A szent nevekről. Isten, Jézus, Szűz Mária, Szent József, szentség. Sárgával rajzoljuk a szentostyát a szentségmutatóban, a háromszöget, a szemet, a sugárzást és a Jézus szót; világoskékkel Szűz Mária és Szent József nevét; a többit fehérrel.

EGYÉNI MUNKA: Keressetek az imakönyvekben, katekizmusban stb. olyan röpmákat, amelyek Jézus szent Nevét tartalmazzák és azokat írjátok a kép alá. Tanuljátok is meg.

Megvilágítás. 1. Isten. 2. Jézus. 3. Szentség. 4. Szűz Mária. 5. Szentek.

I. **Tisztelettel**, vagyis szépen szabad kimondani. Hiszen amikor az Úr Jézus az apostolait a legszentebb imádságra tanította, akkor ebbe az imádságba ezt is belevette: Szenteltessék meg a te neved.

II. Imádság és fohászkodás közben szabad kiejteni vagy amikor kísértés közben a jó Isten segítségét kérjük.

Megbántja a mennyei Atyát, aki az Ő szent nevét 1. **szükségtelenül** kimondja. Ha csodálkozik, ha megijed, mindig csak belemondja a jó Isten vagy Jézus vagy Szűz Mária szent nevét. 2. **Gyalázatosan**, vagyis valami csúnyát mond a jó Istenről, Jézusról vagy Szűz Máriáról vagy va-

lamelyik más szentről. Az ilyen *nagyon* megbántja a mennyei Atyát. Ennek káromkodás a neve. Az ilyen ember hasonló ahhoz a koldushoz, aki a kapott pénzen mérget vesz, hogy jötevőjét megmérgezze.

3. *Bizonyságul hívja* (esküdözés), amikor azt mondja valamire: Isten engem úgy segítsen, hogy igaz, vagy Isten, bizony igaz stb. Ezt úgy mondjuk, hogy esküdözik. Ha valaki hazugságra esküszik, arról azt mondjuk, hogy hamisan esküdött. Az ilyen *nagyon* megbántja a mennyei Atyát.

Isten parancsolata: Istennek nevét hiába ne vedyed.

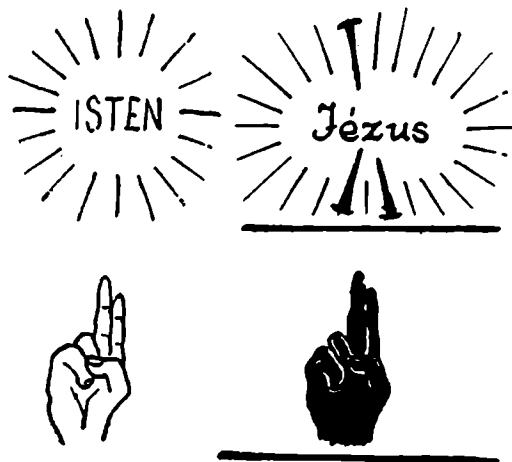
Mivel a kisgyermeknél gyakran hiányzik az eskühöz szükséges komoly megfontolás, ezért az ilyenfajta vétkek inkább sorozható az Isten nevének szükségtelen kiejtéséhez, mint az esküdözéshez.

Összefoglalás. A mennyei Atya azt kívánja a második parancsolatával, hogy az Ő, szent Fia, Jézus Krisztus és szentjeinek *szent nevét* mindig nagy *tisztelettel ejtsük ki*. — Aki a szent neveket *szükségtelenül kimondja* vagy róla *gyalázatos, csúnya dolgot mond* vagy *bizonyságul hívja*, főleg ha hazugságra, az megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztet titeket, hogy mit nem szabad tennetek, ha a titeket szerető mennyei Atyátokat nem akarjátok megbántani.

II. SZENT NEVEK

Nem mondtad ki Isten nevét csúnyán, haragosan?

6. rajz.

A második parancs elleni bűnökről. Isten nevét hiába kimondja, káromkodik, esküdözik, hamisan esküszik. Sárga legyen Isten és Jézus neve, valamint a sugárzás; lila a szögek és a második kéz; fehér színű az első kéz. A káromkodás és a hamis eskü rajzát lila színessel erősen húzzuk alá. Ez azt jelenti, hogy azzal nagyon megbántjuk a mennyei Atyát (halálos bűn).

Milyen bűn az, ha azt mondjuk: Istenem, segíts meg? Istenem, de szép? Szabad-e igazra esküdni? stb.

Alkalmazás. Még a jó kutya sem harapja meg a gazdája kezét, amely neki az eledelt adja. Te se bántsd meg a mennyei Atyát, akitől mindent kaptál, azzal, hogy az Ő szent nevét nem tiszteled. Ha nagyon mérges vagy valamiért, mondd ezt: a kiskésit neki, a kakas csípje meg, a macska rúgja meg, a veréb vigyen el stb. Ha valakit káromkodni hallasz, ha teheted, hagyd ott. Azonban ha otthagysz, ha nem, mondj szépen magadban egy-két ilyen fohászt: Áldott legyen az Isten! Áldott legyen az ő szent neve! Áldott

dótt legyen Jézus Krisztus! Aldott legyen a Boldogságos Szűz Mária! Aldott legyen Szent József!

Vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg Isten ezen parancsát. Én majd kérdezek, ti pedig magatokban feleljetek a kérdésekre. Isten nevét szükségtelenül kimondtad? Káromolva kimondtad? Többször? Esküdöttél? Esküdöttél hazugságra? Többször? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy szent nevedet szükségtelenül kimondtam, káromkodtam, szükségtelenül és hamisan esküdöztem, mert azokkal téged, szerető mennyei Atyámat megbántottalak. Fogadom, hogy többet nem teszem ezeket és a te szent nevedet mindig tisztelettel, imádkozva fogom kimondani. Bocsáss meg nekem, édes, jó Istenem.

Ezentúl ezt ti tegyétek meg odahaza a kép segítségével. Most már hány képet fogtok megnézni esténként? Azután kérjete szépen bocsánatot úgy, amint itt hallottátok. Az őrangyalnak pedig így mondhatjátok meg: Isten nevét szükségtelenül kimondtam. Káromkodtam. Esküdöztem. Hamisan esküdtem.

Erzelelmeltés. A kis Henrik vallásos gyermek volt. Mindíg jókedvű és élénk, de azonnal komoly és bensőséges, mihelyt a jó Istenről volt szó.

Mikor az első szentáldozásra készült, nagyon sokszor előfordult, hogy játék közben hirtelen komoly és csendes lett, senki sem tudta, hogy miért. Édesanyjának vallotta csak be az okát. Ilyenkor mindig fohászimákat mondott magában. Aldott legyen az Isten! Jézusomnak édes Szíve, add, hogy téged mindig jobban szeresselek! Dicsértessék és áldassék a legméltóságosabb Oltáriszentség. Azt is megvallotta édesanyjának, hogy ezeket a fohászokat azokért mondja, akik káromkodásukkal megbántják a jó Istent.

Henrik sokszor a rossz gyerekekkel játszott, hogy a bűneiket megakadályozza.

— Hogyan játszatsz ilyen gyerekekkel? — kérdezte az édesanyja.

— Ha én nem vagyok ott, anyám, akkor mindenféle

káromló és csúnya beszédeket mondanak, de ha én ott vagyok, akkor nem mernek ilyeneket mondani.

Henrik felnőve pap lett. Most méginkább buzditotta az embereket, hogy a jó Istent szeressék és az Ő szent nevét mindig nagy tisztelettel mondják ki.

Ájzatosság Jézus szent Neve tiszteletére

Az oktatás legméltóbb befejezéséül tartsunk egy rövid ájzatosságot Jézus szent Nevéről a káromkodások engesztelésére. Az ájzatosságokat lehetőleg a templomban tartsuk. Ha mégis az osztályban kellene megtartanunk, akkor az asztalra helyezzünk feszületet, esetleg gyertyát és virágot is. (Ez utóbbit a gyermekek hozhatják.)

Bevezetésül énekeljük el „Hol vagy én szerelmes” (Szent vagy Uram 146. sz. ének). Utána elmondjuk a Jézus Neve litániát a könyörgésekkel és az „Aldott legyen az Isten” kezdetű imádsággal. A gyermekek megáldása után a „Zengjünk Jézus szent Nevének” (Szent vagy Uram 151. sz. ének) eléneklésével fejezzük be ájzatosságunkat.

11. Szenteld meg az Ő napját

5. óra: Isten harmadik parancsa

Tárgyi cél. Isten harmadik parancsa: szentmise.

Mivel az elemista gyermek a vasárnapi munkaszünet ellen (legalább is a saját hibájából) nem vét, ezért ennek tárgyalását elhagyhatónak véltem.

Nevelői cél. Az Ő napja lelked megszentelésének napja legyen.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a katakombákról.

Megmagyarázandó fogalmak. Vasárnap, ünnepnap, szentmise, imádkozni és énekelni, elkésik, előbb kimegy, rendetlenség, kimentő okok: betegség, távolság, ruhahiány.

Hangulatkeltés. Élt egyszer egy jólelkű csizmadia. A jó Isten parancsait megtartotta úgy, mint illik. Egy vasárnap reggel beállított hozzá a szomszédja, kezében egy pár csizmával.

— Adjon Isten, szomszéd, — szólalt meg — hoztam egy pár csizmát javítani, de már délben kész is kellene, hogy legyen.

— Hát azt nem tehetem meg, — felelt vissza a csizmadia — mert ma vasárnap van, ez nem a mienk, hanem az Isten napja. Isten napján pedig nem dolgozunk, hanem a templomba megyünk.

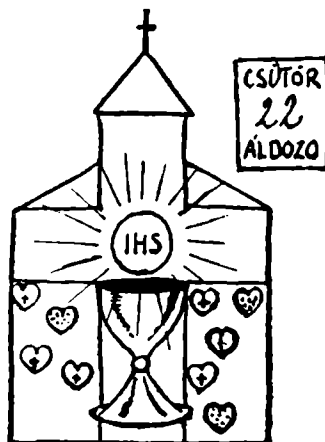
Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy mit kíván tőlünk a mennyei Atya az ő szent napján?

Előterjesztés. Szent Lukács evangélista az „Apostolok cselekedetei” című könyvében leírja az első keresztények életét. Ott olvashatjuk, hogy a keresztények egy szívvel-lélekkel időztek a templomban, örömmel vették magukhoz azt a csodálatos eledelt, amelyről nemrégén beszéltem nektek. Ezt megtették akkor is, amikor kegyetlenül üldözték őket. A föld alá építettek templomot és odajártak el a szentmisére. Pedig tudták, hogy ha a pogányok rajtacsipik, akkor kegyetlenül megkínózzák és megölik őket. Mégis elmentek a szentmisére, mert meg akarták tartani a mennyei Atya parancsát: Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed.

Isten parancsolata: Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed.

Mely napokat kell elsősorban Isten tiszteletére szentelnünk? A vasárnapokat és az Egyház parancsolt ünnepeit.

Megünneplem az Ő napját

7. rajz.

Isten harmadik parancsa. A templom képében a kereszt, illetve az úrfelmutatás rajza azt jelenti, hogy a szentmisére kell elmenni. Sárgával a szentostyát, a sugarázást és a nem pontozott szívek belső vonalát; pirossal a szívek külső vonalát; lilával a pontozott szívek belső vonalát és a pontozást (ezek a távolabbi szívek legyenek), a többi fehérrel.

EGYÉNI MUNKA: *Otthon a kép alá írástok oda, hogy mely napokon kell szentmisére menni. Tehát: Minden vasárnap és a következő ünnepnapokon... Az ünnepeket keressétek meg vagy a katekizmusban vagy a naptárban stb.*

Megvilágítás. Az Úristen napja:

1. a vasárnap.

2. *Ünnepnapon is, amely piros betűvel van kinyomva a naptárban, ugyanaz a parancs.*

3. Minden katolikus kereszténynek, aki már 7 éves elmúlt, kötelessége

4. *szentmisére menni* (litánia nem elég, de az sem, ha valaki egy időre bemelegy imádkozni).

5. A szentmise alatt *imádkozni és énekelni* kell (a többivel együtt).

6. **Kimentő okok:**

a) *beteg volt* (feküdt vagy nem ment sehova sem);

b) *messze lakik* (körülbelül egy óra járásra);

c) *nincs kabátja vagy cipője* (főleg esős vagy hideg időben);

d) *elküldték máshova* (kérje, hogy később kelljen elmenni).

Megbántja a mennyei Atyát, aki a

1. *szentmisét elmulasztja* (nem megy el a szentmisére).

2. *Elkésik vagy előbb kimegy* (ha kicsit késik el, kicsit bántja meg; ha nagyon elkésik, nagyon bántja meg. — Az ilyen gyermek hasonló ahhoz, aki csak szívének egy részét akarná Istennek adni. Ez nem kell a mennyei Atyának).

3. *Rendetlenkedik.* (Másfelé jár az esze, beszélget, lökdösődik stb. — Hasonló egy olyan gyermekhez, akit egy bácsi meghívott a házába, hogy megajándékozza, de

ott olyan rosszul viselkedik, hogy nem ajándékot, hanem verést kap.)

Ki vétkezik legsúlyosabban a vasárnap és az ünnepnap megszentelése ellen? Aki a szentmiseáldozatot vagy annak főrészét elmulasztja.

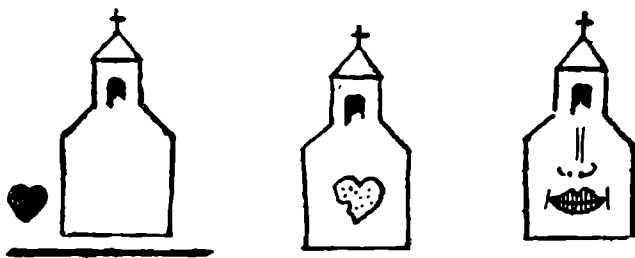
Összefoglalás. A mennyei Atya harmadszor azt kívánja, hogy az ő napján, vagyis a *vasárnapon és ünnepnapon szentmisére menjünk.*

Aki *nem megy el* a szentmisére vagy *elkésik* vagy a szentmise vége előtt *kimegy* vagy a szentmise alatt *rendetlenkedik*, az megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely figyelmeztet titeket, mit nem szabad tennetek, ha a mennyei Atya parancsát meg akarjátok tartani.

III. SZENTMISE

Vasárnapon, ünnepnapon szentmisére mentél?

8. rajz.

A harmadik parancs elleni bűnökről. Misemulasztás, elkésés, rendetlenkedés. Sárgával rajzoljuk a templomba rajzolt szív belső vonalát; pirossal a szívek külső vonalát; lilával a templomon kívüli szív belső vonalát (halálos bűn); rózsaszínnel a pontozást (bocsánatos bűn). Az első rajzot lila krétával erősen húzzuk alá.

Valaki azt mondaná neked, hogy a szentmise helyett menj el a litániára, mit tennél? Milyen bűnöd van, ha betegen fekszel és nem mégy el a szentmisére? Édesanyád boltba küldött és elkéstél? Csak a mise közepére érsz oda, mit kell tenned?

Ellenőrző próba. Többen ajánlják, hogy ne csináljunk próbát a frissen végzett anyagról. Ezért veszem az elmúlt két óra anyagát. A tesztnek egy más formáját hozom. A hitoktató természetesen azt a formát választja, amely tanítványai szellemi képességeinek a legjobban megfelel.

Írjátok be a füzetetekbe a következő mondatokat:

Peti elaludt imádsága közben,
haragjában káromkodott,
igazra esküdött;

Panni hadarva imádkozott,
imaközben kinézett az ablakon,
ijedtében mondta: Jaj, Istenem!

Húzzátok alá azokat a mondatokat, amelyekben Peti és Panni megbántotta a jó Istent. (Ne feledkezzünk el az ellenőrzésről és az eredmény pontozásáról.)

Alkalmazás. A mennyei Atya téged is vár a templomba. Ne mulaszd el ezért a szentmisét, mert nem vagy jó gyermek, ha a mennyei Atya hiába vár téged. Aki vasárnap a templomajtót nem akarja megtalálni, az majd a halála után a mennyország ajtaját sem fogja tudni megtalálni.

Most vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg az Isten harmadik parancsolatát? Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Voltál minden vasárnap szentmisén (hétéves korod óta)? (A hétéves kort azért hangsúlyozzuk, mert elsősöket készítünk elő. Egy bizonyos százalék valószínűleg még nincs vagy nem régen múlt hétéves és így lehetséges, hogy nem is vétett a parancs ellen!) Többször elmulasztottad? Nem késtél el? Nem mentél ki előbb? Nem voltál rendetlen a templomban?

Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy a szentmisét többször elmulasztottam, elkéstem vagy előbb kimentem, a szentmise alatt rendetlenül viselkedtem, mert ezekkel téged, mennyei Atyámat nagyon megbántottalak, fogadom, hogy többet ezt nem teszem és a szentmisére minden vasárnap pontosan elmegyek, a templomban pedig rendesen fogok viselkedni. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem.

Zentül ezt otthon tegyétek meg, mielőtt lefeküsztok.

A képek majd segítenek nektek. Az őrzőangyalnak így mondhatjátok meg: a) elmulasztottam a szentmisét, b) kicsit elkéstem, c) nagyon elkéstem, d) előbb kimentem, e) rendetlenül viselkedtem a templomban.

Érzelemkeltés. Rudi barátunk tiroli volt. Eleven, vidám gyerek. Társai nagyon szerették. Legfőbb hibája a makacsság volt. Mivel belátta, hogy rossz viselkedésével megszorítja a Jézuskát meg a jó szüleit, minden erejével megjavulni igyekezett.

A legfőbb jótulajdonsága az volt, hogy nagyon szeretett a templomba járni. Édesanyja korán elvitte Rudit a templomba, aki ott olyan ájtatosan és szépen viselkedett, hogy mindenki épült rajta. Kis kezét összetéve, rózsafüzérét szorongatva imádkozott, tekintetét szüntelen a szentségházra függesztette. Közben bizalmasan beszélgetett a Jézuskával. A szentmisét nagyon szerette. Nem mulasztotta el sohasem. Nagyon boldog volt, amikor ötéves korában már odaállhatott az iskolásgyermekkel az oltár közelébe és egészen közélről láthatta a szentmisét. Jaj, de nagyon figyelt! Sok idősebb fiú vett tőle példát és viselkedett ezentúl rendesebben a templomban.

Hatéves korában már mindennap elment a szentmisére. Pedig hideg volt ám a tiroli hegyekben és nagy hó, de ő sokkal jobban szerette a Jézuskát, minthogy akár hét-köznap is, elmulasztotta volna a szentmisét. Rudi felnőtt korában sem mulasztotta el a szentmisét. Derék katolikus ember lett belőle, akit a jó Isten szeretett és nagyon megáldott.

Befejezésül énekeljünk el egy szép templomi éneket. (Tetszés szerint.)

Jó lenne az oktatás után a gyermekeket elvinni a templomba és beszélni nekik a helyi templom történetéről, képeiről stb.

12. Tiszteld helyetteseit

6. óra: Isten negyedik parancsa

Tárgyi cél. Isten negyedik parancsa: Szülők.

Nevelői cél. Úgy tekintsd szüleidet, mint a mennyei Atya helyetteseit.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a Szentcsaládról.

Megmagyarázandó fogalmak. Tisztelni, szeretni, engedelmeskedni, érettük imádkozni, segíteni.

Hangulatkeltés. Mikor a gonosz Heródes király meg akarta öletni a kis Jézust, a mennyei Atya elküldte egyik angyalát Szent Józsefhez. Az angyal megparancsolta Szent Józsefnek, hogy azonnal meneküljön a kis Jézussal és Szűz Máriával Betlehemből a messze Egyiptomba. A mennyei Atya helyett az angyal parancsolt, de Szent József mégis éppen úgy engedelmeskedett az angyali szóra, mintha az a mennyei Atya szava lett volna. A mennyei Atya hozzátok is küldött valakit, akinek a szavát, parancsát úgy kell megtennetek, mintha csak a mennyei Atya mondaná, mert ők a mennyei Atyának küldöttei, helyettesei.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, kik a mennyei Atya helyettesei és hogyan kell viselkednetek velük szemben?

Előterjesztés. Egy kis történetet olvastam a gyermek Jézusról. A kis Jézus éppen ott játszadozott a názáreti ház udvarán, amikor felcsendült ám Szűz Mária hangja:

— Jézuska!

— Tessék! — felelt vissza azonnal a kis Jézus. — Mit kívánsz, anyácskám?

— Menj át Áronékhoz és kérd vissza a kosarunkat, amelyet tegnap kölcsönkérték.

— Igen, anyácskám!

A kis Jézus azonnal átment Áronékhoz a kosárért. Áron az udvaron játszott. Nemsokára Áront is hívta az édesanyja, de ő azt felelte, hogy most nem megy, mert nagyon jól játszik. A kis Jézusnak nem tetszett Áron engedetlensége, ezért intett a játékoknak, mire azok nem engedelmeskedtek Áronnak. A kocsi kereke nem forgott, a lapát nem szórta a homokot, a kanna nem öntötte a vizet stb. Áron nagyon dühös lett és földhöz csapkodta a játékokat.

— Ugye rosszul esik neked, hogy játékaid nem en-

gedelmeskednek, — mondta a kis Jézus — ne feledd el, hogy szüleidnek is rosszul esik, ha engedetlen vagy.

Ezzel ott is hagyta a rossz gyermeket és sietett vissza segíteni édesanyjának, Szűz Máriának. Pedig Jézus Isten Fia volt, Szűz Mária pedig csak ember volt. Mégis a kis Jézus úgy engedelmeskedett, mintha olyan embergyermek lett volna, mint mi.

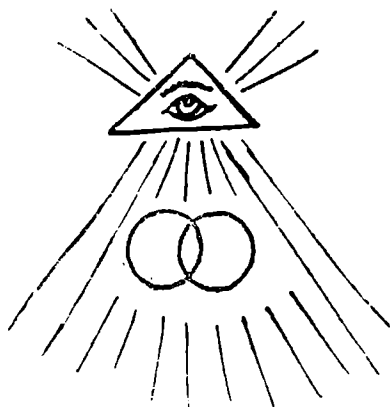
A mennyei Atya kívánta ezt így és a kis Jézus meg is tette. De a mennyei Atya töledek is azt kívánja, hogy úgy engedelmeskedjétek szüleiteknek, mint a kis Jézus engedelmeskedett Szűz Máriának és Szent Józsefnek.

Isten parancsolata: Atyádat és anyádat tiszteljed.

Megvilágítás. Szülőket

a) *tisztelni.* (Mert ők Isten helyettesei.)

Szüleimet szeretem

9. rajz.

A szülők Isten helyettesei. A karikagyűrűk alá lehet egy szívet rajzolni, amely a gyermeket jelképezi. Sárga legyen a háromszög, a szem, a sugárzás és a szív belső vonala; piros a szív külső vonala és a láng; fehérek a gyűrűk.

EGYÉNI MUNKA: A kép alá írjátok oda, hogy a következő hétben mivel fogtok örömet szerezni szüleiteknek.

b) *Szeretni.* (Mert Isten után tőlük kapod a legtöbb jót. — Ha csak egy forintot veszünk is egy napra, egy hétéves gyermek 2555 forintba került szüleinek. Ez akkora összeg, hogy ha 10 filléresekből ekkora összeget egymásra raknánk, olyan magas lenne, mint egy nyolcemeletes ház.)

c) *Engedelmeskedni.* (Mikor parancsolnak, akkor is csak jót akarnak neked. — Ne csak ímmel-ámmal, hanem szívesen teljesítsd parancsaikat.)

d) *Érettük imádkozni.* (Ne múlják el nap, se vasárnapi szentmise, hogy ne imádkoznál szüleidért.)

e) *Segíteni munkájukban.* (Amikor csak teheted.)

Mivel mutatjuk meg szeretetünket szüleinek iránt? Tiszteljük őket, szót fogadunk nekik, segítjük őket és imádkozunk értük.

A mennyei Atyát megbántja az, aki szüleit

I. *megszomorítja azzal, hogy*

a) *nem engedelmeskedik nekik* (lusta vagy rossz és nem teszi meg, amit parancsolnak neki),

b) *dacos velük szemben* (ellenük tesz valamit),

c) *durván visszafelel* (morog),

II. *rosszat kíván nekik,*

III. *nem imádkozik értük.*

Összefoglalás. A mennyei Atya negyedszer azt kívánja, hogy szüleiteket úgy tiszteljétek és szeressétek és engedelmeskedjétek nekik, mint az ő *helyettesének.* — A mennyei Atyát megbántja az, aki szüleit *nem tiszteli, nem szereti, nem engedelmeskedik, nekik durván visszafelel, dacoskodik, nekik valami rosszat kíván és érettük nem imádkozik.*

Begyakorlás. Most egy olyan képet fogunk rajzolni, amely emlékeztet titeket, hogy mit kell tennetek szüleitekkel szemben.

IV. SZÜLŐK

Jó szüleid parancsának engedelmeskedtél?

10. rajz.

Kötelességek a szülőkkel szemben. Szeretni, engedelmeskedni, érettük imádkozni. A szív belső vonala sárga, a külső vonal és a láng piros, a többi fehér.

Juliska azt mondja, ha nem kapok süteményt ebédkor, akkor délután nem fogok tanulni. Milyen bűn ez? Bárcsak törne el a bot, hogy apuka ne tudna megverni vele, mondja Feri. Milyen bűn ez? stb.

Alkalmazás. Szeressétek szüleiteket, mert ezzel nemcsak a mennyei Atyának tesztek kedves dolgot, hanem szüleiteknek is nagy örömet szereztek.

Vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg az Isten negyedik parancsolatát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Engedelmeskedtél szüleidnek? Nem voltál dacos? Durva? Nem feleseltél vissza? Nem kívántál rosszat nekik? Imádkoztál érettük? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy a te helyettesidet, az én jó szüleimet megszorítottam azzal, hogy engedetlen, dacos, goromba voltam, nekik visszafeleseltem és rosszat kívántam, érettük nem imádkoztam, mert ezekkel nemcsak szüleimet, hanem téged is, mennyei Atyámat megbántottalak, fogadom, hogy ezekkel többet nem fogom szüleimet megszorítani és neked is, nekik is engedelmes, jó gyermeke leszek. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem.

Ezentúl ezt otthon tegyétek meg mindennap este a lefekvés előtt. Tegyétek magatok elé a rajzot és akkor majd könnyebb lesz. Öröangyalotoknak így vallhatjátok meg: 1. engedetlen voltam, 2. dacos voltam, 3. goromba

voltam, 4. visszafeleseltem, 5. rosszat kívántam szüleimnek, 6. nem imádkoztam szüleimért.

Érzelemkeltés.

— Vegyétek elő a hittankönyvet, — mondta a plébános bácsi az elsőáldozóknak — kijelöljük, hogy mit kell megtanulnotok.

A gyerekek elővették a hittankönyvet, csak Miki nem, hanem ráborult a padra és keservesen sírni kezdett.

— Na, mi az, Miki fiam, — szólt jóságosan a plébános bácsi — mi baj van?

De Miki nem tudott felelni. Ekkor felállt Gyuszi, aki ugyanabban a házban lakott, és így szólt:

— Plébános bácsi, kérem, Mikinek nincs már könyve, mert az apja tegnap este bedobta a tűzbe. Mikinek is két nagy pofont adott. Megint részeg volt. Nagyon rossz ember.

Mindenki nagyon megsajnálta Mikit, aki most abba-hagyta a sírást és szepegeve így szólt:

— Nem, nem, édesapám jó ember.

A plébános bácsi azonnal adott Mikinek egy új hittankönyvet és buzdította, hogy csak tanuljon tovább szorgalmasan és legyen jó gyermek.

Délután azután összetalálkozott az udvaron a két gyerek, Miki és Gyuszi.

— Valamit szeretnék tőled kérni — kezdte a beszédet Miki.

— Tessék — állt meg Gyuszi, aki éppen vizet hozott a kútról.

— Ne mondd többet apámról, hogy részeges meg hogy rossz ember. Az apám jó ember, hidd el nekem. Édesanyám is mindig azt mondja... És ő az én édesapám...

— Jól van, Miki — felelt Gyuszi — megígérem, hogy többet nem fogom mondani.

A két gyerek elvált egymástól. Nem is sejtették, hogy az egyik ablakból Miki apja mindent hallott.

— Rossz ember vagyok, — mondta önmagának — igaza van ennek a Gyuszinak, de ezentúl jó ember leszek, hogy igaza legyen az én kedves, jó fiamnak.

Úgy is lett. Elsőáldozáskor együtt áldozott az egész család. Miki apja valóban nagyon jó ember lett.

Befejezésül mondjunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet a mi édes, jó szüleinkért.

13. Szeresd fogadott gyermekeid

7. óra: Isten ötödik parancsa

Tárgyi cél. Isten ötödik parancsa: Isten többi gyermekei.

A parancsok gyakran óhajtott pozitív módon való tárgyalása miatt kellett a tanítást így alakítanom.

Nevelői cél. Szeresd felebarátodat, mint a mennyei Atya gyermekét.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép az irgalmas samaritanusról.

Megmagyarázandó fogalmak. Jótett, verekedés, veszekedés, csúfolódás, rossz kívánság, büszkeség.

Hangulatkeltés. Élt egyszer két ember, Ábrahám és Lót. Mind a kettő gazdag volt. Sok állatjuknak persze nagy legelő kellett. A pásztoraik össze is veszték, hogy kinek az állatai menjenek a jobb legelőre. Mikor ezt Ábrahám meghallotta, így szól Lóthoz: — Ne legyen veszekedés közöttünk, hiszen testvérek vagyunk. Egyezzünk meg és éljünk békességben. — Minden embernek egyformán atyja a mennyei Atya és mi egyformán gyermekei vagyunk. Tehát a mennyei Atya által testvérek vagyunk. A mennyei Atya azt kívánja, hogy úgy éljünk, mint a jó testvérek.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell viselkedni a másik emberrel szemben.

Előterjesztés. Volt egyszer egy ember, aki az úton vándorolt egyik faluból a másikba. Amint így ment, megdegélt az országúton, egyszerre csak rablók rohantak elő, késekkel megsebesítették és ami pénze s egyéb holmija volt, azt mind elvették. Azután így kirabolva, megsebesítve otthagyták az úton. Jött arra más is, de nem törődött a megsebesített emberrel.

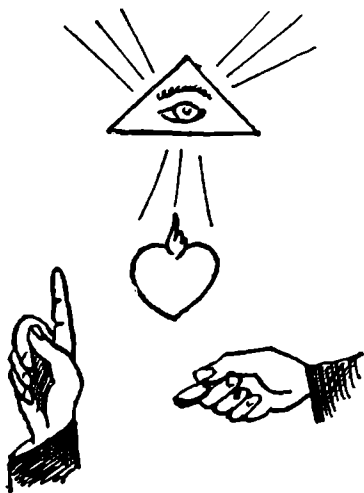
Végre jött egy jó ember is. Ez odament hozzá, bekötözte sebeit. Azután feltette a szamarára és elvitte egy

szállásra, ahol tovább ápolták. Közben ő maga szép szavakkal vigasztalta a beteget, sőt pénzt is adott neki, hogy amíg felgyógyul, megvehesse, amire szüksége van.

A mennyei Atya azt kívánja, hogy mi is úgy tegyünk felebarátainkkal, mint ez a jó ember tett a megsebesített emberrel. Amikor csak tehetjük, segítsünk rajtuk.

Megvilágítás. Felebarátunkat szeressük (szeretetünket megmutatjuk azzal, ha *jót teszünk* vele, azaz ha bajban van, megsegítjük, amivel tudjuk).

Szeretem felebarátaimat

11. rajz.

Jóselekedetek felebarátainkkal szemben. Jóra intjük és alimizsnát adunk. Sárgára színezzük a háromszöget, a szemet, a sugárzást és a szív belső vonalát; pirosra a szív külső vonalát és a lángot; a többi fehér színű legyen.

EGYENI MUNKA: Otthon a kép alá írjátok oda, hogy a következő hétben mivel fogjátok megmutatni szereteteket felebarátaitok iránt.

Mi a legfőbb kötelességünk embertársaink iránt? Hogy úgy szeressük őket, mint magunkat.

Megbántja a mennyei Atyát, aki felebarátját

a) *megveri* (komoly haragból származó verekedésről van szó — azt akarja, hogy fájjon — és nem tréfából való birkózásról),

b) *szidja* (csúnyákat, rosszakat mond neki),

c) *csúfolja* (csúfnevet ad vagy valamely hibájáért ki-gúnyolja),

d) *lenézi* (mivel annak nincsen olyan szép ruhája, könyve, színe stb.),

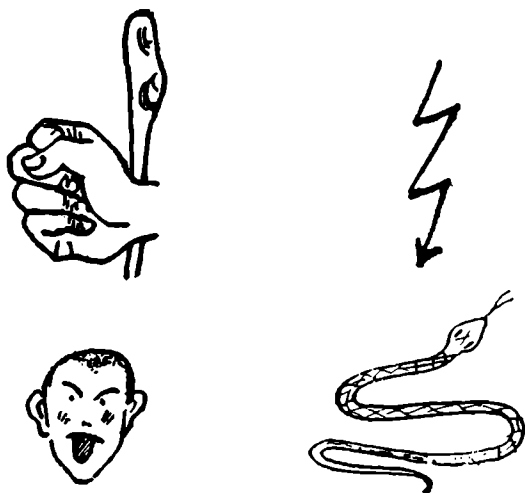
e) *rosszat kíván neki* (bárcsak megbetegednék, meghalna stb.),

f) *rosszra csábítja* (szentmise helyett játszani stb.).

Isten parancsolata: Ne ölj.

V. FELEBARÁTOROK

Gyerekeket nem csúfoltad? Nem bántottad őket?

12. rajz.

Az ötödik parancs elleni bűnök: verekedés, szidás, csúfolódás, bűnre csábítás. Pirossal színezzük a villámot és a gyerek nyelvét; zölddel a kígyót (ebbe lila csíkot rajzolhatunk), barnával a botot; a többit fehérrel.

Nem szabad az állatot sem kínozni, mert az is Isten

teremténye. Bár lelke nincsen és így nem tud gondolkodni, de a fájdalmakat ő is érzi.

Összefoglalás. Ötödször a mennyei Atya azt kívánja, hogy az emberek egymást szeressék és ne bántsák. — Ezért megbántja a mennyei Atyát az, aki *felebarátját megveri, szidja, csúfolja, lenézi, rosszat kíván neki vagy bűnre csábítja*. De még az is, aki az állatokat kínozza.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztet arra, mit nem szabad tennetek felebarátaitoknak.

Marci és Misi a szénapadláson díjbirkózót játszanak és egymást jól odavágják. Mekkora bűnük van? — Fene egyen meg, Kati — mondja a Mancsi. — Milyen bűne van? — Karikalábú, karikalábú — kiabál Pista a Jancsi után. — Milyen bűne van? stb.

Ellenőrző próba. Irjátok be a füzetbe a következő mondatokat:

1. Jancsi... mert mindennap imádkozik. 2. Pista... mert hazugságra esküszik. 3. Feri... mert a templomban beszélget... 4. Mariska... mert szüleinek szót fogad. 5. Juliska... mert édesanyjával felesel. 6. Irénke... mert szüleiért nem imádkozik.

Irjátok be az üresen hagyott helyekre a „jó” vagy „rossz” szavakat a mondat értelmének megfelelően.

Alkalmazás. Ne tégy rosszat mással, még akkor sem, ha az téged bánt. Ha valaki bánt vagy kicsúfol, nyugodtan megmondhatod a tanító bácsinak vagy otthon a szüleidnek, de te ne verekedj és ne csúfold vissza.

Vizsgáljuk meg, hogyan tartottuk meg az Isten ötödik parancsolatát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Verekedtél? Veszekedtél? Mást szidtál? Kicsúfoltál? Öregeket is? Másnak rosszat kívántál? Mást bűnre csábítottál? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy felebarátaimat, a te fogadott gyermekeidet megvertem, megszidtam, kicsúfoltam, velük veszekedtem, nekik rosszat kívántam, őket bűnre csábítottam, mert ezzel nemcsak őket, hanem téged is, mennyei Atyámat megbántottalak. Fogadom, hogy többet ezekkel nem

fogok senkit sem megbántani. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem. Ezentúl otthon ti magatok vizsgáljátok meg a lelketeket, mielőtt lefekszetek. Az őrzőangyalotoknak így mondhatjátok meg: 1. verekedtem, 2. mást szidtam, 3. csúfoltam, 4. lenéztem, 5. másnak rosszat kívántam, 6. mást rosszra csábítottam.

Érzelemkeltés.

— Éljen, éljen, — rohant be a lakásba a kis Peti — elsőáldozó leszek.

— Jó, jó, fiacskám, — szólt az édesanyja — de akkor nagyon meg kell ám változnod, hiszen mindenki veszekedő Péternek hív. Az Úr Jézus pedig nem szívesen megy az ilyen gyermek szívébe. Peti olyan vörös lett, mint a rák. Nem tudott semmi mást válaszolni édesanyjának, mint ezt:

— Megjavulok, anyukám, meglátod.

Ebéd után anyuka odaült az ablakhoz kötni. Peti pedig a házbeli gyerekekkel játszott. Egyszerre az anyuka nagy kiabálásra lett figyelmes: Peti ütötte-verte a gyerekeket. Anyuka kihajolt az ablakon és komolyan ránézett fiára. Peti észrevette, beszaladt a lakásba, de nem az édesanyjához, hanem az ágyához, ahol egy szép Jézus Szíve-kép függött. Ott elkezdett sírni és így imádkozni:

— Jézusom, bocsáss meg! Segíts engem! Mert én jó akarok lenni. — A következő nap elment veszekedés és verekedés nélkül. De már harmadnap újra csak megverte a kis hűgát. Édesanyja keményen rászólt, Peti elszégyelte magát, kiment a mezőre sírdogálni. Onnan egyenest elment a templomba és mindent elmondott a szent-ségi Úr Jézusnak. Peti megígérte, hogy ahányszor valakit megbánt, mindig valami jótéttel jóváteszi hibáját. Most is, amikor hazajött, rögtön a legszebb üveggolyóját odaadta hűgának.

Ezentúl mindig így csinált. Ahányszor veszekedett vagy verekedett, annyiszor elment a templomba az Úr Jézushoz bocsánatot kérni és mindig valami jót tett azzal, akit megbántott. Az Úr Jézus meg is segítette Petit. Mire az első szentáldozás napja eljött, Peti leszokott hibájáról és már senki sem nevezte őt veszekedő Péternek.

Befejezésül imádkozzunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet azokért, akiket megbántottunk.

14. Légy szemérmes

8. óra: Isten hatodik parancsa

Tárgyi cél. Isten hatodik parancsa: Szemérmesség.

Az elemi iskola alsó osztályaiban „tárgyi felvilágosításra még semmi szükség nincs; az ilyen kisgyermekre még a teljes nem-i tudatlanság az ideális állapot. Az ő lelki tisztaságuk még öntudatlan, Istentől kapott természetes szemérmességük, mint áthatatlan pajzs védi lelküket. Itt csak az lehet a feladatunk, hogy ezt a természetes erényt minél jobban erősítsük bennük. A nem-i szervek még náluk semmiféle zavart vagy gondolatot nem ébresztenek. Semmi szükség nincs, sőt feltétlenül tilos is ezekről beszélni nekik. — Ez a tanítás voltaképpen indirekt szexuális pedagógia, amennyiben érzékeny szemérmetességre nevelünk. A szemérmetesség még nem maga a tisztaság erénye, hanem annak legerősebb pajzsa, amennyiben a gyereket visszatartja a nem-i funkciók kérdésének feszegetésétől.” (Tóth Tihamér: Az ifjúság lelki gondozása. 193. old.)

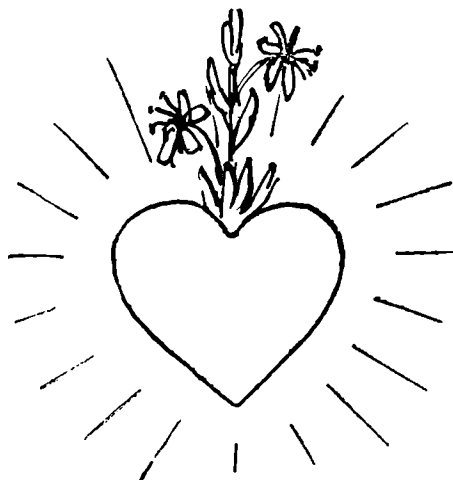
Nevelői cél. Légy szemérmes.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a veszprémi jelenésről.

Megmagyarázandó fogalmak. Szemérmesség, szemérmetlenség.

Hangulatkeltés. Szent Imre herceg Szent István magyar királynak volt a fia. Szent Imre nagyon szerette a jó Istent és sokat imádkozott. Egyszer éppen Veszprémben, a királyi palota kápolnájában imádkozott és azon gondolkodott, mivel tehetne az Istennek valamely igen kedves dolgot, amikor hirtelen nagy fényesség támadt a kápolnában és szózat hallatszott: Dicső dolog a szemérmetesség, ezt kívánom tőled, ezt ajánld fel.

Célkitűzés. Ma erről a szemérmetességről fogok beszélni.

13. rajz.

A szemérmes lélekből láthatatlanul hófehér lilium fakad. Sárga a szív belső vonala (sugárzás elmaradhat); piros a szív külső vonala és a lángok; a többi fehér.

EGYÉNI MUNKA: Mikor Jézus a kereszten függött, a Boldogságos Szűz Máriát mindnyájunknak oltalmazó édesanyjául adta. Ő védi a bűnök ellen mindazokat, akik segítségét kérik. Keressetek egy szép Szűz Mária-képet, azután ragasszátok a rajz alá. Majd keressetek az imakönyvekben Szűz Máriához szóló röpimákat és írjátok azokat a beragasztott kép alá. Tanuljátok is meg.

Előterjesztés. Tudjátok, hogy az ember két részből áll: testből és lélekből. Sem a testünkkel, sem a lelkünkkel nem bánhatunk kényünk-kedvünk szerint, hanem csak azt tehetjük azokkal, amit Isten megenged. Aki testével olyant tesz, amit Isten nem enged meg, megbántja a menygyei Atyát. Mindnyájan látjátok, hogy az emberek mindig ruhával fedik be a testüket. Nemcsak azért, mert fáznak, hanem elsősorban azért, mert van testüknek egy olyan része, amelyet mindig el kell takarniok és szükség nélkül sohasem szabad kitakarniok.

Megvilágítás. Mármost aki könnyelműségből ezt a részt

1. nézegeti,
2. vagy engedi, hogy más nézze,
3. aki ilyesmiről beszél,
4. vagy készakarva örömmel meghallgat ilyen beszédeket,

5. aki ilyen rajzokat vagy képeket néz,
 6. vagy ilyeneket rajzol,
 7. aki ezt a részt játékból megérinti, azzal játszik,
 8. vagy engedi, hogy azt más érintse,
- az rossz gyermek, az nem úgy használja a testét, mint Isten akarja, és ezzel nagyon megbántja a mennyei Atyát.

Isten parancsolata: Ne paráználkodjál.

Összefoglalás. Elmarad.

Begyakorlás. Csupán a lelkiismeretvizsgálathoz szükséges rajzot rajzoljuk meg. A kérdések elmaradhatnak.

VI. SZEMÉRMETLENSÉG

Nem gondoltál, néztél, lettél szemérmertlenséget?

14. rajz.

A szemérmertlen lélek képe. A szív külső vonala piros, a belső lila. Az elszáradt virágot barnával rajzoljuk. Az egész képet lilával erősen húzzuk alá.

Alkalmazás. Nagyon vigyázzatok tehát, amikor öltöz-

tők vagy vetköztők vagy fürdőtők, sohase nézzetek magatokon ilyesmit. Arra is vigyázzatok, hogy más se láthasson így meg titeket. Amikor a szükségteket végzitek, akkor oda szabad nyúlni, de ott se nézzetek semmi ilyes dolgot, sem magatokon, sem másokon. Mihelyt szükségteket elvégeztétek, azonnal jöjjetek ki az illemhelyről. Még kisebb testvéreitekre is vigyázzatok, és ha valamelyik megfeledkezne erről a fontos dologról, ti magatok figyelmeztessétek rá. Ha pedig akárkivel találkozótok, aki nektek ilyesmiket beszél, mutat vagy veletek ilyen módon akar játszani, azonnal hagyjátok ott és soha vele ne barátkozzatok, mert az rossz gyermek, aki titeket is el akar rontani. Ha mégis akarna veletek ilyent tenni, azonnal szóljatok édesanyátoknak vagy a tanító bácsinak (tanító nének).

Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától; mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy ezt a parancsot nem tartottam meg és ezzel téged, mennyei Atyámat nagyon megbántottalak. Fogadom, hogy ezentúl szemérmes, jó gyermek leszek. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem.

Órzoangyalotoknak így vallhatjátok meg: 1. szemérmetlen gondoltam, 2. beszéltem, 3. tettem, 4. néztem, 5. firkáltam.

Érzelemkeltés. Volt egyszer két város, úgy hívták, hogy Sodoma és Gomora. Itt nagyon rossz emberek laktak. Különösen a mennyei Atyának azt a parancsát nem tartották meg, amelyikről most volt szó, azaz szemérmetlenek voltak. Egy napon azután elérte őket az Isten büntetése. Tüzes esőt hullatott rájuk az Isten. Minden ember eleve-nen elégett. A két város pedig a tenger mélyébe süllyedt.

Ajtatosság a Boldogságos Szűz tiszteletére

Fejezzük be az oktatást Szűz Mária oltalmának jegyében.

Bevezetésül énekeljük el „Nyujtsd ki mennyből” (Szent vagy Uram 189. sz. ének), majd mondjuk el a lo-retói litániát, valamint az „Oltalmad alá futunk” és az „Emlékezzél meg” kezdetű imádságokat.

Most mindegyikteknek adok egy Szűz Mária-érmet, amely annak a jele, hogy mennyei Édesanyátok méginkább fog oltalmazni titeket, miután segítségét bizalommal kértétek. Viseljétek ezt az érmet hűségesen, mert azzal is megmutathatjátok, hogy Szűz Máriát nagyon szeretitek és hozzá hűségesen ragaszkodtok. (A gyermekek egyenkint járuljanak a hitoktató elé, csókolják meg az érmet; a hitoktató pedig akassza azt a nyakukba.)

Aldás után énekeljük el a régi szép magyar éneket „Boldogasszony Anyánk” (Szent vagy Uram 284. sz. ének) és ezzel be is fejezzük ájtatosságunkat.

15. Légy jótevő

9. óra: Isten hetedik parancsa

Tárgyi cél. Isten hetedik parancsa: jócselekedet.

A parancsok gyakran óhajtott pozitív módon való tárgyalása miatt kellett a tanítást így alakítanom.

Nevelői cél. Légy jótevő a mennyei Atya iránti szeretetből.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép az alamizsnálkodásról.

Megmagyarázandó fogalmak. Jótettek, alamizsna, lopás, talált dolog, rongálás, jóvátétel, irigység.

Hangulatkeltés. Élt egyszer egy kis magyar királyleány, Erzsébetnek hívták. Ez a kis Erzsébet nagyon szerette az embereket, különösen a szegényeket. Mindennap lement a fejedelmi konyhába és a szakácsoktól összekéregedett egy kis ennivalót. Azután elment az ő szegényeihez és kiosztotta közöttük. A mennyei Atyának tetszett a kis Erzsébet tette.

Célkitűzés. Ma azt fogom nektek elmondani, mit tegyetek ti is, ha a mennyei Atyának tetszeni akartok.

Előterjesztés. Az Úr Jézus egyszer, amikor Jerikóban járt, elment vacsorára egy Zakeus nevű emberhez. Zakeus rossz ember volt, mert felebarátait megcsalta és kizsarolta. De látva az Úr Jézus jóságát, megbánta rossz cselekedeteit és így szólt:

— Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom és ha valakit megcsaltam, négyannyit adok helyette vissza.

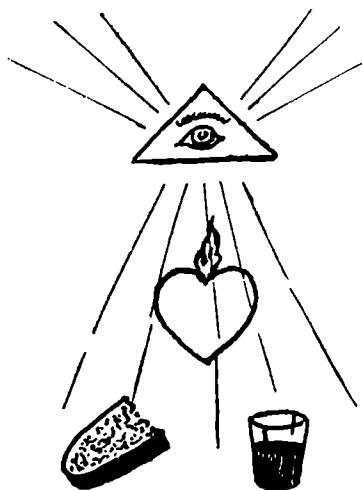
Jézus jóságosan felelt:

— Ma üdvössége lett e háznak, mert ő is Isten kedves gyermeke lett.

Megvilágítás. A mennyei Atya azt kívánja, hogy ha tudunk máson segíteni:

1. adjunk neki alamizsnát (olyasmit, amire rászorul),
2. éhezőknek enni és inni,
3. ruhátlanoknak ruhát.

Felebarátomnak jót teszek

15. rajz.

Isten azt kívánja, hogy másokkal jót tegyünk. Sárgával rajzoljuk a háromszöget, a szemet, a sugárzást és a szív belső vonalát; pirossal a szív külső vonalát és a lángot; a többit fehérrel.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá íjátok oda, hogyan fogtok jót tenni felebarátaitoknak (társaitoknak).

Megbántja a mennyei Atyát, aki nem ezt teszi, hanem
1. másét elveszi, vagyis elloppja,

Isten parancsolata: Ne lopj. Felebarátodnak se há-
zát, se mezejét, se másféle jószágát ne kívánjad.

Ki vétkezik más vagyona ellen? Aki lop vagy másnak
kárt okoz.

2. *otthon elvesz ennivalót* (vagyis torkoskodik),

3. *elvesz pénzt,*

4. *talált dolgot megtart* (keresni kell, hogy kié a ta-
lált dolog és azután a tulajdonosának visszaadni),

5. *más holmiját elrontja* (másikat kell adni helyette),

6. *irigylí a másét* (szomorú, hogy másnak van vala-
mije és neki nincsen).

Ha valamit elvettünk, azaz elloptunk, akkor azt visz-
sza kell adnunk, — ha pedig valakinek kárt okoztunk, ak-
kor a kárt jóvá kell tennünk, különben nem kapunk a jó
Istentől bocsánatot. A lopott dolgot a szentgyónás előtt
adjuk vissza, de legkésőbb a szentgyónás után az első al-
kalommal. Aki ennivalót lopott, ha tud, másikat (kifli, cu-
kor stb.) adjon helyette. Ha valaki nem tudja semmiképen
sem visszaadni, amit lopott, azt a lelkiatya a visszaadás
alól felmentheti. (Néhány gyakorlati példával bővebben is
megvilágíthatjuk a tanítványok körülményeihez képest.)

Összefoglalás. A mennyei Atya hetedszer azt kívánja,
hogy másnak *jót tegyünk*. — Megbántja a mennyei Atyát,
aki más holmiját *elveszi, torkoskodik*, más *holmiját meg-
rongálja, talált tárgyat megtartja, másét irigylí*.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni,
amely figyelmeztet, hogy mit nem szabad tenned.

Mit kell tenned, ha nem tudod, hogy kié, amit talál-
tál? Mit kell tenned, ha véletlenül okoztál kárt valaki-
nek? stb.

Ellenőrző próba. Előbb írjuk a táblára a következő
mondatokat:

ima alatt másra gondol,
Isten nevét hiába kimondja,
templomban szépen énekel,
édesanyjának segít,
társát jóra inti,

csúfolódik,
szemérmetlent beszél,
alamizsnát ad,
torkoskodik,
talált dolgot megtartja.

Irjátok be a füzetbe: Istent szereti az, aki... A tábláról írjátok mellé a megfelelő mondatokat. Azután: Istent megbántja az, aki... Irjátok utána a megfelelő mondatokat.

VII. KÁRTEVÉS

Elrontottad más holmiját? Vagy tán el is loptad?

16. rajz.

A hetedik parancs elleni bűnök. Torkoskodás, kártevés, lopás. Az ablakráámát barnával, a többit fehér krétával rajzoljuk.

Alkalmazás. Tartsd meg szépen a mennyei Atya ezen parancsát. Nincsen nagyobb boldogság, mint jól tenni valakivel. Nagy szégyen másét ellopni. Senki sem szereti még a közelében sem látni az ilyen embert.

Vizsgáljuk csak meg most, hogyan tartottuk meg az Isten hetedik parancsolatát? Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Loptál ennivalót? Pénzt? Vagy más tárgyat? Visszaadtad, amit loptál? Elrontottad a másét? Adtál helyette másikat? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy a parancsodat nem tartottam meg és a másét elloptam, elrontottam és amit elloptam, nem adtam vissza, mert ezekkel nemcsak nekik, hanem neked is, mennyei Atyámnak szomorúságot okoztam. Fo-

gadam, hogy ezentúl a másét nem fogom bántani és amit már elvettem, azt vissza fogom adni. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem.

Az őrzőangyalotoknak így kell megmondanotok: 1. loptam pl. cukrot, 2. nem adtam vissza pl. ceruzát, 3. kárt tettem, pl. eltörtem a virágvázát.

Tegnap este megvizsgáltátok a lelketeket és bocsánatot kértetek a jó Istentől? El ne felejtsetek!

Érzelemkeltés. Nagy izgalom volt a gyermekek között. Másnap, húsvét napján korán reggel lesz a szokásos tojáskeresés a kertben. A doktor bácsiéknál ugyanis az volt a szokás, hogy a doktor néni húsvét vasárnapjára több piros bádogtojást festett. Azonkívül volt neki egy ugyanolyan piros bádogtojása. Ebbe pedig egy 10 forintost szokott tenni. A valódi piros tojásokat is meg a bádog piros tojást is a szép nagy kertben a fák s bokrok alá, virágok közé eldugta. Mikor azután a gyerekek korán reggel felkeltek, akkor behívták a házmesterék három gyermekét és a doktorék két fiával együtt megindult a piros tojások keresése. Aki a bádog piros tojást megtalálta, azé lett a tíz forint és egész nap tojáskirálynak nevezték. Persze hogy mindenki leginkább a bádog piros tojást igyekezett megtalálni.

A bádog piros tojást a doktor néni mindig előtte való nap este szokta a kertben eldugni. Előbb lefektette fiacskáit, azután, amikor már gondolta, hogy alszanak, akkor ment ki a kertbe. Jól tudta ezt a betyár Zoli, a nagyobbik fiú. Úgy tett, mintha már aludnék, pedig nem aludt ám ökelme. Mikor édesanyja kiment, odaosont az ablakhoz, és kileste, hogy hová dugja a bádog piros tojást.

Másnap reggel korán felkeltek, a házmesterék gyermekei is bejöttek s nagy izgalommal megindult a tojás keresése. Mint a kis nyuszik, szaladtak a gyermekek egyik fától a másikig. Alig múlt el egy-két pillanat és felkiáltott Zoli:

— Éljen! Megtaláltam a bádogtojást! Én vagyok a tojáskirály! Azután felkapta a tojást, kinyitotta és a pénzt kivéve, a magasban meglobogtatta a tízforintost.

Még a többi tojást is megkeresték, azután szépen felöltözködtek az ünneplő ruhába és mentek szépen a templomba mind az öten. A házmesterék Bélája nagyon szomorúan ment közöttük.

— Biztosan azért szomorú, — gondolta magában Zoli — mert nem ő találta meg a pénzes tojást.

— Ugye jó lett volna a pénzes tojást megtalálni? — kérdezte meg Bélát.

— Bizony jó lett volna — felelte Béla. — Annuska húgomnak szerettem volna örömet szerezni vele. Most lesz veled együtt elsőáldozó. Vettünk volna neki koszorút, fátlyolt, fehér harisnyát. Micsoda boldog is lett volna.

Zoli elnémult, de egy hang megszólalt benne: Csaló vagy Zoli! Ha nem lested volna ki anyukádat, talán Béla találta volna meg a pénzt és most Annuskának lenne szép elsőáldozó ruhája, mint a többinek. Zoli a templomban nem is mert a Jézuskára nézni. Alig várta, hogy a szentmisének vége legyen. Újra csak együtt ment haza az öt gyermek. Zoli ekkor felrehívta Bélát és így szólt neki:

— Béla, én tegnap este kilestem édesanyámat, hogy hova dugja a bádög piros tojást, azért találtam meg olyan hamar elsőnek. De a lelkem nem hagy nyugtot nekem, ezért most neked adom a 10 forintot. Vedd meg Annuskának, amit venni akartál.

Béla azt sem tudta, hogy mit csináljon a meglepetéstől és az örömtől. Alig tudott köszönetet mondani Zolinak.

Zoli pedig hazaérve mindent elmondott édesanyjának.

— Anyukám, — fejezte be Zoli — mióta odaadtam Bélának a csalással szerzett pénzt, olyan nyugodt a lelkem. Ugye most már elmehetek a Jézuska elé bátran?

— Igen, fiacskám, — felelt az édesanya — a Jézuska már szeret téged, mert megbántad és jóvátetted bűnödöt. Ezentúl pedig légy mindig becsületes gyermek.

Befejezésül imádkozzunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet azokért, akiknek valami módon kárt okoztunk.

16. Légy igazmondó

10. óra: Isten nyolcadik parancsa

Tárgyi cél. Isten nyolcadik parancsa: Igazmondás.

Nevelői cél. Légy igazmondó minden körülmények között.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Hazugság, rágalmazás, árulkodás.

Hangulatkeltés. Két fiú beszélgetett az utcán: Béla és Gabi. Mindkettő mellett ott állt az őrzőangyala. Egyszer csak az egyik őrzőangyal elfordul és sírni kezd. Béla valami olyat mondott, amit nem szabad lett volna. Gabi őrzőangyala pedig örült, mert Gabi úgy beszélt, ahogyan a mennyei Atya azt kívánja.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell beszélgetek, hogy a mennyei Atyának tessenek a beszédetek.

Előterjesztés. Az első keresztyények közül sokan eladták vagyonukat és annak árát átadták az apostoloknak, hogy azok osszák azt ki a szegények között. Így tett Ananias és Zafira, keresztyény házaspár is. Azonban a pénznek csak egy részét hozták el Szent Péterhez, azt hazudván, hogy csak annyiért adták el földjüket. De Szent Pétert Isten felvilágosította a dologról. Az apostol szomorúan hallgatta a hazug házaspárt, majd így szólt hozzájuk:

— A sátán megkísértette szíveteket. Miért vetemedtek ilyen dologra? Nem embereknek hazudtatok, hanem Istennek.

Ezekre a szavakra, Isten büntetéseképen, mind a kettő holtan rogyott össze.

Megvilágítás. A mennyei Atya azt kívánja, hogy

1. *igazat mondjatok magatokról* (még ha büntetést is kapnátok valamely rossz cselekedetetekért, akkor se tagadjátok le, hanem mondjátok meg az igazat),

2. *igazat mondjatok másról* (ne fogjátok rá, hogy valami rosszat tett, ha tudjátok, hogy nem igaz),

3. *sőt még az igazat sem kell elfecsegni* (ha nem szükséges).

Megbántja a mennyei Atyát,

1. *aki akarattal nem mond igazat.* (Vagyis hazudik. — Az ilyen gyermek olyan, mint az óra, amely négyet mutat és hatot üt.)

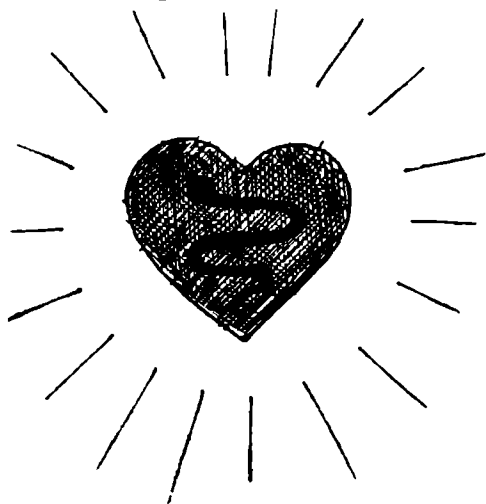
A hazug gyerek külsőre jónak és szépnek látszik, belül pedig csúnya-fekete.

Isten parancsolata: Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen.

Ki vétkezik hazugsággal? Aki azért nem mond igazat, hogy mást megtévesszen.

2. *aki másra ráfogja a rosszat.* (Az ilyen gyermek nemcsak hazudik, hanem a másik lelkében fájdalmat, becsületében pedig kárt tesz. — Olyan ez, mintha valakinek a szép fehér ruhájára egy üveg tintát öntenénk rá, sohasem lehet egészen jóvátenni.)

Igazmondó lesznek

17. rajz.

A hazug ember képe. Kívülről szépnek látszik, belül pedig tele van csúnyasággal. A szív külső vonala piros; a belső halványlila; a kígyó zöld. A sugárzást elhagyhatjuk.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá íratok egy kis

imát, amelyben megígéritek a jó Istennek, hogy ezentúl mindig meg fogjátok mondani az igazat.

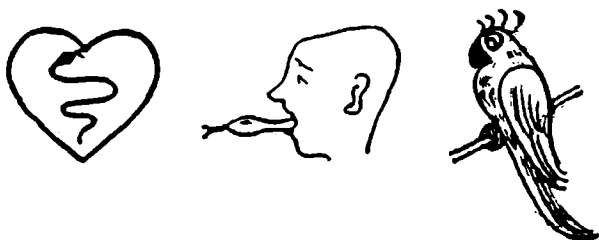
3. *aki más hibáját kifecsegi.* (Vagyis árulkodik. — Elmondja más rossz tettét, amikor az nem szükséges. Olyan az ilyen gyermek, mint a papagáj, amely akkor is fecseg, amikor nem kell.)

Összefoglalás. A mennyei Atya tehát azt kívánja, hogy mindig *igazat beszéljünk.* — Aki szándékosan nem mond igazat, vagyis *hazudik* vagy *a rosszat másra ráfogja* vagy *más hibáját kifecsegi*, amikor nem kellett volna, az megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most olyan képet fogunk rajzolni, amely figyelmeztet titeket, mit nem szabad tennetek.

VIII. HAZUGSÁG

Hazugságot, árulkodást ugye hogy kimondtad?

18. rajz.

A nyolcadik parancs elleni bűnök. Hazugság, rágalmazás, megszólás. A szív külső vonalát pirossal, a belsőt sárgával, a kígyót és a papagájt zölddel, a többi fehérrel rajzoljuk.

— Nem láttad a Miskát erre menni? — kérdi valaki Gyuszit.

— De láttam — felel vissza Gyuszi. Később jut eszébe, hogy nem a Misit, hanem a Mikit látta. Milyen bűne van? Tegnap, mikor hazafelé mentünk, a Kati megdobálta a libákat — mondja Erzsi a tanító néninek. Van-e bűne? stb.

Alkalmazás. Ha a mennyei Atyának kedves gyermekei akartok lenni, akkor ti is mindig igazat mondjatok.

Vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg az Isten

nyolcadik parancsolatát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Hazudtál? Másra rosszat ráfogtál? Más hibáját kibeszélted, amikor azt nem kellett volna? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy a parancsodat nem tartottam meg és hazudtam, másra rosszat ráfogtam, más hibáját kibeszéltem, mert ezekkel nemcsak neki, hanem neked is, mennyei Atyámnak, szomorúságot okoztam. Fogadom, hogy ezentúl mindig igazat fogok mondani. Bocsáss meg nekem, édes Istenem. — Örözügyalogatoknak így kell megmondani: 1. Hazudtam, 2. másra rosszat ráfogtam, 3. árulkodtam.

Megvizsgáljátok esténként a lelkiismereteket? Bocsánatot is kértek a mennyei Atyától?

Érzelemkeltés. 1913-ban, Párizsban született egy kis aranyos gyermek, aki Guidó nevet kapott. Nagyon jó gyermek volt, különösen szerette az igazságot megmondani.

Egyszer édesanyja megdicsérte őt és öcsikéjét, hogy milyen szépen játszottak, míg ő oda volt. Guidó így felelt:

— Nem érdemeljük meg a dicséretet, anyukám, mert nem játszottunk szépen. Amíg te a városban voltál, kihoztuk szobádból az ingaórát és azzal játszottunk, pedig te azt megtiltottad.

Nem egyszer előfordult, hogy a kis Guidó valamit eltört, ilyenkor mindig töredelmesen bevallotta azt és az érte járó büntetést szívesen elszenvedte.

Nemcsak az igazmondásban, hanem másban is mindig úgy tett, mint ahogyan a kis Jézus tett volna. Az első szentáldozás napján a kis Jézus a szentáldozás után megígulta neki, hogy nemsokára magához fogja venni és angyal lesz belőle. Úgy is lett. Tizenegy éves korában költözött az Úr Jézushoz, hogy mint angyal szolgáljon neki örökké.

Befejezésül mondjunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet azokért, akiknek hazugságunkkal kárt okoztunk.

17. Légy önmegtagadó

11. óra: Az Anyaszentegyház harmadik parancsa

Tárgyi cél. Az Anyaszentegyház harmadik parancsa: Önmegtagadás.

A parancsok gyakran óhajtott pozitív módon való tárgyalása miatt kellett a tanítást így alakítanom.

Nevelői cél. Légy önmegtagadó!

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Hústól való megtartóztatás, péntek, kinek kell megtartani, ki van felmentve, önmegtagadás.

Hangulatkeltés. Gyuri érdekes dolgot álmodott. Álmában meghalt és lelke elindult a mennyország felé. Azonban mikor a kapuhoz ért, egy nagy csirkecomb az útját állta. Hiába iparkodott, nem tudott bejutni. Ekkor keserves sírásra fakadt. A sírásra kijött egy angyal és megmondta neki, hogy a csirkecomb azért akadályozza meg őt, mert nem tudott magának parancsolni és megette azt akkor, amikor nem szabad lett volna.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell parancsolnunk önmagunknak.

Előterjesztés. A babiloni fogság idején, az izraelita ifjak közül többet Nabukodonozor király udvarában neveltek. A király azt akarta, hogy finom ételeket egyenek, hogy annál szebbek és okosabbak legyenek. Dániel és három társa azonban nem ették meg azokat az ételeket, amelyeket a jó Isten megtiltott az izraelitáknak. Az egyszerűbb étel nemhogy legyengítette, hanem még erősebbé és szebbé tette őket, mint a finom étel a többieket.

Isten tőlünk is azt kívánja, hogy bizonyos ételeket egyes napokon ne együnk, bár esetleg szeretnénk enni belőle. Ilyenkor a test kívánságát, vagyis önmagunkat tagadjuk meg.

Megvilágítás. Ilyen önmegtagadást többfélet csinálhatsz.

1. Nagyon szereted a süteményt, és vasárnap délből nem eszel, hanem majd este.

2. Nagyon szeretnél elmenni játszani és inkább egy könyvet veszel elő és otthon maradsz.

3. A jó Isten csak egy önmegtagadást kíván tőlünk az ételben: *pénteken* és bizonyos napokon *ne együnk húst* vagy húsfélét.

Az Egyház parancsolata: Bizonyos napokon a parancsolt bűntöket megtartsad és a húseledelektől magadat megtartóztassad.

Önmegtagadó leszek

19. rajz.

Pénteken nem szabad húst enni. Az állatokat hajtó Pénteket rajzolhatjuk lilával, a többi fehér krétával.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írátok oda, hogy a következő hétben milyen önmegtagadásokat fogtok csinálni.

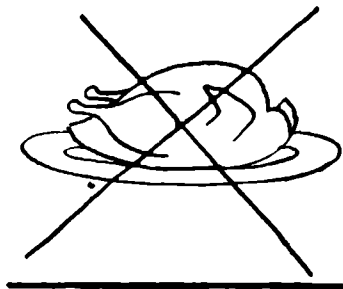
Aki hústilalom napján húst vagy húsfélét eszik, az nagyon megbántja a mennyei Atyát.

Összefoglalás. A mennyei Atya azt kívánja, hogy *pénteken* tagadjuk meg magunkat és *ne együnk húsfélét*. — Aki mégis megessi a húst, az nagyon megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztet arra, hogy mit nem szabad enni pénteken és szigorú böjti napon.

HÚSTÓL VALÓ MEGTARTÓZTATÁS

Pénteken vagy ültött napon talán húst is ettél?

20. rajz.

Az Anyaszentegyház harmadik parancsa elleni bűn. Az egészet fehér krétával rajzoljuk, azután lilával keresztülhúzzuk és erősen alá is húzzuk.

Tibi elfelejti, hogy péntek van és megeszi a sült kolbászt. Van-e bűne? Jóskának közben eszébe jut, hogy péntek van, de azt mondja, hogy most már mindegy, úgyis ettem. Igaza van-e? Marika nagy darab zsíros kenyeret eszik pénteken. Mekkora bűne van? Gyuri véreshurkát eszik, mert az nem hús. Van-e bűne? stb.

Alkalmazás. Tartsd meg szépen ezt a parancsot és pénteken s szigorú böjti napon ne egyél sohasem húst vagy húsfélét, de ezenkívül magadnak is parancsolj önmegtagadást. Az önmegtagadó gyermek a kísértő ördögöt is könnyebben le tudja győzni.

Vizsgáljuk meg csak, hogy tartottuk meg az önmegtartóztatás parancsát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Pénteken húst ettél? Többször? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám! Bánom, hogy parancsodat nem tartottam meg és pénteken húst ettem és ezzel téged, mennyei Atyámat nagyon megbántottalak. Fogadom, hogy ezentúl nem fogok pénteken húst enni. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem. — Az őrzőangyalotoknak így kell megmondanotok: Pénteken húst ettem.

Megvizsgáljátok minden este a lelkiismereteket? Bocsánatot kértek a mennyei Atyától?

Érzelemkeltés. Egy szegény család legkisebb gyermeke volt Organ Nelli. Édesanyja nagyon korán meghalt, édesapja ezért a kisgyermeket intézetbe adta. Az intézetben nagyon szerették Nellit. Barátságos, kedves gyermek volt. A legszebb tulajdonsága az volt, ahogy parancsolgatott önmagának.

Egy alkalommal finom, édes epret kapott. Csak úgy nevetett rá a tálból a csábító gyümölcs. Odahívta társait: Egyetek... egyetek... és a végén csak azt a pár törődött szemet ette meg, ami megmaradt.

Mikor beteg volt, sok cukrot, csokoládét kapott ismerőseitől. Tisztességtudóan az ajándékozó előtt megevett egy szemet, de a többről lemondott. Odaadta társnőinek. Az Úr Jézus nagyon kitüntette őt. Négyéves korában már áldozhatott. A szentáldozás után mozdulatlanul ült a toloszékeben: *a Jézuskával beszélgetett.*

Még nem volt ötéves, amikor meghalt. Nem félt a haláltól, hiszen ahhoz költözött, akit itt a földön olyan nagyon szeretett. Most már ott van az Úr Jézusnál a mennyek országában és imádkozik az elsőáldozó gyermekekért, különösen azokért, akik az ő példáját követik: parancsolnak önmaguknak.

Ünnepélyes ellentmondás az ördögnek

A parancsokról szóló oktatások befejezése a legjobb alkalom erre.

Az ősegyházban, akik a keresztség szentségének felvételére készültek, ünnepélyesen ellene mondtak az ördögnek és kijelentették, hogy ezentúl csakis a jó Istennek akarnak szolgálni. Tegyétek meg ezt ti is olyan lelkesen, mint a régiek csinálták. Feleljetek kérdéseimre:

- Ellene mondasz-e az ördögnek?
- Ellene mondok.
- És minden cselekedeteinek?
- Ellene mondok.
- És minden kísértéseinek?
- Ellene mondok.

— Igéred-e, hogy Isten parancsolatait hűségesen megtartod?

— Igérem.

— Fogadd a kereszttel jelét homlokodra, hogy Isten szent temploma lehess.

A gyermekek egyenkint járuljanak a hitoktató elé, aki megjelöli homlokukat a kereszttel annak jeléül, hogy Isten oltalma alatt állnak.

— Uram, hallgasd meg könyörgésemet,

— És az én kiáltásom jusson Eléd.

— Az Úr legyen veletek,

— És a te lelkeddel.

— Könyörögjünk. Légy mellettünk, Urunk, Istenünk és akiket a szent kereszttel jelével megjelöltünk, védelmezd is meg annak örök támogatásával. A mi Urunk Jézus Krisztus által. (Postcommunióból Szent Kereszt felmagasztaltatása ünnepén.)

— Amen.

A gyermekek megáldása után fejezzük be az ájtatosságot az „Uram Jézus, légy velünk” (Szent vagy Uram 150. sz. ének) eléneklésével.

18. Nem engedelmeskedtél!

12. óra: A bűn

Tárgyi cél. A bűn: ellentmondás Istennek.

Nevelői cél. Inkább bármit is elszenvedni, mint Istent megbántani.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép az első emberpár bűnbeeséséről.

Megmagyarázandó fogalmak. Nem engedelmeskedik, tudva, akarva.

Hangulateltetés. Egyszer egy kislánynak érdekes álma volt. Álmában az őrzőangyallal beszélgetett. Az angyal azt kérdezte: Tudja-e, hogy mi a legnagyobb baj, ami az embert érheti? A kislány sok mindent elsorolt: ha meghalna apukája, anyukája, ha elvesztené a szemét, ha levágnák a lábát stb. De az angyal mindig csak azt felelte, hogy van ennél nagyobb baj is, — ha valaki nem enge-

delmeskedik a jó Istennek. — Már tanultatok, hogy mit kíván tőletek a mennyei Atya. Meg is vizsgáltatok magatokat, hogy megtettétek-e a parancsokat.

Célkitűzés. Ma azt fogom nektek elmondani, milyen fájdalmat okoz a mennyei Atyának az, aki nem teszi meg a parancsait:

Előterjesztés. Ádámot és Évát Isten nagyon szerette. Adott nekik paradicsomkertet, ahol nagyon jó dolguk volt: nem kellett nekik szenvedniök és meghalniök. Ádám és Éva nagyon boldogok voltak. Isten azt mondta Ádámnak: „A Paradicsom minden fájáról ehetsz, csak arról az egy fáról, amely a kert közepén áll, ne egyél. Ha arról eszel, meghalsz.” — De az ördög irigykedett az emberekre. Azért a kígyóba rejtőzködött és kérdezte Évát: „Miért nem esztek a Paradicsom minden fájáról?” Éva azt felelte: „Isten megparancsolta, hogy ne együnk annak az egy fának a gyümölcséből, mert különben meg fogunk halni.” De a kígyó azt mondta: „Dehogyan haltok meg. Ha esztek arról a fáról, olyanok lesztek, mint az Isten.” — Az asszony látta, hogy a fának szép a gyümölcse. Azért szakított és evett belőle. Azután adott férjének és az is evett a tiltott fának a gyümölcséből. Ádám és Éva tehát nem engedelmeskedtek az Isten parancsolatának. Ezzel nagyon megbántották a jó Istent, mert inkább hittek az ördögnek, mint Neki. A parancsot nem tartották meg, nem engedelmeskedtek, bünt követtek el.

Megvilágítás.

1. **Bűn** — nem engedelmeskedik Istennek, azaz nem teszi meg, amit Isten parancsol.

2. **Tudva** — összeülek tudták, hogy nem szabad enni, mégis ettek. (Ha egy elgurult, tiltott gyümölcsöt ettek volna, amelyről nem tudták volna, honnan van, akkor nem vétettek volna.)

3. **Akarva** — nem kényszerítette őket senki sem, hanem maguk akartak enni.

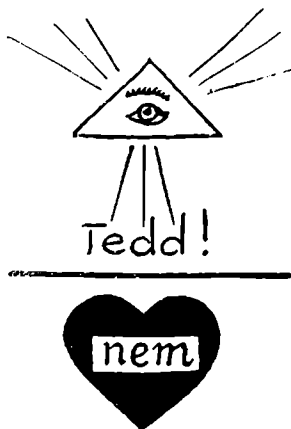
4. **Nagyon** megbántották Istent. — Ez nagy bűn.

5. Amikor a parancsolatokról tanultatok, hallottátok, hogy vannak olyan parancsok, amelyeket ha nem tart meg valaki, csak kicsit bántja meg a jó Istent. Ez a kicsi bán-

talom — kis bűn. Ezt más szóval *bocsánatos bűnnek* nevezzük, mert Istentől könnyebben nyerhetünk értük bocsánatot.

6. A mennyei Atyának nagyon fájt, hogy Ádám és Éva ilyen *hálátlanok és rosszak voltak*. Hálátlanok voltak, mert sok jót kaptak Istentől és mégis rosszat tettek. Rosszak voltak, mert inkább elhitték az ördög hazugságát, mint a jó Isten szavát.

Nem bántom meg a mennyei Atyámat

21. rajz.

A bűn ellenmondás Istennek. Sárga legyen a háromszög, a szem, a sugárzás és a *Tedd* szó; piros a szív külső vonala; lila a szív belső vonala, a *nem* szó és az elválasztó vonal.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írjátok öt bűnt és mellé öt jócselekedetet.

Összefoglalás. Aki a mennyei Atyának *tudva és akarva nem engedelmeskedik*, az bűnt követ el. Aki bűnt követ el, az a mennyei Atyát *megbántja* és Neki *szomorúságot okoz*.

Begyakorlás. Mondjátok meg, hogy a következő példákban szereplők bűnt követtek-e el vagy nem.

A kétéves Janika imádkozik és belemond más szava-

kat is, sőt a fejét jobbra-balra forgatja. (Nem, mert nem tudja, hogy Isten ezt tiltja.) Karcsi az iskolában imádság közben a hintalóra gondol és kinéz az ablakon. (Igen, mert már tudja, hogy ezt nem szabad tenni.) Pistának azt mondja az édesanyja, hogy a tanítás után menjen el a cipészhez és hozza haza a cipőket. Pista elfelejti édesanyja parancsát. (Nem, mert nem akarattal volt engedetlen.) Stb.

Ellenőrző próba. Rajzoltjátok, illetve írtátok be a füzetbe a következőket. (A hitoktató a táblára vázolja fel az alábbi táblázatot.)

Júliuska egy napja

Reggel nem imádkozott, mert későn kelt fel.	Az utcán káromkodást hallott.	Csúfolta pajtását, mert az is csúfolta őt.	Adott tízórájából egy szegény társának.
Talált egy színtest és azt megtartotta.	Segített édesanyjának vizet hozni.	Képeslapban véletlenül szemérmellen képet látott.	Este nem imádkozott, mert fáradt volt.

Alkalmazás. Amikor ti nagyobbak lettetek, okosabbak lettetek. Megtudtátok, hogy mit parancsol az Isten, azaz mit szabad és mit nem szabad tenni. De hozzátok is oda-settenkedett az ördög, talán egy rossz gyerek képében vagy egy gondolat formájában és ti is inkább hittetek az ördögnek. Nem azt tettétek, amit az Isten parancsolt, hanem azt, amit az ördög mondott. Így megbántottátok a jó Istent. Engedetlen, rossz gyermekei lettetek a mennyei Atyának.

Erzelemkeltés. Heini Lengyelországban, Varsóban született. Eleven, könnyen lelkesülő gyermek volt. Voltak rossz tulajdonságai és hibái is. De ő tudta, hogy ezzel a jó Istent megbántja, ezért erősen küzdött hibái ellen. Hibáit hitoktatójának és édesanyjának is elmondta:

— Hedvignek különböző csúfneveket adtam, pedig az nagyon fájt neki. A játékbán sohasem engedtem.

Egyszer osztálytársának is elmondta hibáját:

— Tudod, nekem az a legnagyobb hibám, hogy ingerlékeny vagyok és nem tudok magamon uralkodni.

A csalásra is könnyen hajlamos volt.

— Hogyan sikerült a vizsga? — kérdezte az édesanyja.

— Nagyon jól, felelt Heini — szomszédom nyitott könyvéből mindent szépen kiolvashattam.

De egészen megváltozott az első szentáldozás után.

— Most, mióta bejött a Jézuska a szívembe, a mennyország van bennem — mondta sugárzó arccal édesanyjának.

— Csak nagyon vigyázz magadra, kisfiam — felelte az édesanyja.

— Igen, vigyázok. Világért sem követek el bűnt, nehogy a Jézuskát megbántsam és elmenjen a szívemből.

Ezt az ígérte meg is tartotta. A kisgyermek erős akaratú el is tudta kerülni a bűnt, azután haláláig mindig az Úr Jézus kedves gyermeke maradt.

Befejezésül mondjuk el az Isten tizparancsolatát és ígérjük meg, hogy azt mindenkor megtartjuk.

19. Nem kellesz mennyei Atyádnak

13. óra: A halálos bűn

Tárgyi cél. A halálos bűn és következményei.

Nevelői cél. Inkább bármit is elszenvedni, mint halálos bűnt elkövetni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép ősszüleink paradicsomkertből való kiűzetéséről.

Megmagyarázandó fogalmak. Halálos bűn, megszentelő kegyelem, istengyermekség, mennyország elvesztése, pokolbeli örök szenvedés.

Hangulateltetés. Az angyalok voltak Isten legkiválóbb teremtményei. Értelmük kiváló volt, akaratuk jóra hajlott, szépek voltak, hatalmasok voltak és egyszer... egyszer csak a jó angyal gonosz lett, a szép angyal csúnya lett, a mennyországból a pokolba került... nem kellett már Istennek. Mi okozta ezt a változást? Mi tette a szépet csúnyává? A jót gonosszá? A kedveset elvetetté?

Célkitűzés. Most ezt fogom elmondani.

Előterjesztés. Az angyal után a legkiválóbb teremtmények az emberek. Milyen szépek, okosak, jók, Isten előtt kedvesek voltak az első emberek: Ádám és Éva. De egy napon inkább hittek a hazug ördögnek, mint a jóságos Istennek és ezzel nagyon megbántották a jó Istent, azaz nagy bűnt követtek el.

A nagy bűnért súlyos büntetést kaptak. Miként a bűnös angyalok, úgy a bűnös emberek sem kellettek többé a jó Istennek. A mennyei Atya kizavarta őket a paradicsomból. Ettől fogva nagyon rossz sorsuk volt: sokat kellett szenvedniök és végül meg is kellett halniok. A mennyországba sem juthattak, mert Isten elvette tőlük különös szeretetét, azaz a megszentelő kegyelmet és már nem voltak többé az Ő gyermekei.

Mindezt a sok bajt a halálos bűn okozta.

Megvilágítás. Ádám és Éva

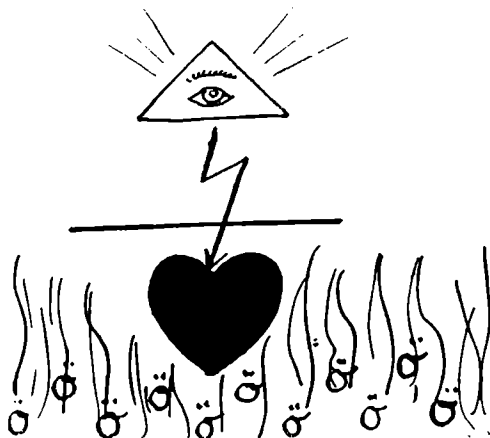
1. *nagy bűnt* követtek el, mert tudva és akarva nem engedelmeskedtek az Isten fontos parancsának. Mintegy azt mondták Istennek: Nem parancsolsz nekünk, azt tesszük, amit akarunk.

Ki követ el súlyos, vagyis halálos bűnt? Aki Isten fontos parancsának tudva és akarva nem engedelmeskedik.

2. *Súlyos büntetést* kaptak Istentől:

- a) *elvette tőlük a megszentelő kegyelmet;*
- b) *nem voltak többé Isten gyermekei* — ők sem kellettek többé az Istennek, miként a vétkes angyalok;
- c) *bezárult előttük a mennyek országa;*
- d) *megérdemelték a poklot.*

Halálos bűnt nem teszek

22. rajz.

A halálos bűn következményeiről. Nincs kapcsolatban Istennel, nincs megszentelő kegyelem. Istennek nem kell, a mennyország el van zárva előle, poklot érdemel. A háromszöget, a szemet és a sugárzást sárgával rajzoljuk. A szív külső vonala piros, a belső lila. Az ö betűket is kettős színnel rajzolhatjuk, kívül világoskék (angyal volt), belül lila (halálos bűn). A pokol lángja piros és lila. Az elválasztó vonal és a villám is lila.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írtatok oda a halálos bűnöket; amelyekről tanultunk.

Isten a jókat megjutalmazza, a rosszakat megbünteti.

3. Bűne halálos bűn volt. — Azért nevezzük halálos bűnnek, mert aki ilyen bűnt követ el, annak a lelke meghalt az Isten számára és a pokol számára él.

4. Bűne minden emberre átszállott. — Minden ember ezzel a bűnnel jön a világra. Ez a bűn már rajta van a ma született kisgyermek lelkén is. Ezért ez a kisgyermek sem kell a mennyei Atyának és nem is fogadja gyermekének, amíg meg nem keresztelik.

5. A jó Istennek most is vannak fontos parancsai, amelyeket ha valaki nem tart meg, akkor halálos bűnt

követ el. Így aki káromkodik, hazugságra esküszik, szentmisét elmulasztja, szemérmertlent gondol, beszél, néz vagy cselekszik, pénteken húst eszik.

A gonoszok büntetése: a *pokol*.

Hallottatok már börtönről? Ott vannak bezárva a rabok. Sok a falhoz van láncolva és sokat szenved. A pokol is egy börtön. Oda vannak bezárva a gonoszok úgy, hogy onnan soha ki nem jöhetnek. Sokat szenvednek, mert örök tűzben égnék, de soha el nem éghetnek. Kibálnak, ordítznak, fogukat csikorgatják a fájdalomtól és dühtől, de ezzel mitsem használnak, a tűzük nem lesz kisebb, a pokolból ezzel ki nem szabadíthatják magukat. Most már hiába minden, örökre itt kell maradniok, nem láthatják meg soha az Istent, mennyei Atyjukat, az Úr Jézust, a Szentlelket, Szűz Máriát, a jó angyalokat és szenteket.

Ki jut a pokolba? Aki halálos bűnben, megszentelő kegyelem nélkül hal meg.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy aki *fontos dologban tudva és akarva nem engedelmeskedik* Isten parancsolatának, az *nagy bűnt követ el*. Ezt a bűnt *halálos bűnnek is nevezzük*. Aki halálos bűnt követ el, attól a mennyei Atya *elveszi a megszentelő kegyelmet*. Az ilyen már *nem gyermeke a mennyei Atyának* és ezért *nem juthat a mennyországba*, hanem a *pokolban kell örökké szenvednie*.

Begyakorlás. Egy gyermek egy hónapon át nem imádkozik. Halálos bűne van-e? Sanyi véletlenül pénteken húst eszik. Van-e halálos bűne? Stb.

Alkalmazás. Ha halálos bűnt követtél el, azaz akaratlan csúnyát mondtál a jó Istenre, Jézusra, Szűz Máriára vagy a szentekre — akaratlan megesküdtél hazugságra — akaratlan elmulasztottad a vasárnapi szentmisét — akaratlan gondoltál, beszéltél, néztél, cselekedtél szemérmertlen dolgokat — akaratlan megetted a húst pénteken — akkor te is nagyon megbántottad a mennyei Atyát és nem lesz neki éppen úgy, mint nem kellett nekik a vétkes angyalok, Ádám és Éva és a többi rossz emberek. Ha nem akarnál megjavulni, akkor sohasem engedne maga elé és a pokolba taszítani azok közé a gonoszok közé, akiket követtél.

Érzelemkeltés. Még a francia-német háborúban történt, hogy a Le Mans-i csatában egy német katona halálosan megsebesült. A tábori lelkész odament hozzá és megkérdezte tőle, hogy nem kíván-e meggyónni.

— Köszönöm, lelkiatyám, — felelt a katona — nem nyugtalanítja semmi sem a lelkemet. Két nappal ezelőtt gyóntam. De két kívánságom lenne.

— Csak mondd, kedves fiam, — felelte a tábori lelkész — ha megtehetem, mindkét kívánságodat teljesítem.

— Az első kívánságom az, — kezdte a katona — hogy nagyon szeretném utoljára az Úr Jézust magamhoz venni.

— Meglesz — felelte a lelkiatya.

— A másik kívánságom az, hogy ha meghaltam, vegye le a nyakamról a fehér nyakkendőt és küldje el drága édesanyámnak azzal az üzenettel, hogy fogadásomat halálomig megtartottam. Édesanyám az első szentáldozáskor fehér nyakkendőt adott rám és én akkor megfogadtam, hogy sohasem fogok halálos bünt elkövetni és ameddig a fogadásomat megtartom, addig a fehér nyakkendőt nem teszem le. A jó Isten segítségével sikerült is ezt mostanáig megtartanom.

Az erőselelkű katona azután szépen, ájtatosan megáldozott, majd tisztán megőrzött lelkét visszaadta annak, akinek azt büntetlenül megőrizte: mennyei Atyjának.

Befejezésül mondjuk el a Hiszekegyet.

20. Jézus megkönyörült rajtad

14. óra: A megváltás

Tárgyi cél. Megváltás.

Nevelői cél. Köszönd meg gyakran az Úr Jézusnak, hogy megváltott.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép Jézus kereszthaláláról.

Megmagyarázandó fogalmak. Bűnök engesztelése, Isten Fia cselekedetei, megváltás, következmények.

Hangulatkeltés. Ádámot és Évát Isten kiűzte a paradicsomkertből. Ettől fogva nagyon rossz sorsuk volt. So-

kat szenvedtek. Betegségek gyötörték testüket, amelyeket eddig nem ismertek. Sokat fáradtak és dolgoztak, hogy megélhessenek, mert a föld már nem termett olyan könnyen, mint azelőtt. A lelkük is bánatos volt. Most már nagyon bánták, hogy a jó Isten parancsát nem tartották meg. A nagy bánatukban csak egy vigaszuk volt. Mielőtt Isten kiűzte volna őket a paradicsomkertből, megígérte nekik, hogy majd egyszer megszabadulnak a bűnüktől.

Célkitűzés. Most azt fogom elmondani, ki szabadította meg az embereket a bűneiktől.

Előterjesztés. A mennyországban az Atya, Fiú és Szentlélek látták, hogy az embereknek milyen rossz a sorsuk a bűn elkövetése után. Meg is sajnálták az embereket.

A Fiú-Isten ekkor azt mondta az Atyának: Leme-gyek az emberekhez, megtanítom a jóra őket, eleget teszek bűneikért, megtisztítom a lelküket és megnyitom számukra a mennyországot. Az Atya örömmel vette a Fiú szavát. A Fiú-Isten valóban emberré lett. Betlehemben megszületett. A Boldogságos Szűz Mária lett az édesanyja, Őt pedig Jézusnak, vagyis Megváltónak nevezték. Mikor felnőtt, prédikált az embereknek: Legyetek jók, ne kövessetek el bűnt, tegyétek meg, amit Én mondok és Én megtisztítom lelketeket a bűnöktől; újra Isten gyermekeivé teszlek titeket és bevezetlek benneteket a mennyek országába. De az emberek nem hallgattak Jézusra, hanem gyűlölték, üldözték Őt, sőt a végén elfogták, iszonyúan megkínózták és a kereszten megölték.

Jézus nem ellenkezett, pedig csak egy szavába került volna és akkor az ő üldözői mind meghaltak volna és ő szabad lett volna. De nem tette. Ő szenvedni akart és meghalni, mert tudta, hogy akkor a mennyei Atya megbocsát az embereknek és visszafogadja őket gyermekeinek. Így is lett. Jézus Krisztus sok-sok szenvedéséért és haláláért a mennyei Atya megbocsátott nekünk, bűnös embereknek.

Megvilágítás.

1. Az emberek nagyon *nagy bűnüket követték el* és ezzel a jó Istent nagyon megbántották.

2. A bűnös emberek *nem tudtak olyan nagy jót tenni, mint amilyen nagy rosszat tettek.* Így nem tudták a mennyei Atyát megengesztelni. (Pl. Aki valamely gödörbe esett, nem tudja magát a hajánál fogva kihúzni.)

3. Jézus Krisztus, a Fiú Isten, teljesen bűn nélkül volt. *Minden tette kedves volt Isten előtt.* Ő már tudott segíteni az embereken.

4. Segített is rajtunk úgy, hogy *amit nekünk kellett volna elszenvednünk, azt Ő maga szenvedte el.* Így megváltott minket.

Mit szenvedett értünk Jézus? Vért izzadott, megostorozták, tövissel koronázták, keresztet vitettek vele és keresztre feszítették.

5. Jézus halála után *a mennyei Atya megbocsátott a bűnös embereknek:*

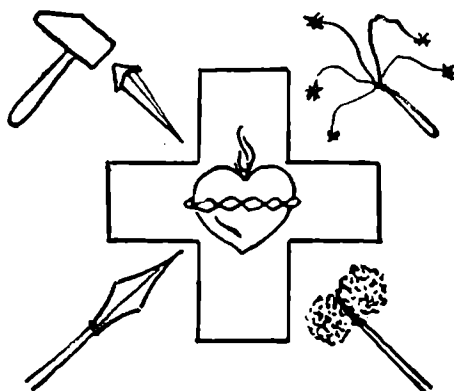
a) *visszaadta a megszentelő kegyelmet és ezzel visszafogadta őket gyermekeinek,*

b) *elengedte a pokolbeli büntetést,*

c) *megnyitotta a mennyország kapuját.*

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy *az emberek nem tudtak a sok bűnért, amelyet elkövettek, elégtételt adni.* — Isten Fia, *Jézus Krisztus* jött el a földre, szenvedett és meghalt helyettünk és ezzel *megváltott minket.* A mennyei Atya *visszaadta a megszentelő kegyelmet,* visszafogadta az embereket gyermekeinek, *elengedte a pokolbeli büntetést és megnyitotta a mennyország kapuját,* amely Ádám és Éva vétke óta zárva volt az emberek elől.

Ezt tette értem Jézus

23. rajz.

A Megváltó szenvedéseiről. A szívet (amelyet körül is sugározhatunk) teljesen (a lángot is) sárgával rajzoljuk (isteni szív). A kereszt barna, a többi fehér legyen.

EGYÉNI MUNKA: Otthon irjátok a kép alá, hogy köszönetül milyen önmegtagadásokat fogtok felajánlani az Úr Jézusnak.

Begyakorlás. Kiket váltott meg Jézus? Csak Ádám és Évát? A halála után élőket is? Téged is? Stb.

Alkalmazás. Légy hálás az Úr Jézusnak, hogy kinszenvedésével és halálával megváltott téged is. Valahányszor kereszt előtt mégy el, gondolj mindig Megváltódra. Vedd le szépen a sapkádat (vess ájtatosan keresztet). Mondd el szépen ezt a fohászimát: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged, mert a Te szent kereszted által megváltottad a világot. — Mivel Jézus Krisztus pénteken szenvedett és halt meg, ezért nem szabad pénteken húst vagy húsfélét enni. Ez a mi köszönetünk az Úr Jézusnak a megváltásért. Tartsd meg mindig pontosan ezt a parancsot. Még kedvesebb köszönet lenne az, ha önmegtagadást végeznél. Ezzel egyben a lelketed is ékesítenéd a szentáldozásra. De erről majd később fogok beszélni.

Erzelemkeltés. Péterke olyan volt, mint a legtöbb

gyermek. Eleven, vidám, játékos. De a mellett szorgalmasan tanult. Péterkének az volt a legnagyobb bánata, hogy apja vallástalan volt, nem gyónt, nem áldozott, misére nem ment, nem imádkozott, stb.

Péterke minden este elmondta a rózsafüzért édesapja megtéréséért és minden tized után így imádkozott: Térítsd meg, Jézuskám, apukámat! Áldozatot is hozott ezért: ha édességet vagy gyümölcsöt kapott, felét a szegényeknek adta. Mikor Péterke már áldozó lett, a szentáldozás után mindig imádkozott, hogy Jézus térítse meg az ő édesapját. Egy szentáldozás után Péterke úgy érezte, mintha a Jézuska ezt kérdezte volna tőle:

— Meghálnál-e azért, Péterke, hogy az édesapád megtérjen?

— Igen, igen — felelt örömmel Péterke.

— Akkor is, ha sok szenvedésbe kerülne ez neked?

— Ha segítesz, Jézuskám, én kész vagyok erre.

Nemsokára Péterke súlyosan megbetegedett. A plébános bácsi mindennap eljött hozzá és megáldoztatta. Hiába volt az orvos minden igyekezete, Péterke mindig rosszabbul lett. Mikor már nagyon közel érezte a halálát, odahúzta magához édesapját és ezt súgta a fülébe:

— Viszontlátásra, apukám, az égben. Teérted halok meg. — Péterke halála, áldozata nem volt hiábavaló, édesapja megtért és kisfia helyét foglalta el az áldoztatórácsnál.

Keresztúti ájtatosság. Köszönetül a megváltásért végezzük el a keresztúti ájtatosságot. Ha csak lehetséges, menjünk el a templomba, hogy a gyermekek az állomások képeit is láthassák. Kisgyermeknekél elég, ha megmondjuk mindenegyes állomásnál, hogy mi történik és elmondunk egy Miatyánkot a fohással.

Bevezetőül énekeljük el „A keresztfához megyek” (Szent vagy Uram 63. sz. ének).

1. Jézust ártatlanul halálra ítélik.

Miatyánk...

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

- Mert a Te szent kereszted által megváltottad a világot.
2. Jézus vállára veszi a nehéz keresztet.
 3. Jézus először esik el a kereszt alatt.
 4. Jézus találkozik fájdalmas Édesanyjával.
 5. Cirenei Simon segít Jézusnak a keresztet vinni.
 6. Veronika letörli Jézus veritékes-véres arcát.
 7. Jézus másodszor esik el a kereszt alatt.
 8. Jézus inti a siránkozó jeruzsálemi asszonyokat, hogy fiaik bűnei miatt sírjanak.
 9. Jézus harmadszor esik el a kereszt alatt.
 10. Jézust megfosztják ruháitól.
 11. Jézust a keresztre szegezik.
 12. Jézus meghal a kereszten.
 13. Jézust leveszik a keresztről.
 14. Jézust sírba helyezik.

Azután imádkozzunk el egy Miatyánkot, Üdvözlégyet és Dicsőséget a pápa szándékára. Végül énekeljük el „Keresztények sírjátok” (Szent vagy Uram 71. sz. ének) és a gyermekek megáldásával befejezzük ájtatosságunkat.

21. Jézus megszánt téged

15. óra: A bűnbánat szentsége

Tárgyi cél. Bűnbánat szentsége.

Nevelői cél. Légy hálás az Úr Jézusnak a bűnbánat szentségeért.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép: Jézus megjelenik apostolainak és elrendeli a bűnbánat szentségét.

Megmagyarázandó fogalmak. Bűnbocsánat, apostolok hatalma, átszáll a püspökökre és az áldozópapokra, gyónóknak megbocsátják, megtartás.

Hangulatkeltés. Mikor Jézus a kereszten meghalt és a lelke elhagyta a testét, akkor a lelke leszállott a pokol tornácára, vagyis előcsarnokára. Ott már a jó lelkek vártak Jézusra. Ezek a jó lelkek nem mehettek be a mennyországba, mert a lelkükön még ott volt az eredeti bűn. Mikor Jézus megváltotta az embereket, lett ám nagy boldogság a pokol tornácában. Képzeltetitek, hogy milyen örömmel fogadták ezek a jó lelkek az Úr Jézust. Hát még mekkora lehetett ez az öröm akkor, amikor az Úr Jézussal együtt bemehettek a mennyek országába. — Dehát minden ember bemehet most már Jézus halála után a mennyországba?

Célkitűzés. Most azt fogom elmondani, mit kell tennie a bűnös embernek, hogy a mennyországba juthasson.

Előterjesztés. Jézus feltámadása után megjelent apostolainak, akik abban a szobában voltak bezárkózva, amelyben az utolsó vacsora volt. Azután rájuk lehellt és így szólt a meglepett apostoloknak:

— Vegyétek a Szentlelket, akiknek megbocsátjátok a bűneiket, meg lesznek bocsátva, akiknek megtartjátok, meg lesznek tartva.

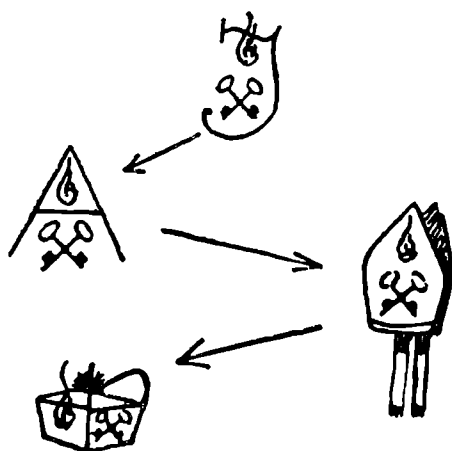
Megvilágítás.

1. *Jézus: Isten, mindenható, tehát hatalma van a bűnök megbocsátására és akinek Jézus megbocsátott, annak a lelkéről a Szentlélek Isten letörölte a bűnt.*

2. *Ezt a hatalmat megadta az apostolainak is. (Megadhatta, mint ahogyan egyszer Szent Péternek megadta azt a hatalmat, hogy a vízen járjon.)*

3. *A hatalom az apostolokról átszállott a püspökökre, mert az apostolok ezt a hatalmat éppúgy áadták, mint ahogyan nekik Jézus is átadta.*

4. *A püspökök viszont átadták ezt a hatalmat az áldozópapoknak. Amikor a püspök bácsi pappá szentelt, feltette a kezét a fejemre és ezt mondta: Vedd a hatalmat*

24. rajz.

A bűnbocsátás hatalma átszállott az Úr Jézusról az apostolokra, püspökökre, áldozópapokra. Sárga legyen a J betű, a kulcsok és a lángok; piros az A betű; a többi fehér.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá íratok egy kis imát, amelyben megköszönitek az Úr Jézusnak, hogy a bűnbánat szentségét rendelte.

5. Az apostolok, a püspökök és az áldozópapok megbocsátották és megbocsátják most is a bűnöket azoknak, akik megteszik, amit Jézus kíván: *bűneiket nekik töredezmes szívvél meggyónják.*

Hogyan szabadulhatunk meg bűneinktől? Isten helyettesének, a papnak, bűnbánó lélekkel meggyónunk.

6. Akik nem gyónnak meg, azoknak a bűneit *nem bocsátják meg, vagyis megtartják.* Ezeknek a bűneik a mennyek országában is meg vannak tartva, vagyis a bűneiket a mennyei Atya sem bocsátja meg.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus az apostoloknak hatalmat adott, hogy az emberek bűneit megbocsáthassák. Az apostolok meg is bocsátották azok-

nak a bűneit, akik azt *bűnbánattal meggyónták*. Ez a hatalom azután az apostolokról a *püspökökre*, a püspökökről az *áldozópapokra szállt át*.

Begyakorlás. Mire adott Krisztus Urunk az apostoloknak hatalmat? Kiknek bocsátották meg az apostolok a bűneiket? Kikre szállott át ez a hatalom? Stb.

Ellenőrző próba. Előbb írjuk fel a táblára a következő szöveget:

Bűnt az követ el, aki . . . és . . . nem engedelmeskedik Istennek. Van . . . és . . . bűn. Aki halálos bűnt követ el, elveszti az . . . és nem juthat a . . . Jézus minden embert megváltott . . . -val. Feltámadása után Jézus hatalmat adott az apostoloknak, hogy a bűnöket . . . Ez a hatalom átszállott . . . és az . . . Mindenki bocsánatot nyer, aki bűneit . . . és ájtatosan . . .

Másoljátok le a füzetbe ezeket a mondatokat úgy, hogy az üresen hagyott helyekre beírjátok a megfelelő szavakat. Kisebbekről lévén szó, a behelyettesítendő szavakat is felírjuk a táblára, de összekeverve. Az ő munkájuk csak az, hogy a megfelelő szavakat kiválasztják. Tehát írjuk fel a táblára: mennyországba, püspökökre, bocsánatos, megbánja, kereszthalála, tudva, megbocsássák, áldozópapokra, megszentelő kegyelmet, meggyónja, akarva, halálos.

Alkalmazás. Legyetek hálásak az Úr Jézusnak, hogy nektek a bűnbánat szentségét rendelte, amely által megszabadulhattok bűneitektől. Hálátokat megmutathatjátok azzal, hogy:

1. nagyon szorgalmasan és pontosan jártok el a még hátralevő előkészítő oktatásokra,

2. a gyónásra mindig rendesen készültök el,

3. legyetek hálásak a tisztelendő bácsiknak is, akik télen és nyáron, hidegben és melegben, jó és rossz időben, reggel, délután vagy akár este is ott ülnek a gyóntatószékben és várják a gyónókat. Egyszer majd titeket is várni fognak. Mutassátok meg hálátokat azzal, hogy mikor az utcán tisztelendő bácsival találkoztok (még ha nem is ismernétek őt — városban gyakran előfordul), szép Dicsértelességgel köszöntitek.

Érzelemkeltés. Albert vad, pajkos, minden csínyre kapható gyermek volt. Ő maga is vádolta magát naplójában:

— Semmirekellő, dacos kölyök vagyok. Lusta vagyok, akit reggel nem lehet kivonszolni az ágyból.

Bármennyire is haszontalan volt Albert, bűneit mindig töredelmes szívvel megbánta. Minden nagyobb hibája után elsietett lelkiatyjához és bűneit töredelmesen és őszintén meggyónva lelkét mindig megtisztította.

Játszópajtásai között voltak olyanok, akik a gyónást elcsavarogták. Ezeket Albert szép szóval rábírta arra, hogy bűneiket megbánják és meggyónják és így újra Isten kedves gyermekei legyenek.

Nagyon fájt neki, hogy oly sok ember nem törődik a szentgyónással és azt hosszú ideig elmulasztja. Ezeknek megtéréseért mindennap elimádkozott egy tizedet a rózsafüzérből.

Mikor nagyon beteg lett, azonnal a gyóntatóatyját kérte magához. Ismét meggyónta minden bűnét szépen, ájtatosan. Mikor a szentgyónást elvégezte, megnyugodott. Most már nem érheti baj, hiszen a lelke tiszta. Mosolygó arccal megcsókolta a feszületet és elindult a mennyei boldog hazába.

Befejezésül imádkozzunk el mi is egy tized rózsafüzért (Aki érettünk a nehéz keresztet hordozta) azoknak a megtéréseért, akik már régóta elhanyagolják a bűnbánat szentségének a felvételét.

22. Vizsgáld meg lelkedet

16. óra: A lelkiismeretvizsgálat

Tárgyi cél. Lelkiismeretvizsgálat.

Nevelői cél. Pontosan vizsgáld meg lelkiismeretedet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — a begyakorláskor készített rajzok, mint lelkitükör. Verses lelkitükör.

Megmagyarázandó fogalmak. Szentlélek segítségül hívása, lelkiismeretvizsgálat, mit kell megjegyezni a halálos bűnről.

Hangulatkeltés. Az Úr Jézus mellé jobbról is, balról

is egy másik keresztre egy-egy gonosztevőt feszítettek fel. Jézus az egyiknek megbocsátotta a bűneit, a másiknak nem. Az apostolok sem bocsátották meg minden ember bűnét, ugyanúgy a püspökök és áldozópapok sem. Kinek a bűnét bocsátják meg a papok és kinek nem? Megbocsátják azoknak a bűnét, akik a bűneiket megvallják, vagyis megmondják. De hogyan mondja meg a bűnét az, aki azt sem tudja, hogy mi a bűne.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy tudhatja meg az ember, hogy milyen bűne van.

Előterjesztés. Élt egyszer egy szentéletű remete, akinek Medárd volt a neve. Ennek a remetének volt egy tehénkéje, amely neki jó tejet adott. A remete minden reggel kihajtotta a tehenet a legelőre, azután otthagyta. Este felé megfigyelte, hogy mely irányban szól a tehen nyakára akasztott csengő. Abba az irányba ment el a tehenét megkeresni. Nemsokára meg is találta, hazavezette, megfejte és már készen is állott a remete egyszerű, de egészséges, jó vacsorája: a frissen fejt tej.

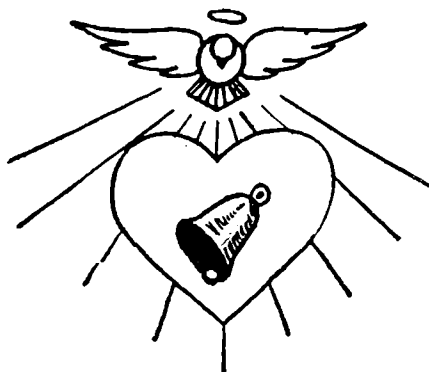
Történt egyszer, hogy egy rabló járt arra és mikor az őrizetlen tehenet meglátta, elhatározta, hogy elloppja. Rögön el is vezette a tehenet. Igen ám, de a csengő nagyon csengett. Hamar betömte füvel, de akkor is csengett. Leakasztotta a tehen nyakáról és beletette a tarisznyájába, de a csengő még akkor sem hallgatott. Na, a rabló is látta, hogy itt Isten keze játszik közbe, szépen visszavezette a tehenet a remetéhez.

A jó Isten nekünk is adott egy ilyen csengőt. De ennek a csengőnek a hangját nem a fülünkben, hanem a szívünkben halljuk. Ez a csengő megszólal bennünk és nem azt mondja, amit a többi csengő, hogy „kling-klang”, hanem megmondja, hogy milyen bűnöket követtünk el. Ezt a csengőt fogjuk ma megszólaltatni.

Megvilágítás.

Ezt a csengőt, amely a szívünkben van, úgy hívjuk, hogy: *lelkiismeret*. A lelkiismeretünket kell tehát megkérdeznünk, hogy milyen bűneink vannak.

Megvizsgálom lelkemet

25. rajz.

A lelkiismeret Istentől kapott csengő a lelkünkben. Sárgával színezzük a galambot, a felette lebegő karikát, a szív belső vonalát és a csengőt; pirossal a szív külső vonalát.

EGYÉNI MUNKA: Otthon írjátok a kép alá a Szentlélek segítségül hívására szolgáló imát az imakönyvetekből. (Vagy az erre szolgáló versecskét.) Azután tanuljátok meg kívülről.

1. A lelkiismeret szavát meghallgatni nem könnyű dolog, de van nekünk egy segítőnk, akinek segítségével minden sikerül. Ez a *segítő maga a Szentlélek Úristen*. Legelőször tehát az Ő segítségét kérjük: Jöjj el Szentlélek Úristen és segíts meg engem, hogy minden bűnömre vissza tudjak emlékezni. Vegyétek elő az imakönyveteket! Kéressük ki azt az imádságot, amelynek a címe: A szentgyónás előtt vagy a Szentlélek segítségül hívása. (Olvas-tassuk el az imádságot közösen mondatról-mondatra és magyarázzunk meg minden mondatot külön-külön.)

A kisebb gyermekek részére a Szentlélek segítségül hívására alkalmas a következő kis verses ima is:

Jöjj el Szentlélek Úristen,
Segíts meg engem,
Hogy az én rút bűneimet
Megismerhessem.

2. Mikor már a Szentlélek Úristen segítségét kértük, akkor szépen feladjuk lelkiismeretünknek a kérdést és várjuk, hogy mit felel.

Próbáljuk meg csak megszólaltatni ezt a csengőt. Vegyük elő az imakönyvet és olvassuk el egymásután a kérdéseket. (Mivel az egyes parancsok tárgyalásánál már gyakoroltuk, most egészen simán fog menni.)

Vagy vétessük elő a rajzos lelkiismereti tükröt és sorra megnézzük a képeket, elmondjuk az aláírt versikét. Jól teszi a hitoktató, ha ezeket a képeket parancsonkint, egy negyedíves rajzlapra megnagyítva elkészíti és a táblára kifüggeszti. Minden kép-nél a gyermekek feladják maguknak a kérdést, azután egy pillanatra megállnak s gondolkodnak. Lehet úgy is, hogy minden kép-nél más gyermek adja fel a kérdést. A verses lelkitükröt le is másolhatják füzetjükbe, hogy az egyfolytában is meglegyen nekik.

Imádkoztál-e mindennap
Szépen, ájtatosan?
Nem mondtad ki Isten nevét
Csúnyán, haragosan?
Vasárnapon, ünnepnapon
Szentmisére mentél?
Jó szüleid parancsának
Engedelmeskedtél?
Gyerekeket nem csúfoltad?
Nem bántottad őket?
Nem gondoltál, néztél, tettél
Szemérmertlenséget?
Elrontottad más holmiját?
Vagy tán el is loptad?
Hazugságot, árulkodást
Ugye, hogy kimondtad?
Pénteken vagy tiltott napon
Talán húst is ettél?
Gondolj Jézus keresztyére,
Bánd meg, hogy vétettél!

Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket? Atgondoljuk, hogy a legutóbbi jó gyónásunk óta milyen bűnöket követtünk el.

3. Azokat a bűnöket, amelyekre a lelkiismeretetek azt mondja, hogy elkövettétek, jól jegyezzétek meg, mert azokat a szentgyónáskor meg kell mondanotok a lelkiatyának.

A bűnök leírását tekintve megoszlanak a vélemények. Nem érzem magam illetékesnek, hogy a vitát eldöntsem. Véleményem szerint minél kisebb a gyermek, annál kevésbé alkalmas az írástudománya a leírásra. Miközben kusza írásának elolvasásával küszködik, elsikkad a gyónás lényeges része: a bűnök töredelmes megvallása. A leírás szükségessége sem vitatható. Ha a gyermek nem említ halálos bünt és alapos gyanúnk van rá, hogy egyik vagy másik halálos bünt elkövette, akkor kérdezzük meg e felől. (Hiszen csak ötféle halálos bűn van, amit a gyermek elkövethet.) Ha egyik vagy másik bocsánatos bünt nem említi, — mégha akarattal is hagyná ki (ami nagyon ritkán fordul elő) — akkor is érvényes lenne a szentgyónása.

Azokat a bűnöket, amelyekre a lelkiismeretetek azt mondja, hogy nem követtétek el, *nem kell megjegyeznetek*, mert azokat nem is kell megmondanotok a lelkiatyának.

4. A halálos bűnökről azt is meg kell mondani a szentgyónáskor, hogy *hányszor követtétek el*.

Az első szentgyónásnál megelégedhetünk általánosabb kifejezésekkel, mint pl. igen sokszor, többször, kevészer stb. A későbbi gyónásoknál azonban határozottabb kifejezéseket követelünk.

A halálos bűnök számát vagy biztosan tudod: pl. szentmisét mulasztottam (hétéves kor óta) háromszor. Vagy csak körülbelül tudod és akkor így kell mondanod pl.: káromkodtam kb. egy hónapban kétszer.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, *hogyan kell a lelkiismeretünket megvizsgálnunk*. Először a *Szentlélek Isten segítségét kérjük*, azután *soravesszük a képeket* (versszakokat) és *megkérdézzük a lelkiismeretünket, hogy elkövettük-e azokat a bűnöket*. Azokat a bűnöket, amelyekre a lelkiismeretünk azt mondja, hogy elkövettük: *jól meg kell jegyeznünk*, mert azokat a szentgyónáskor a lelkiatyának meg kell mondanunk. A *halálos bűnökről* azt is tudnunk kell, hogy *hányszor* követtük el azokat.

Begyakorlás. Rámutatunk egy-egy képre és megkérdézzük a gyermekeket: mit kérdezel a lelkiismerettől, ha erre a képre nézel? Miért van ez a kép lilával aláhúzva?

(Mert az halálos bűn.) Mit kell a halálos bűnről magunknak megjegyeznünk? stb.

Alkalmazás. Az első szentgyónás napján — a szentgyónás előtt — otthon vonuljatok félre a szobába. Kérjétek meg szüleiteket, hogy senki se zavarjon titeket. Azután most már a szentgyónás előtt pár órával utoljára, nagyon komolyan vizsgáljátok meg a lelkiismereteket.

Először imádkozzatok el az imádságot a Szentlélek Úristenhez (Jöjj el Szentlélek Úristen...), azután sorra nézzétek meg a képeket (mondiátok el a verset), minden kép után (minden versszak után) álljatok meg és gondolkodjatok, hogv azt a bűnt elkövettétek-e vagy nem. Azokat a bűnöket pedig, amelvekre a lelkiismeretetek azt mondja, hogy elkövettétek, jól jegyezzétek meg, ugyanúgy a halálos bűnökről azt is, hogy hányszor követtétek el. Mindezt nagyon szépen és rendesen kell csinálnotok. Különben nem kaptok az Úr Jézustól bocsánatot. — Mától kezdve mindennan okvetlenül vizsgáljátok meg a lelkiismereteket mielőtt lefeküsztok és valljátok meg bűneiteket örzőangvalaitoknak. Ha ezt megteszitek, akkor majd a szentgyónás előtt nagyon könnyű lesz bűneiteket megvallani a lelkiatyának.

Érzelemkeltés. Jancsi az árvaházban nevelkedett. Nem ismerte sem atyját, sem anyját. Mikor első szentáldozók lettek az árvaházi gyermekek, mindegyikhez bejött vagy az egyik élő szülője vagy valamelyik rokona, csak Jancsihoz nem jött senki. Ezért nagyon szomorú volt egész délelőtt. A jó Timót atya meg is sajnálta Jancsit és így szólt hozzá:

— Ne szomorkodj, Jancsi! Délután meg fogod látni az édesapádat.

— Édesapámat? — hüledezett Jancsi. — Hiszen meghalt! Hogyan láthatnám meg?

— Majd meglátod! — felelte vissza titokzatosan Timót atya. Délután az elsőáldozási ünneplő ruhában türelmetlenül várta Jancsi Timót atyát. A mondott időben Timót atya meg is jelent, kézenfogta Jancsit és egy hatal-

mas épülethez vezette, amely nem volt más, mint egy börtön. Jancsi ugyancsak elcsodálkozott.

— Itt van az én apám? — kérdezte.

— Igen, itt, — felelt Timót atya — már évek óta!

Bementek a börtön épületébe. A börtönőr már várta őket és elvezette egy vasrácsos szobácskához, amelyben egy őszhajú rab ült. Ez a rab volt Jancsi édesapja, aki egy gyilkosságért már évek óta bűnhődött a börtönben.

— Fiam, szegény kisfiam, — kezdte a rab apa a beszédet — micsoda szégyen neked, hogy apád gyilkos. Bocssás meg nekem, hiszen neked is megbocsátott az Úr Jézus.

Jancsi egy szót sem tudott szólni, csak csendesen sírdogált.

— Látom, ma voltál elsőáldozó; — folytatta az apa — emlékszem az én első szentáldozásomra, akkor még én is jó voltam. Mégis ide kerültem, mert azután nem törődtem a gyónással és az áldozással. Amikor az iskolával gyónni mentünk, rendetlenül végeztem a szentgyónást. Nem is vizsgáltam meg a lelkeket, hanem csak mondtam egypár bűnt, ami éppen eszembe jutott, azután nemcsak ebben, hanem másban is hanyag lettem. Lelkem eldurvult és a végén ide jutottam.

Jancsi megilletődve hallgatta apja vallomását. A rab apa azután kérő szavakkal fejezte be a beszélgetést:

— Fiam, légy jó és rendes gyermek! Szeresd nagyon a jó Istent. Szentgyónásaidat és szentáldozásaidat végezd nagyon buzgón és ájtatosan, nehogy te is ide juss, ahova a te szegény, meggondolatlan apád jutott. Igérd meg nekem, hogy megteszed, amire kértelek!

— Igérem! — szolt Jancsi halkan, meghatóttan. Azután szőke fürtös fejét odadugta a rácshoz. A rab apa remegve dugta ki azon valamikor gyilkos, de most már imárahajló kezét és szelíden megsimogatta az ártatlan gyermekfejet.

Befejezésül indítsuk fel magunkban a hitet, reményt és szeretetet.

23. Bánd meg bűneidet

17. óra: A bánat

Tárgyi cél. Bánat.

Nevelői cél. Töredelmesen bánd meg bűneidet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Lélek fájdalma, nélküle nincs bocsánat.

Hangulatkeltés. Egyszer a tisztelendő bácsi megkérdezte a gyermekeket, mit tehet meg Isten? Isten mindent megtehet — felelték a gyermekek. Hát, gyermekek! Mit szólnátok ahhoz, ha azt mondanám, hogy van valami, amit a jó Isten sem tehet meg. Olyan nincsen! — kiáltották vissza egyhangúan. — De van! s ma éppen erről akarok nektek beszélni.

Célkitűzés. Ez a bűnbánat szentségének legfontosabb része: a bánat.

Előterjesztés. Isten elküldte Jónás prófétát Ninive városába, amelynek lakói nagyon gonoszak voltak, hogy térítse meg őket. Jónás el akarta kerülni a nehéz feladatot és az ellenkező irányba induló hajóra szállt. De az Úr nagy vihart küldött és a hajósok sorsot vetettek, hogy megtudják, ki az oka a veszedelemnek. A sors Jónásra esett. Ekkor Jónás elbeszélte, hogy az Isten elől akart futni; azután azt tanácsolta, hogy vessék a tengerbe. Az emberek kezdetben nem akarták ezt megtenni, de minthogy a vihar le nem csendesült, végre megfogták Jónást és a tengerbe vetették. Az Isten egy nagy halat rendelt oda, amely Jónást elnyelte. Isten csodálatosan életben tartotta Jónást a hal gyomrában. Harmadnapra kivetette őt a hal a szárazra és Isten újra megbízta, hogy menjen Ninivébe. — Jónás most már elment Ninivébe és hirdette Isten ítéletét: Még 40 nap és a város elsüllyed, hacsak lakói bűnbánatot nem tartanak és meg nem térnek. A ninivei emberek hittek Isten szavának. Bűnbánata jeléül mindenki, a királytól kezdve a legegyszerűbb emberig, a legöregebbtől a fiatal gyermekig, szőrzsákba öltözött, böjtölt és ha-

mut hintett a fejére. Azután imádkozva kérték Istent, hogy bocsássa meg bűneiket. Isten látva őszinte bánatukat és azt, hogy megjavultak: megbocsátott nekik és megkegyelmezett a városnak.

Megvilágítás. Bánat.

1. *Lelküinknek fáj, hogy vétettünk* és szomorúak vagyunk, hogy a jó Istent megbántottuk.

2. *Bánat nélkül nincs bocsánat*, ez az, amiről először beszéltem, a jó Isten sem teheti meg, hogy megbocsásson annak, aki nem bánja meg a bűneit.

3. *Gondolj a jó Istenre*, mennyországra. Mennyire szeretett téged a jó Isten, gyermekévé fogadott, a mennyországba meghívott és te a helyett, hogy szeretted volna, a bűnökkel megbántottad őt. Most már nem kellesz neki. Hát nem sajnálsz a mennyei Atya és a szép mennyország elvesztését?

4. *Gondolj a pokolra*. Te is az ördögre hallgattál, mint Ádám meg Éva és az ördög neked is hazudott, te elhitted. Most azután az övé vagy. Ahhoz kerülsz, akinek hittél. Az ördög örül, hogy sikerült becsapni téged és vár a pokolba, hogy örökre kínozhasson.

Hát nem bánod, hogy az ördögre hallgattál és a bűnt elkövetted?

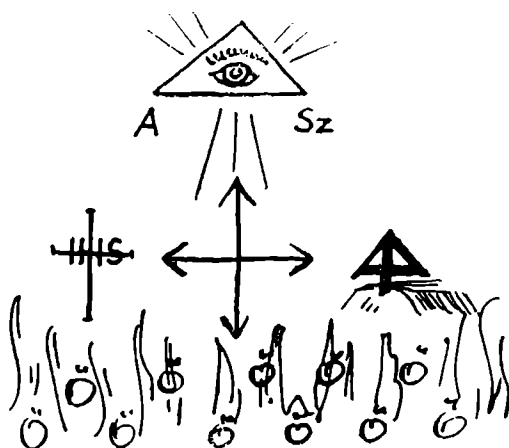
A kisebb gyermekeknél nem szükséges a pokolnak túlságosan bő és színes leírása.

5. *Gondolj az első keresztre, Jézus keresztiére*, amelyen Jézus oly sokat szenvedett bűneid miatt. Kicsúfolták, mert te csúfolódtál, megverték, mert te is verekedtél, stb. Nem bánod, hogy az Úr Jézusnak a te bűneid miatt is szenvednie kellett és szenved most is?

6. *Gondolj egy jövőbeli keresztre: a te sírkeresztedre*. Egyszer majd te is meghalsz. Tested, amelyért olyan sokat vétettél, elporlad, lelked pedig, amellyel nem törődtél, örökké szenvedni fog. Nem bánod, hogy bűneiddel lelkednek kárt okoztál?

Hogyan kell bűneinket megbánnunk? Isten iránti szeretetből, ez a tökéletes bánat; vagy Isten büntetésétől félve, ez a kevésbbé tökéletes bánat.

Bánom, hogy vétkeztem

26. rajz.

A bánat felindításakor oda kell gondolni, ahová a kereszt négy ága mutat: Isten, pokol, Jézus keresztje, magam sírkeresztje. Sárga legyen a háromszög, a szem, a sugárzás és az IHS; világoskék az ördögök külső vonala, lila a belső vonal; piros-lila a pokol lángja; barna a két szélső kereszt; zöld a sírdomb; a felhő és a középső kereszt fehér.

EGYÉNI MUNKA: Otthon irjátok a kép alá a bánat-inát az imakönyvből (vagy a verset). Azután tanuljátok meg jól kívülről.

Mely szavakkal indítjuk fel a bánatot? Istenem, bocsáss meg. Bánom minden bűnömet, mert mindennél jobban szeretlek.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a bűnbánat szentségénél a *legfontosabb a bánat*, mert e nélkül nincs bocsánat. Bánjuk a bűneinket, azaz *lelkünk szomorú, hogy vétkeztünk* és a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent *megbántottuk*. Bűneinkért pedig *tőle büntetést érdemelünk*.

Begyakorlás. Hogyan kell bűneinket megbánnunk?

Mire kell gondolnunk, amikor bánatot akarunk felindítani magunkban? Mely szavakkal indíthatjuk fel magunkban a bánatot? stb.

Alkalmazás. Amikor majd az első szentgyónás napján otthon a szentgyónásra készültök, akkor a lelkiismeretvizsgálat után azonnal indítsátok fel magatokban a bánatot. Vegyétek elő a képet és nézzétek meg, hogy hova mutat a középen levő keresztnek négy szára: az első felfelé a jó Istenre és a mennyországra; a második lefelé a pokolra; a harmadik visszamutat Jézus keresztyére; a negyedik pedig előre mutat a te jövőbeli sírkeresztedre. Mindegyiken gondolkozzatok egy kicsit.

Azután mondjátok el a bánatimát szépen, lassan, minden szóra ráfigyelve: Istenem, bocsáss meg... Vegyétek elő az imakönyveteket! Keressük ki azt az imádságot, amelynek a címe: Bánat és erősfogadás. (Olvassassuk el közösen mondatról-mondatra ezt az imádságot és magyarázzunk meg külön-külön mindenegyes mondatot.) Ezt az imádságot is még otthon kell elmondanotok.

Megtaníthatjuk a kisebb gyermekekkel Blaskó Mária: Imádságos képeskönyvem-ből a Bocsánatkérés című imádságot is.

Rossz voltam, Jézuska,
De már nagyon bánom.
Ne büntess meg érte
Jézuska, Királyom.
Drága jó Szívedbe
Tövis szúrt a vétkem...
Engedd, hogy kihúzzam,
Bocsánatod kérem.
Meg fogok javulni
Bűneimet bánom...
Rossz többé nem leszek,
Hogy Szíved ne fájjon. Amen.

Mától kezdve minden este, mikor már a lelkiismereteket megvizsgáltátok, utána azonnal mondjátok el szépen bűnbánattal a bánatimát (bocsánatkérő verset) és csak azután valljátok meg a bűneiteket az őrzőangyalotoknak.

Erzelemkeltés. A tisztelendő bácsi az előkészítő okta-

táson a bánatról beszélt a gyermekeknek. Az első szentáldozásra készülő gyermekek között volt a kis Juliska is. Hazaérve az oktatásról, még este is azon gondolkodott, amit a tisztelendő bácsi mesélt. Éjjel azután érdekes álmot adott neki a jó Isten.

Álmában azt láthatta, hogyan ítéli meg az Úr Jézus az egyes embereket a haláluk után. Eppen egy gonosz rablóra került a sor, aki azonban halála előtt töredelmesen megbánta minden bűnét. A rablót odaállították egy nagy mérleg elé, amelynek két karján egy-egy serpenyő lógott. Ekkor két ördög egy nagy könyvet hozott elő, amelybe a rabló bűnei voltak beírva. Alig tették bele a nagy könyvet az egyik serpenyőbe, a mérlegnek a karja erősen lecsapódott. A rabló őrzőangyala is ott állt a mérlegnél, de nem tudott semmiféle jócselekedetet sem a mérleg másik serpenyőjébe tenni, hogy a gonosztetteket ellensúlyozza. Végre megpillantja a rabló kezében a bűnbánat könnyeitől ázott zsebkendőjét. Hamar kiveszi a rabló kezéből és ezt teszi a mérleg üres serpenyőjébe. És íme... rögtön süllyedni kezd a mérleg karja. A bűnbánat könnyeitől ázott zsebkendő nehezebbnek bizonyult a bűnök egész tömegénél.

— Éljen Isten irgalma — kiáltanak erre az angyalok. A bűnbánó rabló lelke megszabadult a pokoltól, Isten megkegyelmezett neki, mert bűnait töredelmes szívvel megbánta.

Ájtatosság a szent kereszt tiszteletére. Ha az osztályban tartjuk, helyezzünk egy feszületet az asztalra két gyertya és virágok közé. Az óra végén gyujtsuk meg a gyertyákat, azután énekeliük el: „Előtted Jézusom leborulok” (Szent vagy Uram 143. sz. ének).

Most mondjátok el szépen, ájtatosan a bánatimát. Az Úr Jézus örömmel hallgatta imátoakat és látja lelketekben az őszinte bánatot. Már most megígéri nektek, hogy megbocsátja minden bűnötöket. Jézus szeretettel gondol rátok, mert szívetekből látja, hogy ti is szeretitek Őt. Most szeretetetek jeléül mindegyiktek megcsókolhatja a keresztre feszített Úr Jézust.

A gyermekek álljanak sorba és miközben éneklük:

„A keresztfához megyek” (Szent vagy Uram 63. sz. ének), odajárulnak a kereszthez és azt ájtatosan megcsókolják. (Előre gondoskodjunk egy kendőcskéről, amellyel a keresztet közben megtörölhetjük.)

Befejezésül énekeljék el „Hol vagy én szerelmes” (Szent vagy Uram 146. sz. ének) kezdetű éneket, azután áldással zárjuk az ájtatosságot.

24. Fogadd meg, hogy jó leszel

18. óra: Az erősfogadás

Tárgyi cél. Erősfogadás.

Nevelői cél. Komolyan igyekezz a szentgyónás után megjavulni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Halálos bűn, szokásos bűn, bűnre vezető alkalom elkerülése, lopott dolog visszaadása.

Hangulatkeltés. A madárnak, ha repülni akar, szárnyakra van szüksége. Ha nincsenek meg a szárnyai, akkor a madár nem tud repülni. De hiába vannak meg a szárnyak, ha a madár azokat nem mozgatja. A szárnyak magukban nem tudnak repülni. A madár szárnyak nélkül, a szárnyak madár nélkül semmit sem érnek. Olyan ez a kettő, mint két elválaszthatatlan ikertestvér, akik egymás nélkül nem élhetnek. Ugyanígy a bánatnak is van egy elválaszthatatlan ikertestvére.

Célkitűzés. Ma a bánat ikertestvéréről fogok beszélni.

Előterjesztés. Mikor az Úr Jézust gonosz ellenségei elfogták, a tanítványai elfutottak. Később Szent Péter Jézus után ment. Még Kaifás főpap házába is bement, ahol Jézust kihallgatták és elítélték. Itt azonban valaki felismerte őt és így szólt hozzá:

— Ugye, te is az Ő tanítványa vagy?

Szent Péter nagyon megijedt. Attól tartott, hogy őt is elítélik, megkínózzák és megölik. Félelmében így felelt:

— Nem vagyok az Ő tanítványa, nem is ismerem Őt. Szent Péter ezzel a tagadással nagy bűnt követett el,

de később, mikor az Úr Jézust meglátta, nagyon megbánta a tagadását és keservesen sírni kezdett. De nemcsak megbánta, hanem erősen megfogadta, hogy ha ezentúl bármi is történik vele, nem fogja az Úr Jézust megtagadni. Úgy is lett. Később inkább a keresztre feszítve ő is meghalt, de az Úr Jézust nem tagadta meg.

Megvilágítás. A bánat ikertestvére az erősfogadás.

Még a szülők sem bocsátanának meg annak a gyermeknek, aki nekik azt mondaná, hogy bánom ugyan, ami rosszat tettem, de mihelyt lehet, újra el fogom követni. Ugyanígy a jó Istennek is meg kell ígérnünk, hogy többé nem vétkezünk. Komolyan meg kell fogadnunk, hogy:

1. *halálos bűnt sohasem fogunk elkövetni,*
2. *bocsánatos bűnöket is igyekeznünk elkerülni,*
3. *különösen azt a bűnt kerüljük, amelyet gyakran elkövettünk és így megszoktunk (Mindegyikötök majd válassza ki ezt a bűnt a szentgyónás után.),*
4. *bűnre vezető alkalmat elkerüljük (Ami a bűnre vitt: lustaság, engedetlenség, rossz pajtás stb., azt nem teszem, illetve elkerülöm.),*
5. *lopott tárgyat, ha még nem adtuk vissza, a szentgyónás után minél előbb visszaadjuk.*

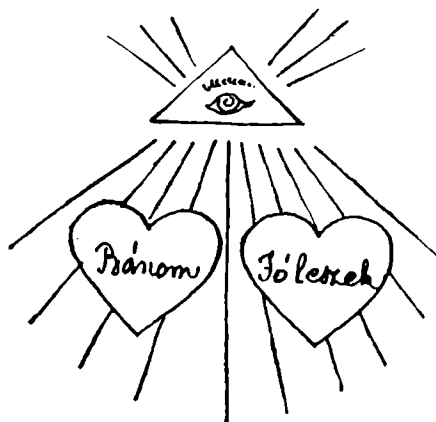
Mit ígérünk a szentgyónásban Istennek? Hogy a bűnt és a bűnre vezető alkalmat elkerüljük és az okozott kárt jóvátesszük.

Mely szavakkal indítjuk fel az erősfogadást? Istenem... Komolyan ígérem, hogy a bűnöket elkerülöm és megjavulok. Amen.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a bánat után erősen meg kell ígérnünk, hogy halálos bűnt többet nem fogunk elkövetni, a bocsánatos bűnöket, szokásos bűnöket és a bűnre vezető alkalmakat elkerüljük, a lopott holmit pedig minél előbb visszaadjuk.

Begyakorlás. A bánat képe után rajzoljuk ezt a képet, amely figyelmeztet titeket, hogy a bánat után azonnal erősfogadást kell tennetek.

Jó lesznek

27. rajz.

A bánat és erősfogadás ikertestvérek. Sárgával rajzoljuk a háromszöget, a szemet, a sugárzást és a szívek belső vonalát; pirossal a szívek külső vonalát és a felírásokat.

EGYÉNI MUNKA: Otthon írjátok a kép alá az erősfogadás szavait a katekizmusból. Azután tanuljátok is meg jól.

Alkalmazás. Az első szentgyónás napján, amikor a szentgyónásra készültök, miután a lelkiismereteket megvizsgáltátok és a bánatot felindítottátok, utána azonnal ígérvétek meg, hogy ezentúl jók lesztek.

Ezt úgy tehetitek meg, hogy szépen, lassan, minden szóra ráfigyelve elmondjátok az erősfogadási imát (verset): Komolyan ígérem...

Mától kezdve minden este a bánatima után mondjátok el az erősfogadást ígérő imádságot is.

Erzelemkeltés. Berci félárva volt. Már csak az édesapja élt. Bercinek sok fájdalmat okozott az édesapja. Az első szentáldozáskor minden gyermeket a szülei vezettek az áldoztatórácshoz, csak Bercit nem. Apja el sem jött a

templomba. A szentmise alatt a korcsmában iddögált. Berci az első szentáldozás után hazament, de otthon senkit sem talált. Elővette a bibliáját és azt nézegette. Apja délben sem jött haza, Berci már kezdett éhes lenni. Otthon semmi más nem volt, mint kenyér. Berci vágott egy darab kenyeret, az volt az ebédje. Délután elment az elsőáldozók litániájára. Litánia után még a szívgárdaünnepélyen szerepelt, persze apja erre sem jött el, hogy fiát megnézzé.

Az ünnepély után hazament, újra csak olvasott. Este felé azután lekuporodott az ágyra és elaludt. Éjfél felé zörgésre ijedt fel, apja állt előtte részegen. Durván rákiáltott, hogy keljen fel és kísérje el, mert lopni mennek. Berci úgy érezte, mintha szívenütötték volna. Tegnap, az első szentgyónás után ígérte meg a jó Istennek, hogy többé nem vétkezik és most apja lopásra akarja kényszeríteni. Keserű szívvel elhatározta, hogy akármi történjék is, nem fog a lopásban segíteni. Előbb könnyögőre fogta a dolgot, de apja nem irgalmazott, durván belerúgott fiába, aki kiesett az udvarra. Azután a templomhoz cipelte, ahol hamarosan feltörte a sekrestye ajtaját. Ekkor bevonszolta az erősen ellenkező Bercit a sekrestyébe és megkérdezte, hogy hol őrzik a tabernákulumkulcsot. Berci mint ministráns, tudta, hogy hol van a kulcs, de nem mondta meg. A részeg apa éktelen dühbe gurult. Kikapott egy vasreszelőt a szerszámtáskájából és azzal addig ütlegelte a fiát, míg az véresen össze nem esett. Ekkor azonban fényt látott közeledni a templomhoz. A plébános bácsi jött vissza egy haldoklótól. Az apa megijedt és fiát otthagya, elmenekült. A plébános bácsi találta meg a vérbefagyott gyermeket. Gondos ápolással Bercit megmentették az életnek. Mikor elmesélte, hogy mi történt, ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Megfogadtam a jó Istennek, hogy többet nem vétkezem. Nem akartam a fogadásomat megszegni.

Most álljatok fel! Nézzen mindenki a keresztre! Tegye a jobbkezét a szívére és úgy mondja velem: Komolyan ígérem, hogy a bűnöket kerülöm és megjavulok. Amen.

25. Valld be bűneidet

19. óra: A szentgyónás

Tárgyi cél. Gyónás.

Nevelői cél. Mindig őszintén gyónd meg bűneidet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Gyónás, kifelejt, kihagy, gyónási titok, gyakorlati útmutatások.

Hangulatkeltés. Már Ádámtól és Évától megkérdezte az Isten: Ugye, ettél a tiltott fának a gyümölcséből? Pedig Isten tudta azt, hogy Ádám és Éva ettek a tiltott fáról. Mégis azt kívánta, hogy vallják meg bűneiket.

Szentgyónáskor az Úr Jézus is azt kívánja tőled, hogy bűneidet valld meg a lelkiatyának.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell a lelkiatyának megvallanod a bűneidet.

Előterjesztés. Egy kis városkában éppen vége volt a tanításnak. A gyerekek jöttek ki az iskolából. Hanem egyszerre csak nagy sikoltozás támad. Az történt ugyanis, hogy egy veszett kutya tévedt arra és nagyon sok gyermeket megmart. A tanító bácsi azonnal visszahívta a gyerekeket. Hamarosan jött a doktor bácsi is.

— Gyerekek, most mindenki megmondja, hol marta meg a veszett kutya, mert a sebet ki kell égetni. Ez most egy kicsit fájni fog, de akinek a sebét kiegetjük, az meggyógyul. Aki eltitkolja, az meg fog halni.

A doktor bácsi szavára sokan jelentkeztek. Ezek sebeit kiegették. Fájt ugyan nekik, de meggyógyultak. Egy páran azonban eltitkolták, ezek néhány nap múlva szörnyű kínok között meghaltak.

A mi lelkünk veszett kutyája az ördög. Megmarja akkor, amikor rávesz minket a bűnre. Lelkünk orvosa a lelkiatya, akinek ha a szentgyónásban minden bűnünket megvalljuk, vagyis meggyónunk, akkor lelkünk meggyógyul, vagyis a bűnöktől megtisztul.

Megvilágítás.

1. A gyónáskor a lelkiatyának megmondjuk, azaz megvalljuk bűneinket. Ezt kívánja tőlünk az Úr Jézus,

mert aki nem akarja megvallani a bűnét, annak a meny-
nyeji Atya sem bocsát meg. A gyónáskor kitárjuk szívünk
kapuját, hogy a lelkiatya benézhesse.

Bevallom bűneimet

28. rajz.

A gyónáskor kitárjuk szívünk kapuját. A szív külső
vonala és a felírás piros, a belső vonal lila.

EGYÉNI MUNKA: Otthon irjátok a kép alá a gyónás
előtti imádságot. (Legutóbb . . . gyóntam.) Tanuljátok
is meg jól kívülről.

Kisgyermeknekél nem tartom helyesnek, ha úgy tanítjuk, hogy
a bocsánatos bűnöket nem kell meggyónni. Könnyen felületessé te-
hetjük őket, másrészt nem is egyszer összetéveszti a gyermek a
bocsánatos és halálos bűnt.

2. A halálos bűnökről nem elég csak megmondani,
hogy elkövetted, hanem azt is *meg kell mondanod, hogy
hányszor követted el.*

3. Miután bűneidet megvallottad, a lelkiatya az Úr
Jézustól kapott hatalommal *megbocsátja azokat* és abban
a pillanatban a menyyeji Atya is megbocsátotta a bűneidet.
— Ez akkor történik, amikor a lelkiatya feléd keresztet
vet és ezeket mondja: *En téged feloldozlak minden bű-
neidtől az Atyának . . .* Ez volt a nagy pillanat. Ekkor dob-
banjon meg a szíved, mert ebben a pillanatban tisztult
meg a lelked minden bűntől. A lelkiatya feloldotta lelke-
det azoktól a kötelekektől, amelyekkel az ördög megkötö-
zött, amikor a bűnt elkövetted. Ekkor szabadultál meg
tehát az ördög bilincseitől.

4. Ha egy bűnt *véletlenül kifelejtettél*, a jó Isten azért

megbocsátja a bűneidet, még azt is, amelyet kifelejtettél, de ha az halálos bűn, akkor a *következő gyónásban meg kell mondanod*. (Pl. A mult gyónásból kifelejtettem, hogy egyszer nem voltam vasárnap szentmisén.)

5. Ha egy *halálos bűnt akarattal kihagytál*, akkor nagyon nagy bűnt követtél el. Hazudtál Istennek, mint egykor Káin. Isten akkor nemcsak azt a nagy bűnt, amit kihagytál, hanem *egyetlenegy bűnödöt sem bocsátja meg*.

6. Bűneidet *érthetően kell megmondanod*, azaz ne olyan halkán, hogy a lelkiatya se tudja megérteni. De azért nem kell olyan hangosan mondanod, hogy a kívülállók is meghallják.

7. Nem kell félned, mert a lelkiatya *nem mondhatja el senkinek sem*, amit gyóntál. (Nepomuki Szent János inkább meghalt, de nem árulta el Vencel cseh királynak, hogy mit gyónt a királyné.)

8. A gyónáskor ezt kell tenned:

a) Bemégy a gyóntatószékbe és köszönsz: Dicsértések . . .

b) Letérdelsz, keresztet vetsz és mondod: Legutóbb... gyóntam . . .

Hogyan kezdjük bűneink felsorolását? Legutóbb... gyóntam. A jó Istent a következő bűnökkel bántottam meg.

c) Elmondod a bűneidet.

d) Meghallgatod a lelkiatya intelmeit.

e) Elmondod a bánatimádságot: Istenem, bocsáss meg . . .

Milyen bánatimával fejezzük be gyónásunkat? Istenem, bocsáss meg. Bánom minden bűnömet, mert mindenél jobban szeretlek. Komolyan ígérem, hogy a bűnöket kerülöm és megjavulok. Amen.

Amikor az „Istenem, bocsáss meg” kezdetű imát mondod, akkor kétszer gyengéden üss a melledre, amely anynyit jelent: elismered, hogy megérdemelnéd Isten büntetését. (Közben, mikor a lelkiatya feléd keresztet vet, akkor te is vess magadra keresztet.)

f) Köszönsz és kijössz.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, *hogyan kell a bűnöket a lelkiatyanak meggyónni. Egyetlen halálos bűnt sem sza-*

bad kihagyni, mert akkor a gyónás nem lesz érvényes. Ha valaki *kifelejt valamit*, azt a következő gyónásban *kell megmondania*.

Begyakorlás. Mit kell tenned, ha kifelejtettél valamely nagy bűnt? Ha kihagytál valamely nagy bűnt? Nem jut eszedbe a bűn neve? stb. — A gyakorlati részt a templomban kell begyakorolni, ahogyan azt a 43. fejezet elmondja.

Alkalmazás. Gyónásodat mindig szépen és áitatosan végezd! Ebből is látszik, hogy bűneidet megbántad és javulni akarsz.

Bűneidet őszintén mondd meg a lelkiatyának. Ne hagyj ki egyetlenegy bűnt se. Ha pedig a lelkiatya kérdez tőled valamit, mindig igazat válaszolj.

Ha valamely bűnnek a neve nem jutna eszedbe, mondd meg úgy, ahogy tudod (lopás helyett, elvettem a másét), a lelkiatya majd kijavít, ha kell.

Ha valamit a lelkiatya kérdéseiből vagy intelmeiből nem értettél volna, akkor ezt mondd meg szépen a lelkiatyának és kérd meg, hogy legyen szíves azt megegyszer mondani vagy megmagyarázni. Mielőtt elindulnátok hazulról a szentgyónásra, mindig kérjeteك bocsánatot szüleitektől. Nemcsak az első szentgyónáskor, hanem a többi szentgyónáskor is. Ha valakinek az édesapja délután nem lerne otthon, az reggel vagy előtte való nap este kérjen szépen bocsánatot.

Érzelemkeltés. Egy öreg rab éldegélt a börtönben. Zárkózott, mogorva ember volt. Senkivel sem szeretett beszélgetni. Egyszer azután megbetegedett az öreg. Befektették őt is a rabkórházba. A börtön lelkipásztora természetesen őt is meglátogatta.

A tisztelendő bácsi odaült az öreg ágya mellé és elkezdett vele beszélgetni. A kórház főorvosa már előre megmondta a tisztelendő bácsinak, hogy az öregnek nagyon súlyos betegsége van és csak pár nap az élete. Ezért a tisztelendő bácsi lassan a beszélgetést a szentgyónásra és a szentáldozásra terelte. Az öreg rab ekkor fájdalommal bevallotta, hogy még nem gyónt életében. El is mesélte, hogy az iskolát is elcsavarogta és így maradt el az első szentgyónása és szentáldozása. A tisztelendő bácsi na-

gyon megsajnálta az öreget, hogy még mindig bűnnel van tele a lelke. Megkérdezte tőle, hogy szeretne-e meggyónni és megáldozni. Az öreg meghatottan felelte, hogy nagyon boldog lenne, ha a bűneitől megszabadulhatna.

A tisztelendő bácsi ezután röviden elmondta neki mindazt, amit a szentgyónásról és a szentáldozásról mindenkinek tudnia kell. Aztán azzal búcsúzott tőle, hogy csak gondolkodjék bűnei felett és indítsa fel magában a tökéletes bánatot, mert másnap meggyóntatja és megáldoztatja.

Eljött a váravárt holnap. Az öreg odavolt a boldogságtól. Zokogva vallotta meg bűneit a lelkiatyának. Mikor a feloldozást megkapta, azt mondta, hogy alig tudja elhinni, hogy neki, aki egész életében rossz volt, a jó Isten megbocsátotta minden bűnét.

A szentáldozás még jobban meghatotta. Most már nem zokogott, hanem csak csendesesen hullottak könnyei. A többi beteg is, aki a betegszobában volt, halotti csendben nézte az öreg boldogságát.

Egy kis idő múltán így szólt az öreg a tisztelendő bácsihoz:

— Kedves jó tisztelendő úr! Egy kívánságom lenne: mesélje el az embereknek, hogy én milyen rossz életet éltem, hogy egész életemben nem gyóntam és nem áldoztam. De a legboldogabb akkor voltam, amikor most életem végén mennyei Atyámhoz megtértem. Mesélje el ezt kérem mindenkinek, hogy tanuljanak az én életemből és ne éljenek Isten nélkül.

Befejezésül mondjunk el egy tizedet a fájdalmas rózsafüzérből (Kit érettünk megostoroztak) azokért, akik felületes gyónásukkal megbántják az Úr Jézust.

26. Tedd jóvá bűneidet

20. óra: Az elégtétel

Tárgyi cél. Elégtétel.

Nevelői cél. Ajtatosan végezd el az elégtételt.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a tisztítóhelyről.

Megmagyarázandó fogalmak. Büntetés, tisztítóhely, elégtétel, penitencia.

Hangulatkeltés. Élt egyszer két ember. Az egyik dúsgazdag volt, a másik egy szegény Lázár. A dúsgazdagnak megvolt mindene, a szegény Lázárnak nem volt semmije. A szegény Lázár elment koldulni a dúsgazdaghoz, de az nem adott neki semmit sem. Történt egyszer, hogy mind a ketten meghaltak. A dúsgazdag a pokolba jutott, a szegény Lázár pedig a mennyországba. A dúsgazdag nagyon szenvedett a pokolban és felkiáltott Istenhez. De Isten így felelt neki: Mindened megvolt a földön, de te nem törődél parancsaimmal és bünt bűnre halmoztál, ezért szenvedned kell most. A szegény Lázár sokat szenvedett a földön és mégis hűséges volt hozzám, ezért most boldog a mennyek országában mindörökké.

Isten a dúsgazdagot megbüntette, a szegény Lázárt megjutalmazta, mert Isten igazságos. A szentgyónáskor Isten megbocsát ugyan, de mivel a bűnökkel Őt megbántottuk, ezért valami büntetést nekünk is kell szenvednünk, ezt kívánja Isten igazságossága.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, milyen büntetést ad Isten azoknak, akik bűneiket meggyónták.

Előterjesztés. Tolentinói Szent Miklósnak egy éjjel álmában megjelent egyik elhalt szerzetestársának lelke. Szent Miklós megkérdezte tőle, hogy most hol van?

— A tisztítóhelyen — felelt vissza a lélek.

— Sokat szenvedtek ott? — kérdezte tovább Szent Miklós.

— Jöjj és nézd meg a mi nyomorúságunkat.

Ekkor Szent Miklós egy nagy térséget látott lángokban állani és iszonyú sok lelket, akik a tűzben panaszos hangon esedeztek segítségért.

— Nézd, mennyire szenvednek a lelkek és nem tudnak magukon segíteni.

De Szent Miklós mást is látott e közben. Hirtelen leszállt a lelkek közé egy angyal és kiemelt közülük egyet a tűzből. Azután vitte fel a mennyországba. Annak már elmúlt a tisztítóhelyi büntetése és így bemehetett a mennybe.

Megvilágítás. Akik meggyónnak,

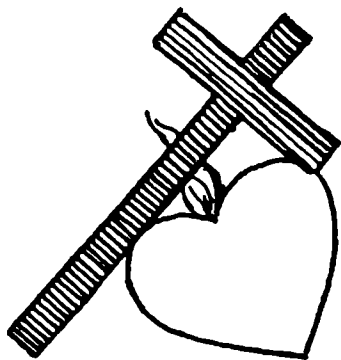
1. a megbocsátott bűneikért a *tisztítóhelyen szenvednek*. (A tisztítóhelyen is tűz van, de nem tart örökké, hanem csak egy ideig — ezért ideigtartó büntetésnek is nevezzük.)

2. A megbocsátott bűneikért addig kell szenvedniök, *amennyi szenvedést az Isten ítélete szerint bűneikért megérdemelnek*. (A halál utáni külön ítéletkor határozza meg a jó Isten a tisztítóhelyi szenvedés idejét.)

3. A jó Isten a szentgyónáskor a megérdemelt tisztítóhelyi szenvedésből *elenged annyit, amennyit ájtatosságukkal megérdemelnek*.

4. A lelkiatya a szentgyónáskor kiszab valamely imádságot vagy jócselekedetet — ezt elégtételnek nevezzük. Aki az elégtételt szépen elvégzi, annak a jó Isten újra elenged annyit a tisztítóhelyi szenvedésből, amennyit ájtatosságával megérdemel. Tehát minél ájtatosabban végzi, annál többet.

Jóváteszem bűnelmet

29. rajz.

Az elégtételről. A szív külső vonala és a láng piros, a belső vonal sárga, a kereszt barna színű.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írtatok oda egy

önként vállalt vezeklést, amelyet majd a szentgyónás után el fogtok végezni.

5. A gyónó önmagának is szabhat ki büntetést (penitenciát), amelyet a lelkiatya által kiszabott elégtételen kívül elvégez. (Pl. Egy „torkos” gyermek azzal büntette meg önmagát, hogy három nap cukor nélkül itta a kávéját.) Természetesen az önkéntes penitenciáért is elenged Isten valamit a tisztítóhelyi szenvedésből.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a meggyónt bűnökért (halálos) nem a pokolban, hanem *a tisztítóhelyen kell szenvednünk.* A tisztítóhelyi szenvedésből a jó Isten egy részt *elenged*, ha az *elégtételt ájtatosan elvégezzük.*

Begyakorlás. Mit ad fel a lelkiatya a gyónónak? Mit nyer a gyónó, ha ezt elvégzi? Mennyi tisztítóhelyi büntetést enged el Isten annak, aki az elégtételt elvégzi? Milyen büntetést szabhatsz ki magadnak? El kell-e azért végezni az elégtételt is? Stb.

Ellenőrző próba. Rajzolatok hét nagy piros szívet a füzetben egy üres lapra. Írjátok be a szívekbe a következő mondatokat:

1. Kifelejt egy nagy bűnt.
2. Nem bánja meg bűneit.
3. Elfelejt elmondani az elégtételt.
4. Nem akar megjavulni.
5. Nem adja vissza, amit lopott.
6. Nem végez önmegtagadást.
7. Kihagy egy nagy bűnt.

Ha a jó Isten megbocsát, rajzolatok meg sárgával a szív belső vonalát; ha nem bocsát meg, akkor pedig lilával rajzolatok ezt a vonalat.

Alkalmazás. Mikor a gyóntatószékből kijöttél, azonnal menj az oltáriszentségi Úr Jézus elé és köszönd meg a jó Istennek, hogy bűneidet megbocsátotta. Előbb saját szavaiddal mondj köszönetet. (Mit mondanál, Jóska? Hogyan köszönnéd meg, Juliska? — Próbáltassuk meg egy-két gyermekkel.)

Azután előveheted az imakönyvedet és elmondhatod a szentgyónás utáni imádságot. — Most vegyétek elő az imakönyveteket és keressétek ki azt az imádságot, amely-

nek címe: A szentgyónás után. (Olvassuk el mondatról-mondatra közösen az imádságot, azután külön-külön magyarázzunk meg minden mondatot.)

Körülbelül egy hét előzi meg már csak az első szentgyónást. Az utolsó napokban fokozni kell a gyermek buzgóságát. Rajzoltassuk be a füzetbe az alábbi táblázatot és buzdítsuk, hogy minden-nap tegye meg az abban foglaltakat.

	V.	H.	K.	Sz.	Cs.	P.	Sz.
Gondoltam a jó Istenre							
Meglátogattam az Úr Jézust							
Engedelmes voltam							
Jót tettem							
Önmegtagadást tettem							

Amely napon ezt megtettétek, rajzoljatok a megfelelő négyzetbe egy kis piros-sárga szívet. Ha nem tettétek meg, akkor helyette rajzoljatok fekete ceruzával egy nullát.

A szentgyónás utáni hálaadásra alkalmas a következő versecske is:

Édes jó Istenem,
Megköszönöm Néked,
Hogy már letörölted
A sok csúnya vétkeket.

Égi kegyelemmel
Felékesítettél,
Kedves gyermekednek
Engem visszavettél.

Megígérem újra,
Mindig csak jót teszek,
Tégedet szerető
Jó gyermeked leszek.

Mikor már megköszönted a jó Istennek, hogy megbocsátotta bűneidet, akkor imádkozd el szépen, ájtatosan a lelkiatyától feladott elégtételt.

Mit teszünk a gyónás végeztével? Megköszönjük Isten bocsánatát és elvégezzük az elégtételt.

Érzelemkeltés. Mártika magyar kisleány volt. Budapesten született. Engedetlen, makacs és nyafka volt. Szeretet, jó szó, büntetés, még a verés is hiábavalónak lát-

szott. Ha parancsoltak neki valamit, huncutul mosolygott s azután villámgyorsan tette pont az ellenkezőjét.

De jótulajdonságai is voltak, persze a legjobb az, hogy nagyon szerette a Jézuskát. Otthon a Jézus Szíve-kép előtt mindig volt friss mezei virág, mert ezzel ő akart örömet szerezni a Jézuskának.

Még nem is gyónt, már elkezdett bűneiért vezekelni, azaz elégtételt adni, hogy minél kevesebb ideig kelljen a tisztítóhelyen szenvednie. Lefeküdt a padlóra.

— Nagyon kemény ott neked, kislányom — mondta a nagymama.

— Jézuskának még keményebb volt a keresztfa, vezekeltek!

Nem tette be a muffba a kezét, mert vezekelt. Csemeget, nyalánságot, húsító italt sokszor megvont magától, hogy vezekelhessen. Mikor súlyos beteg volt, nagyon sokat szenvedett, de sohasem panaszkodott, hanem minden szenvedését elégtételül ajánlotta fel. Volt egy kis gyöngyfűzére, amelyen egy-egy szemet lehúzott, valahányszor valami kis önmegtagadást tett.

Kínos szenvedései után mondotta: Szeretnék még sokat szenvedni, hogy azután egyenesen a Jézuskához repülhessek. Aki így vezekel az elkövetett bűneiért, az valóban hamarabb jut el az Úr Jézushoz.

Befejezésül mondjunk el egy tizedet a fájdalmas rózsafűzéből (Aki érettünk vérrel veritékezett) a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért.

Óra után vigyünk el a gyermekeket a templomba a szentgyónás gyakorlati részének elpróbálására. (Lásd részletesebben a 43. fejezetben.)

27. Újra Isten gyermeke lettél

21. óra: A szentgyónás kegyelmei

Tárgyi cél. A szentgyónás kegyelmei.

Nevelői cél. Igyekezz szentgyónásaiddal minél több kegyelmet nyerni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Bűnök eltörlése, örök,

ideigtartó büntetés egy részének eltörlése, megszentelő kegyelem visszanyerése, segítő kegyelem.

Hangulatkeltés. Gyermekek gyóntak a templomban. Egymásután mentek be a gyóntatószékbe. Azután örömtől sugárzó arccal jöttek ki. Hát mégha azt láthatták volna, amit az őrzőangyal látott. Akkor még jobban sugárzott volna az arcuk a boldogságtól. Az őrzőangyal ugyanis látta a lelküket, amikor bementek és látta, amikor kijöttek. Milyen más lett a lélek a szentgyónás után. Öröm ránézni.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, milyen lesz a lélek a szentgyónás után.

Előterjesztés. Egy Konrád nevű lovag olyan súlyos bűnt követett el, hogy a pápához kellett mennie feloldozásért. A pápa azt mondta, hogy bilincsekbe verve zárándokoljon a szentek sírjaihoz és amelyik szent sírjánál a bilincsek maguktól lehullanak, annak a templomnak a papja majd feloldozhatja a bűneitől.

Konrád lovag meg is kezdte a zárándoklást. Zárándoklás közben eljutott Szent István király sírjához is. De a szent király álmában intette őt, hogy inkább fiának, Szent Imre hercegnek a közbenjárását kérje. A lovag szót fogadott és elment Szent Imre herceg sírjához. Itt a sírnál történt vele a csoda, hogy a bilincsek maguktól lehullottak kezeiről és lábairól. A papírról pedig, amelyre a pápa a lovag bűneit felírta, eltűnt az írás.

Ilyen csodás dolog történik az ember lelkével is a szentgyónáskor.

Megvilágítás. A szentgyónás:

1. *megtisztít a bűnöktől.* A lélekről úgy eltűnnek a bűnök, mint a tábláról a letörölt írás.

2. *Megszabadít az örök büntetéstől.* A halálos bűnért a pokolban kellett volna szenvedni. A szentgyónáskor a jó Isten a poklot elengedi.

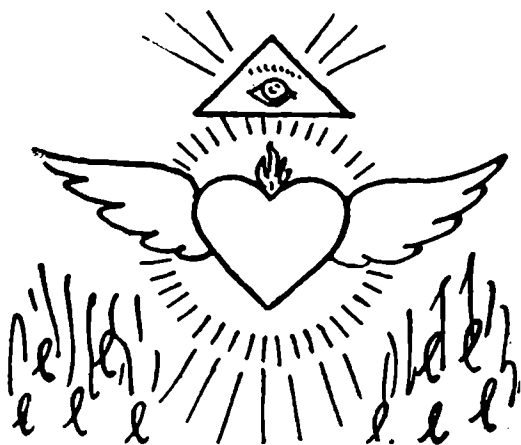
2. a) *A pokolbeli örök büntetés helyett a megbocsátott halálos bűnökért és a bocsánatos bűnökért a tisztítóhelyen kell egy ideig szenvedni.*

3. *Megszabadít az ideigtartó büntetések egy részétől.* A jóságos mennyei Atya a szép és ájtatos gyónás jutalmául még a tisztítóhelyi büntetésből is elenged egy részt.

4. *Visszaadja a megszentelő kegyelmet.* A halálos bűn elkövetésekor a mennyei Atya elvette a lélektől a legdrágábbat, a megszentelő kegyelmet. A szentgyónáskor ezt visszaadja. A visszanyert megszentelő kegyelem újra széppé teszi a lelket.

5. *Ad segítő kegyelmet is,* azaz Isten különösen segíti azt, aki szépen meggyónt, hogy ezentúl jámborul élhessen. A madár mennyivel gyorsabban és könnyebben tud haladni, mert szárnya van. A szentgyónáskor a lelkünk kap szárnyakat, hogy a jót könnyebben és jobban tudja megtenni.

Újra Isten gyermeke lettem

30. rajz.

A szentgyónás kegyelmeiről. Sárgával rajzoljuk a háromszöget, a szemet, a sugárzást (a szív körüli sugárzás elmaradhat) és a szív belső vonalát; pirossal a szív külső vonalát és a lángot, valamint az I betűket; a tisztítóhely lángját pirossal és világoskékkel (mennyei remény), a szív szárnya fehér. Hasonlíttassuk össze ezt a rajzot a 22. rajzzal, amely a lelket a gyónás előtt ábrázolja.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá íratok egy kis

imádságot, amelyben megköszönitek a jó Istennek, hogy megbocsátja bűneiteket. Ezt a kis imát majd a gyónás után el is mondhatjátok a templomban.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a szentgyónás megtisztít minket a bűnöktől, megszabadít a pokoltól és a tisztítóhely egy részétől, visszaadja a megszentelő kegyelmet, sőt még segítő kegyelmet is ad, hogy ezentúl jók lehessünk.

Begyakorlás. Mitől tisztul meg az ember lelke a szentgyónáskor? Mitől szabadul meg a lélek? Mit kap vissza? Milyen kegyelmet kap még? stb.

Alkalmazás. Hálás szeretettel gondolj a mennyei Atyára a szentgyónás után. Mennyi sok jót tesz veled: megtisztítja lelkedet a bűnöktől, elengedi a pokolbeli büntetést, sőt még a tisztítóhelyi büntetés egy részét is, visszaadja lelked drága kincsét, a megszentelő kegyelmet.

De ezenfelül még egy nagy jót tesz veled: visszafogad gyermekének. Újra Isten gyermeke leszel. Megnyílik előtted mennyei Atyád országának, a mennyek országának a kapuja.

Örülj mennyei Atyád sok jótéteményeinek. Szentgyónásaidat mindig szépen és ájtatosan végezd, mert akkor több kegyelemben részesülsz.

Erzelelmeltés. Egy szegény család költözött a faluba. Az apa napszámba járt a gazdagabbakhoz, az anya ott-hon dolgozott, egyetlen fiuk volt: Vencel, aki szépen tudott hegedülni. Vencel, hogy nyomorúságos sorsukon segítsen, gyakran felkapta a hegedűjét és elment kéregetni. Odaállt a kapu elé, eljátszott egy-két nótát, azután várta, hogy adjanak valamit.

A tanító bácsi szerette Vencelt, mert szorgalmas és jóviseletű gyermek volt. Társai azonban a koldulás miatt lenézték őt és csak „koldusnak” vagy „cigánynak” nevezték. Vencelnek nagyon fájt a lenézés, de fájdalmát nem mondta el senkinek sem.

Lassan elkövetkezett az első szentgyónásra és szentáldozásra való előkészület ideje is. A plébános bácsi összeszedte a másodikosokat. Vencel is köztük volt. Jaj, de nagyon örült, hogy első szentáldozó lesz.

Közben nagy csapás érte Vencelt, meghalt az édesanyja, akit olyan nagyon szeretett. Vencel nagyon sokáig siratta és hűségesen kijárt a temetőbe a sírjához.

Abban a faluban nem áldozócsütörtökön, hanem hétfő vasárnap volt az első szentáldozás. Előtte, szombaton volt az első szentgyónás. Vencel az első szentgyónás után, mint a többi kisgyermek, boldogan jött ki a templomból és egyenesen kiment a temetőbe. Letérdelt a sírhoz imádkozni, azután így szólt:

— Anyukám, ugye tudod, hogy ma volt az első szentgyónásom? Olyan boldog vagyok: újra Isten gyermeke lettem. — És ezt örömeiben százszor is elmondta. Sokáig kint időzött a temetőben. Észre sem vette, hogy alaposan megfázott. Estére kelve már magas láza lett és félrebeszél. A doktor bácsi megállapította, hogy tüdőgyulladást kapott. Másnap a közös első szentáldozáson nem vehetett részt, de a szentmise után eljött a jó plébános bácsi őt megáldoztatni. A szentségi Úr Jézust az egész osztály elkísérte Vencelhez.

A plébános bácsi megkérdezte Vencelt:

— Miért maradtál olyan sokáig kint a temetőben?

— Mert nagyon boldog voltam és százszor is elmondtam édesanyámnak, hogy újra Isten gyermeke lettem.

Néhány nap múlva a gyermekek Vencelt kísérték ki a temetőbe. Mennyei Atyja hazahívta. Testét odatemették a forrón szeretett édesanyja mellé.

Az imák ünnepélyes felmondása. Lehetőleg a templomban, a szentségi oltár előtt tartsuk.

Régen a keresztségre készülők az oltár előtt, a püspök jelenlétében, ünnepélyesen felmondták a legfontosabb imádságokat. Most ti is, az Úr Jézus előtt, fel fogjátok mondani a Hiszekegyet, a Miatyánkot és az Üdvözlégyet. Ezzel egyrészt megvalljátok a hiteteket, másrészt megmutatjátok szereteteket a mennyei Atya és a Boldogságos Szűz Mária iránt.

Előbb énekeljük el „Imádlak, nagy Istenség” (Szent vagy Uram 116. sz. ének). Most mondjátok el nagy tisztelettel és szeretettel az imákat. Hiszek egy Istenben . . . Miatyánk . . . Üdvözlégy . . .

Imádkozzunk, hogy a jó Isten oltalmazzon meg bennünket minden bajtól:

— Uram, hallgasd meg könyörgésemet

— És az én kiáltásom jusson Eléd.

— Az Úr legyen veletek

— És te lelkeddel.

— Könyörögjünk. Védeld meg, kérünk, Urunk, a Boldogságos, mindenkoron Szűz Mária közbenjárására minden bajtól ezt az Előtted tiszta szívből leboruló közösséget és méltóztassál azt kegyesen megoltalmazni az ördög cselvetéseitől. A mi Urunk Jézus Krisztus által. (Orationes diversae 8.)

— Amen.

Aldás és az „Uram Jézus, légy velünk” (Szent vagy Uram 150. sz. ének) eléneklésével befejezhetjük ájtatóságunkat.

28. Az ördög rabjai

22. óra: A rossz gyónás következményei

Tárgyi cél. A rossz gyónás és következményei.

Nevelői cél. Bűneidet mindig őszintén és érthetően gyónd meg.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Szentségtörés és jóvátétele.

Hangulatkeltés. Egy szentéletű püspök bement a templomba és a legnagyobb csodálkozására ott találta az ördögöt.

— Hát te mit keresel itt az Isten házában? — kérdezte a szent.

— Ájtatos lelkeket akarok szerezni magamnak — felelte az ördög.

— Ugyan, mondd meg már, hogyan tudsz te a templomban lelkeket szerezni magadnak?

— Amikor gyónni mennek, az utolsó pillanatban bele-ságok a fülükbe valamit és ha rám hallgatnak, akkor már enyém a lelkük.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan akarja az ördög a szentgyónáskor becsapni az embereket.

Előterjesztés. Egyszer egy elsőáldozó gyermek, amikor szépen imádkozva várt, hogy a gyónásban rákerüljön a sor, a padból a gyóntatószékhez nézett, hogy még hányan vannak: csodálatos dolgot látott. Az Isten megnyitotta a szemeit, azaz olyant láthatott, amit a többiek nem láthattak. Azt láthatta ugyanis, hogy a gyóntatószékben öten vannak. Más ember csak kettőt lát: a lelkiatyát és a gyónót. Ő azonban ezenkívül látta, hogy ott van az Úr Jézus, a gyónó őrzőangyala és egy ördög. Az ördög mindegyikhez odament és súgott valamit a fülébe. Az egyikhez így szólt:

— Nem szégyenled magad? Ilyen csúnya bünt elkövetni, mit szól majd a tisztelendő bácsi, ha ezt neki meggyónod! Jobb lesz ezt inkább kihagyni.

A másíknak meg ezt mondta:

— Hű! Te ilyen sokszor nem mentél a szentmisére? Majd ad neked a tisztelendő bácsi, ha megtudja. Legjobb lesz, ha csak negyedannyit mondasz.

A harmadikat pedig így próbálta becsapni:

— Na, te is jó sok bünt követtél el. Ajánlom, hogy gyorsan hadard, motyogd el, hogy a tisztelendő bácsi ne értse. A kisgyermek megkövülten látta, hogy aki az ördögre hallgatott, annak nemhogy tisztább, hanem még csúnyább, feketébb lett a lelke.

Megvilágítás. Nagy bünt követ el, aki

1. valamely *halálos bünt akarattal kihagy*, mert szégyenli azt megmondani. (Ne akkor szégyeld a bünt, amikor azt meggyónnod kellene, hanem akkor, amikor el akarod követni.)

2. Valamely *halálos bűnnek számát kisebbre hazudja*. Akkora számot mondj, amekkorát a lelkiismereted mond a lelkiismeretvizsgálatkor, ne pedig akkorát, amekkorát a rosszra csábító ördög súg neked.

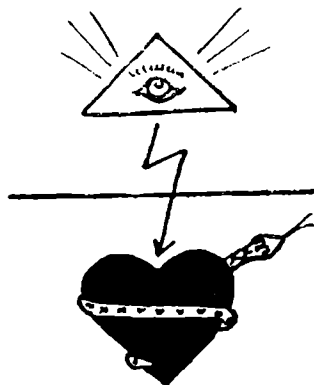
3. Akarattal *elhadarja, elmotyogja halálos bűnét*, hogy a lelkiatya ne érthesse. Az ilyen szinte a jó Istent akarja becsapni, mint Káin. Aki ilyent tesz,

1. az a *szenstégtörés súlyos bűnét követi el*. A jó Is-

tennek egy halálos bűnnel, tehát súlyos megbántással köszöni meg a jóságát,

2. annak a jó Isten *egyetlenegy* bűnét sem bocsátja meg. A lelke még csúnyább lesz.

Nem leszek az ördög rabja

31. rajz.

A rossz gyónás következményei: Isten eltaszítja, az ördög magához öleli a lelket. Sárga legyen a háromszög, a szem és a sugárzás; piros a szív külső vonala; lila a szív belső vonala, a középen futó elválasztó vonal és a villám; zöld a kígyó (lila csikot rajzolhatunk bele).

EGYENI MUNKA: Otthon a kép alá írjatok egy kis imát, amelyben már előre megígérték a jó Istennek, hogy gyónásaitokat mindig szépen és jól fogjátok végezni.

117 Mit követ el, aki a szentgyónásban készakarva elhallgat egy halálos bűnt? Aki a szentgyónásban készakarva elhallgat egy halálos bűnt, az szentségtörést követ el és Isten nem bocsátja meg a többi bűnét sem.

3. Az, ha meg nem javul, akkor örökké a pokolban fog szenvedni. Aki az ördögre hallgat, annak az ördögnél a helye.

A mennyei Atya olyan jóságos, hogy még az ilyenek is megbocsát, ha

1. *bűnét igazán megbánja,*

2. a következő szentgyónásában nemcsak a *kihagyott bűnt mondja meg*, hanem az egész érvénytelen *szentgyónását megismétli.*

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy ha valaki valamely *halálos bűnt kihagy* vagy annak *számát kevesebbre hazudja* vagy azt *akarattal érthetetlenül motyogja*, az *szezségstörést követ el.* Annak a jó Isten egyetlen bűnét *sem bocsátja meg.* De ha a bűnét *megbánja* és a *szentgyónását megismétli*, akkor *bocsánatot nyerhet.*

Begyakorlás. Mit követ el, aki valamely halálos bűnt *akarattal kihagy?* És ha véletlenül kifelejtí? Mit kell annak tenni, aki valamely halálos bűnt *kihagyott?* stb.

Ellenőrző próba. Osszatok hosszában három részre egy lapot a füzetben. Az első oszlop tetejére rajzolatok egy gyermeket, amint otthon a szentkép előtt térdel. Irjátok alá, mit kell tenni a szentgyónás előtt. A második oszlop tetejére rajzolatok egy gyermeket, amint a gyóntatószékben térdel. Irjátok alá: mit kell tenni a szentgyónás alatt. A harmadik oszlop tetejére rajzolatok egy gyermeket, amint a templomban az oltár előtt térdel. Irjátok alá, mit kell tenni a szentgyónás után. (Ne aggasszon bennünket, hogy a gyermek rajza primitív lesz. Nem az a lényeges, hogy mi milyennek látjuk a rajzot, hanem az az élmény, amelyet ő munkája közben átél.

Alkalmazás. Vigyázz nagyon, hogy az ördög be ne csaphasson. Amikor a bűnre csábit, akkor azt mondja: Bátran megteheted, semmiség az egész. Mikor meg gyónni akarsz, akkor ugyanarról a bűnről így beszél: Hű, milyen csúnya bűnöd van. Szégyelheted magad. Meg ne mondd a tisztelendő bácsinak.

Bűneidet mindig őszintén és érthetően mondd meg. Akkor a jó Isten mindig szívesen megbocsát neked. De ha az ördögre hallgatsz, akkor továbbra sem kellesz neki és mehatsz az ördöghöz a pokolba.

Erzelemkeltés. Egy kis falucskában éppen az első szentáldozásra készültek. A templom szebbnél-szebb virággal volt felékesítve. A gyermekek hófehér ruhában, de még fehérebb lélekkel álltak az oltár előtt. A plébános bá-

csi éppen kijött az oltárhoz és elkezdte a szentmisét, mikor odament hozzá a sekrestyés és valamit súgott a fülébe. A plébános bácsi ekkor így szólt az emberekhez:

— Kedves híveim! Egy haldokló beteghez hívnak. Nagyon sürgős az eset. A szentmisét félbe kell szakítanom. Amíg odaleszek, imádkozzatok el a fájdalmas rózsafüzért a szegény haldoklóért.

A plébános bácsi elsietett. A hívek szorgalmasan, buzgón mondták a rózsafüzért. A beteg pedig türelmetlenül várta a lelkiatyát, hogy meggyónhasson. Tíz-tizenkét éve, hogy elszálló volt. De azután nagy bünt követett el, amit senki sem tudott: az ördög szavára hallgatott és nem gyónta meg egy halálos bűnét. Azután meg már a szentségtörést szégyenlette megmondani. Így élt éveken át a mostani súlyos betegségig. Most már szívesen meggyónna mindent, csak itt lenne a lelkiatya.

A plébános bácsi úgy sietett, ahogy csak tudott és mégis későn érkezett. Mire odaért, a fiatalember már halott volt. Az lett a büntetése, hogy nem engedte a jó Isten őt meggyónni, mert előbbi gyónásaival csak súlyosan megbántotta Őt.

Befejezésül imádkozzunk el egy tizedet a fájdalmas rózsafüzérből (Akit érettünk megostoroztak) azoknak a megtéréséért, akik szentségtörő gyónással megbántották a mennyei Atyát.

Vizsga. A 22. óra után, miután a gyónásról már mindent megtanítottunk, megtarthatjuk a megígért vizsgát. A vizsga csak a legfontosabb kérdésekre terjedjen ki. Ha a gyermekek nagyobbak és értelmesebbek, részben írásbeli vizsgát is rendezhetünk. Az oktatások lényeges anyagát a következő 20 kérdésben lehetne összefoglalni:

1. Mikor kell imádkozni?
2. Szabad-e igazra esküdni?
3. Milyen bünt követ el, aki hazugságra esküszik?
4. Milyen bünt követ el, aki a jó Istenről csúnyát mond?
5. Mit kell tenni minden vásár- és ünnepnap?
6. Mivel lehet szüleinket megbántani?

7. Milyen bűnt követ el, aki szemérmertlent gondol, beszél, néz vagy cselekszik?

8. Mivel lehet rosszat tenni másoknak?

9. Meg kell-e mondani mindig az igazat?

10. Ki követ el halálos bűnt?

11. Mivel bünteti Isten a halálos bűnt?

12. Kinek bocsátja meg Isten a bűneit?

13. Megbocsát-e Isten annak, aki nem bánja meg bűneit?

14. Megbocsát-e Isten annak, aki kihagy valamely halálos bűnt?

15. Megbocsát-e Isten annak, aki elfelejt valamely halálos bűnt?

16. Mit kell a halálos bűnről megmondani?

17. Hogyan kezdted a gyónást?

18. Mondd el a bánatimát.

19. Mit kell tenned, ha kifelejtettél valamely halálos bűnt?

20. Milyen lesz a lelked a szentgyónás után?

A gyermeknek látnia kell, hogy ez nem olyan vizsga, mint a többi. A gyónásnál bármennyire fontos is a tudás, mégiscsak másodrangú szerepű. A jó Isten elsősorban a bánatos lelket keresi. Mondjuk el tehát a tékozló fiú történetét.

Egy gazdag embernek volt két fia. Egy napon a kisebbik fiú kikérte örökségét és otthagya szerető, jó atyját, messze országba ment. Ott könnyelmű élettel, mulatozással eltékozolta minden vagyonát. Miután mindene elfogyott, vidám cimborái elhagyták és ő nélkülözni kezdett. Nyomorában nem tudott mást tenni, mint beállni egy gazdag emberhez szolgának, aki a tanyára küldte őt a disznókat őrizni. De itt sem kapott eleget enni, nagyon sokat éhezett. Most már megbánta, hogy elhagyta az atyai házat, ahol olyan jó dolga volt. Végül is elhatározta, hogy visszamegy atyjához és bocsánatot kér tőle, mondván: Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened, már nem vagyok méltó, hogy fiadnak hívj, csak béreseid közé fogadj be engem. Így is tett, elindult haza. A jó atya már mesziről látta, hogy jön a fia. Megesett rajta a szíve és

hozzá futván a nyakába borult s összeecsókolta őt. A fiú a bánattól és a meghiúsultságtól alig tudta kimondani: Atyám, vétkeztem te ellened, már nem vagyok méltó, hogy fiadnak nevezz. A jó atya pedig azonnal hívta szolgálait: Hamar vegyétek elő a legdrágább köntösöt és adjátok rá; húzzatok gyűrűt kezére és sarut lábaira; és hozzátok elő a hízlalt borjút, öljétek le; együnk és vigadjunk; mert az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott. (Szent Lukács 15, 11—25.)

A mennyei Atya titeket is lát már, hogy menni akartok Hozzá bocsánatot kérni. Titeket is vár már, hogy megbocsásson, hogy a legszebb ruhát adja lelketeknek, a megszentelő kegyelmet és majd a legszentebb és legboldogabb lakomában részesítsen titeket, a szentáldozásban.

Befejezésül mondjunk el egy Miatyánkot.

Szentgyónás. Franciaországban több évszázados, bevált szokás, hogy az elsőáldozó gyermekek több hónappal előbb végzik első szentgyónásukat az első szentáldozás előtt. Jó lenne, ha nálunk legalább néhány héttel megelőznék az elsőgyónás az elsőáldozást. Nem kellene összezsúfolnunk a sok szép szertartást az elsőáldozás 24 órájára. Mindegyiknek megvan a maga óriási hatása a gyermeki lélekre. Úgy vélem, ezek sokkal hatékonyabbak lennének, ha közben a gyermek lelkének több ideje lenne azokat feldolgozni. E szerint a gyermekek nagyböjtben vagy húsvét hetében végeznék első szentgyónásukat és még kétszer-háromszor gyónnának az első szentáldozás előtt. (Az első szentgyónásra vonatkozólag lásd még a 46. fejezetet.)

29. Az ördög bosszúja

23. óra: A kísértés

Tárgyi cél. A kísértés.

Nevelői cél. Hősiiesen állj ellen a kísértésnek.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép az Úr Jézus megkísértéséről.

Megmagyarázandó fogalmak. Kísértés, nem bűn, ör-

dög, rossz emberek, rossz természet, mint kísértő, fohász-
kodni, ellene mondani, ellenkezőt tenni.

Hangulatkeltés. Szent Péter apostol mondja híveihez írt levelében, hogy az ördög hasonló egy ordító oroszlán-
hoz, amely mindenfelé jár és keresi, hogy kit faljon fel. Képzeltetik, hogy a szentgyónás után milyen dühös
reátok.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy mit fog
veletek tenni dühében az ördög.

Előterjesztés. Maga az Úr Jézus mondta el az embe-
reknek, hogy amikor az ördög kénytelen kimenni az em-
berből (mint például a szentgyónáskor), akkor mindenféle
helyre megy és nyugalmat keres, de nem talál. Akkor így
szól:

— Visszamegyek házamba, ahonnét kijöttem.

És eljövén kisöpörve (bűnöktől mentesen) és feléke-
sítve (megszentelő kegyelemmel) találja azt. Akkor elmegy
és keres hét másik ördögöt, ő magánál sokkal gonoszab-
bakat és mindent elkövetnek, hogy bemehessenek és újra
ott lakhassanak. (M. 12, 43.)

Megvilágítás. Kisértés:

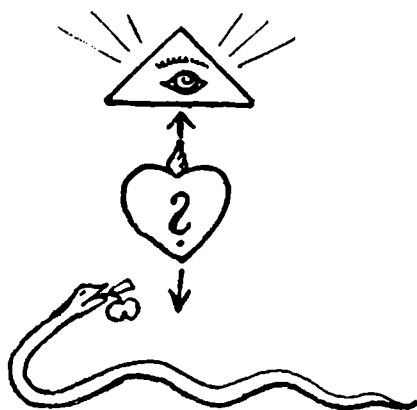
1. *ingadozás* a között: tegyem vagy ne tegyem ezt
vagy azt a dolgot,

2. *még nem bűn* addig, amíg a rosszat el nem követ-
tem.

Kisért: 1. *az ördög*; nem a füledben, hanem a szíved-
ben hallod a szavát, éppúgy, mint a lelkiismeret szavát.
Ravaszul, hízelgő szavakkal mondja neked, hogy ezt vagy
azt a rosszat tedd meg.

2. *A rossz gyermek*, akibe az ördög éppen úgy bele-
bújt, mint a paradicsomkertben a kígyóba. A rossz gyer-
mek hív csavarogni a szentmise helyett, lopni, hazudni stb.

Nem hallgatok az ördögre

32. rajz.

A kísértés ingadozás az Isten parancsa és az ördög csábítása között. Sárga legyen a háromszög, a szem, a sugárzás és a szív belső vonala; piros a szív külső vonala, a láng és a kérdőjel; zöld a kígyó (benne lila csikkal) és az alma; fehérek a nyilak.

EGYÉNI MUNKA: Keressetek néhány röpimát az imakönyvekben, azután írjátok a kép alá. Tanuljátok meg jól és ha az ördög kísért, ezekkel kérjeteك segítséget a mennyből.

3. *A rossz természeted.* Testünk sokszor olyan, mint a csökönyös csacsi, nem akarja a jót tenni.

Kísértéskor: 1. *fohászkodjunk.* Mikor a hajó süllyed, akkor vészjelet adnak le rádión és úgy kérnek segítséget. Mikor a te lelked hajóját el akarja az ördög süllyeszteni, akkor te is kérj segítséget a mennyei Atyától.

2. *Ellene mondani,* mint az Úr Jézus tette, amikor a gonosz ördög még őt is megkísértetni merészelt: Távozz tőlem, sátán . . .

3. *Pont az ellenkezőjét tenni.* Ezzel a legnagyobb bosszúságot okozod a kísértőnek és őt egészen legyőzöd. (Pl.

hazugságra csábít — megmondod az igazat, még mielőtt kérdenének.)

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a *kisértés az ördög, a rossz gyerekek és a magunk rossz természetének csábítása a bűnre*. De ha ebbe nem egyezünk bele, akkor még nem bűn. — A kísértéskor *Istenhez kell fohászkodni, a kísértőnek ellene mondani és pont az ellenkezőjét tenni*.

Begyakorlás. Bűn-e a kísértés? Mit kell mondani a kísértéskor? Hogyan kérheted Isten segítségét? Mit kell tenni a kísértéskor? stb.

Alkalmazás. Légy erős a kísértéskor. Gondolj arra, hogy a mennyei Atya szeme rajtad van és nézi, hogy mit fogsz cselekedni.

Ha hozzá fohászkodol: *Istenem, segíts meg! Jézus Szíve, bízom benned!* — biztosan elnyered segítségét.

A kísértőnek pedig keményen mondd, amit Jézus mondott:

Távozz tőlem, sátán! Jézusom, segíts meg!

Milyen nagy öröm a mennyei Atyának, ha a kísértőt legyőzöd és inkább az Ő parancsát teszed meg, mint az ördög hazugságát. Neked pedig az fog majd örömet szerezni, ha tudod, hogy a mennyei Atya örömmel néz rád és a gonosz ördögnek nem sikerült téged becsapni, hanem te győzted őt le.

Érzelemkeltés. Szent Ágnes még alig volt tizenhárom éves, amikor hitéért vértanúhalált szenvedett. Gazdag római leány volt. Dioklecián császár idejében őt is elfogták a többi kereszténnyel. A pogány bíró előbb hizelgő szavakkal kísértette őt a keresztény vallás elhagyására. Igért neki drága kincseket, ékszereket, gazdag házasságot, jólétet és mindent, ami az embernek itt a földön kellemes. Szent Ágnes azonban bátran ellene mondott a kísértőnek. Ekkor a kísértő elhagyta a szép szavakat és elővette a kínzóeszközöket. Korbáccsal ostromoztatta, kövekkel verette, tüzes vassal égettette, de a bátor leány éppen olyan hőiesen ellenállt a kísértésnek most is, mint előbb. Végül halállal fenyegette meg, de Szent Ágnes azt felelte, hogy inkább meghal, de Istent nem tagadja meg. A körülálló

pogányok sírtak, a hóhér sápadt volt és remegett a megdultságtól, Szent Agnes azonban sugárzó arccal hajtotta fejét a tuskóra. Mindvégig állhatatos maradt, ezért elnyerte a dicsőséges mennyei koronát.

A jó Isten tudta azt, hogy az ördög, a rossz természetünk és a gonosz emberek sokszor fognak bennünket kísérteni. Ezért mindegyikünknek adott egy állandó kísértőt, aki mindig velünk van, oltalmaz a bűntől és int a jóra. Ez az állandó kísértő: az őrzőangyal. Kérjük most az ő segítségét is, hogy az ő szavát meghallgatva, a kísértésekben mindig erősek tudjunk maradni.

Őrangyalom, szívből kérlek,
Bűntől, bajtól őrizdél meg.
Életemben légy vezérem,
Halálomban állj mellettem.

30. Az ördög veszte

24. óra: A gyakori gyónás

Tárgyi cél. A gyakori gyónás.

Nevelői cél. Igyekezz mindig jobb lenni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Havonkénti szentgyónás, megszentelő kegyelem növekedése, hibairtás.

Hangulatkeltés. Egy alkalommal, amikor a pápa kihallgatáson fogadta az embereket, volt a sok ember között egy kisgyermek is. A kihallgatás alatt a gyermek lassan odasomfordált a pápai trónhoz.

— Hogy hívnak, kicsikém? — kérdezte tőle mosolyogva a pápa.

— Engem Massimo-nak hívnak — felelt bátran a gyermek.

— Massimonak? — folytatta a Szentatya — az anynyit jelent, hogy legnagyobb. Törekedj arra, hogy legnagyobb légy a jámborságban, a jóságban és kedvességben Isten és az emberek előtt.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan lehettek mindig kedvesebbek Isten és az emberek előtt.

Előterjesztés. Muki gyerek szöllőt lopott. Bele is be-
tegedett a nagy torkoskodásba. Este, amikor elaludt, ér-
dekes álmot látott.

Megjelent előtte egy nagy szőlőfürt. Azután egy he-
lyes kisfiú jött elő a szőlőfürt mögül. A fiú odalépett
hozzá és kedves szavakkal kínálta a szöllőt. A legérdeke-
sebb az volt, hogy mindenegyes szőlőszemből egy cérna-
szál jött elő, amelyet a fiú kezében tartott. A cérnaszál
másik vége a szőlőszem lenyelése után Muki gyomrához
nőtt. Már jó sok szemet megevett Muki, amikor a fiú
összefogta a cérnaszálakat és vastag kötelet csavart belőle.
Ekkor a fiú ledobta tarka köpenyét és levette szép ál-
arcát és Muki előtt ott állt a csúf szörny: az ördög.

Muki nagyon megijedt és menekülni próbált, de nem
tehetette, mert az ördög erősen fogta a kötéllel csavart cér-
nák végét. Sőt az ördög húzta őt valami sötét, siralmas
hely felé. Nagy ijedtében Muki így kiáltott fel:

— Istenem, segíts meg!

Isten nevére kicsire zsugorodott az ördög, de a köte-
let nem engedte el, hanem húzta, húzta, még akkor is,
amikor már Muki a gyóntatószékben térdelt. Hanem ami-
kor a tisztelendő bácsi kimondta a feloldozás szavait és
Muki felé keresztet vetett, elpattant a kötél és az, azt
erősen húzó ördög, karikázva visszabukfencezett a pokolba.

Megvilágítás. Isten és az emberek előtt akkor leszel
kedves, ha mindig jobb és jobb leszel. Ezért

1. az első szentgyónás után *minden hónapban újra
gyónd meg bűneidet.* Ha újra az ördög rabságába estél
volna, akkor megszabadulsz az ördögtől, mint a példabeli
Muki.

Az Egyház parancsolata: Bűneidet minden esztendő-
ben meggyónjad.

2. Ha nincs halálos bűnöd, akkor a *bocsánatos bűnei-
det gyónd meg.* Ilyenkor az Isten növeli benned különös
szeretetét, vagyis a megszentelő kegyelmet. Ő mindig job-
ban fog szeretni téged és te mindig jobban fogod szeretni
Őt. Ezzel együtt növekedik jutalmad is, amelyet majd a
mennyeek országában fogsz elnyerni.

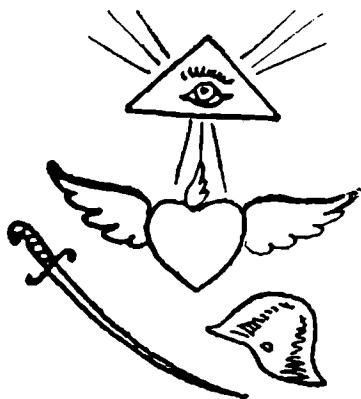
3. Minden gyónáskor *válassz ki magadnak egy bűnt* és nagyon vigyázz arra, hogy azt a bűnt a következő gyónásig el ne kövesd. Így egy-egy bűnről könnyen leszokhatsz.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az első szentgyónás után, minél többször, lehetőleg *havonként tanácsos meggyónni a bűnöket*. Minden gyónáskor megszentelő kegyelmet kapunk és minél több a lelkünkön a megszentelő kegyelem, annál nagyobb lesz a mennyei boldogságunk. Minden gyónáskor *válasszunk ki egy bűnt* vagy hibát és azt a következő gyónásig *különösen igyekezzünk elkerülni*.

Begyakorlás. Hogyan lehet megszabadulni az ördög rabságából? Mit nyer a jó Istentől az, aki csak bocsánatos bűnöket gyónik? Miért hasznos az, ha több megszentelő kegyelem van a lelkünkön? stb.

Alkalmazás. A mennyei Atya iránti hálás szereteted azzal mutatható meg legjobban, ha legalább egy hónapban egyszer meggyónod a bűneidet. Így növelheted magadban a megszentelő kegyelmet és a jövő életedben a mennyei boldogságot.

Hű maradok

33. rajz.

A gyakori gyónás által Isten előtt mindig kedveseb-

bek, az ördöggel szemben pedig mindig erősebbek leszünk. Sárgával rajzoljuk a háromszöget, a szemet, a sugárzást és a szív belső vonalát; pirossal a szív külső vonalát és a lángot; a többi fehérrel.

EGYÉNI MUNKA: *Otthon a kép alá írjatok egy kis imádságot, amelyben megígéritek a jó Istennek, hogy a katolikus hitben hűségesen megmaradtok egészen a halálotokig.*

A gyakori szentgyónás a legjobb eszköz arra, hogy mindig jobb és jobb légy és így növekedjél kedvességben Isten és az emberek előtt.

Érzelemkeltés. Élt egyszer egy óriástermetű pogány ember, akinek Kristóf volt a neve. Ez egyszer így szólt:

— Mutassátok meg, ki a legnagyobb úr a világon, mert annak akarok szolgálni.

— A legnagyobb úr a király — felelték az emberek. — Erre Kristóf beállt a király szolgálatába.

Egyszer a király udvarában nagy ünnepség volt. Mikor az egyik ember az ördögről kezdett beszélni, Kristóf azt látta, hogy a király elsápadt.

— Az még a királynál is nagyobb úr lehet — gondolta magában Kristóf és beállott az ördög szolgálatába.

Egy napon, mikor együtt mentek az ördöggel az országúton, Kristóf azt vette észre, hogy az ördög remegve akar kikerülni egy útszéli keresztfát.

— Ez a keresztenfüggő még az ördögnél is nagyobb úr lehet — gondolta Kristóf és odament a kereszt alatt térdelő remetéhez.

— Testvér, — kérdezte tőle — hogyan szolgálhatnám a keresztfeszítettet?

— Elég hórihorgas vagy; hát állj ide a patak mellé és ha az emberek át akarnak kelni, segítsd át őket a válladon. Kristóf ettől kezdve hosszú éveken át hordta az embereket a patak felett.

Egy napon egy bájos kislányka kérte, vigye át a vízben. Kristóf szívesen emelte a vállára és megindult a túlsó partra. De soha ilyen nehéz terhet még életében nem

cipelt. A folyó közepén már alig bírta és éppen hogy csak átjutott a folyón.

— Jaj! — szólt lihegve Kristóf — olyan nehéz volt, mintha az egész világot hordtam volna a vállamon.

— Ne csodálkozz, — szólt kedvesen a kisfiú — mert azt hordtad a válladon, aki az egész világot teremtette. De ezekre a szavakra már el is tűnt a kisfiú, aki nem volt más, mint a kis Jézus.

Ha a gyakori szentgyónás által az ördög szolgálatából kiállunk, akkor megjelenik szívünkben a kis Jézus.

Ünnepélyes hitvallás. A gyónásra szóló előkészítő oktatások befejezése igen alkalmas arra, hogy a gyermekekkel ünnepélyes hitvallást tétessünk. Csináljuk ezt a lehető legünnepélyesebben.

Bevezetésül énekeljük el a „Jöjj Szentlélek Uristen” (Szent vagy Uram 259. sz. ének) kezdetű éneket. Kérjük ezzel a Szentlélek Isten kegyelmét, hogy hitvallásunkat erős lélekkel tehessük. — Most nézzetek a keresztre; tegyétek jobbkezeteket a szívetekre; feleljetek kérdéseimre:

— Hisztek-e a mindenható Atyaistenben, mennynek és földnek teremtyében?

— Hiszünk.

— Hisztek-e a Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, a mi Urunkban, ki e világra született és kint, halált szenvedett?

— Hiszünk.

— Hisztek-e a Szentlélekben, katolikus keresztény Anyaszentegyházat, szentek egyességét, bűnök bocsánatát, testnek feltámadását és az örök életet?

— Hiszünk.

— Igéritek-e, hogy a római katolikus hitben állhatatosan éltek és haltok?

— Igérjük.

Kérjük a mindenható Isten segítségét, hogy ígéretünket mindvégig állhatatosan megtarthassuk.

— Uram, hallgasd meg könyörgésemet

— És az én kiáltásom jusson Eléd.

— Az Úr legyen veletek

— És a te lelkeddel.

— Könyörögjünk. Isten, ki megigazulttá teheted az istentelent és nem is akarod a bűnös halálát, alázatosan kérjük fölségedet, hogy irgalmasságodban bízó szolgálodat mennyei segítségeddel jóságosan gyámolítsd és állandó oltalmaddal őrizd meg, hogy neked mindig szolgálhassanak és tőled semmi kísértés el ne válassza őket. A mi Urunk Jézus Krisztus által. (*Orationes diversae* 24.)

— Amen.

Befejezésül áldjuk meg a gyermekeket és énekeljük el „Uram Jézus, légy velünk” (Szent vagy Uram 150. sz. ének).

III. RÉSZ

ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK AZ ELSŐ SZENTÁLDOZÁSRA

31. Jézus közöttünk él

1. óra: Jézus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben

Tárgyi cél. Jézus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben.

Nevelői cél. Hittel borulj le a szentségi Úr Jézus előtt.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép az utolsó vacsoráról.

Megmagyarázandó fogalmak. Átváltozás, Jézus teste és vére, Oltáriszentség, külső szín, átváltoztatás hatalma, átszáll a püspökökre és az áldozópapokra.

Hangulatkeltés. Egy édesanya haldokolt. Utolsó perceiben lehúzott ujjáról egy drágaköves gyűrűt, azután odahívta kisleányát és így szólt:

— Neked adom ezt a gyűrűt, szeresd nagyon, vigyázz rá és valahányszor ránézel, gondoldj a téged szerető édesanyádra.

Az Úr Jézus is a halála előtti napon összehívta tanítványait és egy igen drága ajándékot adott nekik. A legkedvesebbet és a legdrágábbat, amelyet csak adhatott. Az apostolok valahányszor erre az ajándékra ránéznek, mindannyiszor eszükbe fog jutni az Úr Jézus.

Célkitűzés. Ma az Úr Jézus drága ajándékáról fogok nektek beszélni.

Előterjesztés. Jézus a halála előtt való napon együtt volt a tizenkét apostollal az utolsó vacsorán. Vacsora után kezébe vette Jézus a kenyeret, megáldotta és átadta tanítványainak és ezt mondotta:

— Vegyétek és egyétek, ez az én testem.

Azután vette a kelyhet, nekik adta és azt mondotta:

— Igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem.

Még azt is mondotta Jézus az apostoloknak:

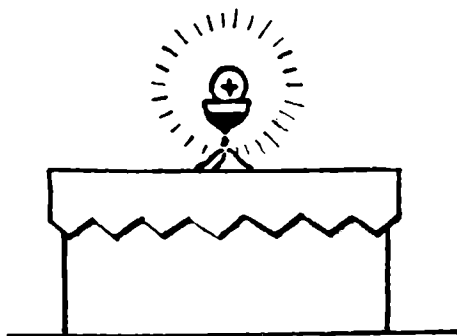
— Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

Megvilágítás. Jézus az utolsó vacsorán

1. *a kenyeret átváltoztatta az ő szent testévé.* Kezébe vette a kenyeret és azt mondta: Ez az én testem. Abban a pillanatban az már nem kenyér volt többé, hanem Jézus szent teste. (Az ostya olyan kenyér, amelybe nem tettek kovászt.)

2. *A bort átváltoztatta az ő szent vérévé.* Kezébe vette a borral telt kelyhet és azt mondta: Ez az én vérem. Abban a pillanatban az már nem bor volt többé, hanem Jézus szent vére.

Imádlak nagy Istenség

34. rajz.

Az Oltáriszentség az Úr Jézus szent teste és vére. Sárga legyen a szentostya, a kehelyben a vér (a sárga szín mindig valami istenit fejez ki) és a sugárzás; a többi fehér.

EGYÉNI MUNKA: Otthon írjátok a kép alá imakönyvekből az „Ez nagy szentség valóban” kezdetű éneket (Szent vagy Uram 112. sz. ének). Tanuljátok meg jól, mert azt imádságként is elmondhatjátok a templomban.

3. *Átváltoztatta annyit jelent, hogy az ő szavára, pa-*

rancsára a kenyérből az ő szent teste lett. Mint ahogyan a kánai menyegzőn Jézus szavára vízből bor lett.

4. *Jézus teste lett a kenyérből.* Nem holtteste, hanem élő teste, tehát maga Jézus lelkével, istenségével és emberségével együtt.

5. Az átváltoztatott kenyeret *sztentségnek* nevezzük s mivel az oltáron őrizzük, ezért *Oltáriszentség a neve.* Az Úr Jézus van jelen benne igazán, valóságosan.

Hol találjuk meg bármikor az Úr Jézust? A templomban, az Oltáriszentségben.

6. *A kenyér és a bor külső színe megmarad.* Tehát ha az Oltáriszentséget megnézed, megtapintod, megízleled stb., olyannak találsz, mint a kenyeret és a bort, *de csak a külső színe az.* Miként a színházban a külső szín királyt, hadvezért, herceget, püspököt stb. mutat, valóságban pedig nem azok.

7. Jézus az utolsó vacsorán azt mondta tanítványainak: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Ezekkel a szavakkal Jézus *hatalmat adott az apostoloknak*, hogy azok is azt tehessék, amit Ő, vagyis a kenyeret és a bort átváltoztathassák Jézus szent testévé és vérévé. Az apostolok miként hatalmat kaptak a bűnök megbocsátására, úgy most hatalmat kaptak a kenyér és a bor átváltoztatására.

8. *Ez a hatalom az apostoloiktól átszállott a püspökökre és az áldozópapokra.* Miként a bűnbocsátás hatalmát, úgy a kenyér és a bor átváltoztatásának hatalmát átadták az apostolok a püspököknek, a püspökök pedig az áldozópapoknak. Pappászentelésemkor a püspök átadta nekem az ostyát és a kelyhet a borral és ezt mondta: Vedd a hatalmat...

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Oltáriszentség az Úr Jézus Krisztusnak *valóságos szent teste és vére a kenyér és a bor külső színe alatt.* A kenyeret és a bort az Úr Jézus szent testévé és vérévé Ő maga *változtatta át először az utolsó vacsorán.* De az *apostoloknak hatalmat adott* arra, hogy ők is át tudják változtatni a kenyeret és a bort az Úr Jézus szent testévé és vérévé. Ez

a hatalom az apostolokról a *püspökökre és az áldozópapokra szállott át.*

Begyakorlás. Mivé változtatta az Úr Jézus a kenyeret? És a bort? Az átváltozás után az alakja is megváltozik? Hogyan tudja ezt Jézus megtenni? (Mert mindenható!) Most ki tudja átváltoztatni a kenyeret és a bort? stb.

Alkalmazás. Az Oltáriszentséget legfölségesebbnek és legszentebbnek nevezzük, mert az nemcsak kegyelmet ad, mint a többi szentség, hanem csodálatosan benne van maga az Úr Jézus.

Az Úr Jézus sok csodálatos dolgot tett testével: egyszer a vízen járt, máskor eltűnt az emberek szeme elől, a bezárt ajtón keresztülment, mint a napsugár az ablakon. Most pedig beleszáll abba a kis ostyába.

A pásztorok, amikor a kis Jézushoz megérkeztek, csak egy betakart kisgyermeket láttak, mégis imára borultak le, mert tudták, hogy az az Isten Fia. Ti is, ha az Oltáriszentséget meglátjátok, imára boruljatok le, mert abban ugyanaz az Úr Jézus van jelen, mint Aki a földön járt.

Erzelelmeltés. Egy napon a kis Márta odament a misziós atyához és így szólt:

— Atyám, legyen szíves, áldoztasson meg engem is, mint a nagyokat.

— Te még nagyon kicsi vagy, — felelte a misziós atya — még nem ismered az Úr Jézust.

A kisleány nagyon elszomorodott. Bánatában elment a templomba. Letérdelt az oltár elé és így beszélt az Oltáriszentségben levő Úr Jézushoz:

— Jézuskám, én tudom, hogy Te itt vagy az Oltáriszentségben. Azt is tudom, hogy Te Isten vagy és mindent megtehetsz. Te egyedül tudsz csak rajtam segíteni. Úgy szeretném, ha a szentáldozásban a szívembe jönnél. De a misziós atya azt mondta, hogy még nem áldozhatok, mert még nem ismerlek Téged. Pedig tudom, hogy az Isten Fia vagy. Hogy mint kisgyermek Betlehemben született istállóban. Názáretben nevelkedtél. Azután az emberek között sok csodát tettél. Végül a gonosz emberek megkínoztak és

keresztre feszítettek. De hiába öltek meg, mert harmadnapra feltámadtál. — Látod, Jézusom, hogy mit tudok. Ugye ismerlek Téged? Légy olyan jó, mondd meg a missziós atyának, hogy én ismerlek Téged.

Ezután a kisleány megvigasztalódva kiment a templomból. Azt azonban nem tudta, hogy a missziós atya is a templomban volt és mindent hallott.

Mikor elközelgett az első szentáldozás napja, a missziós atya magához hívta Mártát és közölte vele, hogy ő is áldozni fog. Jaj, de boldog volt a kisleány. Hát még a szentáldozás után. Odasompolygott a missziós atyához és így szólt hozzá:

— Tudtam, hogy a Jézuska meghallgatja a kérésemet és segít rajtam. Hiszen Ő most is olyan szeretettel fogadja a kisgyermekeket az Oltáriszentségben, mint amikor a földön járt.

Hódoló ájtatosság a szentségi Úr Jézus előtt. Az oktatás után vezessük el a gyermekeket a templomba, hogy az oktatás hangulatának hatása alatt bemutassák hódolatuukat a szentségi Úr Jézus előtt.

Megérkezés után énekeljük el „Krisztus teste és szent vére” (Szent vagy Uram 118. sz. ének). Utána mondjuk el a Jézus Neve litániát a könyörgéssel.

Most egy percig csend lesz. Ezalatt mindenki maga mondjon pár szót az Úr Jézusnak. Ő itt éppen olyan igazán előttetek van, mint azok előtt a gyermekek előtt, akik Őt egyszer körülvették s akiket olyan nagy szeretettel megáldott.

Az egyéni ima után áldjuk meg a gyermekeket és az „Üdvözlégy Oltáriszentség” (Szent vagy Uram 136. sz. ének) eléneklése után csendesén távozzunk.

32. Jézus közöttünk lakik

2. óra: A szentségi Jézus lakása

Tárgyi cél. Szentségház, szentségmutató, áldoztató hely.

Nevelői cél. Úgy viselkedj a szentségi Úr Jézus előtt, mint az Isten gyermekéhez illik.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — tárgyi bemutatás.

Megmagyarázandó fogalmak. Ostya, áldoztató kehely, szentségmutató, szentségház.

Hangulatkeltés. A lengyelországi Rybuk városban az öreg s mindenki által kegyelettel tisztelt fatemplom kigyulladt. A lángok csakhamar elborították az egész templomot. A tűzoltók hiába fáradoztak, a templomot megmenteni nem lehetett. A régi értékes művészeti tárgyak, képek, mind-mind a lángok martaléka lettek. Már a lángok nyaldosták körül a templomot, mikor lélekszakadva rohant oda a város plébánosa. Mielőtt megakadályozhatták volna, az életveszéllyel nem törődve, berohant az égő templomba. Mindenki lélekzetviassafojtva imádkozott érette. Néhány perc múlva súlyos égési sebekkel, de kezében a szentségmutatóval, szerencsésen kijött a templomból. — A plébános bácsi azért mentette ki életveszéllyel a szentségmutatót, mert abban lakik a szentségi Úr Jézus.

Célkitűzés. Ma a szentségi Úr Jézus lakásáról fogok nektek beszélni.

Előterjesztés. Egy anglikán lelkész leánykájával be ment a katolikus templomba.

— Apa, miért ég ott a lámpa, hiszen nappal van? — kérdezte a kisleány.

— Az azt jelenti, kisleányom, hogy itt lakik az Úr Jézus — felelte az apa.

Máskor az anglikán templomba mentek.

— Apa, itt miért nem ég a lámpa?

— Mert itt nem lakik az Úr Jézus.

— Akkor menjünk oda, ahol az Úr Jézus lakik.

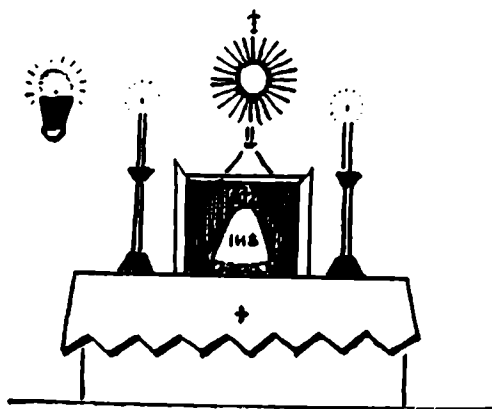
Megvilágítás. Az Úr Jézus lakása.

1. Az ostya (külső színe) kovásztalan kenyér. Láttatok már, hogy édesanyátok, amikor kenyeret süt, a kenyértésztába kovászt tesz. Ha nem tenne bele kovászt és vékonyra sütné, akkor ostya lenne belőle.

2. **Áldoztató kehelyben** őrizzük az Oltáriszentséget. Talpas aranyozott pohár, amelynek teteje van, hogy por vagy bogár még véletlenül se juthasson az Oltáriszentség-

hez. Az áldoztató kehely fehér selyem köpenykével van letakarva.

Szentségi Jézus lakása

35. rajz.

A szentségi Úr Jézus lakása: szentségmutató, áldoztató kehely, szentségház. Sárgával rajzoljuk a szentostyát a szentségmutatóban, pirossal a mécsest, a többi fehérrel.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írjátok oda, mit tudnátok tenni Jézus lakásának szépítésére.

3. Szentségmutató sugaras aranydoboz, amelynek két oldala üvegből van, hogy a benne levő Oltáriszentség látható legyen. Voltaképpen ez a szentségi, Úr Jézus királyi trónusa.

4. Szentségház aranylemezekkel vagy fehér selyemmel bélelt házacska az oltáron, amelyben a szentségmutatót és áldoztató kelyhet őrzik. Ez mindig zárva van a rossz emberek miatt, akik képesek lennének az arany szentségmutatót vagy az áldoztató kelyhet ellopni vagy az Oltáriszentséget meggyalázni.

5. Örökmécs piros üvegű olajmécs, amely állandóan ég a szentségház előtt. Ez jelzi, hogy hol őrzik az Oltáriszentséget.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus lakása az *ostya* (külső színe), az *áldoztató kehely*, *szentségmutató* és a *szentségház*. Az *örökmécs* jelzi, hogy melyik *oltáron őrzik az Oltáriszentséget*.

Begyakorlás. Mi az ostya? Milyen az áldoztató kehely? Hogyan néz ki a szentségmutató? Mit jelez az örökmécs?

Alkalmazás. A templom, amelyben az Oltáriszentséget őrzik, az Úr Jézus valóságos lakása. Ezért mindig szépen és ájtatosan viselkedj a templomban.

Ha bemegy, köszönj szépen térdhajtással (földig) és lehetőleg térdelve imádkozz előtte. Amikor az Oltáriszentséget körmenetben körülhordozzák vagy beteghez viszik (nyilvánosan), térdreborulással imádd a szentségi Úr Jézust.

Hogyan köszöntjük a szentségi Jézust? Térdet hajtunk és imádjuk Őt.

A templomban gyakran láthatad, hogy egy kis csendes persellyel körüljárnak. Ilyenkor adományokat gyűjtenek a templomnak, a szentségi Úr Jézus lakásának a javára. Ne sajnáld filléredet feláldozni és odaadni. Többet ér a jótékonyság, mint egy szemmel több cukor.

A templomban mindig vannak láthatatlan angyalok, akik imádva borulnak le az Úr Jézus előtt. Te is tedd meg itt a földön ezt az angyali szolgálatot szívesen, hogy azután majd egyszer folytathasd a mennyek országában.

Erzelemkeltés. Klárika egészen árva volt. Nagybátyja nevelte. Nevelőszüleire nem panaszkodhatott Klárika, mert azok mindent megtettek, hogy feledtessék a kicsi árvaságát.

Aldozócsütörtökön a szentáldozás után, mikor otthon beszélgettek, így szólt hozzá nagybátyja:

— Klárikám, most odaadom neked elhunyt édesanyád ajándékát. Mielőtt meghalt, azt hagyta meg, hogy a mai kedves napon adjam át neked.

Ezzel elővett egy dobozt és abból egy többszáz pengőt erő gyöngysort vett elő.

— Édesanyám ajándéka, — szólt könnyezve Klárika — jaj, de szép, jaj, de kedves.

— Ez most már a tied, azt tehetsz vele, amit akarsz.

— Tedd csak el, bácsikám, amíg megnövök — adta vissza a gyöngysort a kisleány.

Egypár nap múlva nagy szomorúság érte a falut. Kirabolták a templomot és elvitték az arany szentségmutatót. Az emberek nagyon szomorúak voltak, legjobban az öreg plébános bácsi.

— Az idén még úrnapi körmenetet sem tudunk tartani — mondta szomorúan az iskolában.

Klárika is alig tudott aludni azon éjjel a bánattól. Egyszerre csak eszébe jutott a gyöngysor. Alig bírta kívánni, hogy reggel legyen. Hamar csak szaladt a nagybátyjához és kérte, adják el a gyöngyöket és vegyenek rajta egy szentségmutatót.

— Az én édes jó anyám a mennyben — mondta Klárika — nem fog haragudni, ha az ő ajándékát az Úr Jézusnak adom. A nevelőszülők nagynehezen beleegyeztek. Klárika a nagybáccsival bement a közeli városba, eladta a gyöngyöket és megvette a szentségmutatót. Az úrnapi körmenet nem maradt el.

— Ki adta ezt a szép szentségmutatót? — kérdezték az emberek.

— Nem mondhatom meg — felelt a plébános.

Az emberek mindenkire gondoltak, csak arra a kisleányra nem, aki boldogan hintette a virágszirmokat a szentségi Úr Jézus diadalútjára.

Befejezésül énekeliük el az „Ez nagy szentség valóban” kezdetű ének (Szent vagy Uram 112. sz. ének) első versszakát.

Az oktatás után vezessük el a gyermekeket a templomba és mutassuk meg a tárgyakat, amelyek a tanítás folyamán szerepeltek (ostya, áldoztatókehely, szentségmutató, örökmécs).

33. Jézus vár reánk

3. óra: A szentséglátogatás

Tárgyi cél. Szentséglátogatás.

Nevelői cél. Örömmel látogasd a szentségi Úr Jézust.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Hit, remény, szeretet, köszönet.

Hangulatkeltés. Már beszéltem nektek egyszer a kis magyar királyleányról, akinek Erzsébet volt a neve. Akkor elmondtam, mennyire szerette felebarátait: a mennyei Atya többi gyermekeit. — Erről a kis magyar királyleányról mesélik, amikor a várbeli gyerekekkel játszott, nem is egyszer hirtelen eltűnt közülük. Nosza, megindult a keresés: hol van a kis királyleány, hol van a kis Erzsébet? Keresték itt is, ott is, amott is. Végre ott találták meg, ahol a gyermek Jézust megtalálta Szűz Mária és Szent József: a templomban. Ott térdelt az oltár előtt és összetett kézzel imádkozott.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, miért ment a kis Szent Erzsébet a templomba játék közben.

Előterjesztés. Egyszer az Úr Jézus már nagyon sokat tanított és igen elfáradt. Lepihent tehát egy házban. Néhány perc múlva a tanítványok látják ám, hogy furcsa látogatók jönnek Jézushoz. Ezek a szokatlan látogatók: kisgyermekek voltak. A tanítványok nem is akarták a kisgyermekeket beengedni az Úr Jézushoz. De akkor kijött a házból az Úr Jézus és így szólt:

— Ne küldjétek el a gyermekeket. Engedjétek hozzám jönni, mert ilyeneké a mennyek országa.

Azután leült és a gyermekek körülvették Őt. Az Úr Jézus pedig kedvesen elbeszélgetett velük. Végül mindegyikre rátette a kezét és megáldotta őket. A gyermekek pedig boldogan búcsúztak el Jézustól és örömmel tértek haza Jézus áldásával a szíviükben.

— De jó lenne, ha most is el lehetne menni az Úr Jézushoz — mondta egyszer egy kis tanítványom. Ekkor azt mondtam neki:

— Most is el lehet menni az Úr Jézushoz, mert az Oltáriszentségben olyan igazán jelen van, mint amilyen igazán a gyermekeknél jelen volt. Csak most nem lehet látni emberi alakját.

Ti is meglátogathatjátok az Úr Jézust a templomban, mint az evangéliumi gyermekek. Ott van ő az Oltáriszentségben és a szentségházban, mint az elmúlt órákon tanul-

tátok. Titeket is szívesen fogad, tiveletek is szívesen elbeszélget és titeket is szeretettel megáld a végén.

Megvilágítás. Amikor bemegy a templomba az Úr Jézust meglátogatni,

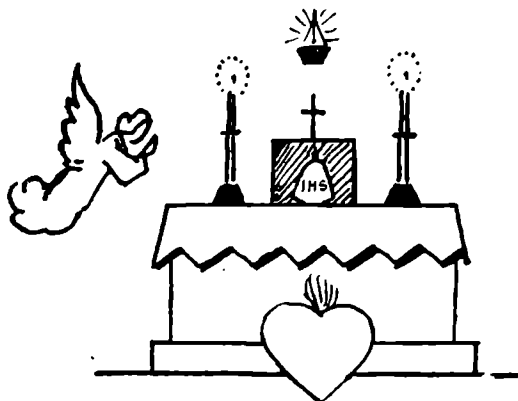
1. köszönnöd kell.

Az Úr Jézusnak úgy köszönünk, hogy térdet hajtunk, keresztet vetünk és magunkban mondjuk: Dicsértessék a Jézus Krisztus! (vagy Imádlak Jézusom, én Istenem, aki itt jelen vagy szereteted szentségében!)

2. *Letérdelsz előtte.*

Vagy az áldoztatórács lépcsőjére vagy a padba.

Meglátogatom az Úr Jézust

36. rajz.

A szentséglátogatásról. Sárga legyen az IHS felirat és a szív belső vonala; világoskék az angyal; piros a szív külső vonala, a láng és a mécses; a többi fehér.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írjatok egy kis beszélgetést, amelyet az Úr Jézussal folytattatok egy látogatás alkalmával. Azután egy üres lap közepére ragaszatok egy Jézus-képet. Amelyik nap meglátogatjátok Őt a templomban, azon a napon rajzolhattok egy szívet a kép mellé. (Tehát nem minden látogatásért, hanem minden napért jár egy szív; mert a cél az, hogy mindennap végez-

zen szentséglátogatást; nem pedig egyik nap háromszor, azután három nap egyszer sem.)

3. Elmondod, hogy hiszel és remélsz benne és szereted Őt.

Hiszed, hogy itt van az Oltáriszentségben; reméled, hogy meghallgat; szereted, mert Ő is szeret téged.

Erre igen alkalmas a Szent vagy Uram kezdetű ének szövege.

Hit: Szent vagy Uram, szent vagy,
Mindenföött szent vagy,
Jézus kenyér színében,
Az Oltáriszentségben.
Térdet, fejet hajtok,
Neked áldást mondok,
Hiszem, itt vagy valóban,
E nagy Szakramentomban.

Remény: Tebenned reménylek,

Szeretet: Szívemből szeretlek,
Készebb vagyok meghalni,
Mint téged megbántani.

4. Elmondod kéréseidet, amiért most jöttél. Mondd el, mit kérsz magad, szüleid, testvéreid, rokonaid, ismerőseid számára, azután mondj el egy Miatyánkot, azt az imádságot, amelyre maga az Úr Jézus tanította az embereket.

5. Végül hívd a lelkedbe. Jöjjön el lelkedbe az Ő szent kegyelmével már most, mielőtt a szentáldozáskor igazán magadhoz veszed.

A lelki áldozásra igen alkalmas az Ő szentséges (Szent vagy Uram 127. sz. ének) kezdetű ének szövege.

Ó szentséges, ó kegyelmes
Édességes Jézusom.
Dicsértessél, tiszteltessél
Én megváltó Krisztusom.
Szállj be szívem hajlékába,
Jöjj be lelkem pitvarába,
Ott nyugodjál, ott lakozzál.
Soha el se távozzál.

6. Köszönj úgy, mint az elején: térdhajtás, keresztvétel, Dicsértessék . . .

7. Az Úr Jézus áldásával *csendesen távozz* a templomból.

Egy verses szentséglátogatás szövegét közlöm még az alábbiakban.

Dicsértessél Jézuskám
Most és mindörökkön!
Áldjon minden lélek
Mennyben és a földön.

Hiszem, hogy jelen vagy
Oltárszekrénykében,
Jézuskánk, Istenünk,
Kenyérnek színében.

Tudom, hogy idevársz
Minden jó gyermeket.
Hozzád jöttem én is,
Mert nagyon szeretlek.

De sokszor rossz voltam,
Bánom bűneimet,
Mosd meg szép fehérre
Én bűnös lelkemet.

Megígérem Neked:
Ezentúl jó leszek,
Nem szomorítom meg
Szentséges Szívedet.

Áldd, segítsd meg, kérlek,
Apámat s anyámat,
Édes testvérkéket
S az egész családot.

Akik tanítanak
Sok-sok fáradtsággal,
Jutalmazd meg őket
Szíved áldásával.

Minden jótevőnknek
Adj drága jutalmat.
A megholt híveknek
Örök nyugodalmat.

Add, hogy térdre hullva
Szent Szívedet áldja

Boldogasszony Anyánk
S Szent István országa.

Eljövök majd újra,
Mert szívből szeretlek.
Az Oltáriszentségből
Adj erre kegyelmet. Amen.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, *hogyan kell az Úr Jézust a templomban meglátogatni.* — Bemegyünk, köszönünk, megmondjuk, hogy hiszünk, remélünk, szeretjük, elmondjuk a kérésünket, hívjuk a lelkünkbe és újra köszönve távozzunk csendesen a templomból.

Begyakorlás. Hogyan kell az Úr Jézust köszönteni? Mit mondasz az Úr Jézusnak? stb.

Alkalmazás. Most már tudjátok, hogyan kell az Úr Jézust meglátogatni. Tehát látogassátok is meg minél többször. Ha templom előtt mentek el, menjetek be legalább egy percre az Úr Jézushoz. Ő szívesen fog látni titeket és áldásával fog elbocsátani benneteket. Mindenegyes alkalommal egy szép virágot fog adni a lelketeknek és ha szorgalmasak lesztek, az első szentáldozás napjára szép lelki virágokkal lesz ékes lelketek hajléka. Ez lesz igazán kedves az Úr Jézusnak, ha ilyen lélekbe mehet.

Érzelemkeltés. Néhány száz évvel ezelőtt történt ez a történet, amikor a református felekezet kezdődött. Élt akkor Németországban egy kedves kis fiúcska, akinek Tomi volt a neve. Éppen abban a korban volt, amikor a gyerekek első szentáldozáshoz járulnak. Tomi szorgalmasan járt az előkészítő oktatásokra, míg egy napon nagy szomorúság nem érte.

Édesapja áttért a református felekezetre és fiának sem engedte meg, hogy katolikus hittanra járjon és első szentáldozó legyen. Tomi nagyon szomorú lett és elment a tisztelendő bácsihoz tanácsért. A tisztelendő bácsi azt tanácsolta neki, hogy amikor csak teheti, menjen el a templomba és kérje az Úr Jézus segítségét. Tomi meg is fogadta a tanácsot. Amikor csak egy kis ideje volt, becsont a templomba, letérdelt az Oltáriszentségben köztünk élő Úr Jézus előtt s nagyon kérte, segítse meg őt, hogy első szent-

áldozó lehessen. A buzgó imádságnak meg is lett az eredménye. A segítség nem maradt el.

Egy éjjel Tomi apját súlyos szerencsétlenség érte. Ő ebben Isten ujját látta és visszatért a katolikus Egyházba. Fiának is megengedte, hogy első szentáldozó lehessen. Tomi volt a legboldogabb a világon. Az első szentáldozás után is nagyon sokszor meglátogatta az Úr Jézust és az lett a jutalma, hogy az Úr Jézus papjának választotta. Mint misszionárius nagyon sok pogányt térített meg a katolikus hitre.

A befejező imádságot nem itt mondjuk el, hanem a templomban. Most azonnal álljatok párba. Átmegyünk a templomba és meglátogatjuk a szentségi Úr Jézust.

34. Jézus érettünk feláldozza magát

4. óra: A szentmiseáldozat

Tárgyi cél. A szentmiseáldozat.

Nevelői cél. Hozz áldozatot minden szentmisére.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Áldozat, megsemmisülés
legszentebb a keresztaáldozat, szentmiseáldozat, szentmise
kegyelmei, bemutatója.

Hangulateltés. Egy szentéletű remete csodálatos ál-
mot látott. Hatalmas, nagy templom jelent meg előtte,
amely tele volt imádkozó emberekkel. Ő is belépett a
templomba és megállt hátul az ajtó mellett. Azután együtt
imádkozott a többi emberrel.

Egyszerre csak azt veszi ám észre, hogy egy fényes
ruhájú angyal lép be a templomba egy nagy könyvvel és
aranyos tollal a kezében. Az angyal odament minden em-
berhez és írt valamit a könyvbe.

A remete ekkor gyorsan odaállt az angyal mellé és
megnézte, hogy mit ír a könyvbe. Csodálkozva látja ám,
hogy az angyal minden ember neve mellé odairja, hogy
jelen volt a szentmisén. De még jobban elcsodálkozott,
amikor azt látta, hogy az egyiknél aranytintával, a másik-
nál ezüsttintával, a harmadiknál piros tintával, a negye-

dáknél fekete tintával, sőt volt olyan is, akinél csak vízzel írt be az angyal.

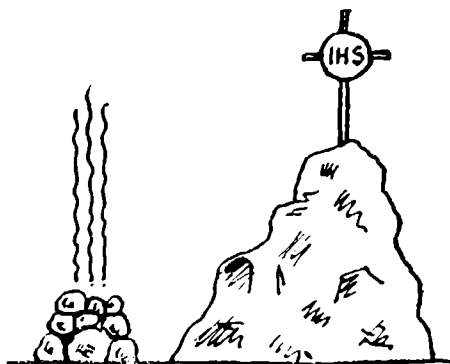
Az angyal azután megmagyarázta a remetének, hogy mindenkinek olyan tintával írja be, amilyent a jelenlétével megérdemel.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, mit kell tennetek, hogy az angyal aranytintával írjon a nevetek mellé.

Előterjesztés. Ábrahám istenfélő, jó ember volt. Egyetlen fia volt, Izsák, akit nagyon szeretett, mert sok örömet szerzett neki. Egy napon Isten próbára tette Ábrahámot és így szólt hozzá: Vedd gyermekedet és áldozd fel nekem azon a helyen, amelyet majd megmutatok neked. Ábrahám nagyon elszomorodott, mert sajnálta fiát, de Isten akaratát mégis csak teljesíteni akarta. Felkészült tehát az útra. Megnyergelte szamarát és fiával, valamint két szolgával elindult a Mória-hegyre. Mikor harmadnapon messziről meglátta a helyet, hátrahagyta a szolgálkat, az égő áldozathoz való fát Izsák vállára tette, maga pedig a tüzet és a kardot vitte. Útközben kérdezte Izsák: Atyám, itt a tűz és a fa, de hol van az égő áldozatra való állat? Ábrahám így felelt neki: Fiam, az Isten majd szerez magának áldozatot. Mikor a kijelölt helyre értek, oltárt épített Ábrahám és arra felrakta a fát. Azután hirtelen megragadta fiát, megkötözte és az oltárra tette. Azután kezébe vette a kardot és már éppen kinyújtotta a kezét, hogy fiát leszúrja, azaz feláldozza, midőn az Úr angyala kiáltott hozzá: Ne bántsd a fiút, mert Isten csak próbára akart tenni téged. Ábrahám boldogan oldotta fel Izsák köteleit és emelte le őt az oltárról. Majd meglátott a közelben egy kőt, szarvainál egy bokorban fennakadva. Ezt megfogta és feláldozta Istennek. Az Úr angyala ekkor így szólt Ábrahámhöz: Ezt mondja az Úr: Mivel ezt cselekedted és nem kedveztél egyetlen fiadnak sem érettem, megáldalak téged.

Megvilágítás. Áldozat

1. *ajándék* a jó Istennek. Ha valakinek valamely ajándékot adunk, azzal megmutatjuk, hogy őt szeretjük. Az áldozati ajándékkal ezenfelül megmutatjuk, hogy Istent urunknak elismerjük.

37. rajz.

Abrahám áldozata és Jézus áldozata: a keresztáldozat és a szentmiseáldozat. (Ezért van a kereszten az Oltáriszentség.) Sárgával rajzoljuk az Oltáriszentséget a kereszten, barnával magát a keresztet, a többit fehérrel.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írjátok oda, hogy milyen áldozatot hozva fogtok menni a legközelebbi szentmisére. — Azután egy üres lap közepére ragasszatok egy képet, amely a szentmise valamely jelenetét vagy az utolsó vacsorát ábrázolja. Amelyik hétköznapon elmentek a szentmisére, azon a napon rajzolhattok egy piros-sárga lángoló szívet a kép mellé. A szívre írhattok is valamit, mint pl. „Jézusom, szeretlek” vagy „Jó leszek” stb. (Itt említem meg, hogy az ilyesfajta gyakorlatokat csak azért ellenőrizzük, hogy annak megrögzítését jól végzik-e a füzetben. Jutalmat mi ne adjunk érte, az Úr Jézustól várják jutalmukat.)

2. Tárgya különféle volt. Káin a föld gyümölcsét, Abel a legszebb bárányt, Melkizedek kenyeret és bort, Salamon király borjakat tett az oltárra.

3. Legszentebb volt Jézus áldozata, mert nem állatot vagy valamely tárgyat, hanem önmagát, az életét adta ajándéknak, áldozatul a mennyei Atyának.

4. Megsemmisül, mert az áldozatot hozó azt elpusz-

titja, hogy többet ne használhassa, mert az már nem az övé, hanem az Istené. Ezért az áldozati tárgyat az oltáron elégették.

5. *A kereszten* semmisítette meg az életét az Úr Jézus, amikor feláldozta magát a mennyei Atyának. Így az áldozata teljes lett.

6. *A szentmiseben* megismétli áldozatát. Újra és újra felajánlja áldozatul magát a mennyei Atyának a kenyér és a bor külső színe alatt. Ha nem is folyik Jézusnak vére úgy, mint a kereszten, azért ez éppen úgy áldozat, mint a kereształldozat volt.

7. *A szentmiseáldozatot maga az Úr Jézus mutatja be.* A pap csak eszköz. Miként a darab kenyeret az édesanya adja, bár gyermekével küldi ki a koldusnak, úgy a szentmiseáldozatot is az Úr Jézus mutatja be a mennyei Atyának, bár a pap tesz mindent az oltárnál.

Mikor rendelte Jézus a szentmiseáldozatot? Halála előtt az utolsó vacsorán, amikor ő mutatta be először a szentmiseáldozatot.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az áldozat Istennek adott ajándék, amellyel megmutatjuk, hogy Őt legfőbb Urunknak elismerjük és szeretjük. A legszentebb áldozatot az Úr Jézus mutatta be, amikor a keresztfán éretünk feláldozta magát. A szentmise az Úr Jézus áldozata, amelyben a kenyér és a bor külső színe alatt feláldozza magát a mennyei Atyának.

Begyakorlás. Mi az áldozat? Mit áldoztak régen az emberek? Ki mutatta be a legszentebb áldozatot? Mit áldozott fel Jézus? Mikor ismétli meg Jézus az áldozatát? Stb.

Ellenőrző próba. Feleljetek igen vagy nemmel a következő kérdésekre:

1. Jelen van-e Jézus az Oltáriszentségben?
2. Lehet-e látni Jézust az Oltáriszentségben?
3. El-e Jézus az Oltáriszentségben?
4. Lát-e minket Jézus az Oltáriszentségből?
5. Megtalálhatjuk-e bármikor az Úr Jézust?
6. Van-e valami, ami jelzi az Ő lakását?

7. Van-e kedvesebb áldozat Jézus áldozatánál?

8. Áldozat-e a szentmise?

Alkalmazás. A szentmise a legkedvesebb a mennyei Atya előtt. Többet ér egy szentmishallgatás, mintha egy hónapon át imádkoznátok, mert ez csak a ti könyörgésetek lenne, a szentmise pedig az Úr Jézus esedezése.

Éppen ezért a szentmisén mindig ájtatosan kell részt venni. Ha énekes szentmisén vagy jelen: énekelj a többi emberekkel. Ha pedig csendes szentmisén vagy, akkor imádkozz az imakönyvedből.

De ha még jobban és kedvesebben akarsz a szentmisén jelen lenni, azaz hogy az angyal aranytintával írja be a neved mellé a szentmishallgatásodat, akkor minden szentmisére vígy magaddal valami kis áldozatot. Ezt a felajánlaskor, mint a magad ajándékát, áldozatát, ajánld fel a mennyei Atyának. (Adjunk itt gyakorlati útmutatásokat a gyermeknek. Ezt a legjobban a gyermekeket tanító, körülményeiket ismerő hitoktató tudja.) Igen kedves dolgot tesznek az Úr Jézusnak, ha hétköznapi is elmentek a szentmisére. Ne sajnáld a fáradságot, hozz egy kis áldozatot, menj el egypárszor a szentáldozásig a szentmisére hétköznapi is.

Érzelemkeltés. Egy kislány az első szentáldozásra készült. Boldogságát csak az zavarta, hogy sem apja, sem anyja nem jártak soha a szentmisére. Hiába kérte őket könyörgő szavakkal a gyermek, nem voltak hajlandók erre.

Ekkor elhatározta, hogy minden héten két hétköznapi áldozatot hoz a jó Istennek és azt felajánlja szülei megtéréséért. Tehát minden héten kétszer egy félórával korábban kelt fel és elment a szentmisére. Az egyik szentmishallgatást felajánlotta az édesapjáért, a másikat pedig az édesanyjáért. Így is tett több héten keresztül.

Egy napon azután az édesanyja, akinek feltűnt gyermeke korai elmenetele, utána lopakodott és titokban követte őt az utcán. Nagyon kíváncsi volt, hogy hová mehet fiacskája félórával előbb a szokott időnél. Amulva látja ám, hogy gyermeke a templomba megy és az egész szentmise alatt térdenállva ájtatosan imádkozik.

Az édesanya a szentmise után megvárta a templom-

ajtóban fiát és megkérdezte tőle: mi az oka annak, hogy olyan korán a templomba jön.

— Ó, anyukám, — felelte a gyermek — tegnap édesapámért, ma pedig teéretted hallgattam a szentmisét.

A gyermek áldozata nem volt hiábavaló. A következő vasárnapon szülei is vele mentek a szentmisére.

Befejezésül énekeljük el az „Áldozattal járul hozzád” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram 220. sz. ének.)

Az oktatás után vezessük el a gyermekeket a templomba és mutassuk meg nekik a szentmisével kapcsolatos dolgokat (kehely, misekönyv, miseruha, oltár stb.).

35. Jézus vágyakozik a lelkünkbe jönni

5. óra: A szentáldozás

Tárgyi cél. A szentáldozás.

Nevelői cél. Örüljete, hogy az Úr Jézus hozzátok fog jönni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Jézus vágyakozása, szentáldozás, szent teste és vére, kegyelmet ad, lélek tápláléka.

Hangulatkeltés. Egy templomban szentségimádásra készültek. A lányok szép fehér virágból koszorút kötöttek, amelyet a plébános bácsi rátett a szentségmutatóra. A szentségmutató helyét is szebbnél-szebb virágokkal díszítették és tizenkét szál gyertyát helyeztek el mellette.

— Ó, mily szép lesz az Úr Jézus királyi trónusa. Biztosan örömmel fog innen nézni bennünket — mondta egy kisleány.

— Ez igaz, kisleányom, — felelte a plébános bácsi — de még jobban örül, ha a tiszta szívekben vehet lakást, ha azokban trónolhat.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, miért vágyakozik az Úr Jézus az emberi szívekbe.

Előterjesztés. Szent Imelda már egészen kicsiny korában nagyon szerette az Oltáriszentségben közöttünk élő Úr Jézust. Szabadidejében órákon át térdelt az Oltáriszentség előtt. Legfőbb kívánsága az volt, hogy a szentáldo-

záshoz járulva az Úr Jézust a szívébe fogadhatta. Ez a kívánsága nem teljesülhetett, mert abban az időben csak az járulhatott a szentáldozáshoz, aki már tizenkét éves elmúlt. Szent Imelda nagyon kérte a tisztelendő bácsit, hogy ő is áldozhasson, de a tisztelendő bácsi nem engedte. Ekkor odatértelt az oltár elé és az egész szentmise alatt sirva kérte az Úr Jézust, hogy jöjjön be az ő szívébe is, mert ő nagyon szereti.

A jóságos Úr Jézus meg is hallgatta a kérését. Csodás dolgot tett érte, hogy megmutassa: Ő is az emberi szívekbe vágyakozik jönni. A szentmise után a templomban lévők nagy csodálkozással vették észre, hogy egy szentostya lebeg Imelda feje felett a levegőben. Már vagy öt percig álmélkodtak a jelenségen, amikor elhívták a tisztelendő bácsit, hogy ő is láthassa a csodát...

A tisztelendő bácsi megértette, hogy Jézus be akar térni a kis Imelda ártatlan szívébe, azért lebeg a feje felett. Aranyos tányérkát tartott a szentostya alá, amelyre azután a szentostya le is szállott. A tisztelendő bácsi azután megáldoztatta a kis Imeldát, akinek szinte ragyogott az arca a boldogságtól, hogy a kívánsága teljesült.

Megvilágítás.

1. Az utolsó vacsorán már *odaadta apostolainak az ő szent testét és véré*t a kenyér és a bor külső színe alatt, mert vágyódott az ő szívükbe menni.

Jézus az utolsó vacsorán azt mondta apostolainak: Ha valaki szeret engem, az megtartja szavaimat. Atyám is szeretni fogja; hozzá megyünk és nála lakunk.

2. Egy tanítás alkalmával azt mondta az embereknek: *Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő véré*t, nem lesz élet tibennetek. Ezekkel a szavakkal parancsot adott a szentáldozásra — mert vágyódik az emberek szívébe menni.

38. rajz.

A szentáldozásban a legbensőbbben egyesülünk Jézussal. A szentostyát és Jézus Szívét sárgával; a kis szívet a szokásos módon piros-sárgával rajzoljuk. A sugarazás elmaradhat.

EGYÉNI MUNKA: *Ha valaki jön hozzánk, szeretettel üdvözljük őt. Otthon a kép alá irjatok egy kis imádságot: Hogyan fogjátok köszönteni az Úr Jézust, amikor majd a szentáldozáskor igazán hozzátok jön.*

3. *Leszáll a legszegényesebb missziós kápolnába is, amely nem más, mint egy zsúpfedeles kis kunyhó, feketebőrű, de fehérlelkű négerek közé, — mert vágódik az emberek szívébe menni.*

4. *Azért akar az emberek szívébe menni, mert szereti a jó embereket. Egészen közel akar lenni, ezért száll a szívbe. Mint ahogyan ti is odakíváncoztok édesapátokhoz vagy édesanyátokhoz, amikor szeretettel átölelitek.*

5. *Szeretetében meg akar ajándékozni mindenkit, aki csak Őt szereti. Sok-sok kegyelmet és áldást ad annak, aki Őt szeretettel a szívébe fogadja. Annak a lelkét szebbé, a mennyei Atya előtt kedvesebbé, az ördög kísértéseivel szemben erősebbé akarja tenni, hogy mindig jó maradjon.*

Ki jön hozzánk, amikor áldozunk? Maga Jézus jön hozzánk a szentostya alakjában.

5. a) Bár csak a kenyér színe alatt vesszük magunkhoz, mégis a szent véré is vesszük, mert nem holt, hanem élő testet nyerünk el, amelyben benn van a szent vér is, miként minden élő testben.

6. Az Úr Jézus azonban csak azoknak a szívébe száll be, akik őt az *Oltáriszentségben veszik magukhoz* a szentáldozáskor. A protestánsok úrvacsorája nem szentáldozás, mert nem Oltáriszentséget, hanem csak egyszerű kenyeret és bort vesznek magukhoz. A protestáns lelkészek nem kaptak hatalmat a kenyér és a bor átváltoztatására senkitől sem. Őket nem apostoli utód, püspök szentelte fel. Hiába csinálják utána azt, amit az Úr Jézus az utolsó vacsorán tett: a kenyér nem változik át Krisztus szent testévé és a bor nem változik át Krisztus szent vérévé. Miként akármilyen hűségesen lerajzolatok egy papírra a százforintos képét, az mindig csak *hamis pénz maradna*, mert nektek nincs hatalmatok a pénzcsinálásra. (Vegyesvallású közösségekben lehet ezt még bővebben kifejteni.)

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus *vágyódik a lelkünkbe jönni*, mert szeret minket és az *Ő végtelen szeretetét akarja adni* lelkünknek. — A szentáldozáskor maga Jézus jön hozzánk a szentostya alakjában.

Begyakorlás. Hová vágyódik az aranyos kehelyből az Úr Jézus? Miért vágyódik az emberi szívekbe? Ki jön hozzánk a szentáldozáskor? stb.

Alkalmazás. Nagy boldogság az, hogy az Úr Jézus hozzánk akar jönni. Örüljetez ennek nagyon és készüljetez még fokozottabb buzgósággal. Amit az előkészítő oktatásokon hallotok, azt jól jegyezzétek meg; amire pedig buzdítalak benneteket, azt tegyétek meg szívesen.

A még hátralévő oktatásokon azt fogom elmondani, hogyan kell készülnötök a szentáldozásra és hogyan kell majd a szentáldozáskor magatokhoz venni az Úr Jézust. Jöjjetek el tehát mindnyájan nagyon pontosan, mert ezzel megmutathatjátok, hogy ti is szeretitek Őt és nagy örömmel várjátok a szívetekbe.

Erzelelmeltés. A kis Erzsébet első szentáldozó volt. Egy jómódú kereskedőnek a kisleánya. Szülei nagyon szerették, mert kedves, jó gyermek volt. Édesatyja, hogy a

tanulásra még jobban ösztönözze, megígérte neki, hogy ha jó bizonyítványa lesz, akkor bármely kívánságát teljesíti.

Erzsébet ekkor még jobban tanult. Édesatyja előre látta, hogy az év végére tiszta egyes lesz a bizonyítványa. Arra volt csak kíváncsi, mit fog kérni jutalmul a kisleány. Nagy alvóbabát-e? Vagy szép képeskönyvet? Vagy egy nagy kirándulásra kéri meg édesatyját a messzi, szép hegyekbe? Ezekre gondolt a jó édesatyja.

Képzeltetik a csodálkozását, amikor a kisleány az év végén meghozta a tiszta egyes bizonyítványt és megkérdezte tőle, hogy most már mit kíván jutalmul, a kis Erzsébet így felelt:

— Édesapám, én azt kérem jutalmul, hogy amikor elsőáldozó leszek, édesapám is fogadja szívébe az Úr Jézust.

Bizony nagyon elcsodálkozott az édesapa. Nem volt rossz ember, de sem a szentmisére, sem a szentáldozásra nem fordított nagyobb gondot. Ha egy kicsit több volt a dolga, már elmaradt a vasárnapi szentmisehallgatás. Bizony már jó pár éve elmúlt, hogy utoljára gyónt és áldozott.

Mikor azután eljött az első szentáldozás napja, a kis Erzsébet mellett ott térdelt édesapja is meg az édesanyja is. Ő, milyen boldogok voltak mind a hárman. Később a kis Erzsike édesatyja maga mesélte el a kisleány hitoktatójának, hogy milyen megható módon vette rá kisleánya a gyónásra és áldozásra. Talán még soha olyan boldog nem volt, mint ekkor az áldozáskor.

Befejezésül énekeljük el az „Égből szállott szent kenyér kezdetű éneket. (Szent vagy Uram 114. sz. ének.)

36. Vágyódjatok utána

6. óra: A lelki áldozás

Tárgyi cél. Lelki áldozás.

Nevelői cél. Gondolj gyakran vágyakozva az Úr Jézusra.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Lelki áldozás, kegyelmi eljövétel.

Hangulatkeltés. Egy szép képet láttam. Az ég felhőiből angyalok kukucskálnak a földre. Vajjon mit néznek ezek az angyalkák? Valami kedves dolgot láthatnak, mert mosolyogva szemlélik.

Vidáman játszó gyermeksereget látnak a templom melletti réten. A játékosok között volt egy kisgyermek is, aki időnkint észrevétlenül odafutott a templom ajtajához és a kulcslyukon valamit mosolyogva besúgott a templomba. Bármennyire is feltűnés nélkül csinálta ezt a gyermek, a tanító bácsija mégis észrevette és megkérdezte tőle, hogy mit csinál a templomnál.

— Megmondom a Jézuskának, — felelte a gyermek — hogy jól mulatok, de azért gondolok ám rá.

Ez tetszett hát az angyaloknak. De még jobban az Úr Jézusnak.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell gyakran az Úr Jézusra gondolni.

Előterjesztés. 1540 május 17-én született az aragóniai királyság Torre Hermose nevű helységében Baylon Paszkál. Szülői szegények voltak, de annál vallásosabbak. Gyermeüket is vallásosan nevelték. Még egészen kicsiny volt, amikor édesanyja elvitte őt a templomba és odaállította az Oltáriszentséget magában rejtő szentségház elé. Azután egyszerű szavakkal elmagyarázta, hogy ki van ott és miért van ott. A kisgyermek ettől fogva nagyon sokat eljárt a templomba az Úr Jézussal beszélgetni. Mikor nagyobb lett, szülei egy gazdag emberhez adták szolgálni. Paszkál a gazdag ember báránykait őrizte. Sokszor látták őt a rét közepén térdelve imádkozni. Ilyenkor mindig a templom felé fordult. Távolból imádta az Oltáriszentséget és hívta a lelkébe a szentségi Jézust.

Becsületességéért gazdája úgy megszerette, hogy gyermekévé akarta fogadni, de ő inkább Isten gyermeke akart lenni és beállt szentferencrendi szerzetesnek. Itt, amikor csak ideje engedte, bement a templomba: imádta az Úr Jézust és vágyó szívvel lelkébe hívta.

Mikor meghalt, a templomban ravatalozták fel. Az

érette mondott szentmisén Isten csodás engedelmével az úrfelmutatáskor megegyeszer felnyitotta a szemét, hogy utoljára is azt láthassa, akit egész életében imádott és oly sokszor a lelkébe hívott.

Megvilágítás. Lelki áldozás.

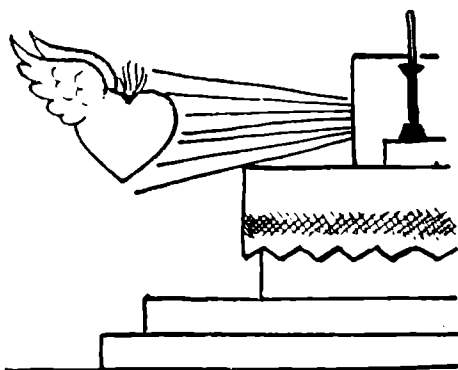
1. *Jézus hívása a lelkünkbe.* Az Úr Jézus előtt, aki vágyakozva készül hozzátok jönni, igen kedves, ha ti már most vágyakozva gondoltok reá és a lelketekbe hívjátok.

2. *Ilyenkor láthatatlanul a szívetekbe jön.* Az igaz szívből jövő hívást az Úr Jézus teljesíti. Ha nem is látható módon, de láthatatlanul a szívetekbe jön.

3. *Kegyelmével és áldásával halmozza el a lelketeket.* A kegyelem és az áldás, amelyet ilyenkor az Úr Jézus ad, segít titeket arra, hogy még jobban el tudjatok készülni az igazi eljövételére. Ilyenkor egy-egy szép virág is nyílik a lelketek kertjében, amely azt még ékeesebbé teszi.

4. *Valahányszor a templomba bementek a szentségi Úr Jézust meglátogatni: mindannyiszor hívjátok is a szívetekbe.* Előbb mondjátok el a bánatimát, azután a saját szavaitokkal kérjétek, hogy jöjjön a szívetekbe és áldjon meg benneteket.

Jézus, jöjj hozzám!

39. rajz.

A lelki áldozáskor Jézus kegyelmével jön a lelkünkbe.

Sárga legyen a sugárzás és a szív belső vonala; piros a szív külső vonala és lángja, a többi fehér.

EGYÉNI MUNKA: *Otthon a kép alá irjatok egy kis imát, amellyel Jézust a lelketekbe hívjátok. (Lehet egy tanult verses ima is.)*

Tanítsuk meg a gyermekeket egy-két versecskére, amelyek alkalmasak a lelki áldozásra.

Jézus, Jézus jöjj hozzám,
Téged szívem úgy kíván.
Jöjj el, jöjj el, siess már,
Jöjj el, drága Jézuskám!

•

Ó szentséges, ó kegyelmes
Édességes Jézusom!
Dicsértessél, tiszteltessél
Én megváltó Krisztusom!
Szállj be szívem hajlékába,
Jöjj be lelkem pitvarába,
Ott nyugodjál, ott lakozzál,
Soha el ne távozzál.

•

Úgy szeretném, édes Jézus,
Ha vendégem lennél,
Kis szívemben, hajlékomban
Szépen megpihennél.

A hófehér szentostyában
Vágyakozva nézlek.
Milyen boldog, kihez betérsz,
Az a tiszta lélek.

Jöjj el, drága jó Jézuskám.
Látogass meg engem;
Tiszta helyed lesz az én kis
Dobogó szívemben.

5. Otthon, napközben is hívhatod a szívedbe az Úr Jézust. Milyen kedves lenne, ha ugyanúgy, mint az a kislány, akiről legelőször beszéltem, te is többször gondolnál tanulás vagy játék közben egy pillanatra az Úr Jézusra és hívnád őt a szívedbe.

Kisebb gyermekeknek nagyon alkalmasak az ilyesféle mon-
dókák:

Bűneimet nagyon bánom,
Jöjj el hozzám, kis Királyom!

Rád gondolok szeretettel,
Szállj be hozzám kegyelmeddel!

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus nagy örömmel veszi, ha *vágyakozva rá gondolunk és a szívünkbe hívjuk*. — Ilyenkor láthatatlanul a szívünkbe jön és lelkünket kegyelmével s áldásával elhalmozza.

Begyakorlás. Hogyan kell az Úr Jézust a szívünkbe hívni? Mit mondanál, Teri? Mikor lehet az Úr Jézust hívni? stb.

Alkalmazás. Ha igazán szereted a szentségi Úr Jézust, akkor vágyakozva gondolsz rá már most. Mutasd meg ezt a vágyakozó szeretetedet azzal, hogy amikor csak teheted, bemegy a templomba és behívd a szívedbe a szentségi Úr Jézust. Napközben, otthon is tedd ezt és hívd őt magadhoz a kis verses imádsággal.

Erzelemkeltés. Marika a sekrestyésnek volt a leánykája. Jaj, de boldog volt, amikor a tisztelendő bácsi megmondta, hogy ő is elsőáldozó lesz.

Minden este bement a templomba és meglátogatta a szentségi Úr Jézust. Sokáig imádkozott ilyenkor az Úr Jézushoz. Később jött az édesapja az Urangyalára harangozni, azután együtt mentek haza.

De sokszor elmondta az Úr Jézusnak, hogy már nagyon várja őt a szívébe. Mikor azután a tisztelendő bácsi megtanította őket a lelki áldozásra, akkor meg minden nap kérte az Úr Jézust, jöjjön az ő szívébe már most kegyelmével és áldásával.

Egyszer, amikor így imádkozgatott, kemény lépteket hallott a háta mögött. Nem fordult hátra, mert nem volt kíváncsi arra, hogy ki jön be a templomba, ő most az Úr Jézussal beszélgetett.

— Puff! — valami kemény tárgy esett a földre.

Marika megijedt. Hátrafordulva egy csúnya, szakállas embert látott maga előtt. De az ember nem nézett hara-

gosan Marikára, sőt barátságosan megveregette a vállát és ezt súgta neki:

— Imádkozz csak kicsikém tovább. Imádkozz egy szegény bűnös emberért!

A többit már a plébános bácsi mesélte el. Ez az ember egy betörő volt, aki a perselyt felfeszítette és csak azután vette észre az oltár előtt térdelő Marikát. Mintha szíven ütötték volna. Eszébe jutott az ő gyermekkor, amikor még ő is jó volt és imádkozni járt a templomba. Eszébe jutott elhunyt édesanyja, aki mindig csak a jóra intette... és mivé lett? Sírva ment a jó öreg plébánoshoz és mindent elmondott neki. Másnap reggel megáldozott és elment erről a vidékről. Marika majd csak a mennyországban tudja meg, hogy imádságával megmentett egy bűnös embert.

Ájtatosság Jézus Szíve tiszteletére. Tegyük ezt az ájtatosságot minél melegebbé és hangulatosabbá.

Kezdetre énekeljük el: „Jézus Szíve, legtisztább szív” (Szent vagy Uram 155. sz. ének). Utána emlékezzünk meg pár szóval arról, mennyire szerette Jézus az embereket és viszonzásul, valamint engesztelésül mennyire kell nekünk is Őt szeretnünk. Említsük meg, milyen rendkívüli kegyelmeket ígért Jézus azoknak, akik az Ő legszentebb Szívét tisztelik. Azután mondjuk el a Jézus Szíve litániát a könyörgéssel és a felajánló imával. Végül énekeljük el „Jézusomnak Szívén” kezdetű éneket (Szent vagy Uram 154. sz. ének) és a gyermekek megáldásával fejezzük be az ájtatosságot.

Füzetjük egy üres lapjára ragasszanak a gyermekek egy Jézus Szíve-képet. Amelyik napon Jézus Szívére tohászkozva gondolnak, azon a napon egy piros-sárga szívet rajzolhatnak a kép mellé. A szívekbe apró szeretetkifejezéseket írhatnak: „Szeretlek”, „Jöjj hozzám”, „Engesztelésül” stb.

37. Készítsétek lelketeket

7. óra: A lelki előkészület

Tárgyi cél. Lelki előkészület.

Nevelői cél. Ékes lakóhelyet készíts lelkedben az Úr Jézusnak.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Lélek megtisztítása a halálos és bocsánatos bűnöktől; ékesítése az előkészítő imádsággal és erénygyakorlatokkal.

Hangulatkeltés. Nem hiszem, hogy hallottatok volna már a mosónők védőszentjéről: Szent Hunnáról. Egyszerű, jámbor asszony volt Elzászban (Németország). Nehéz munkáját imádkozva végezte, azaz felajánlotta az Úr Jézusnak. A szegényekkel is jót tett a maga módján. Összeszedte szennyes ruháikat és harmadnap szépen kimosva, kivasalva, megjavítva visszavitte nekik.

Az emberek csodálkozó tekintetére azt szokta felelni: Egy-egy virágszál ez a lelkemben, amellyel én az Úr Jézusnak kedveskedem.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy miért kell ilyen virágokkal feldíszítenünk a lelkünket?

Előterjesztés. Élt egyszer egy kisleány, akinek egy beteges özvegy édesanyja volt. Abból éltek, hogy kiskertjükben virágokat neveltek és azt a kis Kató eladta a városban a gazdag embereknek.

Történt egyszer, hogy nagy szárazság lett. Egy csepp eső sem esett. A folyók, tavak, kutak kiapadtak, kiszáradtak. Nemhogy a virágoknak, de még az embereknek sem jutott víz. A virágok elfonnyadtak s Kató nem tudott a városba menni árulni. Pedig a gazdag emberek csak most várták ám őt nagyon. Egy grófkisasszony, aki mindig szokott tőle virágot venni, megüzente neki, hogy eljön és meglátogatja őt meg a virágoskertjét.

Képzeltetitek Kató szomorúságát: hogyan mutassa

meg a grófkisasszonynak a kertét. De azért hamar nekiállt és még a legkisebb gázt is kigyomláta. A végén tiszta és rendes lett ugyan a kert, de az ékesítő virágok hiányoztak. Kató ekkor bánatában sírni kezdett. Amint sírt, két könnycsepp esett egy liliumra. Egyszerre csak feljött a hold és amint rásütött a könnycseppekre, mindegyikből egy tündér ugrott elő. A holdsugár ezüstlétrát eresztett le nekik és a tündérek azon felmentek tündérországba egyenesen a tündérkirály elé. Elmondták, hogy Virág Katónak milyen nagy bánata van. A tündérkirály megsajnálta Katót és megparancsolta, hogy ahány tündér csak van tündérországból, az mind merítse meg kancsócskáját és menjen, öntözze meg Kató kertjét. A tündérek le is szálltak a holdsugár-létrán és meglocsolták a kertet. Reggelre azután olyan csodaszép virágok nyíltak a kertben, hogy csodájára jártak az emberek. A grófkisasszony tapsolt, nevetett örömeiben, amikor a szép virágoskertet meglátta. Katóka is nagyon boldog volt.

Lelketek is egy kert, amelybe az Úr Jézust várjátok. Lelketek kertjét az Úr Jézus eljövetelére széppé, nagyon széppé kell tennetek.

Megvilágítás. Lelki előkészület.

1. *A halálos bűnöktől megtisztítjuk.* A halálos bűnök annyira elcsúfítják a lelkünket, hogy ha attól meg nem tisztítjuk, akkor nem is jön be hozzánk az Úr Jézus. A halálos bűnöktől csak úgy tudjuk a lelkünket megtisztítani, ha azokat meggyónjuk. (A bánat nem elég!)

Felékesítem a lelkem

40. rajz.

A lelki előkészület: a lélek megtisztítása és felékesítése. A szív belső vonala sárga (a sugárzást elhagyhatjuk), a külső vonal és a láng piros; a virág lehet piros, kék, fehér.

EGYÉNI MUNKA: Rajzoljatok a kép alá öt szép virágot. Valahányszor az elsőáldozásig valamely erénygyakorlatot tesztek, írjátok azt be apró betűvel egy virágba. Ha több erénygyakorlatot végeztek, akkor újabb virágokat rajzolhattok. Ha van egy szentképetek az áldozásról, ragasszátok a rajz alá és a virágokat rajzoljátok a kép köré.

2. A bocsánatos bűnöket legalább megbánjuk. A bocsánatos bűnök nem csúfítják el lelkünk kertjét, hanem olyanok, mint az apró gazok a kertben. Aki széppé akarja tenni a kertjét, az az apró gazokat is kigyomlálja. A bocsánatos bűnöktől úgy tudjuk megtisztítani a lelkünket, hogy ha lehetséges, meggyónjuk, de ha nincs alkalom a gyónásra, akkor elég, ha a szentáldozás előtt felindítjuk magunkban a bánatot.

3. Elmondjuk az előkészítő imádságokat. A gyónás-

sal, illetve a bánattal megtisztítottuk lelkünket a bűnöktől, amelyek lelkünk kertjét elcsúfították. Az előkészítő imádsággal már díszítjük a lelkünket. Saját szavainkkal is elmondhatjátok azt, amit a szentséglátogatáskor mondani szoktatok. Akkor elnyeritek a hit fehér, a remény zöld és a szeretet piros virágát. Azután elővehetitek imakönyveteket és elimádkozhatjátok belőle a szentáldozás előtti imádságot. (Vetessük elő velük az imakönyvet, közösen keressük ki az áldozás előtti imádságot. Közösen olvassuk el mondatról-mondatra és mindenegybes mondatot magyarázzunk meg a gyermekeknek.)

A kisebbek számára közlök egy verses szentáldozás előtti imádságot.

Édes jó Jézuska,
Felséges Királyom!
Szerető kis szívem
Teneked kitárom.

Hogy szívem szép legyen,
Kidobom a rosszat,
Jó leszek, hogy Neked
Örömet okozzak.

Oly nagyon szeretlek,
Bűneimet bánom,
Maradj mindíg nálam
Jézuska, Királyom.

(Blaskó Mária.)

Hogyan készítjük elő lelkünket Jézus fogadására?
Megtisztítjuk a halálos bűnöktől a gyónásban és imádkozva várjuk Jézust.

Hogyan indíthatjuk fel magunkban a hitet? Istenem, hiszek benned, mert mindent tudsz és igazat mondasz.

Hogyan indíthatjuk fel magunkban a reményt? Istenem, remélek benned, mert végtelenül irgalmas és hűségese vagy.

Hogyan indíthatjuk fel szeretetünket Isten iránt? Istenem, mindennél jobban szeretlek, mert végtelenül jó vagy és nagyon szeretsz.

4. Erénygyakorlatokat végzünk. Az erénygyakorlat egy szép szál virág a lelkünk kertjében. (Ima, szentséglátoga-

tás, lelki áldozás, alamizsna, hétköznapi szentmise stb.) Ilyen erénygyakorlatra már eddig is többször tanítottalak benneteket: önmegtagadás, önkéntes penitencia, kísértés legyőzése, jótékonyság, szentséglátogatás, hétköznapi szentmise, lelki áldozás. Ahányszor ezt megtették, annyiszor egy-egy szép virág kelt a szívekben.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy *a lelkünket is elő kell készítenünk*, azaz ékessé kell tennünk *az Úr Jézus fogadására*. Lelkünket úgy készítjük elő, *hogy a szentgyónással, illetve a bánattal a bűnöktől megtisztítjuk*, azután *az előkészítő imádság és az erénygyakorlatok virágaival* díszítjük.

Begyakorlás. Hogyan kell lelkünket előkészítenünk? Elég-e a halálos bűnt csak megbánni? A bocsánatos bűnt is okvetlenül meg kell gyónnunk? Milyen bűnt követ el, aki bocsánatos bűnnel áldozik? Milyen erénygyakorlattal tudod ékesíteni a lelkedet? Te is mondd egyet, Ferkó! stb.

Alkalmazás. Lelketeket mindig nagyon szépen készítetek elő az Úr Jézus fogadására. Minél szebbé teszitek a lelketeket, annál több kegyelmet kaptok Tőle.

Aki készületlenül áldozik, az bűnt követ el. Ha valaki a halálos bűntől nem tisztítja meg a lelkét és úgy megáldozik, vagyis a bűnös lelkébe kényszeríti az Úr Jézust, az nagyon nagy bűnt, a szentségtörés bűnét követi el. Remélem, ilyent sohasem fogtok tenni. Aki az Úr Jézust igazán szereti, az sohasem bántja meg Őt ennyire.

Aki a bocsánatos bűnöktől sem tisztítja meg a lelkét a bánattal vagy nem mond előkészítő imádságot, az csak bocsánatos bűnt követ el és nem kap annyi kegyelmet az Úr Jézustól. (Kisebb kegyelem, kevesebb mennyei boldogság!) De ti erre is nagyon vigyázni fogtok. Ugye mindig ékes lélekkel fogtok áldozni?

Erzelelmeltés. Irma egy tanárnak volt a kisleánya. A jó Istent nagyon szerette.

— Nekem csak az a szép és jó, ami a jó Istennek is szép és jó — szokta mondani.

Mikor pedig megtudta, hogy a jó Isten előtt a legkedvesebb a szép lélek, akkor elhatározta, hogy a lelkét a lehető legszebbé teszi. Édesanyja kioktatta, hogy ha a lelkét

széppé akarja tenni, akkor sokat imádkozzék és mindent a jó Isten iránt való szeretetből tegyen. Irma különösen akkor vigyázott erre, amikor az első szentáldozásra készült.

Imádságait nagyon buzgón végezte. Napközben fohász-imádságokat mondott. Este rózsafüzért imádkozott. Amikor a templom előtt vezetett el az útja, nem mulasztotta el, hogy egy percre bemenjen az Úr Jézust meglátogatni. A tanulás előtt és után, lefekvéskor, felkeléskor vagy ha valahová indult, mielőtt kilépett az ajtón, keresztet vetett. A szentáldozás előtti napon Irma szépen elvégezte a szentgyónását és így lelkét egészen tisztává tette. Az addig végzett erénygyakorlatai, imádságai mint lelki virágok és gyöngyszemek ragyogtak tiszta lelkén. A szentáldozás előtt szépen imádkozott az imakönyvből is meg a saját szavaival is. Elmondta az Úr Jézusnak, hogy mennyire szereti őt és mennyire várja.

Az Úr Jézus pedig nagyon szívesen szállt ebbe a szép, tiszta és ékes lélekbe. Az első szentáldozás után is mindig így megtisztította és felékesítette a lelkét a szentáldozásokra. Az Úr Jézus pedig szívesen szállott az ékes lélekbe és sok áldást, boldogságot adott a kis Irmának itt a földön is és a mennyek országában is.

Befejezésül énekeljük el „Krisztus teste és szent vére” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram 118. sz. ének.)

38. Készítsétek külsőtöket

8. óra: A testi előkészület

Tárgyi cél. Testi előkészület.

Nevelői cél. A külső dolgok kellenek, de nem a legfontosabbak.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Szentségi böjt, külső ilendőség.

Hangulatkeltés. Éjféli mise volt karácsonykor az egyik néger falucskában. A négerek nagy buzgalommal vettek részt a szentmisén és nagyon sokan meg is áldoz-

tak. A szentmise után már mindenki elhagyta a templomot, csak egy nő térdelt állhatatosan a templom egyik sarkában. A missziós atya észrevette őt, odament hozzá és részvétellel megkérdezte:

— Mi bántja a lelkedet, leányom?

A missziós atya csak akkor ismerte fel a leányt, amikor az felnézett rá. Mária volt a neve. A legrettenetesebb baj, a belpoklosság sorvasztotta. Arcának kétharmad részét leroncsolta ez a csúnya betegség. A szegény nő nagyon szégyenlette ezt és kendővel takarta el az arcát.

— Atyám, — szólalt meg bánatosan — a minap azt mondtad, hogy már eleget tanultam és az Istent a szívembe fogadhatom. Tegnap megtisztítottam a lelkemet a szentgyónásban és ma mégsem vettem magamhoz az Úr Jézust, mint a többi keresztények.

— De hát miért nem áldoztál meg? — kérdezte a missziós atya.

— Atyám! Ne haragudj meg, nem mertem.

— Miért nem mertél?

— Félttem ilyen tátongó, undorító sebekkel magamhoz venni az Úr Jézust.

— Leányom, — felelte a missziós atya — az Úr Jézus nem a külsőt nézi, hanem azt a szeretetet, amellyel őt valaki magához venni akarja.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell külsőleg, vagyis testileg készülnötök a szentáldozásra.

Előterjesztés. Mikor az Úr Jézus a földön járt, egyszer elment egy gazdag emberhez vacsorára. Mikor a gazdag ember megtudta, hogy az Úr Jézus hozzá készül jönni: hamar megtisztította a házát minden kis portól s tisztálanságtól, majd ékesen feldíszítette. Ezzel is meg akarta mutatni, mennyire becsüli és szereti vendégét.

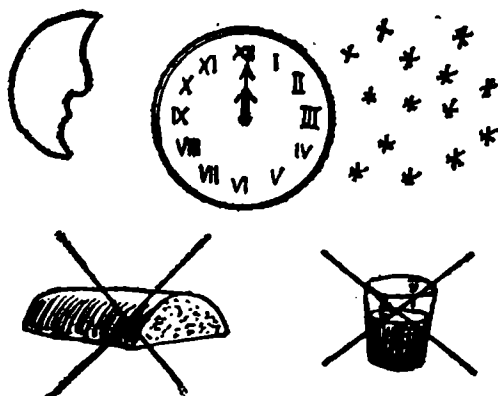
A szentáldozáskor az Úr Jézus a mi vendégünk lesz, ezért külsőnket is fel kell díszítenünk, azaz testileg is kell készülnünk az Ő fogadására. Ebből is látja a mi imádásunkat és szeretetünket.

Megvilágítás. Testünket előkészítjük:

1. *belsőleg* azzal, hogy éjféltől kezdve semmit sem

eszünk és semmit sem iszunk. (Akit szeretünk, azt először engedjük be a házunkba.)

Jézus mindenk előtt

41. rajz.

Testi előkészület: éjfélről kezdve semmit sem eszünk és semmit sem iszunk. Az egész rajzot fehér krétával rajzoljuk. Az áthúzást pedig lila színessel.

EGYÉNI MUNKA: Irjatok néhány mondatot arról, mit vár az Úr Jézus attól a gyermektől, aki a szentáldozásban Őt magához akarja venni.

Hogyan készítjük elő testünket Jézus fogadására? Éjfélről kezdve nem eszünk és nem iszunk semmit.

2. *Külsőleg azzal, hogy tiszta és rendes ruha legyen rajtunk. Vigyázzatok! nem díszes, hanem rendes ruhát mondtam. (Az illendőség azt kívánja, hogy a ruha a térdet és a könyököt takarja.)*

3. A leányok *virágkoszorút*, a fiúk *virágcsokrot viselhetnek*. Ez jelképezi azokat a jócselekedeteket, amelyekkel az előkészület alatt a lelküket ékesítették.

4. (Néhol) a leányok *fátyolt is viselnek*. Ez éppen úgy, mint a fehér ruha, a lélek tisztaságát jelképezi. (Sok baj van vele, jobb elhagyni!)

5. (Néhol) a *leányok és fiúk gyertyát is tartanak* a kezükben. Ez az ő világoskodó hitüket és lángoló szeretetüket jelképezi. (Veszélyes, jobb elhagyni!)

Bűnt követ el, aki

evett vagy ivott valamit és mégis megáldozik. Ez szentségtörés. Halálos bűn. Inkább el kell halasztani a szentáldozást a következő napra, mint hogy az első szentáldozással szentségtörést kövessen el valaki.

Összefoglalás. Az Úr Jézus fogadására a külsönket, vagyis a *testünket is elő kell készítenünk. Éjtől kezdve semmit sem eszünk és semmit sem iszunk. Tiszta és rendes ruhában járulunk a szentáldozáshoz.*

Begyakorlás. Mit kell tenni annak, aki véletlenül evett vagy ivott a szentáldozás előtt? Milyen bűne van annak, aki elfelejtette, hogy evett, megáldozik és csak az áldozás után jut eszébe minden? Pistának a szentáldozás előtt jutott eszébe, hogy evett, ezért bement a gyóntatószékbe, meggyóna, azután megáldozott. Helyesen tette-e? Jancsi a szájába vette a kiflit, de nem nyelte le, hanem kiköpte. Áldozhat-e? Juliskának a szájmosás közben a víz a nyálával összekeveredik és úgy lenyeli, áldozhat-e? Kati a fogmosáskor egy cseppet lenyelt, áldozhat-e? Mariskának azt mondja az édesanyja, hogy a kisgyermeknek szabad enni az áldozás előtt, azt csak a nagyok számára találták ki, igaz-e? stb.

Alkalmazás. Szépen készüljetekek testileg is a szentáldozásra. *A külső díszek csak annyiban érnek valamit az Úr Jézus előtt, amennyiben az illető azzal nem tetszelegni akar, hanem az Úr Jézus iránti tiszteletét és szeretetét megmutatni.*

Nem a díszes ruha a fontos, hanem a díszes lélek. Ezért a szegényebb gyermek ne szomorkodjék, mert az Úr Jézus elsősorban a lelket nézi.

Az egyszeri gazdag leány azt mondta édesanyjának, hogy egy drága ruha helyett inkább csináltasson két egyszerűbbet, és a másikat adják oda egy szegény kisleánynak. Nagyon okosan gondolkodott ez a gazdag leányka. Amit mondott, az az Úr Jézus előtt is nagyon kedves dolog.

Érzelemkeltés. Gertrud volt a neve annak a kis ber-

lini német leánynak, aki szép áldozatot hozott a szentáldozásért. Gertrud apja katolikus, anyja pedig evangélikus volt, de mind a ketten egészen vallástalanok voltak. Mikor az iskolában az első szentáldozásra készültek, a kis Gertrud szomorúan mondta a tisztelendő bácsinak, hogy ő nem lehet elsőáldozó, mert a szülei nem engedik. A tisztelendő bácsi azt mondta neki, hogy kérje meg szépen a szüleit. Néhány nap múlva meg is kérdezte Gertrudot:

— Mit szóltak a szüleid? Engednek áldozni?

— Nem! — felelt szomorúan Gertrud — mégsem lehetek elsőáldozó.

— Talán csak egyszer kérted a szüleidet?

— Nem, többször is. Utoljára pedig apám úgy megvert, hogy a vér is kiserkent a húsból.

— Akkor ne is kérd többet, hanem inkább szorgalmasan imádkozz az Úr Jézushoz, hogy segítsen meg téged. Majd én is segítek imádkozni.

Elérkezett a fehérvasárnap és Gertrud nem jelenhetett meg a szentáldozáson. A szentáldozást követő hittanóra után odament a tisztelendő bácsihoz és így szólt:

— Tisztelendő bácsi, én nagyon szeretnék meggyónni. Legyen szíves engem a tanítás után a kápolnában meggyóntatni.

A tisztelendő bácsi tudta, hogy Gertrud már mindent tud, amit a szentgyónásról tudni kell, csak a szülei miatt nem áldozhatott, ezért így felelt neki:

— Jól van kisleányom, csak jöjj!

Félkettő lehetett, amikor a kisleány megérkezett a kápolnába. A szentgyónás után a tisztelendő bácsi megdicsérte a buzgóságáért és haza akarta küldeni.

— Derék kisleány vagy! Hanem most már siess ám haza, hogy édesanyád ne vehessen észre semmit, mert akkor megint kikapsz.

De a leányka riadtan nézett a tisztelendő bácsira:

— Igen! De hát az Úr Jézust nem tetszik nekem adni?

— Nézd, gyermekem, már háromnegyed kettő, te már nem vagy éhgyomorral. Hiszen tanultad az iskolában, hogy csak éhgyomorral szabad áldozni.

— De hiszen én éhgyomorral vagyok.

— Micsoda? Te még ma nem ettél?
 — Nem ettem és nem ittam semmit sem.
 — Hát nem adott az édesanyád reggelit?
 — De adott, csak hogy amikor kiment a konyhából, kiöntöttem a kávé és anyus azt hitte, hogy megittam.
 — Tízórait kaptál?
 — Kaptam, itt van a zsebemben.
 — Hát igazán éhgyomorral vagy?
 — Igazán! — felelt Gertrud, majd összetette a kezét és könnyezve kérte:

— Tessék most nekem adni az édes Jézust!
 — Megkapod drága gyermekem — szolt meghatva a tisztelendő bácsi. Ez volt Gertrud első szentáldozása. A szép, ünnepélyes közös szentáldozás nem lehetett meghatóbb, mint ez, amelyen biztosan igazi angyalsereg vette körül az Úr Jézus után olyan nagyon vágyakozó, kedves kis elsőáldozó leánykát.

Befejezésül énekeljük el „Imádlak nagy Istenség” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram 116. sz. ének.)

39. Fogadjátok ájtatosan

9. óra: A szentáldozás gyakorlati része

Tárgyi cél. A szentáldozás gyakorlati része.

Nevelői cél. Ájtatosan áldozzatok.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz, esetleg egy kép, amelyen az Úr Jézus áldoztatja a gyermekeket.

Megmagyarázandó fogalmak. Keresztségi fogadalom megújítása, liturgikus mise, gyakorlati útmutatások.

Hangulatkeltés. Lisieuxi Szent Teréz különös tisztelettel volt a gyermek Jézus iránt. Ezért az Úr Jézus nagyon kitüntette. Egy napon, mikor Szent Teréz az apácázárda folyósóján sétált, elébe jött egy kisgyermek. Szent Teréz nagyon elcsodálkozott, hogyan kerülhetett a kisgyermek a zárdába. Meg is kérdezte őt:

— Ki vagy te, kisgyermek?

— Én a Terézke Jézuskája vagyok — felelt a gyermek és egyszerre ragyogni kezdett minden körülötte.

— Hát te ki vagy? — kérdezte most a gyermek.

— Én a Jézuska kis Terézkéje vagyok — hangzott alázatosan a válasz.

Ekkorra azonban már eltűnt a gyermek Jézus és Szent Teréz nagyon boldog volt, hogy találkozhatott a kis Jézussal.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy ti hogyan fogtok találkozni az Úr Jézussal.

Előterjesztés. A tisztelendő bácsi arról beszélt az elsőáldozó gyermekeknek, hogy nem elég csak megtisztítani a lelket a bűnöktől, hanem még gazdagon fel is kell azt díszíteni erényvirágokkal az Úr Jézus fogadására.

Arva Erzsi elhatározta, hogy mindennap néhány száz virágot szerez a lelkének. Már nagyon közeledett az első szentáldozás napja és a kisgyermekek mindig izgatottabban várták a szent pillanatot. Az utolsó nap éjjelén Erzsi különösen szép álmot látott.

Megjelent neki az Úr Jézus és így szólt hozzá:

— Jöjj utánam!

Erzsi előbb a meglepetéstől még mozdulni sem tudott, de azután az Úr Jézus barátságos tekintetétől felbátoritva elindult. Jézus ismeretlen helyeken vezette őt. Előbb kiszáradt mezőkön, majd kopár réten, utóbb gazos hegyoldalon, köves hegytetőkön, azután zöldelő völgyön keresztül egy gyönyörűséges szép kertbe jutottak.

— Tudod-e kislányom, hogy hová vezettelek téged? — kérdezte az Úr Jézus.

— Nem tudom — felelte zavartan Arva Erzsi.

— A te lelked kertjébe. Azok a kopár helyek, amelyeken keresztülvezettelek téged, ama gyermekek lelkének a képe, akik nem készülnek komolyan a szentáldozásra. Láthattad, hogy ezeken a helyeken én csak átmegyek. Az erényekkel felvirágozott lélekben azonban megállok. Itt azután megengedem, hogy közelembbe jöjjenek és megőleljenek.

Ekkor az Úr Jézus kitárta karjait, Erzsi pedig azt érezte, hogy ellenállhatatlan erő vonzza Jézus szentséges Szívére. Mikor már ott pihent, akkor érezte, hogy ilyen

boldog még nem volt sohasem. A kis szívecskéje majd megszakadt a boldogságtól, olyan hevesen dobogott.

A ti boldog találkozástok az Úr Jézussal a szentáldozáskor lesz.

Megvilágítás. 1. Legelőször odamegyünk a keresztkúthoz és *megújítjuk a keresztségi fogadalmat*. Amikor titeket megkereszteltek, akkor keresztanyátok helyettetek megvallotta a hitet és ellene mondott az ördögnek. Azon szent pillanat előtt, amelyben az Úr Jézus a szívetekbe jön, azt kívánja tőletek, hogy ezt a fogadást ismételjétek meg. A plébános bácsi majd kérdezni fog titeket, ti pedig felelni fogtok neki. — Ajánlatos elpróbálni velük. Szövege a 47. fejezetben a 217. oldalon.)

2. Azután kezdődik a *szentmise*. Én majd közben olvasni fogok (a tanító bácsi olvasni fog), ti pedig velem (vele) közösen fogtok imádkozni és énekelni. (Ajánlatos ezt többször is elpróbálni. Igen alkalmasak erre az oktatások közötti szünetek. Szövegét lásd a 47. fejezetben, a 218. oldalon.)

3. A miséző pap áldozása után következik a *ti áldozástok*. Mindegyik letérdel, kezét összeteszi. A plébános bácsi kiveszi az áldoztató kelyhet a szentségházból, majd megáld titeket — akkor vessetek keresztet magatokra. — (Elpróbálni.) Azután kezébe veszi az Oltáriszentséget és mondja: *Ime az Isten Báránya, ime, aki elveszi a világ bűneit...* Ti akkor a háromszori csengetésre a melleteket verve mondjátok: *Uram, nem vagyok méltó...*

Ezek a kafarnaumi százados szép szavai, amelyekért az Úr Jézus őt meg is dicsérte. Ezért mondjuk mi is a szentáldozás előtt.

Áldozáskor imádkozzuk: Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.

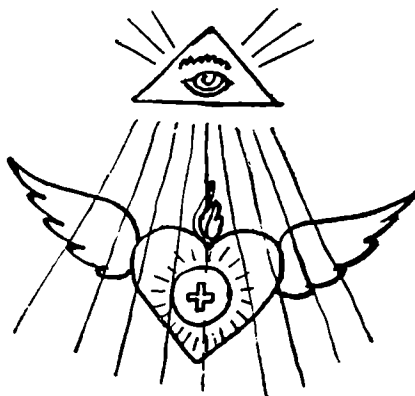
4. Azután egy-egy sor *felmegy az áldoztatórácshoz*. Vigyázzatok, hogy ne térdeljétek túl közel a rácshoz és egymáshoz. (A kisebb növésűek állva áldozhatnak.)

5. Mikor a plébános bácsi odaér, egy kicsit *hajtsd hátra a fejedet, a szádat nyisd ki annyira, hogy három ujjad beleférhetne, azután nyelvedet tedd az ajkadra*. Ak-

kor fogja a plébános bácsi a nyelvedre tenni az Oltári-szentséget e szavakkal: *A mi Urunk Jézus Krisztus szent teste őrizze meg lelkedet az örök életre.* Ekkor mondd szépen magadban: *Jézusom, szeretlek.* (Elpróbálni.)

6. Utána szép lassan *húzd be a nyelvedet, szádat csukd be és fejedet hajtsd meg.* (Elpróbálni.)

Ájtatosan fogadom Őt

42. rajz.

A szentáldozáskor Jézus a lelkünkbe (szívünkbe) jön. Sárgával rajzoljuk a háromszöget, a szemet, a sugárzást (a szívben lévő sugárzást elhagyhatjuk), a szentostyát a szívben (a szentostyára a kereszt helyett IHS-t írunk szintén sárgával) és a szív belső vonalát; pirossal a szív külső vonalát és lángját; fehérrel a szárnyakat.

EGYENI MUNKA: Otthon pár sorban írjátok le, mit mondanátok a kis Jézusnak, ha úgy találkoznátok Vele, mint Szent Teréz.

7. Mikor már a harmadik szomszédod is megáldozott, állj fel és menj a helyedre. (Elpróbálni.)

8. Amikor az Oltáriszentség egy kicsit megolvadt, *nyeljétek le, nagyon vigyázva, nehogy ráharapjatok.* Ha esetleg a szájpadráslatokra tapadt volna, akkor *ne az ujjatokkal, hanem a nyelvekkel vegyétek le.*

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, mit kell tenni a szentáldozáskor. Letérdelve háromszor mondjuk: Uram, nem vagyok méltó... feltérdelünk az áldoztatórácshoz, szájunkat kinyitjuk, azután az Oltáriszentséget szépen, lassan lenyeljük.

Begyakorlás. Mit kell tenni a szentáldozáskor? Mit kell mondani a szentáldozás előtt? stb.

Alkalmazás. A szentáldozáskor mindig nagyon szépen, ájtatosan viselkedj. Nyugodtan, komolyan tedd azt, amit tenned kell. Minél ájtatosabban viselkedsz, annál több kegyelmet kapsz a hozzád betért Úr Jézustól.

Érzelemkeltés. Bözsi a kedves nővérekhez járt óvódába. A zárdai növendékek minden reggel fél 7-kor szentmisére mentek, Bözsit azonban felmentették, mert nagyon kicsi volt.

— De én áldozatot akarok hozni a jó Istennek a korai keléssel — mondta Bözsi és nem nyugodott addig, míg le nem engedték a szentmisére.

Az első szentáldozás napja előtti éjjelen alig bírt aludni. Az elsőáldozók között volt egy kopottruhás, szegény leány, akinek egyik sem akart a párja lenni. Zavarban és szomorúan nézte szegényke, hogyan húzódnak tőle a többiek. Mikor Bözsi észrevette őt, odament, megfogta a kezét és így mentek együtt boldogan mind a ketten az oltárhoz.

Bözsi az első szentáldozás napján nagyon imádkozott valamiért. Senki sem tudta, hogy miért. Később derült ki, amikor meglett imádságának az eredménye. Édesapja, aki már húsz esztendeje nem gyönt, megtért.

Bözsi egészen váratlanul betegedett meg. Toroklobot kapott, majd nagymérvű szívbillentyűgyulladást. A szülők mindent elkövettek, hogy megmentsek kisleányuk életét. De minden igyekezet hiába volt.

1924 október 20-án áldozott utoljára. Azután már késült indulni az Úr Jézushoz.

— Minek örültél életedben a legjobban? — kérdezte az édesapja.

— A szentáldozásnak.

— Mit fogsz tenni a mennyországban, kisleányom? —
kérdi az édesanyja.

— Imádkozom értetek az Úr Jézus előtt, Akit olyan
nagyon szerettem, Aki engem is szeret, Akivel olyan sok-
szor találkoztam a szentáldozásban.

Befejezésül énekeliük el azt az éneket, amelyet majd
az első szentáldozáskor fogunk énekelni: „Édes Jézus,
Neked élek!” (Szent vagy Uram 113. sz. ének.)

Az oktatás után tartsuk meg a 44. fejezetben jelzett
próbát a templomban.

40. Mondjatok köszönetet

10. óra: Hálaadás a szentáldozás után

Tárgyi cél. Hálaadás.

Nevelői cél. Hálás szívvel köszönd meg az Úr Jézus-
nak, hogy a szívedbe jött.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Hálaadás saját szavak-
kal, imakönyvből, búcsúimák.

Hangulateltetés. A missziós atya betegen, lázasan,
egyedül feküdt a szobájában. Egyszerre csak belépett
hozzá egy kis néger fiúcska.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus — köszön a fiúcska.

— Mindörökké. Amen — felel a missziós atya.

— Atyám, beteg vagy?

— Igen, kisfiam.

— Mit tehetnék érted, atyám?

— Ó, ha egy kis friss vizet hoznál nekem, olyan na-
gyon szomjas vagyok a láztól.

A gyermek elment. A hegyipatak, amelynek a vizét a
falucska ivásra használta, a sok esőzés miatt olyan szeny-
nyes lett, hogy még az állatok sem akartak belőle inni. Mi-
kor ezt a fiú látta, eszébe jutott, hogy a hegyek között egy-
szer egy tiszta forrást talált, amikor a kecskéit legeltette.
Elindult tehát a forrás felkeresésére. Késő éjszaka lett,
mire hazaért. Összesen tizennégy órát gyalogolt. A hosszú
út nagyon kifárasztotta, de azért örömtől ragyogó szem-

mel lépett be a szobába, kezében egy kanna hideg, tiszta forrásvízzel.

Igy hálálta meg a gyermek a missziós atya jóságát.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell nektek hálát adnotok az Úr Jézusnak azért a nagy jóságáért, hogy a szívetekbe jött.

Előterjesztés. Történt egyszer, hogy Jézus Szamarián és Galileán keresztül Jeruzsálem felé tartott. Mikor pedig bement egy faluba, tíz belpoklos férfi jött elébe. Betegségük miatt nem mentek a közelébe, hanem távolról kiáltották: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk. Mikor Jézus meglátta őket, ezt mondta nekik: Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak. És az történt, hogy amint mentek a papokhoz, meggyógyultak szörnyű betegségükből. Egy pedig közülük, látván, hogy meggyógyult, visszatért Jézushoz. Majd Jézus lábaihoz borult és Istent dicsérve köszönetet mondott. Látva ezt Jézus, így szólt: Nemde tizen gyógyultak meg, és a többi kilenc hol van? Miért nem tértek azok is vissza, hogy dicsőséget adjanak Istennek? (Szent Lukács 17, 11—18.)

A szentáldozáskor az Úr Jézus szeretetével és áldásával halmozza el lelkedet. Illő tehát, hogy Istent dicsérve te is szép köszönetet mondj.

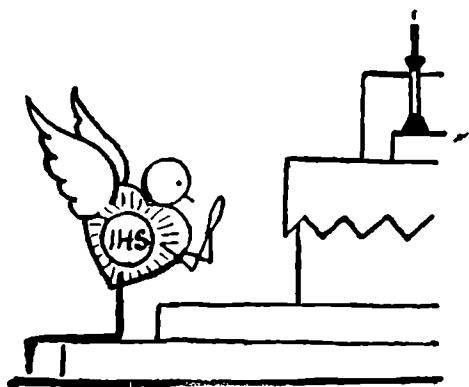
Megvilágítás. Szentáldozás után

1. menj szépen a helyedre, térdelj le és előbb a *magad szavaival mondj köszönetet* a szívedbe jött Úr Jézusnak.

Mondd meg, hogy nagyon örülsz, mert megérkezett a szívedbe, szeretnéd, ha soha el se menne stb.

2. Azután az *imakönyvből mond el az áldozás utáni imát*. A saját szavaiddal elmondott köszönet után mondatok köszönetet az imakönyv szavaival. Imádkozzatok el az áldozás utáni imádságot. (Vetessük elő velünk az imakönyvet, közösen keressük ki az áldozás utáni imádságot. Közösen olvassuk el mondatról-mondatra és minden egyes mondatot magyarázzunk meg a gyermekeknek.)

Szép köszönetet mondok

43. rajz.

Hálaadás a szentáldozás után. Sárga legyen az Oltári-szentség a szívben az IHS felírással (a sugárzást elhagyhatjuk) és a szív belső vonala; piros a szív külső vonala, a többi fehér.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá irjatok egy kis hálaadó imádságot, amelyet majd a szentáldozás után elmondhattok. Irjátok oda azt is, hogy a szentáldozás után kikért fogtok imádkozni.

A kisebbek számára közlök egy verses szentáldozás utáni imádságot.

Nálam vagy már édes Jézus,
Megcsókollak, megölellek.
Hogy jól érezd magad nálam,
Megigérem, hogy jó leszek.

A rossz és az ördög ellen
Hősiesen küzdök veled,
Ami szép van szívecskémben,
Mindent odaadok neked.

Apát, anyát, családukat
Jó Jézuska, áldd meg nagyon,
Csókold rám az áldásodat
És majd otthon tovább adom.

(Blaskó Mária.)

3. *Ne feledkezzetek el* ezekben a kegyelemteljes pillanatokban *imádkozni szüleitekért, testvéreitekért* stb. Ti tudjátok legjobban, hogy mire van szükségük. Kérjétek azt bizalommal az Úr Jézustól.

4. *Végül mondjátok el a búcsúimádságokat is.* Ezeket az imádságokat az imakönyvekben a ... oldalon találjátok meg. Keressük ki most együtt. Olvassuk csak el szépen lassan, minden mondat után megállva. (Magyarázzuk meg a szövegét.) Utána még el kell mondani legalább 1 Miatyánkot, 1 Üdvözlégyet, 1 Dicsőséget a pápa szándékára. Ha ezeket ájtatosan elmondjátok a szentáldozás után, a mennyei Atya ismét elenged valamit a tisztítóhelyi szenvedésből.

5. A legszebb köszönet azonban az lesz, ha minden egyes áldozás után igyekeztek jobbak lenni, vagyis a jó *Isten parancsait mindig hűségesebben megtartani.* Az Úr Jézus, aki a lelketekbe jön, segíteni is fog titeket, hogy ezt megtehessetek és hozzá mindig jobban hasonlóvá lehessetek.

Hogyan háláljuk meg azt, hogy Jézus hozzánk jön? Szeretettel beszélünk vele imánkban és azontúl parancsai szerint élünk.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a szentáldozás után köszönetet kell mondani, vagyis hálát kell adni az Úr Jézusnak, hogy a szívünkbe jött. — Előbb magunk szavaival, azután az imakönyvből *imádkozunk, hálát adunk és kegyelmeit kérjük.*

Begyakorlás. Mit kell tenni a szentáldozás után? Hogyan kell köszönetet mondani az Úr Jézusnak? Mit mondanál a saját szavaiddal, Miki? Milyen imákat fogsz még elmondani? Melyik a legszebb köszönet? stb.

Alkalmazás. Ugye, ha csak a plébános bácsi vagy a tanító bácsi ellátogat hozzátok, milyen kedvesen fogadjátok és milyen szívesen elbeszélgettek vele. Elmondotok neki minden újságot, megmutogatjátok neki minden dolgotokat, játékokotokat, mesekönyveket stb.

A szentáldozáskor az Úr Jézus, az Isten Fia jön hozzátok. Mennyivel inkább kell őt kedvesen fogadnotok, vele elbeszélgetnetek, neki minden bajotokat, kérésteket el-

mondanotok. Az Úr Jézus örömmel fogja hallgatni a ti beszelgetéseket és sok kegyelmet és áldást fog adni nektek kedvességetekért. A szép hálaadás a legméltóbb befejezése a szentáldozásnak.

Még kedvesebb, és értékesebb lesz a hálaadáستok az Úr Jézus előtt, ha kegyelmei viszonzásául valamilyen jócselekedetet, erénygyakorlatot végeztek. Vagyis ti is adtok valamit Jézusnak.

Érzelemkeltés. Spanyolország egyik szegény falucskájának még szegényebb plébániájára egyik napon beállított egy szegény, napszámos leány. Kezében kicsiny csomagot szorongatott. Kicsit izgatott volt, mert remegő kézzel nyujtotta át az ősz, öreg plébánosnak a csomagot ezekkel a szavakkal:

— Plébános úr kérem, látom, hogy már régi és nagyon kopott az áldoztató kehely köpenykéje. Hoztam helyette egy újat.

A plébános bácsi csodálkozva nézte a leányt. Hogyan tudott ez szegényes keresetéből annyit félretenni, amennyibe a köpenyke került. Hiszen a sovány keresete alig elég a mindennapi kenyérre.

A leány eleinte nem akarta megmondani, hogy hogyan szerezte a pénzt. Hosszú rábeszélés után vallotta be, hogy a szentáldozások napján nem evett reggelit és annak árát köszönet és hálaképen így adja át az Úr Jézusnak.

Az elsőáldozó gyermekek megáldása. Már csak néhány nap választ el az első szentáldozástól. Ezért elmegyünk a templomba és kérjük a jó Isten különös kegyelmét és áldását, hogy ezt a néhány napot igazán méltóan és szentül tölthessük el. A keresztségre készülők is így tettek régen.

Előbb énekeljük el: „Uram Jézus, légy velünk” (Szent vagy Uram 150. sz. ének). Az Úr Jézus mondta egy alkalommal: „Kérjétek és adni fognak nektek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitnak nektek. Mert mindaz, aki kér, kap és aki keres, talál és a zörgetőnek ajtót fognak nyitni. Ki az az atya, aki ha fia kenyeret kér tőle, követ ad neki; vagy ha halat, csak nem fog hal helyett kígyót adni neki? Vagy ha tojást kér, vajjon skorpiót fog-e nyuj-

tani neki? Ha tehát ti... tudtok jó adományokat adni gyermekeiteknek: mennyivel inkább fog adni a ti meny-
nyei Atyátok, jó lelket azoknak, kik tőle kérik." (Szent
Lukács 11, 9—13.) Mi tehát ezt a jó lelket kérjük a meny-
nyei Atyától, hogy az utolsó napokban lelkünket méltóan
előkészíthessük az Ő szent Fiának fogadására.

- Segítségünk az Úr nevében,
- Ki az eget és a földet teremtetten.
- Az Úr legyen veletek
- És a te lelkeddel.

— Könyörögjünk. Úr Jézus Krisztus, az élő Isten Fia,
ki az mondottad: Engedjétek hozzám a kisdedeket, mert
ilyeneké a mennyek országa, áraszd áldásodnak erejét ezen
gyermekre és tekintsd Egyházadnak, valamint szüleik-
nek hitét és jámborságát, hogy erényben és bölcsességben
Isten és emberek előtt növekedve eljussanak az óhajtott
felnőttkorba és elnyerhessék az örök üdvösséget. Ki élsz
és uralkodol mindörökkön örökké.

— Amen.

Dicsérjétek gyermekek az Urat
Dicsérjétek az Úr nevét
Aldott legyen az Úr neve
Most és mindörökkön.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek
Miképen volt kezdetben és van most és lesz mindig,
mindörökkön örökké. Amen.

— Uram, irgalmazz nekünk.
— Krisztus, kegyelmezz nekünk. Uram, irgalmazz ne-
künk.

— Miatyánk...

Most térdeljete le, az Úr Jézus nevében megáldalak
titeket.

— Benedictio Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti descendat super vos et maneat semper.

— Amen.

(Benedictio pueri az esztergomi Rituale-ból.)

Befejezésül énekeljük el: „Jézusomnak Szívén meg-
nyugodni jó" (Szent vagy Uram 154. sz. ének), azután

egy percnyi szünetet adva egyéni imára, csendesen távozzunk a templomból.

41. Örüljetek ajándékainak

11. óra: A szentáldozás kegyelmei

Tárgyi cél. A szentáldozás kegyelmei.

Nevelői cél. Jól használjátok fel a szentáldozás kegyelmeit.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Megszentelő kegyelem növekedése, rosszra való hajlandóság gyengülése, erő a jóra, megtisztulás a bocsánatos bűnöktől, oltalom a halálos bűnök ellen.

Hangulatkeltés. Nemrégiben az egyik Párizs melletti faluban vándorcirkuszosok jelentek meg. A cirkuszosoknak vadállataik is voltak. Az egyik éjszakán az oroszlán kiszökött a ketrecből. Reggel, mikor egy munkás a műhelybe ment, találkozott vele az utcán. Képzeltetik, hogy a munkás mennyire megijedt, mikor az oroszlán elébe ugrott. Fegyver nem volt nála, futni meg kész halál lett volna, mert a vadállat azonnal elfogta és szétmarcangolta volna. Nagy félelmében egy mentőgondolata támadt. Előkapta a zsebéből a kis kézi villanylámpáját és többször az oroszlán szemébe világított. Az oroszlánnak még eddig sohasem világítottak a szemébe ilyen kis villanylámpával. Ezért a szokatlan dologtól annyira megijedt, hogy visszamenekült a ketrecébe. A munkás szerencsésen megmenekült a haláltól.

Szent Péter apostol szerint az ördög a mi lelkünk ordító oroszlánja. De van nekünk egy erős védelmi eszközünk, amelyet az Úr Jézus ad nekünk a szentáldozáskor.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, mit ad az Úr Jézus annak, aki őt a szentáldozásban ájtatosan a szívébe fogadja.

Előterjesztés. Egy kis kínai fiúnak, aki a keresztség-

ben a György nevet kapta, hitetlen pogány volt a gazdája. A kis kínai sok verést kapott gazdájától a hitéért. Egyszer, mikor a szentáldozásról jött haza a gyermek, gazdája nagyon feldühödött és kegyetlenül megkorbácsolta.

— Hát a te Jézusod mit tehet most neked? — kérdezte tőle.

— Erőt ad nekem a jóra, hogy ha kell, még több ütleget is elviseljek hitemért — felelte vissza ügyesen Gyuri. Kegyetlen gazdája ekkor ismét megverte a gyereket és újra kérdezte:

— Hát most mit tesz neked a te Jézusod?

— Most a mennyei jutalom reményét éleszti bennem. Már itt a földön elszenvedhetem a tisztítóhelyi büntetést, halálom után egyenest mehetek hozzá a mennyek országába.

— Halj meg hát! — kiáltott a vad pogány — és eredj Jézusodhoz!

Azzal parancsot adott, hogy addig verjék a gyermeket, míg meg nem hal.

Ennek a gyermeknek a szentáldozás adott erőt arra, hogy a hitét mindvégig állhatatosan megvallja.

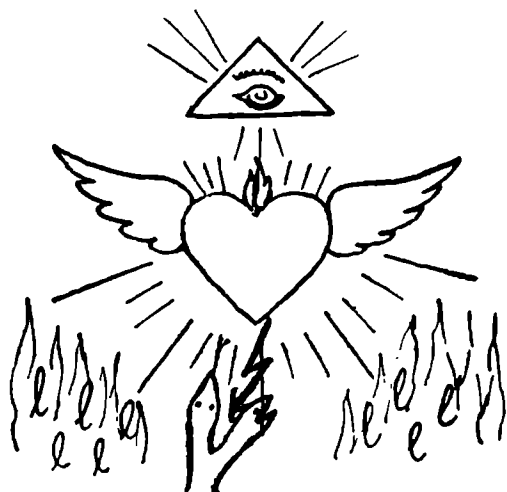
Megvilágítás. A szentáldozás

1. *nagyobbitja a megszentelő kegyelmet.* A szentáldozás előtt már lelkesen van a megszentelő kegyelem, tehát azt nem visszaadja, mint a szentgyónás, hanem nagyobbitja. Minél nagyobb a megszentelő kegyelem a lelkesen, annál nagyobb lesz a mennyei boldogságod.

2. *Gyengíti a rosszra való hajlandóságot.* Magad is érzed, hogy a megromlott emberi természet a rossz elkövetésére hajlamosabb, mint a jóra. Jobban esik délután csavarogni, mint tanulni stb. A szentáldozás ezt a hajlandóságot gyengíti.

3. *Erőt ad a jóra.* A szentáldozás nemcsak a rosszra való hajlandóságot gyengíti, hanem erőt ad a jóra. A szentáldozás után szívesebben tesszük a jót, mint a rosszat.

Nem felejtlem Jézus jóságát

44. rajz.

A szentáldozás kegyelmei. Növeli a megszentelő kegyelmet (a szívbe rajzoljunk több sárga belső vonalat), erőt ad a jóra és gyengíti a rosszra való hajlandóságot (szárnyak), megtisztít a bocsánatos bűnöktől (a szív szélére már előbb odarajzolt halványlila pettyek eltűnnek az erősen húzott sárga vonalak által), oltalmaz a halálos bűnök ellen (kígyó ellen villám), eltörli a tisztítóhelyi büntetés egy részét (a rajzon a tisztítóhely egy része hiányzik). Sárgával rajzoljuk a háromszöget, a szemet, a sugárzást (a szív körüli sugárzás elmaradhat) és a szív belső vonalát; pirossal a szív külső vonalát, lángját, az I betűket és a villámot; piros-világoskékkel a tisztítóhely lángjait; zölddel a kígyót; fehérrel a szárnyakat.

EGYENI MUNKA: *Ha valaki megkérdezne téged, mint a kis Gyurit a pogány gazdája, hogy mit ad neked Jézus az áldozáskor, mit felelnél neki. A feleletet pár mondatban írd a rajz alá.*

4. *Megtisztít a bocsánatos bűnöktől.* Ha a szentáldozás előtt bocsánatos bűnöd van és azt megbánva megáldozol,

akkor a szentáldozás éppen úgy letörli a bocsánatos bűnöket a lelkedről, mint a szentgyónás.

5. *Oltalmaz a halálos bűnök ellen.* Erőt ad lelkednek arra, hogy az ördög kísértéseinek ellen tudj állni.

6. *Végül a tisztítóhelyi büntetés egy részét is eltörli.* A szépen végzett szentáldozásért a mennyei Atya azt a jutalmat is adja, hogy a tisztítóhelyi büntetésből elenged egy részt.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a szentáldozás nagyobbítja bennünk a megszentelő kegyelmet, gyengíti a rosszra való hajlandóságot, erőt ad a jóra, megtisztít a bocsánatos bűnöktől és oltalmaz a halálos bűnök ellen.

Begyakorlás. Mit ad az Úr Jézus neked, ha megáldozol? Miért jó neked, ha több a megszentelő kegyelem a lelleden? Mi lesz a bocsánatos bűneiddel, ha megbánod és megáldozol? stb.

Ellenőrző próba. Előbb írjuk fel a következő mondatokat a táblára:

A szentáldozáskor az Úr Jézus szent . . . és . . . vesszük magunkhoz. A szentáldozásra úgy készülünk, hogy lelkünket . . . a bűnöktől; a halálos bűnöket . . . a bocsánatos bűnöket legalább . . . ; éiféltől kezdve semmit sem . . . és semmit sem . . . Lelkünket felékesítjük az . . . Az áldozás után . . . mondunk és áldást kérünk . . .

Másoljátok le ezeket a mondatokat a füzetbe olyképen, hogy az üresen hagyott helyekre írjátok be a megfelelő szavakat. Kisebbekről lévén szó, írjuk fel összekeverve a behelyettesítendő szavakat: megbánjuk, szüleinkre, rokonainkra, jótevőinkre, iszunk, testét, meggyónjuk, köszönet, imák, jócselekedetek, eszünk, megtisztítjuk, vérét.

A szentáldozás előtti napokban ugyanúgy kell fokoznunk a gyermek buzgóságát, mint a szentgyónás előtt. Használjuk fel erre újra a 26. fejezetben közölt táblázatot.

Alkalmazás. A szentáldozáskor az Úr Jézus nagyon sok kegyelmet ad. Mégsem adja azt egyforma mértékben mindenkinek, hanem a szerint, hogyan készítette el a lelkét az ő fogadására. Minél buzgóbb volt valaki, annál több kegyelmet kap.

Igyekezz tehát a szentáldozásra jól elkészülni.

A szentáldozás után pedig nagyon vigyázz magadra. Halálos bűnt el ne kövess, mert akkor az Úr Jézus kegyelmeivel együtt eltávozik a szívedből és akkor az újra pusztá és üres lesz.

Érzelemkeltés. A franciaországi Szent Machoni-kórházat előkelő emberek látogatták meg. A vendégeket egy idősebb kedvesnővér vezette teremről-teremre. A betegek nagyrésze fekélyes betegségben szenvedett.

Az első teremben az előkelő vendégek arca eltorzult a sok csúnya betegség láttára. A második teremben már el-sápadtak a borzalomtól. A harmadik teremben már befogták az orrukat az irtózatosszag miatt.

Mielőtt azonban eltávoztak volna a kórházból, az egyik úr megkérdezte a kísérő nővért:

— Hány év óta szolgálja a kedvesnővér ezeket a fekélyes betegeket?

— Negyven év óta — felelte a kedvesnővér.

Mindnyájan elcsodálkoztak ezen. Hiszen ők még egy óra hosszat is alig tudtak a csúnya és bűzös betegek között eltölteni, a kedvesnővér nemcsak hogy velük van, hanem gondozza és ápolja is őket már negyven esztendeje. Egy másik úr meg is kérdezte:

— Honnan van ekkora lelki ereje a kedvesnővérnek, hogy ennyi időt kibírt közöttük?

— Egyetlen erőforrásom a mindennapi szentáldozás — válaszolta a kedvesnővér. — A szentáldozáskor mindennap az Úr Jézus megerősít, hogy nehéz munkámat hűségesen és lelkiismeretesen el tudjam végezni.

Befejezésül énekeljük el az „Ó szentséges, ó kegyelmes” kezdetű éneket (Szent vagy Uram 127. sz. ének).

Vizsga. A 41. óra után, mivel az áldozásra vonatkozólag már mindent megtanítottunk, tartunk ismét egy kis vizsgát. Miként a szentgyónás előtt, most is csak a legfontosabb kérdéseket vegyük:

1. Hol találjuk meg bármikor az Úr Jézust?
2. Hogyan köszöntjük a szentségi Jézust?
3. Mit mondasz az Úr Jézusnak, ha Őt meglátogatod a templomban?
4. Hogyan hívod az Úr Jézust a szívedbe?

5. Ki jön hozzánk, amikor áldozunk?
6. Hogyan készítjük elő lelkünket Jézus befogadására?
7. Hogyan készítjük elő testünket Jézus fogadására?
8. Mit teszünk, amikor a pap a szentáldozás előtt felmutatja az Oltáriszentséget?
9. Hogyan háláljuk meg azt, hogy Jézus hozzánk jön?
10. Mi segít minket, hogy állhatatosak maradjunk?

A vizsga után mondjunk pár szót, amellyel a gyermekek vágyakozó lelkesedését fokozhatjuk.

Egyszer az Úr Jézus a következő példabeszédet mondta: Egy lakodalom alkalmával a nászmenet elindult a vőlegény elé, aki a szomszéd községben lakott. A menetben volt tíz koszorúsleány, akik este lévén, díszes olajlámpásokat vittek a kezükben. A tíz közül öt okos volt, mert olajat is vittek magukkal, hogy a lámpába utána tudjanak tölteni. Mikor megérkeztek a falu határába, a vőlegény menete még nem volt ott. Jó sokáig kellett várni, mire megérkeztek. Ezalatt a lámpások kialudtak. Az öt okos leány ekkor a magával hozott olajjal megtöltötte a lámpáját, tehát szépen égő lámpával várhatták a vőlegényt. A másik ötnek azonban nem égett a lámpája, ezek nem is mehettek be a lakodalomba.

A példabeszédbeli vőlegény az Úr Jézus. A lakodalom, a legszentebb lakoma a szentáldozás, ahol az Úr Jézus szent testét és vérét adja az ő szeretett vendégeinek. De a szent lakomára csak azok mehetnek, akiknek lelkében szépen ég a lámpa, vagyis ott van a megszentelő kegyelem.

Ugye a ti lelketekben is szépen fog égni a lámpa, vagyis ott lesz a megszentelő kegyelem? Ugye, ezenkívül még felékesítitek lelketeket az erénygyakorlatok szép virágaival is? Ugye, vágyakozó szeretettel, készen várjátok az Úr Jézust?... Igen. Akkor résztvehettek az Úr szent lakomáján, amelyet azoknak készített, akik Őt nagyon szeretik.

Ezután áldjuk meg a gyermekeket és énekeliük el: „Üdvözlégy Krisztusnak” (Szent vagy Uram 134. sz. ének).

42. Igérjetek hűségét

12. óra: A gyakori szentáldozás

Tárgyi cél. Gyakori szentáldozás.

Nevelői cél. Légy hűséges a szentségi Úr Jézushoz.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Gyakori áldozás, alkalmai, első-péntek, jó szándékra.

Hangulatkeltés. Marika nagyon szomorú volt. Meghalt az édesanyja, akit ő annyira szeretett. Valahányszor a jó édesanyjára gondolt, mindig felkelt pici szívében a vágyakozás:

— Ó, bárcsak megint együtt lehetnék veled, drága jó anyám. De hát te elmentél. Azt mondják, elutaztál a mennyországba. — Amint egyszer megint ezen gondolkodott, hirtelen egy érdekes gondolata támadt. Fogta a kis ruhácskáját meg a kis pénzecskéjét, amit a nagybácsitól kapott és kiment a vasútállomásra. Egyenest odasietett a jegypénztárhoz.

— Hova utazol, kisleányom? — kérdezte a pénztáros bácsi.

— A mennyországba — felelte Marika.

— Oda én nem tudok jegyet adni, — hangzott a felelet — a mennyországba még nem megy vonat.

Szerencsére arra járt a plébános bácsi és megmagyarázta, hogy a mennyországba nem a vonat, hanem az Úr Jézus viszi fel az embereket.

Célkitűzés. Ma a mennyországba vezető útról fogok nektek beszélni.

Előterjesztés. Három kis néger testvér járult először a szentáldozáshoz a misszióban. Pogány falujukban ők voltak az egyedüli keresztények. A missziós atya tanácsára azt kérték pogány atyjuktól, hogy legalább egy hónapban egyszer visszamehessenek a misszióba áldozni. Atyjuk azonban ezt megtagadta, sőt megfenyegette, hogy ha azt meg merik tenni, hogy elmennek, akkor irgalmatlanul megkorbácsolja őket.

A három kisleány azonban nem félt a korbáctól. Ej-

nek idején, titokban elosontak hazulról. De meglesték őket és amikor elcsípték, visszahurcolták a faluba a kicsikéket. A dühös apától mindegyik ötven ostorcsapást kapott. Azonban ez sem tartotta őket vissza attól, hogy harmadnap, amikor már egy kicsi erőre kaptak, újra meg ne kíséreljék a szökést. Most már sikerült is nekik. Öt nap és öt éjszaka vándoroltak, mire odaértek. A missziós atya fájó szívvel nézett a rettenetes sebekkel borított három gyermekekre, akiknek arcán boldog mosoly honolt.

— Újra áldozhatunk! Újra szívünkbe jön az Úr Jézus!
— mondták kitörő örömmel.

Mikor azután a szentáldozás után hazakészülöttek, a missziós atya megkérdezte:

— Ismét haza akartok menni? Hiszen másodszor is megkapjátok az ötven korbácsütést.

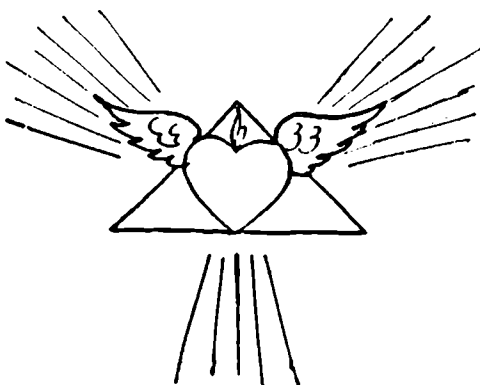
A legnagyobbik leány így válaszolt:

— Tudod atyám, az ostor fáj, nagyon fáj. De az ostor ütése elmúlik, Jézus azonban a szívünkben megmarad és hűségünkért egyszer majd megjutalmaz a mennyországban.

Megvilágítás.

1. Az Úr Jézus vár titeket, hogy *minél gyakrabban vegyétek Őt magatokhoz a szentáldozásban*. Az Úr Jézus a kenyeret választotta, hogy az Ő szent testének külső színe legyen. Ezzel azt akarta jelezni, hogy amint a kenyeret mindennap esszük, úgy az Ő szent testét is minél gyakrabban vegyük magunkhoz. Legalább egy hónapban egyszer áldozzatok meg. De aki még jobban szereti az Úr Jézust, az többször is áldozik.

Állhatatos leszek a sírig

45. rajz.

A gyakori szentáldozás által mindig jobban közelébe jutunk a jó Istennek (a szív benne van a háromszögben) és mindig jobban hasonlítunk Hozzá (a szívben növekedik a sárga körök száma, azaz a megszentelő kegyelem). Sárgával rajzoljuk a háromszöget (belsejét is), a sugárzást és a szív belső vonalait; pirossal a szív külső vonalát és a lángot; fehérrel a szárnyakat.

EGYÉNI MUNKA: Otthon a kép alá írjátok egy ünnepélyes ígéretet, hogy állhatatosak lesztek egészen a sírig. Gyakran fogtok áldozni, hogy lelketek annál jobban hasonlítson a jó Istenhez és egyszer majd annál biztosabban eljussatok Hozzá a mennyek országába.

2. A nagy ünnepeken is fogadjátok a szívetekbe az Úr Jézust. Az Úr Jézus ünnepeinek legméltóbb megünneplése egy bensőséges szentáldozás. Ugyanúgy a Szűzanya, Szent József, magyar szentek stb. ünnepein.

3. Családotok ünnepnapjait szenteljétek meg a szentáldozással. Ne muljék el születés- vagy névnap a családban a nélkül, hogy meg ne áldoznátok és az ünnepeltet ne Jézuskás szívvel köszöntenétek.

4. Tartsd meg az első-pénteket. Akik a hónap első

pénteken megáldoznak, azoknak az Úr Jézus különös kegyelmet ad. Akik pedig kilenc egymásután következő pénteken megáldoznak, azok nem fognak a halálos bűn állapotában meghalni, vagyis elkerülik a poklot.

5. *Végezz szentáldozást jószándékra.* Ha könyörögsz a pogány gyermekekért, a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért, valakinek a megtéréseért vagy meggyógyulásáért stb., kérésedet támogasd egy ájtatos szentáldozással.

Az Egyház parancsa: Legalább húsvét táján az Ol-táriszentséget magadhoz vedd.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy aki az Úr Jézust igazán szereti, az a szentáldozásban őt *minél gyakrabban magához veszi.* — *Nagyobb ünnepeket, családi ünnepeket mindig szentáldozással illik megszentelni.* — *Kérésünket a legjobb ájtatos szentáldozással támogatni.*

Begyakorlás. Mit vár az Úr Jézus az első szentáldozó gyermektől? Mely napokat kell megszentelni szentáldozással? Mit ígért Jézus azoknak, akik kilenc első-pénteken megáldoznak? stb.

Alkalmazás. Szentáldozáskor az Úr Jézus átjárja lelketeket és szíveteket, mint a tűz átjárja a vasat. Miként a vas a végén már csaknem teljesen hasonlóvá lesz a tűzhöz, úgy ti is mindenegyes szentáldozás után jobban és jobban fogtok hasonlítani lelketekben az Úr Jézushoz.

Érzelemkeltés. Franka és Bianka két kis indiánleány volt. Mikor édesanyjuk meghalt, apjuk a missziósok árva-házába adta őket. Itt megkeresztelték őket, sőt nem-sokára az első szentáldozáshoz is járulhattak. Attól kezdve nem múlt el úgy vasárnap vagy ünnepnap, hogy a két kis indiánleány ne áldozott volna.

Egy napon azután megjelent az apjuk és a nagyobbá serdült leányait hazavitte. Most már tudnak neki otthon segíteni. A két kisleány nagyon sírt. Főleg az fájt nekik, hogy nem áldozhatnak minden vasárnap, mert az ő falucs-kájukban nem volt missziós kápolna. De mind a ketten megígérték, hogy minden hónapban legalább egyszer meg-teszik az egy napi jároutat és eljönnek a misszióba meg-áldozni. Apjuk ezt meg is engedte. A gyermekek az ígé-retet meg is tartották, havonként eljöttek áldozni, pedig

a beteges Biankának nagyon nehezeére esett a hosszú út fáradtsága.

Az egyik alkalommal Franka látva Bianka gyengeségét, maga ajánlotta, hogy maradjon otthon. De Bianka nem akart otthon maradni, mert aznap volt az első szentáldozás évfordulója. Kora hajnalban elindultak. Már a fele utat megtették, amikor Bianka kezdett rosszul lenni. Az izzadság is kiverte. Többször meg kellett állnia pihenni. De Bianka azért csak erőt vett magán és ment, ment tovább. A messzeségben már látszott a missziósház kápolnájának tornya. Ekkor azonban a kisleány összeesett és véres hab jött ki a száján.

— Jaj, Bianka, — szólt sírva Franka — most hogyan segítsek rajtad.

Most már nem engedte tovább menni, hanem erőszakkal lefektette a földre.

— Jézust... az Űr Jézust ... akarom — nyögte Bianka.

Franka futva indult a missziósházba. Nemsokkal utána a bágyadozó Bianka már látta, hogy jön vissza Franka Leó atyával és Lujza nővérrel. Megható volt, amikor Bianka az utolsó szentáldozását végezte. A szentáldozás után keresztben összefonta a karját és azt mondta:

— Köszönöm, édes Údvözítőm, hogy még egyszer idejöttél hozzám, nemsokára már úgyis nálad leszek. Ugye magadhoz fogadod a te hűséges kisleányodat?

Első szentáldozási jelvények megáldása. Az elsőáldozáskor a fiúk fehér csokrot viselnek a balkarjukon, a leányok pedig fehér koszorút a fejükön. Sokkal mélyebben tudjuk ennek a szimbolikus jelentését a lelkükbe égetni, ha ezeket a jelvényeket megáldjuk és úgy adjuk át nekik. Ajánlatos ezeket közösen megvetetni, hogy a versengést elkerüljük, de ha a szülők maguk is vennék meg, akkor is hozzassuk el a templomba és megáldva adjuk vissza nekik.

Bevezetésül énekeljük el: „Előtted, Jézusom, leborulok” (Szent vagy Uram 143. sz. ének).

Utána olvassuk fel az evangéliumból a királyi menyegzőről szóló példabeszédet: Hasonló a mennyek országa egy királyi emberhez, ki menyegzőt szerze fiának.

És elküldé szolgálait, hogy hívják meg a hivatalosakat a menyegzőre: de nem akartak eljönni. Ismét más szolgálait küldte, izenzén: Mondjátok meg a hivatalosoknak: Ime elkészítettem ebédemet, tulkaim és hízlalt állataim le vannak öltve és minden kész; jöjjetek a menyegzőre. De azok nem törődve vele, elmenének egyik majorjába, másik pedig üzlete után. A többiek pedig megfogván szolgálait, bántalmazták őket és megölték. Midőn a király ezt hallotta, megharaguvék és elküldvén hadait, elveszté ama gyilkosokat és városukat felégeté. Akkor mondá szolgálainak: A menyegző ugyan kész, de a hivatalosak nem voltak méltók. Menjetek ki tehát az útszélre és akit csak találtok, hívjátok a menyegzőre. És kimenvén szolgálai az utakra, összegyűjték mind, akiket találtak, rosszakat és jókat és betelék a lakodalmas ház vendégekké. Bemenvén pedig a király, hogy megnézzé a letelepülteket; és láta ott egy embert, ki nem volt menyegzői ruhába öltözve. És mondá neki: Barátom, hogy jöttél ide be menyegzői ruha nélkül? Amaz pedig elnémula. Akkor mondá a király a szolgálainak: Megkötöztvén kezeit és lábait, vessétek őt a külső sötétségre, ott lésszen sírás és fogak csikorgatása. (Szent Máté 22, 2—13.)

Az egész világ királya, a mennyei Atya titeket is menyegzőre hív, a szentáldozásra. Ti szívesen jöttök, hiszen már több hete készültök rá. Megvan a menyegzős ruhátok, a megszentelő kegyelem az erénygyakorlatokkal is felékesített lelketeken. Ennek a szép menyegzős ruhának, amelyet látni nem lehet, külső jelképe a kis fehér csokor, illetve koszorú. Ezeket most megáldva át fogom adni nektek. Őrizzétek meg továbbra is és figyelmeztessen benneteket arra, hogy lelketek tisztaságát, menyegzős ruháját, hűségesen kell őriznetek. Míg ez megvan, addig Isten szeretett gyermekei vagytok; addig lesztek igazán boldogok.

Következik a csokrok, illetve koszorúk megáldása (Benedictio communis ad omnia — az esztergomi Ritualeból). Ezután minden gyermek járuljon a hitoktató elé és amidőn átveszi a megáldott csokrot vagy koszorút, csókolja azt meg.

Most énekeljük el az „Édes Jézus, neked élek” kezdetű éneket (Szent vagy Uram 113. sz. ének) és ezzel ígérjétek meg a mennyei Atyának, hogy mindig hűséges és állhatatos gyermekei maradtok.

A gyermekek megáldása fejezze be az ájtatosságot.

IV. RÉSZ

A KEGYELEMENTELJES NAPOK

43. A szentgyónás gyakorlati részének próbája a templomban

A 20. hitoktatás után tanácsos elvinni a gyermekeket a templomba a gyónás gyakorlati részének elpróbálására.

A megérkezés után rövid szentséglátogatást végzünk a 27. előkészítő oktatás szerint. Azután a gyóntatószékhez vezetjük a gyermekeket. Előbb megmutatjuk nekik azt a részt, ahol a gyóntató ül. (Mutassuk meg nekik közelről a pápi hatalom jelvényét, a stólát is.)

Tüzetesebben mutassuk meg a gyóntatószéknek azt a részét, ahol a gyónó van. Magyarázzuk meg, hogy a gyónó nem ül, hanem térdel bűnbánata és megalázkodása jeléül. (De a kisebb gyermekek állhatnak a gyónáskor.)

Zárt gyóntatószéknél egypár gyermekkel még a csendes ajtónyitást és csukást is el kell próbálni.

Végül egypár gyermek (lehetőleg mindig másik szerepeljen) mutassa meg, mit kell tenni: bemegy, köszön, keresztet vet, elmondja a gyónás előtti, majd a gyónás utáni imát, keresztet vet, köszön, kijön és az oltárhoz térdel az elégtétel elmondására.

Ez a próba nem a szentgyónás profanizálása, hiszen mindezeket azért tesszük, hogy ezek a formák az igazi gyónáskor a gyermeket ne idegesítsék és áhítatát ne zavarják.

Végül egy rövid imával és énekkel zárjuk be látogatásunkat.

44. A szentáldozás gyakorlati részének próbája a templomban

Miként a 19. előkészítő oktatás után a szentgyónás gyakorlati részének próbájára, úgy a 33. előkészítő oktatás után a szentáldozás gyakorlati részének elpróbálására kell elvinni a gyermekeket a templomba. A megérkezés után most is végezzünk rövid szentséglátogatást a 27. előkészítő oktatás szerint.

Azután odavezetjük a gyermekeket az áldoztatórács-hoz. Elmondhatjuk nekik, hogy az áldoztatórácsot más szóval az Úr asztalának is nevezik, mert miként az utolsó vacsorán az asztalnál, úgy most ezen rácsnál adja az Úr Jézus a szentáldozáskor az ő szent testét és véréát eledelül az őt szerető és kereső híveknek.

Meg kell még magyarázni az áldoztatórács fehér kendőjének a célját is. Ha nincs áldoztató tányérka, akkor azt tartjuk az ajkunk alá, hogy még véletlenül se eshessék az Oltáriszentség a földre.

Ezután megpróbálhatjuk az odatérdelést. Sorban egymás mellé állítjuk a gyermekeket az áldoztatórácsból bizonyos távolságra. Ezután előrelep az első sor, az áldoztatórács előtt térdelhajt, majd feltérdel a rácshoz. (Itt kell megjegyeznünk, hogy a nagyon kicsiny növésűek ne térdeljenek, hanem álljanak.) Vigyázzunk arra, hogy a gyermek ne térdeljen túlközel az áldoztatórács-hoz és egymáshoz. Mind a kettő zavar.

Most próbáljuk meg velük az áldoztatórács fehér kendőjének a használatát. Ha a templomnak van áldoztató tányérkája, annak továbbadását is tanulják meg. Pár perc csak az egész.

Magyarázzuk meg azt is, hogy a szentáldozás után ne keljen fel azonnal, hanem várja meg, míg a harmadik szomszédja megáldozik és csak azután keljen fel.

Ha a szülők kézenfogva vezetik a gyermekeiket, — amely nagyon szép, hasznos és üdvös szokás — ezt a gyermekekkel is, bár szülők nélkül, el kell próbálnunk. A szülőknek a szentáldozás előtt, illetve a szentmise előtt kell megmagyaráznunk.

Ügyeljünk a próbán arra is, hogy a gyermekek a szentáldozáskor megfelelően tartsák a fejüket (nem lehajtva) és megfelelően nyissák ki a szájukat, valamint helyezzék a nyelvüket az ajkukra.

Gondunk legyen a helyremenetel elpróbálására is. Ugyancsak próbáljuk meg azt is, hogy ha majd később magánosan fog áldozni, akkor hogyan kell odamennie és eljönnie.

Végül egy rövid imával és énekkel zárjuk be a templomi látogatásunkat.

45. Háromnapos ájtatosság a szülők számára

Törekedjünk arra, hogy az első szentáldozás napja ne csak az első szentáldozók, illetve a szívgárdista és elemista gyermekek számára, hanem a hívek minél szélesebb rétegének a számára is a kegyelemáradás napja lehessen. Ennek legjobb eszköze a szülők és hozzátartozók számára rendezett háromnapos ájtatosság, triduum. Erre hívunk meg minden felnőttet, aki csak az elsőáldozó gyermekkel valamiképpen kapcsolatban van (szülő, keresztszülő, rokon, sőt még az ismerős is). A toborzásban az első szentáldozó gyermekek is nagyszerűen közre tudnak működni.

A triduum témája egyrészt általános lelkigyakorlatos téma: az ember célja, a bűn (bánat), szentáldozás. Másrészt különlegesen gyermeknevelési kérdések: a szülő kötelességei, a nevelés hibái, példaadó keresztény élet. A beszédeknel természetesen csak vázlatot közlök, amelybe még mindenki könnyen beleviheti egyénisége tulajdonságait, amely a beszéd sikerének egyik igen fontos követelménye.

I.

Bevezetés. Életünk nem más, mint a mennyországba vezető út. Ha nem az, akkor boldogtalanok leszünk, még ha bármekkora vagyonunk is van. (Az öngyilkos Rotschild báró.)

Tárgyalás. 1. Életünknek az ad értéket, hogy lelkünk van, amely örök boldogságra van hivatva. (Mint a mű-

zeumi 48-as zászlónak az ad értéket, hogy alatta harcoltak vitéz honvédeink.)

2. A szülők életének még az ad értéket, hogy Isten halhatatlan lelket bízott gondjaikra, amely értékesebb Isten előtt, mint az angol királyi koronaékszer, amelyre a londoni kiállításkor a titkos detektívek egész hada vigyázott.

3. Az édesanya a család örökmécse. Örökdió a család vallási élete, istenszolgálat felett. Vigyáz arra, hogy a család minden tagja megtartsa a jó Isten parancsait: ima, szentmise, szentgyónás és szentáldozás, böjt stb.

4. A szülők nevelői munkájának feladata, hogy a gyermek a családban tanulja meg a keresztyén élet alapereit:

- a) istenfélelem,
- b) engedelmesség,
- c) szemérmesség,
- d) egyeneslelkűség,
- e) kötelességteljesítés,
- f) rend és pontosság,
- g) önmegtagadás (lemondás a közért).

5. Nagyon kell vigyázniuk a szülőknek, hogy gyermekük otthon bünt ne láthasson és ne hallhasson.

6. Gondosan vigyázzanak a szülők arra is, hogy kivel (pajtások) vagy mivel (könyv, ujság, mozi) barátkozik gyermekük. Döntő jelentőségű dolgok ezek és a szülők ezirányú nemtörődömsége katasztrófákat okozhat, amelyet az élet számtalanszor igazolt. (Betörő fiúk, elzüllött leányok, akiknek az indítást vagy egy könyv vagy egy mozielőadás adta.)

Befejezés. A jólnevelt gyermek boldogság a szülőknek. A pogány Lucilla gyermekeit mutatta meg barátnőinek ékköveiként. Valóban a jólnevelt gyermek drágakő. — A jólnevelt gyermek érdem Isten előtt. A bécsi császársírboltban sok hatalmas úr nyugszik. Mit használ most már nekik hatalmuk, vagyonuk stb. Csak egy használ nekik: az istenszolgálat, amely a síron túl is elkíséri az embert az Isten elé: ítéletre. — Neveld vallásosan gyermekedet és megszerezted földi és mennyei boldogságodat.

II.

Bevezetés. Londonban ügyes zsebtolvajok filléreseket szórtak el az utcán. Az utána kapkodó emberek később vették észre, hogy százpengős pénztárcájuk hiányzik. Így vagyunk a lelki életben is: apró földi dolgokért kapkodunk, lelkünk örök üdvösségét pedig elveszítjük.

Tárgyalás. 1. A bűnös élettel magunknak a legnagyobb kárt okozzuk. Már a földi életben a lelkiismeretfurdalás boldogtalanságát, a halál után pedig örök vagy ideig tartó szenvedést.

2. A szülő bűnös életével kárt okoz gyermeke lelki életében is. A gyermek a szülője példáját követi. Hiába való a hitoktató vagy a tanító munkája, ha a gyermek otthon mást lát, mint amit az iskolában tanult. (A rákok példája, melyeket a halak előreúszásra tanítanak, de az otthon látottak után ismét csak hátrafelé mentek.)

3. Hányszor előfordul, hogy a szülő tanítja a gyermeket a bűnre. A szülő nem imádkozik, káromkodik, szentmisére nem megy, egymást szidja (tekintélytisztelet!), szemérmertlent beszél, lopásra ösztönzi, hazugságra buzdítja (hamis igazolványok!), pénteken a húst megeszi, a húsvéti szentgyónást és szentáldozást nem végzi el.

4. Ezért a bűnéért megbűnhődik a földön az elnevelt gyermekétől. (A francia anya nem küldte gyermekét a hittanra, ez a gyermek később megölte az anyját, mert nem adott neki elég pénzt.)

5. Megbűnhődik érte a másvilágon. Isten számonkéri tőle, hogyan nevelte a gyermekét. Nekik is szól Jézus szava: Jobb lenne, ha malomkővet kötnének a nyakukra és a tengerbe süllyesztenék.

6. Ha vétkeztél, bánd meg bűneidet, gyónd meg, és megszabadulsz a büntől is és a büntetéstől is. De neked is azt mondja Jézus, amit a házasságtörő asszonynak: Menj és többé ne vétkezzél... Ezentúl nagyon vigyázz ezekre a dolgokra és gyermekedet úgy neveld, ahogyan azt a jó Isten kívánja.

Befejezés. Párizsban halálra ítélték egy gyilkost. Amikor az ítéletet kihirdették előtte, így kiáltott fel: Átkozott légy, apám! Aki előttem mindig csak gyaláztad az Istent

és törvényeit. Miattad kerültem ide. — Úgy neveljétek gyermekeiteket, hogy azok életükben mindig így emlékezhessenek meg rólatok: Áldott légy, jó édesanyám, áldott légy, jó édesapám, aki vallásos, becsületes, tisztességes embert neveltél belőlem.

III.

Bevezetés. Egy kis mese elmondja, hogy a gyermek Jézus újra szállást keres, de nem talál olyan családot, amelynek élete megfelelő lenne. Pedig csak az olyan család tud jól nevelni, amely családban a kis Jézus is felnevelődhetne.

Tárgyalás. 1. Istennel kell nevelni. Ha valami jót tesz a gyermek, így kell megdícsérni: Lásd, ez a jó Istennek is tetszik. Ha rosszat tesz, akkor így kell megfeddni: Lásd, ezzel a jó Istent (nagyon) megbántottad.

2. Ha a gyermek bocsánatot kér, akkor azt kell mondani: Én megbocsátok, de ez még nem elég, kérj a jó Istentől is bocsánatot. (Halálos bűnnél: menj el szépen gyónni!)

3. A szentségi Úr Jézussal kell nevelni. A szentáldozás nevelői értékét már X. Pius pápa is hangsúlyozta. Ezért sürgette a gyermekek korai szentáldozását. De a szülő necsak küldje, hanem maga vezesse (nemcsak az első szentáldozáskor, hanem máskor is) a gyermekét a szentáldozáshoz. Ne feledje Jézus példabeszédét a menyegzős emberről, akinek lakomáját nem ízlelte meg egy sem, aki kifogásokkal mentegette magát. A szentáldozás alól magukat mindenféle földi dolgokkal mentegetőik szintén nem fogják megízlelhetni az Úr Jézus mennyei boldogságának örök lakomáját.

4. Az egyházi év nagyobb ünnepeit és a család ünnepeit (születésnap, névnap, évforduló stb.) szentelje meg a család szentáldozással. A szentségi Úr Jézussal a szívben lehet igazán boldogan ünnepelni.

5. Tisztelje a család az Úr Jézus szentséges Szívét. Ne hiányozzék a képe, esetleg házioltárkája a családi otthonból. Az első-péntek legyen ünnep a családban. Az ál-

dások és kegyelmek kiapadhatatlan forrása a Jézus Szíve-tisztelet.

6. Ha a család valamit kér Istentől (betegség, halál, halálévforduló stb.), támogassák kérésüket egy ájtatosan végzett szentáldozással. Jézussal a szívben jobban meghallgat minket a mennyei Atya.

Befejezés. Doua flandriai városban az Oltáriszentségben egyszer láthatóvá lett Jézus. De csodálatosan más és más alakban látták. Az egyik kedves kis gyermeknek, a másik megbocsátó Megváltónak, a harmadik szigorú bírónak látta stb. — Láthatatlanul bár, de most is reátok néz az Úr Jézus az Oltáriszentségből. Ha gyermekeiteket az ő tanítása és parancsai szerint nevelitek vallásosan, akkor most is meg az ítéletkor is szeliden és áldóan fog reátok tekinteni.

46. A gyermekek első szentgyónása

A gyermekek első szentgyónását sok helyen nagyon egyszerűen és jelentéktelenül intézik el. Pedig kár ezt az alkalmat mélyebb élmény nélkül elengedni. Sokkal helyesebb az első szentgyónást is ünnepélyesebbé tenni, hogy a külsőségekre még nagyon érzékeny gyermek felejtethetlen élményeket szerezhessen. Apróságok ezek, de a gyermekeknél nagyon is jelentőségteljesek.

Az első szentgyónásra a gyermekek az ünneplő ruhájukban jöjjenek. Ne egyenest a templomba, hanem az iskolában gyülekezzenek. (Mielőtt elindulnánk a templomba, kérdezzük meg, hogy mindenki elkészült-e a szentgyónásra. Előfordult nem egyszer, hogy a szülők meg gondolatlansága és rendetlensége miatt a gyermekeknek nem volt ideje a készületre. — Az ilyen gyermeket állítsuk leghátulra és míg a többiek gyónnak, készüljön el a templomban.) Mikor a gyermekek már összegyűltek, állítsuk őket párba. A menet élére álljon egy nagyobb gyermek a kereszttel. Ajánlatos az is, hogy az elinduláskor szólaljanak meg a harangok. A hitoktató maga is öltönn karinget és így vezesse közös ének (A keresztfához megyek — Szent vagy Uram 63. sz. ének) vagy imádság (fájdalmas

rózsafüzér) közben a gyermekeket a templomba. A templomba érve ültesse el őket a padba, azután rögtön énekeljék el a Jöjj Szentlélek Uristen (Szent vagy Uram 259. sz. ének) kezdetű éneket. Az ének befejeztével a padok elé állva mondja el az alábbi rövid, első szentgyónás előtti beszédet.

Szentbeszéd az első szentgyónás előtt.

Kedves Gyermekek!

Végre elérkezett az a boldog óra, amelyre oly régóta készültünk. Odatérdelhettek az Úr Jézus lábaihoz, mint egykor a bűnbánó Magdolna. (Röviden a történet.)

Bűnbánó Magdolna mindenki szeme láttára oda mert menni és bűnbánattal leborulni. Nem félt az Úr Jézustól, nem szégyelte magát az emberek előtt. Ti se féljete az Úr Jézustól, mert Ő szeretettel vár reátok. Éppen úgy, mint a bűnbánó Magdolnára. Ti se szégyeljétek magatokat a lelkiatya előtt és mondjátok meg szépen minden bűnötöket.

Bűnbánó Magdolna bánattal ment oda. Sírva törölgette az Úr Jézus lábait. Ti is bánjátok most meg újra minden bűnötöket. Nézzetek az Úr Jézus keresztiére és gondolatok arra, hogy Jézus engedelmesen elszenvedte a sok fájdalmat, hogy megengesztelje a mennyei Atyát a ti engedetlenségeitekért. Hagyta magát kicsúfolni, mert ti másokat kicsúfoltatok. Ehezett és szomjazott, mert ti mértéktelenek és torkosak voltatok. Hagyta magát megkorbácsolni, mert ti szemérmetlenek voltatok. Hagyta magát tövissel koronázni, mert ti büszkék voltatok. Hagyta magát a kereszten megölni, mert ti káromkodók és misemulasztók voltatok. — A ti bűneitek miatt is meg kellett halnia Jézusnak. A ti bűneitek is fájdalmat okoztak neki. Mondjátok most velem el a bánatimát: Teljes szívemből bánom...

Bűnbánó Magdolna megfogadta, hogy ezentúl jó lesz és ezt erős akarattal meg is tartotta. Ti is fogadjátok meg ezt és mondjátok: Erősen fogadom...

És most menjete, kedves gyermekek, a titeket szeretettel váró Úr Jézushoz, vagyis az Őt helyettesítő lelki-

atyához. Ne féljeteK, sőt legyetek boldogok, mert ebben az órában megszabadultok mindnyájan minden bűnötök-től és újra Isten kedves gyermekei lesztek.

Segítsen ebben titeket elsősorban a Szentlélek Úristen, akinek az előbb kértük a segítségét, mennyei édesanyátok, a Boldogságos Szűz Mária, védőszentetek és örzőangyalotok, akinek esténkint bűneiteket hűségesen megvallottátok. Amen.

Azután az osztálytanító irányításával menjenek a gyermekek a gyóntatószékhez.

Nagyon kedves lenne, ha az első szentgyónás alkalmával a lelkiatya megajándékozna gyónó gyermekét egy kis szentképpel. Ne sajnáljuk azt a pár fillért, amibe ez kerül. Persze, a hatásosságot csak növelné, ha a kép valamiképen kifejezné a történetek jelentőségét ugyanúgy, mint az első szentáldozási kép.

Hacsak lehetséges, a szentgyónás után a gyermekek ne egyenkint szállingózzanak haza, hanem az elégtétel elimádkozása után maradjanak a templomban. Pár szóval még mélyítsük el az első szentgyónás keltette élményt.

Szentbeszéd az első szentgyónás után.

Kedves Gyermekek!

Amint most reátok tekintek, azt látom, hogy egész más szemmel néztek rám. Szemetekből az öröm sugárzik. Én is nagy örömmel nézek reátok. De örömmel áll mellettetek örzőangyalotok is. Örömmel néznek reátok védőszentjeitek és a mennyek országa angyalai. Boldogan szemlél titeket mennyei édesanyátok, a Boldogságos Szűz Mária.

— Milyen szépek ezek a gyermeklelkek, — mondják a mennybeliek — milyen fényesek, ragyogók, mint egykor a szent keresztség után.

Azután örömmel néz reátok az Úr Jézus is a szentségházból, illetve az Oltáriszentségből. Örül, hogy holnap a szentségházból a ti meleg szívetekbe költözhet. Ezért nagyon vigyázzatok, nehogy valami kis bűnnel is megszeplőssétek lelketeket.

Most pedig mondjátok utánam magatokban: Úr Jézus, köszönöm, hogy a szentgyónásban megtisztítottad a lelke-
met. Megígérem, hogy nagyon fogok vigyázni lelkemre és
tisztán megőrzöm azt neked.

Befejezésül énekeljük el: Édes Jézus, neked élek...
(Szent vagy, Uram 113. sz. ének.)

47. Az első szentáldozás liturgikus szentmiséje*

Jegyzet. Az első szentáldozás napján a fiúk és leányok vala-
mely megfelelő helyen, pl. az iskolában gyülekeznek. A pap váll-
kendőt, albat, stólát és a nap jellegének megfelelő pluviálét ölt, a
keresztet és zászlókat viszik előtte a ministránsok és így a gyer-
mekek gyülekezési helyére megy, ahonnan harangszó mellett kör-
menetben kíséri őket a templomba. Elöl a keresztet viszik és a lo-
bogókat, azután a gyermekek haladnak párosával, elől a fiúk, utá-
nuk a leányok tanítóikkal, imádkozva és szent énekeket énekelve.
A gyermekek mögött halad a pap, akit a szülők és a rokonok kö-
vetnek. Amikor a gyermekek a templomba lépnek, zúgjon fel ünne-
pélyesen az orgona. Azonnal a keresztkúthoz vonuljanak és itt
újítsák meg a keresztségi fogadalmat.

Pap: E szentegyháznak keresztkútja emlékeztet ben-
neteket a nagy napra, amelyen a szent keresztség szent-
ségében részesültetek. A keresztség az első és legszüksé-
gesebb szentség, mert keresztség nélkül senki, még a gyer-
mek sem juthat a mennyországba és nem üdvözülhet.
A keresztségben az édes Üdvözítő megszabadított benne-
teket az áteredő büntől és a Szentlélek vonult be a lelke-
tekbe és ékesítette azt fel a megszentelő kegyelem fényes-
ségével; a mennyei Atya pedig gyermekeivé tett bennete-
ket. A szent keresztség után azért egy fehér ruhát adtak
rátok és égő gyertyát kaptatok; a ruha jelenti a kereszt-
ségi ártatlanságot, a világosság a keresztség kegyelmét.
Helyettetek a keresztszüleitek ígérték meg az Istennek,
hogy ti mindig csak a jót fogjátok tenni, a rosszat pedig
elkerülitek, ahogy ez a valódi istengyermekekhez illik. Ti
ezt természetesen akkor még nem tudtátok megtenni.

Most már azonban megtanultátok ezt születektől és

* Atvéve a Székesfehérvári Egyházmegye liturgikus imaköny-
véből.

a keresztény tanításokból. Épp azért most ti magatok is itt a templomban, a jelenlevők előtt ünnepélyesen mondjátok ellene az ördögnek és újítjátok meg a jó Istennek tett keresztségi fogadalmatokat. Azért kérdezlek én valamenynyiteket és külön minden gyermeket: Ellene mondasz-e az ördögnek?

Gyermekek: Ellene mondok.

Pap: És minden cselekedeteinek?

Gy.: Ellene mondok.

P.: És minden pompáinak?

Gy.: Ellene mondok.

P.: Hiszel-e a mindenható Atyaistenben, mennynek és földnek teremtményében?

Gy.: Hiszek.

P.: Hiszel-e Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, a mi Urunkban, ki e világra született és kinhalált szenvedett?

Gy.: Hiszek.

P.: Hiszel-e a Szentlélekben, katolikus keresztény anyaszentegyházat, szentek egyességét, bűnök bocsánatát, testnek feltámadását és az örök életet?

Gy.: Hiszek.

P.: Akarsz-e Istennek mindig tiszta és buzgó gyermeke lenni?

Gy.: Akarok.

P.: Örömmel veszem Isten nevében a ti hűségnyilatkozatokat. Legyetek erősek a hitben, őrizzétek meg az ártatlanság ruháját és óvjátok meg a kegyelemnek drága értékű világosságát. Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meg fogják látni az Istent! (Mt. 5, 8.)

Jegyzet. Miután a gyermekeket az oltár előtt felállították (lelkipásztori szempontból helyes, ha a gyermek az édesapja és édesanyja között végzi el az első szentáldozást; ez a család egyességének is szép kifejezése), következik a szentmise, amelyen az elsőáldozók jelen vannak. Egy másik pap vagy világi — leghelyesebben a gyermekek tanítója — irányítja az imát és éneket, amellyel a gyermekek a szentmisébe bekapcsolódnak.

Az elsőáldozók miséje.

Jegyzet. Mialatt a pap az oltárhoz vonul, a gyermekek énekeljék el az áldozási ének első versszakát. (Ó szentséges... Szent vagy Uram 127. sz. ének.) Utána

Lektor: Kedves gyermekek! Ma ünnepelhetitek először a szentmiseáldozatot éppen úgy, mint a nagy emberek. Szent lakomát ülhettek. Ez az áldozati lakoma vagy másnéven a szentáldozás. Ekkor az édes Üdvözítő maga jön a szívetekbe. Ez a legszebb mise és igen nagy kegyelmeket hoz nektek. A pap már az oltárnál áll. Imádkozzatok most teljes szívetekből hangosan velem: Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen.

— Odalépek először az Isten oltárához.

Mindnyájan: Az Istenhez, aki (az áldozás által) megvidámítja ifjúságomat.

Jegyzet. Most a lektor figyeli a papot és mindig a megfelelő alkalommal folytatja a figyelmeztetést.

Lektor: Nézzétek, a pap az oltár legalsó lépcsőjén áll, így elmélkedik: Nem vagyok méltó, hogy a szentáldozatot bemutassam. Ezért mélyen meghajol az Isten előtt és bocsánatát kéri. Mi is bánjuk meg mégegyszer teljes szívből összes eddigi bűneinket. Imádkozzatok a bánatimát. (Teljes szívemből bánom...) Látjátok, mint megy fel a pap az oltárhoz. Kéri a háromszemélyű egy Isten könyörületét. Mi is tegyük ezt. Kiáltunk a mennyei Atyához: Uram, irgalmazz nekünk!

Fiúk: Uram, irgalmazz nekünk!

Leányok: Uram, irgalmazz nekünk!

Lektor: Kiáltunk a Fiúhoz, Jézus Krisztushoz: Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Fiúk: Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Leányok: Krisztus kegyelmezz nekünk!

Lektor: Kiáltunk a Szentlélekhez: Uram, irgalmazz nekünk!

Fiúk: Uram, irgalmazz nekünk!

Leányok: Uram, irgalmazz nekünk!

Lektor: A jó Isten valóban megkönyörül rajtunk és mint egyszer a gyermek Jézust leküldte a földre, úgy jön ma is az édes Jézus az oltárra és szívetek hajlékába. Ezért mondjuk el a pappal együtt a karácsonyi énekeket:

Mindnyájan: Dicsőség a magasságban Istennek / és békesség a földön / a jóakaratú embereknek.

Fiúk: Dicsérünk téged / hálát adunk neked / mennyei Atya.

Leányok: Hálát adunk / Úr Jézus Krisztus / Isten báránya / ki elveszed a világ bűneit.

Mindnyájan: Te vagy a legfölségesebb / a Szentlélekkel egyetemben / az Atya dicsőségében. / Amen.

Lektor: A pap most mindnyájunkért imádkozik a jó Istenhez; imádkozzatok ti is vele:

Mindnyájan: Kis Jézuskám / jöjj hozzám / tégy jámbor gyermekké / szívem kicsi / csak te lehetsz benne / édes Jézusom.

Jegyzet. Ha van idő, a szentlecke alatt énekeljenek el egy versszak éneket.

Lektor: A pap most a szent evangéliumot olvassa. A szent evangélium szakasza Szent Márk szerint: Azon időben kisdedeket vivének hozzája, hogy illesse őket, de a tanítványok feddék azokat, akik őket hozták. Látván ezt Jézus, haragra gerjede és mondá: „Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony mondom nektek: aki nem fogadja Isten országát, mint a kisdéd, nem megyen be abba.” És karjaiba vevén őket és rájuk tevén kezeit, megáldá őket.

Most mondjuk el a pappal együtt a Hiszekegyet.

Lektor: Halljátok a csengőt, ez azt jelenti, hogy most kezdődik a felajánlás. A pap felajánlja helyettünk a kenyeret és a bort a mennyei Atyának. Ezek az adományok nemsokára az Üdvözítő testévé és vérévé válnak. Ajánljuk fel szívünket, hogy valóban a kenyér és bor minket jelenthessen.

Imádkozzatok:

Mindnyájan: Fogadd el, mennyei Atya / magunk helyett / ezt a szent áldozati adományt. / Felajánljuk min-

den keresztény hívőért / élőkért és holtakért / ez vezessen mindnyájunkat az égbe.

Jegyzel. Énekeljék el az áldozási ének következő versszakát.

Lektor: Nem sok idő telik el és Jézus leszáll az oltárra, bemutatja áldozatát. Ezért imádkozzuk: Fel a szívekkel!

Mindnyájan: Felemeltük az Úrhoz!

Lektor: Adjatok hálát Istennek, a mi Urunknak.

Mindnyájan: Méltó és igazságos / illő és üdvöt szerző / hogy mi neked / mindenkor és mindenhol hálát adjunk / mindenható Atya / örök Isten. / Azért dicsőítünk téged / összes angyalaiddal együtt / és szüntelenül mondjuk: / Szent / szent / szent a seregek Ura Istene / tele van az ég / és a föld / a te dicsőségeddel / áldott / ki az Úr nevében jön.

Lektor: Imádkozzunk most a pappal:

Mindnyájan: Legkegyesebb Atya / áldd meg Szentatyánkat / N. pápát / áldd meg N. püspökünket / áldd meg kedves szüleinket / és rokonainkat / jótevőinket, hitoktatóinkat, tanítóinkat / az összes szegényeket és betegeket / mentsd meg lelkünket / nem akarunk pokolra jutni / üdvözíts! /

Lektor: Kezdődik az átváltozás. A csengő szavára mindnyájan térdeljetek le. Most következik a szent pillanat. A pap átváltoztatja a kenyeret az Úr testévé, mint az utolsó vacsorán az Üdvözítő tette. Imádjátok az oltárra szálló Krisztust.

A pap most átváltoztatja a bort az Úr szent vérévé, mint az Üdvözítő az utolsó vacsorán tette. Imádjátok Krisztusnak értünk kiontott szent véré.

Most itt van Jézus az oltáron. Most áldozza fel magát értünk. És mi is most áldozzuk fel a pap által az Üdvözítő testét és véré és vele magunkat is a jó Istennek. Ez a legnagyobb, amit Istennek felajánlhatunk. Imádkozzatok:

Mindnyájan: Mennyei Atyánk / mi gyermekeid / áldozatul hozzuk neked / a te szent Fiadat / és benne magunkat / hogy téged imádjunk / neked jószágodért hálát

adjunk / bűneinkért kiengeszteljünk / isteni segítségedet
kérjük / nézz áldozati ajándékainkra kegyes szemmel /
fogadd el / és add ránk áldásodat.

Lektor: Imádkozzunk most a pappal együtt a tisztító-
tűzben levő szegény lelkekért:

Mindnyájan: Emlékezzél meg, Uram / kedves halot-
tainkról / kik minket megelőztek / és most a béke álmát
alusszák / adj örök nyugalommat nekik / és az örök vilá-
gosság fényeskedjék nekik.

Lektor: Az áldozat befejeződött. A mennyei Atya
nagy örömmel néz le rátok. Elfogadta Jézus áldozatát és
abban a ti áldozatotokat. Most megengesztelődötten meg-
hív benneteket a szent lakomára. Jézus maga lesz a ti ele-
deletek. Mielőtt a szent asztalhoz odalépnétek, imádkoz-
zátok mély hódolattal és lassan azt az imádságot, amelyre
maga az Údvözítő tanított minket:

Mindnyájan: Miatyánk...

Lektor: A pap megtöri a szentostyát; imádkozzunk
vele:

Mindnyájan: Isten báránya / ki elveszed a világ bű-
neit / irgalmazz nekünk! / Isten báránya / ki elveszed a
világ bűneit / irgalmazz nekünk! / Isten báránya / ki el-
veszed a világ bűneit / adj nekünk békességet!

Lektor: Most még arra gondolunk, hogy minden em-
ber iránt jónak kell lennünk. Mi senkivel szemben sem le-
szünk rosszak. Az Údvözítő most lelkünkbe vonul. Imád-
koztatok!

Mindnyájan: Úr Jézus / tisztíts meg szent tested ál-
tal / minden gonoszságomtól / őrizz meg minden rossztól /
segíts, hogy parancsaidhoz hű maradjak / ne engedd / hogy
egy bűnt is elkövessek / amely téled elszakít.

Jegyzet. Most ismét énekeljék el az áldozási ének egy vers-
szakát. Áldozás előtt minden gyermek ezt imádkozza:

Mindnyájan: Uram, nem vagyok méltó... (háromszor).

Jegyzet. Vagy éneklük: Ó Uram, nem vagyok méltó... Szent
vagy Uram 139. sz. ének. Az áldoztatás befejezése után:

Lektor: Az Üdvözítő most hozzánk jött. Köszönetet mondunk ezért a nagy ajándékért: Az ő teste táplálja és őrizze meg lelkünket az örök életre. Imádkozzatok:

Mindnyájan: Mit adjak viszont az Úrnak / mind-
azokért, miket nekem adott? / Én csak köszönetet mondok
/ és magasztalom Öt.

Lektor: Végül kérjük a jó Istent, hogy mi mindig az ő
derék gyermekei maradjunk. Imádkozzatok:

Mindnyájan: Édes Istenünk / Fiad szent testét élvez-
tük / add nekünk általa / azt a kegyelmet / hogy mindig
Isten gyermekei maradjunk / és egykor az égbe jussunk /
a mi Urunk Jézus Krisztus által. / Amen.

Lektor: Most még a pap rátok adja áldását.

Mindnyájan: Áldjon meg minket / a mindenható Isten
/ Atya, Fiú és Szentlélek. Amen.

Jegyzet. Ahol szokás, a fiúkat s leányokat ugyanúgy, mint a
szentmise előtt, körmenetileg kísérje a pap vissza a gyülekezés
helyére.

48. Szentbeszéd az első szentáldozás napjára

Kedves Elsőáldozó Gyermekek!

Már meséltem nektek nem is egyszer, hogy régen —
nagyon régen a pogányok mennyire gyűlölték a keresz-
tényeket. Hacsak tehették, elfogták őket és arra akarták
mindenféle kínzásokkal kényszeríteni, hogy tagadják meg
Jézust, tiporjanak rá a keresztre vagy gyalázzák meg az
Oltáriszentséget. A keresztények azonban inkább meghal-
tak, de a pogányok eme kívánságait nem teljesítették.

Ebben az időben egyszer nagyon sok keresztényt el-
fogtak és sötét börtönbe zártak. Ezekre a keresztényekre
már a kínos halál várt. Egyetlen kívánságuk az volt, hogy
megégszen utoljára megáldozhassanak. De ki tudja nekik
a börtönbe elvinni az Oltáriszentséget? Hiszen ha pap vi-
szi, azonnal elfogják és megölik. A pápa is börtönben ült,
a papoknak több mint felét kivégezték. A hívek azért min-
den nap összejöttek a szentmisére, de nagy szomorúság-
gal volt eltelve a lelkük. Sajnálták azokat a kereszténye-

ket, akik a börtönben sínylődnék és még az a vigasztalásuk sem lehet meg, hogy a szentáldozásban magukhoz vehessék az Úr Jézust. Mindenki azon gondolkodott, hogyan lehetne mégis elvinni hozzájuk az Oltáriszentséget... és ekkor... előlépett egy gyermek. Nem sokkal volt idősebb, mint ti, akik itt álltok az oltár előtt. Komoly, tisztalelkű gyermek, Tarzicius volt a neve. Bátran odalépett a miséző pap elé és így szólt:

— Atyám, adja nekem az Úr Jézust. Én elviszem a börtönben sínylődő testvérekhez.

— Hiszen még gyermek vagy — felelt vissza a pap.

— Éppen ez a jó, mert senki sem gondolja, hogy rám bízta az Oltáriszentséget. Így nyugodtan eljuthatok a börtönbe. — Mindenki csodálkozott a gyermek okosságán és igazat adtak neki. A pap selyemkendőbe takarta és átadta a gyermeknek az Oltáriszentséget. Tarzicius azt ruhája alá a keblére rejtette. Azután két karját keble felett keresztbefonva, komoly léptekkel megindult a fogoly keresztényekhez.

Az utcán nem nézett sem jobbra, sem balra. Gyors léptekkel igyekezett elérni a célját. Útja egy nagy téren vezetett keresztül, amely a gyerekeknek gyakran játszótérül szolgált. Most is több gyermek játszott ott, de Tarzicius feléjük sem nézett.

— Tarzicius! — kiáltotta egy éles kamasz hang.

Tarzicius megrezzent, de mintha nevét sem hallotta volna, továbbsietett. Dehogy akart ő most játszani.

— Tarzicius! — kiabált tovább valaki — jöjj játszani! Éppen még egy gyerekre van szükségünk.

Tarzicius azonban továbbsietett, de megdöbbenve vesi ám észre, hogy a gyerekek utána iramodnak. Csakhamar utol is érték.

— Tarzicius, jöjj velünk játszani — szólt a kiabáló gyerek.

— Nem mehetek, — felelte Tarzicius — sürgős dolgom van.

— Majd elmegy azután, most jöjj játszani — ragadta meg a kezét egy nagyobb fiú.

— Nem! Nem! — ellenkezett Tarzicius. — Engedjete!

— Dehogy engedünk! — kiáltott egy durva kamasz.
— Jössz velünk!

— Nem, nem megyek! Engedjete!

— Ni! Valamit rejteget a ruhája alatt — szólalt meg most egy másik gyerek.

— Az ám! — kiáltott a nagy kamasz. — Mit rejtegetsz? Mutasd meg!

— Nem mutatom! — felelt határozott komolysággal Tarzicius.

— Biztosan pénz van nála!

— Vagy arany!

— Vagy a keresztények Istene! — sipított egy gyerek.

Na hiszen erre az egész társaság megdühödött. Nekiestek Tarziciusnak, földreteperték, ütötték, verték, rúgták, kövekkel dobálták, fejét ököllel verték, karjait feszítették. De mindhiába. Tarzicius nem engedett. Karjait minden erejével szorította magához és így imádkozott:

— Jézusom, adj erőt, hogy el ne vehessenek tőlem.

De már fogytán volt az ellenállása. Az ökölcsapások alatt kezdett elalélni. És ekkor jött a segítség.

— Mi van itt! — kiáltott egy kemény hang.

A gyermekek megkövülten hagyták abba az ütlegetést. A hang felé néztek: egy hatalmas termetű, villámló szemű katonát láttak maguk előtt. Quadratus katonatiszt volt. Egy pillanat... és már ott termett a Tarziciust öklével ütlegető kamasznál és egy kemény ütéssel kiszabadította kezeiből az agyonvert gyermeket. A többi gyerekek mint a megijedt verebek, eszeveszetten menekültek, amerre láttak. Quadratus pedig gyengéden felvette a több sebtől vérző gyermeket és visszavitte a katakombába. Tarzicius ekkor már haldokolt. Az Oltáriszentséggel, amelyért az életét adta, most már őt áldoztatták meg. Utolsó szava fohászkodás volt:

— Köszönöm, Uram Jézusom, hogy megsegítettél...

— azután odafordult a körülötte állókhoz — szívesen szenvedtem, mert *nem akartam elárulni Öt*... Szívesen halok meg, mert most már megláthatom Öt.

Kedves Gyermekek!

Hallottátok Szent Tarziciusnak történetét. Ő a ti példaképetek. Ti is nemsokára nem a kebletekre, hanem a szívetekbe fogadjátok az Úr Jézust. Vigyázzatok rá nagyon, drága gyermekeim. Mert hozzátok is jönnek majd a gonoszlelkek, hogy elrabolják tőletek a jóságos Úr Jézust.

Jön a gonoszlelek és a füledbe súgja: Lustálkodj csak, ne menj a szentmisére! Fáradt vagy már, imádság nélkül is lefeküdhetsz! Az a falat hús semmit sem számít, edd meg csak nyugodtan! és így tovább. Akkor gondolatok Szent Tarziciusra és mondjátok, amit ő mondott:

— Nem! Nem fogom Őt elárulni!

Jönnek majd a rossz gyerekek és csábítani fognak: Jöjj játszani velünk, ne menj a szentmisére! Jöjj játszani velünk, nem fontos a lecke! Jöjj almát lopni velünk! Ne mondd meg, ami az iskolában történt veled, okos gyerek ilyenkor hazudik egyet. De te felelj nekik Tarzicius szavaival:

— Nem! Nem fogom elárulni Őt! Nem! Nem hagyom Ő elrabolni tőlem.

Kedves jó Szülők!

Édesapák! Édesanyák! Legyetek ezeknek a liliomlelkű gyermekeknek védelmező Quadratusai. Védjétek a lelküket minden rossztól, minden veszedelemtől. Felségesen szép az a hivatás, amelyet az Úr Jézus reátok bízott: lelküket nevelni a mennyek országa számára.

Talán szegények vagytok és vagyont nem tudtok hagyni gyermekeiteknek, de ha istenfélő, derék, becsületes, szorgalmas, lelkiismeretes katolikus ifjút vagy leányt neveltek belőlük, akkor a legértékesebb örökséget hagyjátok rájuk, amelyet a tolvajok el nem lophatnak, a rozsdá meg nem emészthet, amely őket kedvelté teszi a jó Isten és becsültté az emberek előtt. A munkákat tekintve pedig nincsen értékesebb dolog, mint a gyermekek nevelése. A jóságos Úr Isten, ha gyermekeiteket úgy nevelitek, mint az előbb mondtam, még ha egyéb nagy dolgot nem is művelnétek ez árnyékvilágban, biztos megadja nektek a mennyek országa boldogságát.

Neveljétek gyermekeiteket. Egy mondatban össze lehet foglalni kötelességeket: Ne lásson és ne halljon a gyermek töletek semmi olyant, ami bűn, ami Isten megbántása.

Szentségi Úr Jézus, a te kegyelmedet kérem most, add, hogy ezek a gyermekek hős Tarziciusként Téged szívükben megőrizzenek, soha el ne áruljanak. A jó szülők pedig Quadratusként nevelői és védelmezői lehessenek ezeknek az ártatlan gyermekeknek, hogy így szolgálhassák a Te dicsőségedet, valamint a maguk és gyermekeik örök boldogságát. Amen.

49. A szeretetreggeli-ünnepély

A szeretetreggelit is ünnepélyessé kell tenni, különben csak egyszerű etetés lesz belőle, aminek semmi lelki haszna sincsen. A szeretetreggeli-ünnepély voltaképpen rövid pár perces hangulatkeltés.

Miután a gyermekeket a templomból elvezettük arra a helyre, ahol a szeretetreggeli lesz, nem ültetjük az asztalokhoz, hanem a helynek megfelelően elhelyezett Jézus Szíve-szoborhoz állítjuk. Azután elkezdődik a köszöntő.

Jegyzet. Szó szerint idézve Blaskó Mária: Alkalmi versek című könyvéből. A Szív kiadása. Bpest. 1931.

Elsőáldozásra.

Üdvözlő (szavalja egy a nagyobbak közül).

Fehér sereg, csupa liliomszál
Halljátok im üdvözlő szavunk,
Szívetekben az Úr Jézust hozzátok,
Akiért mi élünk és halunk.
A Nagy Király ott van szívetekben,
Néki hódol a kisgyermek-had
S míg hódolunk Krisztus Királyunknak,
Tireátok nézünk azalatt.
Tireátok, Krisztus-hordozókra
És mindenegyest lelkünk átölel...
Hiszen nemrég hangzott csak ajkatokról:
„Édes Jézus, jöjj el... jöjj el... jöjj el...”
És Ő eljött, itt van szívetekben
Ez a nap ma a ti napotok,

Azt kívánjuk: egész éltetekben
Legyetek mindig ilyen boldogok.

Üdvözlégy Oltáriszentség... (éneklik mind).

Üzenet (szavalja egy kicsi, aki még nem áldozik).

Kedves jó elsőáldozók
Töletek kérjük mi mostan:
Adjátok át üzenetünk
Jézuskának gyorsan-gyorsan.
Ő most a szívetekben van,
Jaj, de hozzánk nem jött még el,
Mert még nagyon kicsik vagyunk,
S csak vágyunk rá epedéssel.
Mondjátok meg, hogy a kicsik
— Akik még nem áldozhattak,
Már előre úgy örülnek
Elsőáldozási napnak.
De addig is csókoltatjuk,
Mi kicsikék a Jézuskát,
És szeretjük nagyon-nagyon,
Mint galamb a tiszta búzát.

Szent Szív-ének első szakasza (éneklik mind).

Igéretünk (szavalja egy az elsőáldozók közül).

Édes Jézus, szívünknek szent Királya,
eléd állnak az elsőáldozók,
S ígéretet teszünk e nagy napunkon,
Ígéretet: szépet, szentet, nagyot!
Megígérjük, hogy hívek leszünk Hozzád,
És nem szakadunk el tőled soha.
Nincs a világnak az a rangja, kincse,
Amiért trónod adnánk mi oda.
A mi szívünkben örök trónusod lesz,
Szent oltárodnál sokszor látsz viszont,
Ez a sereg csak teérted fog élni,
És teérted, ha kell — akár vért is ont.
Édes Jézus, szívünknek szent Királya,
Oh, ajándékba mit adjunk neked?
Odaadjuk örömmel és örökre
E hűn szerető gyermekszíveket!

Szent Szív-ének második szakasza (éneklik mindnyájan).

Utána még a hitoktató mondja el a következő pár szavas beszédet.

Kedves Szülők! Jótevők!

Elsőáldozó Gyermekek!

A régi keresztények az első négy században a szentmise után szeretetlakomára szoktak összegyűlni. Szeretetlakomának mondták, mert szeretetből hozott mindenki tehetségéhez képest ennivalót erre a lakomára. Testvéri lakomának is nevezték, mert úgy osztották szét a hozott élelmet, hogy gazdagnak, szegénynek megkülönböztetés nélkül egyaránt jutott.

Ennek a szép őskeresztény szokásnak felelevenítése a mai első szentáldozás utáni szeretetreggeli. Ez is szeretetlakoma, mert a kedves szülők és jótevők adták össze tehetségükhöz mérten szeretettel, szívesen és keresztényhez méltóan névtelenül adakozva. Testvéri lakoma is, mert megkülönböztetés nélkül egyformán jut valamennyi gyermeknek, miként egyformán nyerték el szívükbe a szentségi Úr Jézust is.

Most elimádkozzuk az evés előtti imádságot és utána egy Miatyánkot. Ez a Miatyánk, amely most a kedves elsőáldozók Jézuskás lelkéből száll a mennyei Atyához, legyen köszönetképen mindazoknak, akik az első szentáldozást, szebbé, kedvesebbé, szeretetteljesebbé tételét bármilyen módon elősegítették. De egyben kérés is, hogy a testvéri egyetértés és szeretet, amely most ilyen kedves ünnepséget hozott össze, egyházközségünkben továbbra is megmaradjon és még szebb eredményeket hozzon a jóságos Isten nagyobb dicsőségére. Amen.

50. Délutáni ájtatosság az elsőáldozók részére*

Jegyzet. Délután a meghatározott időben az elsőáldozók újra a templomba jönnek és ahol szokás, kezükben égő gyertyát tartva, a főoltár előtt ugyanúgy helyezendők el, mint délelőtt. Legyen gondja a papnak, hogy ez a szertartás is ünnepélyes legyen. Ahol az összes áldozó gyermekek nagyobb nehézség nélkül délután is el tudnak menni a templomba, ott ajánlatos, hogy a keresztségi fogadás megújítása délután történjék, nehogy a délelőtti szertartás

* Atvéve a Székesfehérvári Egyházmegye liturgikus imakönyvéből.

túlhosszan tartson. A gyermekek először imádják a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Ezután a pap fehér pluviálét véve magára, az oltár közepén elmondja a Munda cort, azután az evangéliumi oldalon állva megtömjénezi a könyvet és éneklí, az éneklés után pedig magyarul felolvassa az alábbi evangéliumi szakaszt.

V. Dominus vobiscum!

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sequentia sancti evangelii secundum Marcum. (10, 13—16.)

R. Gloria tibi Domine.

In illo tempore offerebant illi parvulos, ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus. Quos cum videret Jesus indigne tulit, et ait illis: „Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos: talium est enim regnum Dei. Amen, dico vobis: quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud.” Et complexans eos, et imponens manus super illos, benedicebat eos.

R. Laus tibi Christe.

P. Az Úr legyen veletek!

H. És a te lelkeddel.

P. A szent evangélium szakasza Szent Márk szerint.

H. Dicsőség neked, Urunk.

Azon időben kisdedeket vivének hozzája, hogy illesse őket, de a tanítványok fedék azokat, kik őket hozták. Látván ezt Jézus, haragra gerjede és mondá: „Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony mondom nektek: aki nem fogadja Isten országát, mint a kisdéd, nem megyen be abba.” És karjaiba véve őket és rájuk tevén kezeit, megáldá őket.

H. Dicséret neked, Krisztus.

Jegyzet. Azután a pap ezekkel vagy hasonló szavakkal buzdítja a gyermekeket.

Kedves Gyermekek!

Ma reggel tartotta először bevonulását szívetekbe az Oltáriszentségben jelen levő édes Üdvözítő. Mily nagy kegyelem, mily nagy boldogság! Úgy illik, hogy ti szüleitekkel még egyszer megjelenjete az Ő oltára előtt, hogy ezért a végtelen értékű ajándékért és a sok kegyelemért hálát adjatok.

Az édes Üdvözítő, aki jelen van itt az oltárszekrényben, újabb áldást is akar adni nektek. „Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.” Így hallottátok éppen most az evangéliumban. Miként akkor, az édes Üdvözítő most is rátok fogja helyezni kezét — a pap által — és meg fog áldani benneteket. Fogadjátok az isteni Gyermekbarátnak eme áldását nagy áhítattal! Ez az áldás erősítsen meg benneteket a hitben, tartson meg lelki és testi épségben és segítsen meg benneteket, hogy engedelmesség, tisztaság és buzgóság által Istennek dicsőséget és szüleiteknek örömet szerezzetek! Az Üdvözítőnek mai áldása kísérfen benneteket egész életeteken át, hogy egykor az ártatlanság ruhájában és a kegyelem fényében mehessetek az örök világosságba.

Jegyzet. Majd a szülökhöz is intéz néhány szót:

Boldog Szülők!

Örüljétek teljes lelketekből gyermekeiteknek, akiknek ártatlan szívét az Úr az Oltáriszentségben lakásul választotta! A kis áldozókról valóban áll az Üdvözítőnek szava: „Aki befogad egy ilyen kisdedet az én nevemben, az engem fogad be.” Örökdjétek lelkiismeretesen a kis szentély felett! Végtelen nagy felelősséggel tartoztok gyermekeitek földi és örök üdvösségéért! Neveljétek gyermekeiteket szóval és példával igaz keresztényekké; ajánljátok fel imádságtokban gyermekeiteket az isteni kegyelemnek, ne tegyétek nehezzé nekik az utat az Üdvözítőhöz, hanem inkább vezessétek vissza gyermekeiteket az ő karjába, hogy megáldja és megszentelje őket az imádságban! Akkor ő lesz gyermekeiteknek boldogsága, élteteknek világossága.

Szívleljétek meg mindnyájan, akik résztvesztek a gyermekek megáldásának e szép ünnepén, az Üdvözítő szavait: „Ha nem lestek, mint a kisdedek, nem mentek be az Isten országába.” Gondoljátok vissza a ti elsőáldozástok napjára és ébresszétek fel magatokban ezt az első szeretetet Krisztus iránt. És most, kedves gyermekek, térdeljenek le és fogadjátok az Úr áldását.

Jegyzet. Ezután a pap a szentlecke oldalán állva a térdelő gyermekek felé fordulva olvassa vagy éneklí a gyermekek megáldását.

Benedictio puerorum.

V. Adiutorium nostrum
in nomine Domini.

R. Qui fecit saelum et
terram.

V. Sinite parvulos venire
ad me.

R. Talium est enim reg-
num caelorum.

V. Angeli eorum.

R. Semper vident faciem
Patris.

V. Deus noster miseretur.

R. Custodiet parvulos
Dominus.

V. Domine exaudi ora-
tionem meam.

R. Et clamor meus ad te
veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Oremus. Domine Iesu
Christe, qui parvulos tibi
oblatos et ad te venientes
complexus es, manusque su-
per illos imponens bene-
dixisti eis atque dixisti:
„Sinite parvulos venire ad
me, et nolite prohibere eos,
talium est enim regnum
caelorum“ et „Angeli
eorum semper vident fa-
ciem Patris mei“; rescipe
quaesumus ad puerorum
(puellarum — ha csak leá-
nyok vannak) praesentium
innocentiam, et ad eorum
(earum) parentum devotio-

P. Segítségünk az Úr ne-
vében.

H. Ki az eget és a földet
teremtette.

P. Hagyjátok a kisdede-
ket hozzám jönni.

H. Mert ilyeneké az Is-
ten országa.

P. Azok angyalai.

H. Mindig látják Atyám
orcáját.

P. Könyörületes a mi Is-
tenünk.

H. Az Úr örködik a gyer-
mekek fölött.

P. Uram, hallgasd meg
könyörgésemet.

H. És kiáltásom jusson
eléd.

P. Az Úr legyen veletek.

H. És a te lelkeddel.

P. Könyörögjünk. Uram
Jézus Krisztus, ki a neked
felajánlott és hozzád jövő
gyermekeket karjaidba zár-
tad és kezeidet rájuk téve
megáldottad őket és mon-
dottad: „Hagyjátok hoz-
zám jönni a kisdedeket és
ne akadályozzátok őket,
mert ilyeneké az Isten or-
szága“ és „Azok angyalai
mindig látják Atyám orcá-
ját“; tekints kegyesen
ezekre az ártatlan gyerme-
kekre és buzgó szüleikre
és a mi kezünk által add
nekik kegyelmesen áldáso-

nem et clementer eos (eas) hodie per ministerium nostrum benedic ut in tua gratia et misericordia semper proficiant, te sapiant, te diligant, te timeant, et mandata tua custodiant, et ad finem optatum feliciter perveniant per te Salvator mundi, qui cum Patre et Spiritus Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum.

R. Amen.

V. *Oremus.* Defende, quaesumus, Domine beata Maria semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam: et toto corde tibi prostratam, ab hostium probitius tuere clementer insidiis. Per Christum...

R. Amen.

V. *Oremus.* Deus, qui ineffabili providentia sanctos angelos tuos ad nostram custodiam mittere dignaris, largire supplicibus tuis et eorum semper protectione defendi et aeterna societate gaudere. Per Christum Dominum nostrum...

R. Amen.

dat, hogy a te kegyelmedet és irgalmasságodat mindig jobban érezzék, utánad vágyódjanak, téged szeressenek és féljenek, a te parancsaidat megtartsák és a kívánt célhoz boldogan eljussanak: Általad, világ Üdvözítője, aki az Atyával és Szentlélekkel élsz és uralkodol, Isten, mindörökkön-örökké.

H. Amen.

P. *Könyörögjünk.* Kérünk téged Uristen, a mindenkoron szeplőtelen Szűz Mária közbenjárására tarts távol minden viszontagságot ettől a családtól, amely teljes odaadással előtted térdel és őrizd meg azt kegyelmesen ellenségeidnek minden káros hatásától. A mi Urunk...

H. Amen.

P. *Könyörögjünk.* Uristen, ki irántunk való kimondhatatlan gondoskodásból szent angyalaidat méltóztatnál őrizetünkre küldeni, add a hozzád folyamodóknak, hogy azoknak pártfogása szüntelen oltalmazza őket és egykor örökké tartó társaságuknak örvendhessenek. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

H. Amen.

Jegyzet. Ezután jobbkezával keresztet vetve felettük megáldja őket, mondván:

**V. Benedicat vos Deus,
et custodiat corda vestra
et intelligentias vestras, Pa-
ter + et Filius et Spiritus
Sanctus.**

R. Amen.

**P. Áldjon meg bennete-
ket és őrizze meg szíve-
ket és elméteket az Isten
az Atya + és Fiú és Szent-
lélek.**

H. Amen.

Jegyzet. Azután meghinti a gyermekeket szenteltvízzel. Végezetül kiteszi a pap az Oltáriszentséget a szokott módon és eléneklik a „Te Deum”-ot a megfelelő könyörgésekkel. Végül a pap az Oltáriszentséggel áldást ad.

Felhasznált irodalom

1. Szuszai Antal: *Előkészület a nagy napokra*. Katekézések az először gyónók és áldozók előkészítésére. Szent István Társulat. Budapest, 1927.

2. P. Sudbrack Károly S. J.—P. Csávossy Elemér S. J.: *Az Úr Jézus kis kegyeltje*. Gyakorlati útmutatások a korai áldozás megvalósítására anyáknak, nevelőknek és lelkipásztoroknak. Korda R. T. kiadása. Budapest, 1941.

3. Tomka Ágoston S. J.: *Hitelemzések*. Az elemi iskolák III., IV., V. osztálya részére. III. kötet: A kegyelemeszközök és az először gyónók és áldozók előkészítése. Korda R. T. kiadása. Budapest, 1940.

4. Kovács György: *Első gyónási és áldozási katekézések*. Katolikus Nevelés XIX. évfolyam; (1927) 1—6. szám.

5. Dr. J. Zimmermann: *Beichtunterricht*. Ein Hilfsbüchlein für Katecheten. Verlag Kösel-Pustet. München, 1938.

6. Dr. J. Zimmermann: *Kommunionunterricht*. Auf dem Grundgedanken der communicatio cum sacrificio Christi. Ein Hilfsbüchlein für Katecheten. Verlag Kösel-Pustet. München, 1938.

7. Joseph Schwarz: *Erstbeicht-Unterricht*. Zugleich ein Beitrag für die religiöse Erziehung in der Schule, Bader'sche Verlagsbuchhandlung. Rottenburg a. N. (Württ.), 1937.

8. Joseph Schwarz: *Erstkommunion-Unterricht*. Auf biblisch-liturgischer Grundlage. Zugleich ein Beitrag zur religiösen Erziehung in der Schule. Bader'sche Verlagsbuchhandlung. Rottenburg a. N. (Württ.), 1929.

9. Jakob Bernbeck: *Wegweiser für den ersten Beicht- und Kommunionunterricht*. Verlag Kösel-Pustet. München, 1927.

10. Otto Hilker: *Friede sei mit Euch*. Erstbeichtvorbereitung. Verlegt bei Ferdinand Schöning. Paderborn, 1939.

11. Thaddäus Hoch: *Erstbeichtunterricht*. Herder et Co. G. m. b. H. Verlagsbuchhandlung Freiburg im Breisgau, 1937.

12. P. Hugo Weber S. S.: *Die frohe Botschaft von der ersten heiligen Beicht*. Praktische Vorschläge für den Beichtunterricht der Frühkommunikanten. Matthias Grünewald Verlag. Wiesbaden, 1935.

13. Ch. Boyer: *La première communion des petits enfants*. Paris, P. Lethiellux éditeur, 1943.

14. A. Clouet: *Aux chers petits enfants*. Préparation à la communion privée. Paris, Tolra, 1931.

15. *La communion des tout-petits*. Paris, Roblot, 1934.
16. *Compagne de la Tour Girard: La confession de mes tout-petits*. Paris, Tolra, 1928.
17. *La confession des tout-petits*. Paris, Roblot, 1911.
18. A. M. D. G.: *La confession et la communion des petits enfants*. Avignon, Aubanel, 1928.
19. M. Loyola: *Pour la confession des tout-petits*. Toulouse, Apostolat de la prière, 1934.
20. M. Lovola: *La communion des petits*. Toulouse, Apostolat de la prière, 1931.
21. J. Michel: *La première communion des tout-petits*. Paris, Beauchesne, 1929.
22. *Pour guider les tout-petits vers la première communion*. Colmar, Alsatia, 1935.
23. *Pour la première communion des tout-petits*. Paris, Bonne Presse.
24. *Première communion des petits enfants*. Tournai, Desclée, 1934.
25. E. Roupain: *Les petits enfants à la Sainte Table*. Paris, Castermann, 1911.
26. M. Bolton: *A Little Child's First Communion*. Paterson, N. J. St. Anthony Guild Presse, 1935.
27. Dr. Magdics Ignác: *Hitelemzések*. Az 1907-i püspöki tanterv nyomán. Első kötet: A római katolikus elemi katekizmus és biblia anyagának módszeres feldolgozása. I—II. osztály. Korda R. T. kiadása. Budapest, 1935.
28. Johann Ev. Pichler—Dr. Joseph Kröpl: *Volksschul-Katechesen*. II. Band: Sittenlehre. — III. Band: Gnadenlehre, Verlagsanstalt Tyrolia. Innsbruck, Wien, München. 1933.
29. Heinrich Noltsch: *Katechesen in Wort und Bild*. Für das erste Jahr der religiösen Unterweisung. Herder et Co. G. m. b. H. Verlagsbuchhandlung. Freiburg im Breisgau, 1939.
30. Franz Hörmann: *Lebendiger Unterricht*. Beiträge zur Vertiefung des Religionsunterrichtes. Verlag Kösel-Pustet. München, 1925.
31. Ch. Quinet: *Pour mes tout-petits*. Vingt leçons de Catéchisme Evangélique par la méthode active. Paris, éditions Spes, 1944.
32. M. Fargues: *Pour travailler avec le Bon Dieu*. Les méthodes actives dans l'enseignement religieux. Les éditions du Cerf, Juvisy (Seine et Oise), 1934.
33. M. Fargues: *Tests collectifs de Catéchisme*. Les éditions du Cerf, Paris, 1945.
34. M. Fargues: *Les méthodes actives dans l'enseignement religieux*. Les éditions du Cerf, Juvisy (Seine et Oise), 1934.

35. M. Fargues: *Le Bon Dieu et ses enfants*. Introduction des enfants au catéchisme. Editions du Cerf, Paris, 1947.

36. M. M. d'Aubigny: *Formation chrétienne de mes tout-petits*. Tolra éditeur, Paris, 1932.

37. H. Lublenska de Lenval: *L'éducation du sens religieux*. Centre d'études pédagogique, Editions Spes, Paris, 1946.

38. R. Lambry: *Le dessin chez les petits*. Les sciences et l'art de l'éducation. Les éditions du Cerf, Juvisy (Seine et Oise), 1933.

39. R. Paris: *Credo et sacrements*. Méthode iconographique. Maison de la Bonne Presse, 1945.

40. J. Cappe: *L'art de raconter des histoires aux enfants*. Et des histoires à leur raconter. Castermann, Tournai, Paris, 1946.

41. M. Bolton: *The Spiritual Way*. Classbooks I. to IV. and Teachers' Manual, New-York, World Book Company, 1929.

42. Dr. Petró József: *A gyermekek koral szentáldozása*. Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1937.

43. *Pour préparer au grand jour*. Conseils aux catéchistes et zélatrices. Paris, P. Lethielleux éditeur, 1934.

44. Maria Schmidtmayr—Szemerjai Kovács Dénesné: *Gyermekek a szentség útján*. Szent István Társulat kiadása, Budapest, 1934.

45. Maria Schmidtmayr—Kertész Kálmán: *Gyermekek Isten útjain*. Szentéletű gyermekek napjainkban. Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1935.

46. Maria Schmidtmayr: *Kinder nach dem Herzen Gottes*. Tyrolia Verlag. Innsbruck, Wien, München, 1937.

47. Schw. M. Paula: *Mein Jesus ich habe dich lieb*. Kurze Erzählungen für Kommunionkinder. Verlag Laumann. Dülmen in Westfalen, 1935.

48. Willibrord Menke: *Dein Weisser Sonntag*. Ferdinand Schöningh Verlag. Paderborn, 1932.

49. *Der Kommunionkinder Glück* im treuen Anschluss an den lieben Heiland im heiligen Sakramente und in Befolgung seiner Lehren. A Laumann'sche Verlagsbuchhandlung. Dülmen in Westfalen. 1925.

50. A. Rebach: *Lieb' Jesulein, bleib' mein*. Erzählungen für unsere Kommunionkinder. Verlag Laumann. Dülmen in Westfalen, 1933.

51. Margareta Kirsch: *Kommel alle zu mir*. Erzählungen und Gedichte für Erstkommunikanten. Verlag Ferdinand Schöningh. Paderborn, 1925.

52. Maria Clementis: *Blumenengel-Blumensprache*. Eine Festgabe für kleine und grosse Kommunionkinder. Verlag Franz Borgmeyer. Hildesheim, 1922.

53. J. Millot: *Allons à Jésus*. Courts instructions et histoires pour les enfants de catéchismes de première communion. La première absolution. Paris, P. Lethielleux éditeur, 1924.

54. L. Moussard: *Le prêtre et les premières communions*. Retraites préparatoires, sermons, flurs et parfums du lendemain. Paris, Gabriel Beauchesne éditeur, 1924.

TARTALOM

Bevezető — — — — —	3
--------------------	---

1. rész: Az oktatások előkészítése

1. Szentbeszéd a templomban a hívek számára az oktatások megkezdése előtti vasárnapon — —	9
2. A hitoktató levele az elsőáldozó gyermekek szüleihez — — — — —	12
3. Szülői értekezlet az elsőáldozó gyermekek szülei számára — — — — —	14
4. Megbeszélés a tantestülettel — — — — —	18
5. A szívgárdisták bekapcsolása az előkészítésbe —	19
6. Bevezető oktatás az elsőgyónók és elsőáldozók számára — — — — —	23

II. rész: Előkészítő oktatások az első szentgyónásra

7. Isten gyermeke lettél: Isten végtelenül szeret minket. (Ájzatosság a keresztkútnál — — — —	26
8. Szeretnünk és szolgálunk kell Istent. Isten szolgálata. (Tízparancs) — — — — —	31
9. Mindennap beszélj vele: Isten első parancsa	36
10. Szeretettel beszélj Róla: Isten második parancsolata. (Ájzatosság Jézus szent Neve tiszteletére)	41
11. Szenteld meg az Ő napját: Isten harmadik parancsolata. (Templomlátogatás) — — — — —	47
12. Tiszteld helyetteseit: Isten negyedik parancsa —	52
13. Szeresd fogadott gyermekeit: Isten ötödik parancsa — — — — —	58
14. Légy szemérmes: Isten hatodik parancsa. (Ájzatosság a Boldogságos Szűz tiszteletére) — —	63

15. Légy jótevő: Isten hetedik parancsa	— — —	67
16. Légy igazmondó: Isten nyolcadik parancsa	—	73
17. Légy önmegtagadó: Az Anyaszentegyház harmadik parancsa. (Ünnepélyes ellentmondás az ördögnek)	— — — — — — — —	77
18. Nem engedelmeskedtél: A bűn	— — — —	81
19. Nem kellesz mennyei Atyádnak: A halálos bűn		85
20. Jézus megkönyörült rajtad: A megváltás. (Keresztúti ájtatosság)	— — — — — — —	89
21. Jézus megszánt téged: A bűnbánat szentsége	—	94
22. Vizsgáld meg lelkedet: A lelkiismeretvizsgálat	—	98
23. Bánd meg bűneidet: A bánat. (Ájtatosság a szent kereszt tiszteletére)	— — — — — — —	105
24. Fogadd meg, hogy jó leszel: Az erősfogadás	—	110
25. Valdd be bűneidet: A szentgyónás	— — —	114
26. Tedd jóvá bűneidet: Az elégtétel	— — —	118
27. Újra Isten gyermeke lettél: A szentgyónás kegyelmei. (Az imák ünnepélyes felmondása)	—	123
28. Az ördög rabjai: A rossz gyónás következményei		128
Vizsga az elsőgyónás előtt	— — — — —	132
Az első szentgyónás	— — — — —	134
29. Az ördög bosszúja: A kísértés	— — — —	134
30. Az ördög veszte: A gyakori gyónás. (Ünnepélyes hitvallás)	— — — — — — — —	138

III. rész: Előkészítő oktatások az első szentáldozásra

31. Jézus közöttünk él: Jézus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben. Hódoló ájtatosság a szentségi Úr Jézus előtt)	— — — — — — —	144
32. Jézus közöttünk lakik: A szentségi Jézus lakása. (Templomlátogatás)	— — — — —	148
33. Jézus vár reánk: A szentséglátogatás	— —	152
34. Jézus érettünk feláldozza magát: A szentmise-áldozat. (Templomlátogatás)	— — — —	158

35. Jézus vágyakozik a lelkünkbe jönni: A szentáldozás — — — — —	163
36. Vágyódjatok utána: A lelki áldozás. (Ájratosság Jézus Szíve tiszteletére) — — — — —	167
37. Készítsétek lelketeket: A lelki előkészület —	173
38. Készítsétek külsőtöket: A testi előkészület —	178
39. Fogadjátok ájratatosan: A szentáldozás gyakorlati része — — — — —	183
40. Mondjatok köszönetet: Hálaadás a szentáldozás után. (Az elsőáldozó gyermekek megáldása) —	188
41. Örüljétek ajándékainak: A szentáldozás kegyelmei — — — — —	194
Vizsga az elsőáldozás előtt, — — — — —	198
42. Igérjétek hűséget: A gyakori szentáldozás. (Az első szentáldozási jelvények megáldása) — —	200

IV. rész: A kegyelemteljes napok

43. A szentgyónás gyakorlati részének próbája a templomban — — — — —	207
44. A szentáldozás gyakorlati részének próbája a templomban — — — — —	208
45. Háromnapos ájratosság a szülők számára — —	209
46. A gyermekek első szentgyónása — — — —	213
47. Az első szentáldozás liturgikus szentmiséje —	216
48. Szentbeszéd az első szentáldozás napjára —	222
49. A szeretetreggeli-ünnepély — — — — —	226
50. Délutáni ájratosság az elsőáldozók részére —	228
Felhasznált irodalom — — — — —	234

